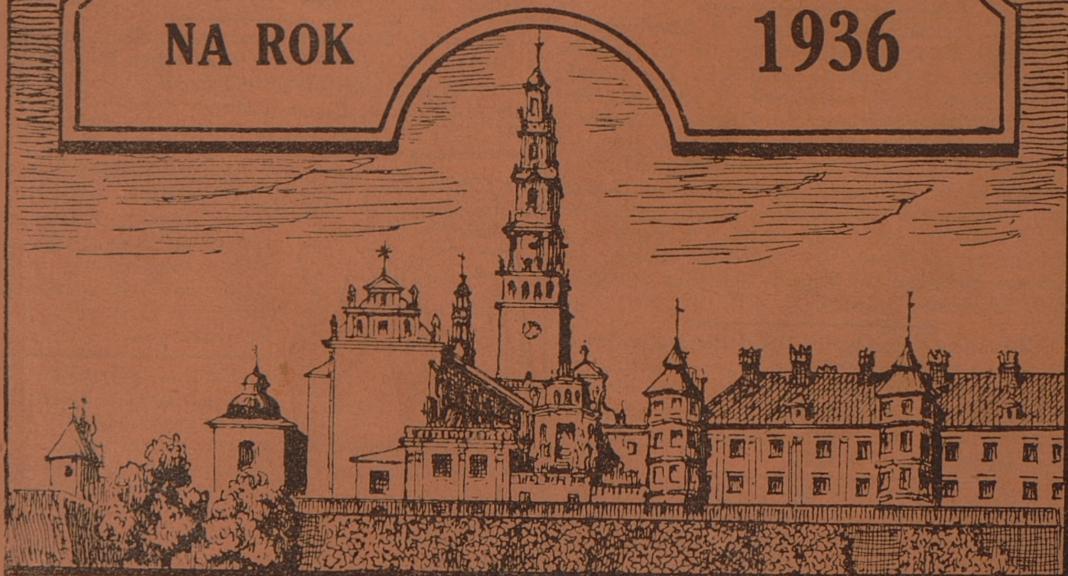
ILUSTROWANY KALENDARZ CZĘSTOCHOWSKI

NA ROK 1936

Ortopedysta i Bandażysta M. L. POLACZEK, Sambor Nr. 66.

SZTUCZNE NOGI i RĘCE o najnowszej konstrukcji wykonuje się po cenach bardzo niskich.

(Cenniki ilustrowane darmo).

Mam nogę z Sambora, już nie jestem kaleką!

PODZIĘKOWANIA:

Wytwórnia protez nóg, rąk i aparatów ortop. M. L. Polaczek, Sambor. Za protezę nogę serdecznie dziękuję, gdyż czuję się w niej jak na własnej nodze. Potrafię w protezie przejść kilka mil pieszo nie odczuwając zmęczenia ani żadnego bólu. Jestem Firmie bezgranicznie wdzięczny. Z poważaniem J. Pietrzyk (Kasa towarowa) Jaslo, woj. Krakowskie. Dnia 14.IX.1934.

P. T. Firma M. L. Polaczek w Samborze.— Wyrażam Szan. Firmie serdeczne uznanie za wykonanie mi protez na obie nogi. Teraz czuję się 90 proc. lepiej aniżeli wtedy, gdy mię Panowie widzieli leżącego na łóżku bez obu nóg, wówczas zdawało mi się, że jestem już bez wyjścia i byłem zupełnie zniechęcony do życia. Dzisiaj mogę zajmować się kupiectwem i chodzę gdzie tylko potrzebuję, przeto pozostanę dlo Panów na całe życie bardzo wdzięczny. Z calą szczerością bardzo życzliwy kreślę się z wysokiem poważaniem Kaufer Chaskiel, Opoczno, woj. Kieleckie, dnia 11. 1. 1934.

WPanie Ortopedysto. Dziękuję bardzo za otrzymaną sztuczną nogę, ponieważ uwolniła mię od kul z któremi przez kilkanaście lat nie rozstawałam się. Chodzę bardzo dobrze. Z poważaniem Tekla Tuz, Szychowice, pow. Hrubieszów woj. Lubelskie. 27 2 1935.

Firma M. Polaczek Sambor 66. Z ręki sztucznej szwagierka moja jest bardzo zadowoloną Z poważaniem Ponachajba st. wachmistrz, Szwadron 12 p. ułanów Zamość, 9-V. 1935.

APARATY ORTOPEDYCZNE do koregowania i wyprostowania nóg i stóp szpotawych, koszlawych i wykrzywionych u starszych i dzieci.—

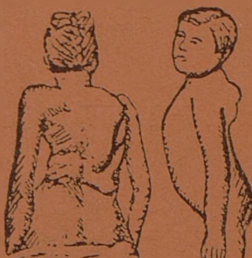

PODZIĘKOWANIA:

Firma M. Polaczek Sambor. Niniejszem poczuwam się do obowiązku złożyć serdeczne podziękowanie za wykonany aparacik ortopedyczny na wykręconą nóżkę u mojego dziecka. Poprawa nóżki ślicznie postępuje. Z poważaniem Pietryk Władysław, Piotrków Tryb. ul. Nowa 5. 6-2 1935.

Wielmożny Pan M. L. Polaczek w Samborze. Niniejszem uprzejmie komunikuję, że z aparacików ortopedycznych na szpotawe nóżki jesteśmy bardzo a bardzo zadowoleni, gdyż dziecku w aparacikach coraz lepiej, a teraz już dobrze może chodzić, bo stopy się wyprostowały, zaznaczam uprzejmie, że w tutejszym powiecie jest kilkoro dzieci które mają takie same nóżki jak miało nasze dziecko, przeto zwracamy się z prośbą do WPanów, aby zechcieli przysłać cenniki, które rozdzielimy swoim znajomym. Z poważaniem Wojciech i Anna Michalowie, Rozenbark, p. Biecz, pow. Gorlice, woj. Krakowskie.

Firma M. Polaczek Sambor 66. Donoszę, że aparat dla córki okazał się cudownym, noga jest wyprostowana i dziś trudno odróżnić która noga była chorą. Wdzięczna Eudopja Krawczuk, Bereść p. Grabowiec, woj Lubelskie. 10. VI. 1935.

GORSETY ORTOPEDYCZNE przeciw skrzywieniom kręgosłupa, przeciw tworzącym się garbom i jako aparaty podtrzymujace zamiast gorsetów gipsowych, w leczeniu gruźlicy i t. p.

Szanowny Panie.
W tem miasteczku jest dziewczynka, która miała garb i miała gruźlicę kręgów Otrzymała ona gorset ortopedyczny z Pańskiej Firmy a teraz jest prostą i zdrową, przeto ja proszę o informacje bo może teraz moja córka potrzebuje takiego gorsetu. Eudokja Łoniuk, 1. 5. 1933. Luboml, (Wołyń) ul. Pilsudskiego 39.

Dziesiątki tysięcy podobnych listów uznania i podziękowań firma otrzymała i codziennie dalej otrzymuje.

1936

Wstawaj, Bracie, otwórz wzrok!

I.

Nowe lato, Nowy Rok!
Sylwestrowa rodzi noc,
Wstawaj Bracie, otwórz wzrok,
Zbudź uśpioną w sobie moc!...
        Nowe lato, Nowy Rok!
        Z mroków nocy świta dzień,
        Staw w nim pewny w przyszłość krok,
        Pełen nowych życia drgnień.
Nowe lato, Nowy Rok!
Idź wśród takich życia dróg,
Któremi by szedł Twój krok,
Gdzie Ojczyzna, Wiara, Bóg.
        Nowe lato, Nowy Rok!
        Pośród jego gromów, burz,
        Idź z nadzieją, śląc swój wzrok,
        Gdzie świtanie jasnych zórz...
Nowe lato, Nowy Rok!
Porzuć brzemię starych wad
U starego roku zwłok,
Niech zaginie po nich ślad!...
        Nowe lato, Nowy Rok!
        Rzucaj bujnych czynów siew...
        A na przyszły Nowy Rok
        Będzie ziarno zamiast plew!...

II.

Nowy rok! Nowe lato!
Zbudź się ze snu polska chato,
Przeminęła północ głucha...
Nowy rok! Nowe życie
Drodzy Bracia rozpocznijcie
Nowe życie czynu, ducha!...

Nowy rok! Nowe siły
Wytęż polski ludu miły,
Abyś zwalczył, co cię boli...
Czas już, czas, abyś wraz
Złączył siły, które masz
I wydostał się z niewoli!...
Nowy rok! lecz wróg stary!
Błędy, ciemność, gnuśność, swary...
Oby rok ten życie wlał!
Nowy rok! przyszłość nowa,
Piękna, jasna i godowa,
Gdybyś tylko ludu chciał!...

III.

Ale Rok Nowy nie wyleje
Szczęścia ze swojej życia czary;
I w dym rozwieje znów nadzieje,
Jeśli żyć będziem, jak w rok stary...
Hej, z Nowym Rokiem, Bracie miły,
Rozpocznij życie, czyny nowe!
Wskrześ duszy, serca, dłoni siły,
Niezwyciężone — Samsonowe.
Jeśli żyć będziem, jak w rok stary,
Serce i duch nasz nie stężeje;
Jak w zeszłym roku, znów na mary
Pójdzie trud, praca i nadzieje...
Hej, Bracia, Bracia! byśmy chcieli,
Rozumną pracą, silną wolą —
Raj na tej ziemi byśmy mieli,
Nie czarną nędzę i niedolę!

* * *

Niech Was oświecą roku nowe zorze,
O, szczęść Wam Boże! Szczęść Wam Boże!

Jantek z Bugaja.

ILUSTROWANY KALENDARZ CZĘSTOCHOWSKI

na rok Pański

1936

NAKŁADEM I DRUKIEM

TOMASZA NAGŁOWSKIEGO I S-KI

W CZĘSTOCHOWIE

Vimperk (Czechosłowacja)

New York 72-74-86 Park Place

Rok 1936 pod względem chronologicznym i astronomicznym

Rachuba czasu i świąt.

Rok 1936 jest rokiem przestępnym, ma 366 dni czyli 52 tygodnie i dwa dni.

Liczba złota jest 18; Epakta VI; okręg słońca 13; litera niedzielna ED.

Nasz kalendarz czyli sposób rachowania czasu nazywa się gregorjańskim, dlatego, że go zaprowadził Papież Grzegorz XV. — Narody wyznania greckiego trzymały się aż do roku 1923 tak zwanego kalendarza juljańskiego, który się różnił od kalendarza gregorjańskiego o 13 dni, a teraz od roku 1900 nawet już o dni 14, tak, że gdy my mamy już 14 stycznia, oni mają dopiero 1 stycznia. W r. 1923 został kalendarz grecki zreformowany; w maju 1923 odbył się w Konstantynopolu kongres wszystkich wyznawców wschodniego kościoła, na którym postanowiono trzymać się odtąd kalendarza gregorjańskiego i to od dnia 30 września 1923 r. tak, że po 30 września miał nastąpić nie 1 październik, ale 15. Zmiana ta nastąpiła jednak nie we wszystkiem, zostały niektóre małe różnice, i tak zwłaszcza co do dnia, w którym się ma obchodzić Wielkanoc i święta od Wielkanocy zależne. Zaprowadzenie powszechne nowego kalendarza napotyka jednak we wielu państwach wschodnich na duże trudności i jest jeszcze rzeczą bardzo wątpliwą, kiedy nowy kalendarz wszędzie będzie powszechnie przyjęty i zaprowadzony w cerkwiach.

Żydzi liczą czas niby od stworzenia świata. Obecnie mają lata 5696 i 5697.

Święta ruchome

Septuagesima 9 lutego.	Zielone Świątki 31 maja.
Środa popielcowa 26 lut.	Niedz. św. Trójcy 7 czerw.
Wielkanoc 12 kwietnia.	Boże Ciało 11 czerwca.
Dni krzyżowe 18, 19, 20 maja.	Serca Jezusa 19 czerwca.
Wniebowst. Pańsk. 21 maja.	1 niedz. adwentu 29 listop.

Zapusty trwają od 7 stycznia do 25 lutego, czyli 50 dni.

Post zaczyna się 26 lutego, kończy się 11 kwietnia, czyli trwa 46 dni.

Święta nakazane według nowego prawa kościelnego.

1) Świętami nakazanemi, w które wszyscy wierni są obowiązani wysłuchać mszy św. i powstrzymać się od ciężkich prac, podług nowego prawa kościelnego są: wszystkie niedziele, następnie święta: Bożego Narodzenia, Nowy Rok, Trzech Króli, Wniebowstąpienie Pańskie i Boże Ciało; dalej Niepokalane Poczęcie Najświętszej Marji Panny i Wniebowzięcie Matki Boskiej. W końcu święta: Św. Józefa, Św. Piotra i Pawła i Wszystkich Świętych.

W naszym kalendarzu są również te dni, które od roku 1918 nie są więcej świętami kościelnemi, drukowane czerwonym drukiem, gdyż w wielu okolicach są one przez ludność jako święta obchodzone. Przy tem wyraźnie się nadmienia, że podług nowego rozporządzenia papieskiego z roku 1918 poniżej wymienione dni nie są świętami przez kościół nakazanemi: Matki Boskiej Gromnicznej (2 lutego), Zwiastowanie N. M. P. (25 marca), Poniedziałek Wielkan. (13 kwietnia), Poniedziałek Ziel. Św. (1 czerwca), Narodzenia N. M. P. (8 września), Imienia Marji (12 września) i Szczepana męczennika (26 grudnia).

W Polsce z pozwoleniem papieskiem uroczystość św. Józefa 19 marca, nie jest uroczystem świętem, ale zato uroczystemi świętami są: Matki Boskiej Gromnicznej 2 lutego, Poniedz. Wielkanocny 2 kwietnia, i św. Szczepana 26 grudnia, a 3 maja Święto Królowej Polski, w całej Polsce uroczyście obchodzone.

2) W razie, gdyby któreś z tych świąt przypadało na dzień postny, albo wigilję — w takim razie zniesiony jest post, z wyjątkiem okresu Wielkiego postu.

3) Święta patronów nie należą już obecnie do świąt nakazanych. Biskupi mogą przełożyć święcenie tych dni na najbliższą niedzielę.

Suchedni:

Przypadają co kwartał: I. 4, 6 i 7 marca; II. 3, 5 i 6 czerwca; III. 16, 18 i 19 września; IV. 16, 18 i 19 grudnia.

Posty nakazane.

1. Prawo postu ścisłego przepisuje, żeby tylko raz na dzień jeść do syta, lecz nie zakazuje nieco pokarmu wziąć rano i wieczór, z zachowaniem jednak dozwolonych zwyczajów miejscowych co do ilości i jakości pokarmów.

2. Nie jest też zakazanem podczas tego samego posiłku mięszać potrawy mięsne i z ryb. — Wolno też przemienić wieczorny posiłek z południowym t. j. wieczerzę z obiadem.

3. Co innego jest post, a co innego wstrzymanie się od mięsa. Prawo wstrzymania się od mięsa zakazuje używania pokarmów mięsnych i polewek z mięsa zrobionych (rosołu), lecz pozwala używać jaj, potraw mlecznych i wszelkiej omasty nawet z tłuszczów zwierzęcych, n. p. ze smalcu lub słoniny.

4. Samo wstrzymanie się od mięsa nakazane jest we wszystkie piątki całego roku, z wyjątkiem, kiedy jakie uroczyste święto przypada w piątek.

5. Wstrzymanie się od mięsa i post ścisły zarazem (zob. nr. 1) są: a) w Srodę popielcową, b) we wszystkie piątki i soboty wielkiego postu — (a więc w środy w wielkim poście jest post

ścisły, ale wolno jeść mięsne potrawy;) c) w piątki i soboty suchedniowe; d) we wilje następujących świąt: Zielonych świąt, Bożego Narodzenia, Wniebowzięcia Matki Boskiej i Wszystkich Świętych. (Dawniej był post we wilję św. Apostołów Piotra i Pawła, teraz jest już zniesiony).

6. Post ścisły bez obowiązku wstrzymania się od potraw mięsnych jest w inne dni wielkiego postu oprócz niedziel. W wielką sobotę post ścisły jest tylko do 12 godziny w południe.

7. Do wstrzymania się od mięsa w dni nakazane są obowiązani wszyscy, którzy skończyli 7 rok życia, a do postu ścisłego wszyscy od ukończonego 21-go roku życia do zaczętego 60-tego roku.

Takie są przepisy Kościoła św. według nowego prawa kanonicznego.

Szczegółowe dyspensy, których udzielił papież niektórym diecezjom, mają dalej swoją moc obowiązującą.

Ścisłe posty ruskie

1.) Post wielki, od niedzieli syropustnej do Wielkanocy; 2.) post przed św. Piotrem i Pawłem, od 1. niedzieli po Soszestwi Św. Ducha do 28 czerwca starego kalendarza; 3.) post przed Wniebowzięciem N. P. M., od 1 do 14 sierpnia starego kalendarza; 4.) post adwentowy, od 15 listopada do 24 grudnia starego kalendarza. O dyspensach powinien się każdy dowiedzieć u swego proboszcza ruskiego.

Ogólny stan pogody.

Rok 1936 będzie więcej mokry, niż suchy i więcej ciepły, niż zimny.

Zima będzie mroźna do lutego, który zacznie się dość łagodnie; około połowy miesiąca rozpoczną się zimna, trwające aż do 4 marca, poczem wiatry i burze do końca.

Wiosna będzie bardzo mokra a przytem ciepła, przeplatana przymrozkami. Cały marzec będzie zimny, kwiecień dżdżysty. Początek maja piękny, od czasu do czasu deszcz, poczem duże chłody. Czerwiec będzie łagodny i przyjemny, przeplatany deszczami.

Lato przeważnie ciepłe, czasami chłody.

Jesień z początku wilgotna, umiarkowanie chłodna, potem mokra i zimna.

Powtórna zima przyniesie rychłe opady śnieżne i będzie dosyć mroźna, lecz posępna.

Zaćmienia.

W roku 1936 będą dwa zaćmienia słońca i dwa zaćmienia księżyca, z których tylko pierwsze zaćmienie księżyca i pierwsze zaćmienie słońca będą u nas widzialne; zaćmienie słońca tylko jako zaćmienie częściowe.

I. Całkowite zaćmienie księżyca 8 stycznia 1936. Początek zaćmienia będzie widzialny w północno-wschodniej części oceanu Atlantyckiego, w Europie, Afryce wschodniej, na Madagaskarze, w Azji, na oceanie Indyjskim, w Australji, Polinezji, w zachodniej części oceanu Spokojnego, na Alasce, w północno-zachodniej Kanadzie i na oceanie Lodowatym Północnym. Koniec widzialny będzie we wschodniej części oceanu Atlantyckiego, w Europie, Azji, Afryce, na oceanie Indyjskim, w Australji (z wyjątkiem części południowo-wschodniej), w zachodniej części oceanu Spokojnego, w północno-zachodniej Alasce i na oceanie Lodowatym Północnym.

Początek zaćmienia o godz. 17 min. 28.
Początek całkowitego zaćmienia o godz. 8 min. 58,
Największe zaćmienie o godz. 9 min. 10,
Koniec całkowitego zaćmienia o godz. 19 min. 21,
Koniec zaćmienia wogóle o godz. 20 min. 51.

II. Całkowite zaćmienie słońca 19 czerwca 1936. Zaćmienie to będzie widzialne w Afryce północno-wschodniej, w Europie (z wyjątkiem południowych i zachodnich części półwyspu Iberyjskiego (Pirenejskiego), w Grenlandji (z wyjątkiem cypla południowego), na oceanie Lodowatym Północnym, w północnej Kanadzie i Alasce, w Azji (z wyjątkiem Indyj) i w zachodniej części oceanu Spokojnego.

Początek zaćmienia o godz. 3 min. 45.
Początek zaćmienia centralnego o godz. 4 min. 50,
Koniec zaćmienia centralnego o godz. 7 min. 51,
Koniec zaćmienia wogóle o godz. 8 minut 55.

III. Częściowe zaćmienie księżyca 4 lipca 1936. Początek zaćmienia widzialny na oceanie Lodowatym Południowym, oceanie Indyjskim, w Australii, w zachodniej i południowo-zachodniej części oceanu Spokojnego, w Azji (z wyjątkiem części północnej), oraz w południowej i wschodniej części Afryki. Koniec widzialny będzie w południowo-wschodniej części oceanu Atlantyckiego, w Afryce (z wyjątkiem części północno-zachodniej), w Europie wschodniej, Azji (z wyjątkiem części północno-wschodniej) w Australji, na oceanie Lodowatym Południowym, oceanie Indyjskim i w południowo-zachodniej i zachodniej części oceanu Spokojnego.

Początek zaćmienia o godzinie 17 min. 27,
Największa faza zaćmienia o godz. 18 min. 25,
Koniec zaćmienia o godz. 19 min. 51.

IV. Obrączkowe zaćmienie słońca 13 i 14 grud. 1936. Zaćmienie będzie widzialne na wyspach Małych Sundzkich i południowych Filipinach, w Australji i Polinezji, w południowej części oceanu Spokojnego, na oceanie Lodowatym Południowym i w południowem Chile.

Początek zaćmienia 13 grudnia o godz. 21 min. 27,
Początek centralnego zaćmienia o godz. 22 min. 35,
Koniec central. zaćmienia 14 grud. o godz. 2 min. 21,
Koniec zaćmienia wogóle o godz. 8 min. 29,
(Godziny podane w czasie środkowo-europejskim).

Panująca planeta.

W roku 1936 panującą planetą jest Księżyc.

Księżyc, najwierniejszy satelita Ziemi, jest może najbardziej interesującym objektem na niebie. Jest on najbliższem ziemi i jedynem ciałem niebieskiem, na którego powierzchni można rozróżnić pewne szczegóły gołem okiem. Jego średnie oddalenie od ziemi wynosi 384.000 km, światło dochodzi do nas w $1^{1}/_{4}$ sekundy, podczas gdy na przebiegnięcie drogi z drugiego najbliższego Ziemi ciała niebieskiego, planety Wenus, w czasie najmniejszego oddalenia obu planet — potrzebuje około $2^{1}/_{2}$ minuty. — Średnica Księżyca wynosi 3470 km, jego powierzchnia jest zatem $13^{1}/_{2}$ razy, objętość $49^{1}/_{2}$ razy mniejsza, niż Ziemi. Masa Księżyca wynosi $^{1}/_{80}$ masy Ziemi, gęstość tylko $^{6}/_{10}$ gęstości Ziemi, wobec czego siła przyciągania na księżycu jest sześć razy mniejsza od siły przyciągania na ziemi. Księżyc zwrócony jest do nas zawsze tą samą stroną, ponieważ czas obrotu około własnej osi jest taki sam, jak czas obiegu dokoła Ziemi. Wskutek tego dzień i noc na Księżycu trwają po $14^{3}/_{4}$ dnia ziemskiego. — Księżyc nie posiada atmosfery ani wody.

Znaki zodjaku, czyli zwierz. niebiesk.

1. Baran	5. Lew	9. Strzelec
2. Byk	6. Panna	10. Koziorożec
3. Bliźnięta	7. Waga	11. Wodnik
4. Rak	8. Skorpjon	12. Ryby

Styczeń
Po rusińsku: Siczeń
Po białorusku: Studzeń

Po czesku: Leden
Po litewsku: Sausis
Po niemiecku: Januar

Dzień miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Środa	Nowy Rok ☽	19 Grud. 1935 Won.	7 47	15 48		11 2	—
2	Czwart.	Imienia Jezus	20 Ihnatyja	7 47	15 49		11 24	0 58
3	Piątek	Genowefy †	21 Juljanny	7 47	15 50		11 49	2 20
4	Sobota	Szymona Sł.	22 Anastazji	7 47	15 51		12 21	3 39
1. Niedz w r. Ewang.: O Herodzie i mędrcach. Mateusz 2.								
5	Niedz.	Imienia Jezus	23 10 Muczen.	7 46	15 52		13 1	4 55
6	Poniedz.	Trzech Króli	24 Jewhenji	7 46	15 54		13 53	6 3
7	Wtorek	Walentego	25 Rożd. Chr	7 45	15 55		14 54	7 0
8	Środa	Seweryna	26 Sobor p. B.	7 45	15 56		16 4	7 43
9	Czwart.	Juljana i Baz.	27 Stefana	7 44	15 58		17 16	8 17
10	Piątek	Agatona P. †	28 2000 Mucz.	7 44	15 59		18 38	8 42
11	Sobota	Honoraty	29 11 Mład.	7 43	16 0		19 38	9 3
2. Niedz. w r. 1. po Trzech Królach. Ewang: P. Jezus 12-letni w świątyni. Łuk. 2.								
12	Niedz.	Najśw. Rodziny	30 Anyzji	7 43	16 1		20 46	9 21
13	Poniedz.	Weroniki	31 Mełanji	7 42	16 2		21 52	9 36
14	Wtorek	Feliksa	1 Sicz. 1936. Obr. H.	7 41	16 4		22 58	9 52
15	Środa	Pawła pust.	2 Sylwestra	7 40	16 5		—	10 8
16	Czwart.	Marcelego ☾	3 Małachyja	7 39	16 7		0 4	10 25
17	Piątek	Anton. op. †	4 Sobor 70 A.	7 39	16 9		1 12	10 45
18	Sobota	Pryski p.	5 Nawecz. B.	7 38	16 10		2 21	11 11
3. Niedz. w r. 2. po Trzech Królach. Ewang.: O godach w Kanie. Jan 2.								
19	Niedz.	Henryka	6 Boh. Hosp.	7 37	16 11		3 29	11 42
20	Poniedz.	Fabj. i Sebast.	7 Joana Kr.	7 36	16 12		4 35	12 26
21	Wtorek	Agnieszki p. m.	8 Heorhija	7 35	16 15		5 36	13 20
22	Środa	Wincentego	9 Połyjeukta	7 34	16 16		6 26	14 39
23	Czwart.	Zaśl. N. M. P.	10 Hryhoryja	7 33	16 18		7 8	15 47
24	Piątek	Tymoteusz. † ●	11 Teodozyja	7 32	16 19		7 40	17 9
25	Sobota	N. św. Pawła	12 Tatjany	7 30	16 20		8 6	18 34
4. Niedz. w r. 3. po Trzech Królach. Ewang.: P. Jezus uzdrawia trędow. Mat. 8.								
26	Niedz.	Polikarpa	13 Jermyła	7 29	16 22		8 28	19 58
27	Poniedz.	Jana Złot.	14 Otci w S.	7 28	16 24		8 48	21 21
28	Wtorek	Obj. ś. Agniesz.	15 Pawła	7 27	16 25		9 8	22 44
29	Środa	Franciszka Sal.	16 Petra wer.	7 26	16 27		9 29	—
30	Czwart.	Martyny	17 Anton. W.	7 25	16 29		9 54	0 7
31	Piątek	Piotra z N. † ☽	18 Atanazyja	7 24	16 31		10 24	1 28

Długość dnia wynosi godz. 8 min. 9, przy końcu godz. 9 min. 13.

Odmiany księżyca.

☽ Pierwsza kwadra dnia 1 o godzinie 16 min. 15 Pięknie.

Pełnia dnia 8 o godz. 19 min. 15 Deszcz albo śnieg.

Dnia 8 stycznia całkowite zaćmienie księżyca. W Europie widzialne.

☾ Ostatnia kwadra dnia 16 o godzinie 20 min. 41. Zmiennie.

● Nów dnia 24 o godz. 8 min. 18. Śnieg.

☽ Piorwsza kwadra dnia 31 o 0 godzinie 36 min. Zimno.

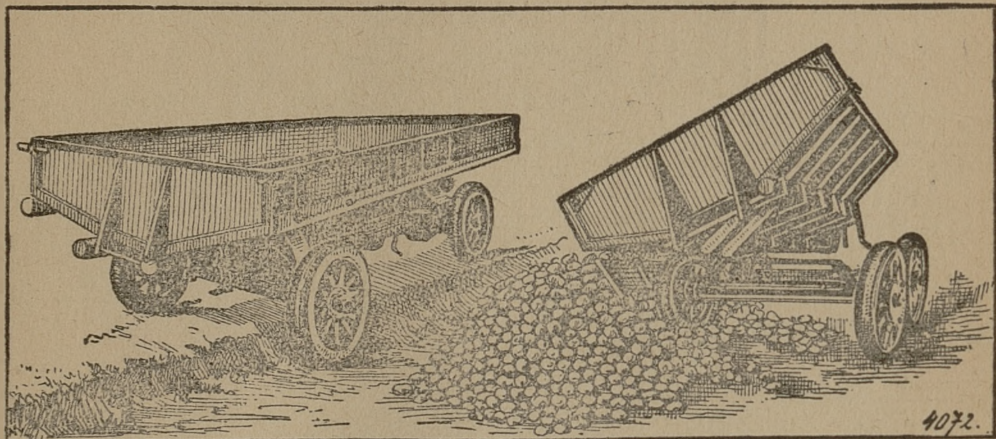
Przepowiednie według 100-letn. kalendarza:

Trwałe zimno aż do 30, poczem będzie wietrzno i łagodniej.

Kalendarz żydowski.

Dnia 5 stycznia 10 Tebet, zwyczajny rok 5696, (355 dni) oblężenie Jerozolimy; dnia 25 stycznia ½ Szebat.

Nowy typ praktycznego wózka do przechylania ze stali.

Wózek stalowy z obręczami pneumatycznemi, uwidoczniony na rycinie w dwu różnych położeniach, zrobiony został dla potrzeb rolnictwa i przystosowany do zaprzęgu konnego. Próby wykazały bowiem, że wózek o obręczach pneumatycznych (dętkach) jest o wiele łatwiejszy do ciągnienia, niż wózek o kołach drewnianych z obręczami żelaznemi. Do ciągnienia tego samego ciężaru na wózku stalowym potrzeba o $^{1}/_{3}$ do $^{1}/_{2}$ mniej siły, niż do ciągnienia na starym wózku drewnianym, który konie muszą niejako dźwigać przez każdy kamień na drodze, podczas gdy tutaj kamienie wgniatają się w podatne obręcze gumowe. Nowy ten wózek jest cały ze stali i, posiadając obręcze pneumatyczne, może być doczepiony do każdego auta ciężarowego lub traktora. Wózek może udźwignąć do 100 centnarów, a mimo to przechyli go z łatwością w obie strony jeden człowiek. Pozatem można go w prosty sposób rozszerzyć ze 180 na 290 centymetrów. Nasza prawa rycina pokazuje wózek przechylony przy wypróżnianiu z ziemniaków.

— — — — — — — — —

Zapiski domowe na miesiąc styczeń.

Luty

Po rusińsku: **Lutyj**

Po białorusku: **Liuty**

Po czesku: **Únor**

Po litewsku: **Vasaris**

Po niemiecku: **Februar**

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Sobota	Ignacego b.	19 Makaryja	7 23	16 33		11 0	2 45
5. Niedz. w r. 4. po Trzech Królach Ewang: O łodzi Chrystusowej. Mat. 8.								
2	Niedz.	NMP. Gromn.	20 Triod. Ewt.	7 22	16 34		11 48	3 55
3	Poniedz.	Błażeja b.	21 Maksyma	7 20	16 36		12 45	4 55
4	Wtorek	Weroniki	22 Tymofteja	7 19	16 38		13 50	5 41
5	Środa	Agaty	23 Kłymenta	7 17	16 40		15 1	6 18
6	Czwart.	Doroty	24 Ksenji	7 15	16 42		16 12	6 46
7	Piątek	Romualda †	25 Hryhoryja	7 14	16 43		17 23	7 8
8	Sobota	Jana z Mat.	26 Ksenofonta	7 12	16 45		18 31	7 27
6. Niedz. w r. (Starozapustna). Ewang.: O robotnikach w winnicy. Mat. 20.								
9	Niedz.	Apolonji	27 Sept. Joana	7 10	16 48		19 38	7 43
10	Poniedz.	Scholastyki	28 Jefrema	7 8	16 50		20 44	7 59
11	Wtorek	M. B. z Lourd.	29 Ihnatyja	7 6	16 52		21 50	8 14
12	Środa	Eulalji	30 Trech Sw.	7 4	16 52		22 57	8 31
13	Czwart.	Katarzyny	31 Kyra i Joa	7 2	16 55		—	8 50
14	Piątek	Walentego †	1 Lutyj. Tryf.	7 0	16 55		0 4	9 13
15	Sobota	Faustyna	2 Strit. Hosp.	6 59	16 56		1 12	9 42
7. Niedz. w r. (Mięsopustna.) Ewang.: O rolniku i nasieniu. Łuk. 8.								
16	Niedz.	Juljanny	3 Masop. Sym.	6 57	17 59		2 18	10 18
17	Poniedz.	Konstancji	4 Izydora	6 55	17 2		3 20	11 6
18	Wtorek	Symeona	5 Ahafji	6 53	17 3		4 14	12 6
19	Środa	Konrada w.	6 Wukoła	6 51	17 6		4 59	13 18
20	Czwart.	Leona bp.	7 Partenija	6 49	17 8		5 36	14 38
21	Piątek	Eleonory †	8 Teodora	6 47	17 9		5 [illegible]	16 1
22	Sobota	Stol. ś. Piot.	9 Nykifora	6 45	17 10		6 29	17 27
8. Niedz. w r. (Zapustna.) Ewang.: Jezus uzdrawia ślepego. Łuk. 18.								
23	Niedz.	Romany	10 Syrop. Charł.	6 43	17 13		6 51	18 53
24	Poniedz.	Dzień przest.	11 Własija	6 41	17 13		7 12	20 19
25	Wtorek	Macieja Ap.	12 Mełetyja	6 39	17 15		7 33	21 45
26	Środa	*Popielec*	13 Martynj.	6 37	17 17		7 58	23 10
27	Czwart.	Aleksandra *	14 Awksent.	6 35	17 20		8 27	—
28	Piątek	Leandra b. P	15 Onysyma	6 33	17 21		9 1	0 31
29	Sobota	Romana *	16 Pamfyła	6 31	17 23		9 46	1 45

14 lutego: Św. Walente[go] męcz., patrona diecezji przemyskiej.

Z początkiem miesiąca długość dnia wynosi 9 godzin 16 min., z końcem miesiąca 10 godz. 54 min.

Odmiany księżyca.

Pełnia dnia 7 o godz. 12 min. 19. Deszcz i śnieg.

Ostatnia kwadra dnia 15 o godzinie 16 min 45. Piękna zimna pogoda.

Nów dnia 22 o godzinie 19 min. 42. Wiatr.

Pierwsza kwadra dnia 29 o godzinie 10 min. 28. Zimno.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza:

Dnia 1 lutego ponuro i znośnie, od 3 do 6 ponuro i zimno, 8 pięknie, 13 deszcz, 16 śnieg i wielkie zimno.

Kalendarz żydowski.

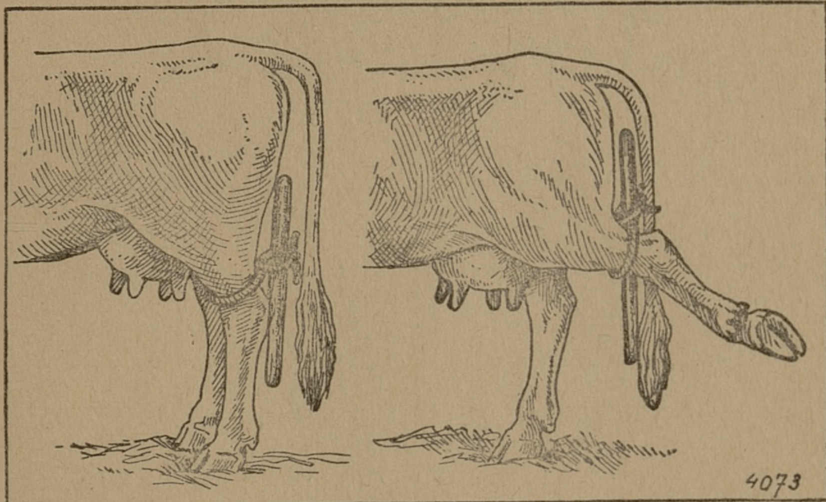
Dnia 24 lutego 1 Adar.

Przysłowia.

Po świętej Dorocie, schną już chusty na płocie.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Jak w łatwy sposób przytrzymać wgórze nogę krowy.

Jeżeli chcemy wyciąć krowie racice, koniecznem jest przytrzymać jej nogę wgórze. Jak można zrobić to w prosty sposób i bez wielkiego trudu, pokazuje nasza rycina. Bierzemy drążek długości około 1 metra, tak silny, żeby krowa mogła na nim stanąć, nie łamiąc go. Zapomocą sznura drążek do przywiązujemy ścięgna stawu skokowego i tak długo zacieśniamy sznur. obracając drążek, aż ściągnie się pętla i zostanie wkręcone ścięgno. Potem obracamy drążek, jak to pokazuje rycina druga i krowa nie może już poruszyć nogą. Celem łatwiejszego założenia drążka ze sznurem, staje jedna osoba przy głowie krowy i uderza ją lekko drążkiem po rogach, żeby odwrócić uwagę zwierzęcia i dwóch ludzi mogło spokojnie zrobić swoje przy tylnej nodze.

Ten prosty sposób oszczędza wiele czasu i trudu.

Zapiski domowe na miesiąc luty.

Marzec
Po rusińsku: **Berezeń**
Po białorusku: **Sakawik**

Po czesku: **Březen**
Po litewsku: **Kovas**
Po niemiecku: **März**

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
9. Niedz. w r. 1. Postu. (Wstępna). Ewang.: O kuszeniu P. Jezusa. Mat. 4.								
1	Niedz.	Albina	17 1 n. p. Teod.	6 29	17 26		10 41	2 49
2	Poniedz.	Heleny wd. *	18 Lwa pap.	6 27	17 27		11 43	3 41
3	Wtorek	Kunegundy *	19 Archippa	6 25	17 28		12 52	4 19
4	Środa	Kazimierz. S.d	20 Lwa ep.	6 23	17 30		14 2	4 50
5	Czwart.	Euzebjusza *	21 Tymoteja	6 22	17 31		15 12	5 13
6	Piątek	Wiktora S. d.	22 Eug., Petr.	6 20	17 33		16 20	5 33
7	Sobota	Tomasza S. d.	23 Połykarpa	6 18	17 35		17 27	5 50
10. Niedz. w r. 2. Postu (Sucha). Ew.: O Przemienieniu Pańskiem. Mat. 17.								
8	Niedz.	Wincent.	24 2 n. p. Obr. h.	6 16	17 36		18 33	6 6
9	Poniedz.	Franciszki Rz. *	25 Macieja ap.	6 12	17 38		19 39	6 21
10	Wtorek	40 Męczen. *	26 Tarasa	6 10	17 39		20 45	6 38
11	Środa	Konstantyna *	27 Porfyryja	6 8	17 42		21 52	6 57
12	Czwart.	Grzegorza *	28 Prokopyja	6 5	17 43		22 59	7 18
13	Piątek	Krystyny P.	29 Wasyłyja	6 3	17 44		—	7 45
14	Sobota	Matyldy *	1 Berez. Jedw.	6 1	17 46		0 5	8 17
11. Niedz. w r. 3. Postu. (Głucha). Ew.: O wypędz. djabłów przez P. J. Łuk. 11.								
15	Niedz.	Klemensa	2 3. n. p. Teod.	5 58	17 47		1 8	9 0
16	Poniedz.	Cyrjaka m. *	3 Jewtropyj.	5 56	17 50		2 4	9 54
17	Wtorek	Gertrudy *	4 Harasyma	5 54	17 52		2 51	10 58
18	Środa	Edwarda *	5 Konona	5 52	17 53		6 30	12 11
19	Czwart.	Józefa Obl. *	6 42 M. w S.	5 50	17 55		4 2	13 31
20	Piątek	Aleksand. P	7 Wasyłyja	5 48	17 56		4 28	14 54
21	Sobota	Benedykta *	8 Teofyłakta	5 46	17 58		4 51	16 18
12. Niedz. w r. 4. Postu (Srodopostna). Ewang.: O nakarmieniu 5000 ludzi. Jan 6.								
22	Niedz.	Katarzyny	9 4 n. p. 40 M.	5 43	18 0		5 12	17 44
23	Poniedz.	Piotra D. *	10 Kondrata	5 42	18 1		5 34	19 12
24	Wtorek	Gabrjela *	11 Sofronija	5 39	18 3		5 58	20 40
25	Środa	Zwiast. N. P. M *	12 Teofana	5 38	18 4		6 25	22 6
26	Czwart.	Emanuela *	13 Nikifora	5 35	18 6		6 58	23 27
27	Piątek	Jana Dam. P.	14 Wenedykt.	5 33	18 8		7 41	—
28	Sobota	Jana Kapistr. *	15 Ahapija	5 31	18 9		8 34	0 37
13. Niedz. w r. 5. Postu (Czarna). Ew.: O żydach chcących kamien. Chryst. Jan 8.								
29	Niedz.	Eustazego	16 5 n. p. Saw	5 27	18 11		9 35	1 34
30	Poniedz.	Anieli wd. *	17 Ałeksija	5 26	18 12		10 45	2 18
31	Wtorek	Balbiny *	18 Kyryla	5 23	18 15		11 54	2 52

4 marca: Św. Kazimierza, patrona Litwy.

Z początku marca długość dnia wynosi 10 g. 58 min., przy końcu 12 g. 50 m.

Odmiany księżyca

Pełnia dnia 8 o godzinie 6 min. 14. Burzliwie.

Ostatnia kwadra dnia 16 o godzinie 9 min. 35. Deszcz albo śnieg.

Dnia 20 marca początek wiosny, gdy słońce wstępuje w znak Barana.

Nów dnia 23 o godzinie 5 minut 14. Ponuro.

Pierwsza kwadra dnia 29 o godzinie 22 min. 22. Pięknie.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza

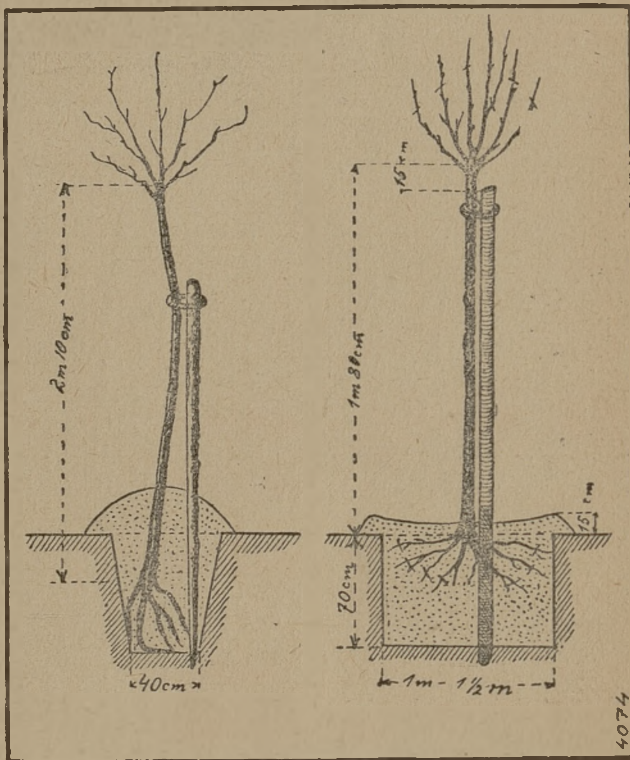
Dnia 7. 8 i 9 wilgotno, dnia 13 14 i 15 deszcz, dnia 18 do 20 ślisko, dnia 22 ostre powietrze i zawierucha aż do 29, dnia 31 deszcz.

Kalendarz żydowski

Dnia 5 marca 11 Adar, post Estery, dnia 8 marca 14 Adar, Purim; dnia 9 15. Adar, Suszan-Purim, dnia 24, 1 Nisan.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Tak sadzi się drzewo owocowe źle, a tak dobrze!

Wiele już o tem pisano i mówiono, jaka pora roku nadaje się lepiej do sadzenia drzew owocowych: jesień czy wiosna. Każdy doświadczony ogrodnik zdecyduje się jednak na jesień, ponieważ w tym czasie drzewo znajduje się w stanie spoczynku. Przez zimę ugniecie się luźna ziemia dokoła korzeni, do czego przyczyniają się w znacznym stopniu śnieg i woda. Chcąc posadzić prawidłowo drzewo owocowe, trzeba wykopać dół głębokości 70 centymetrów i szerokości 100 do 150 cm. Korzeni nie ustawia się bezpośrednio na dnie dołu, lecz na warstwie luźnej ziemi, jak to widać z prawej strony ryciny. Miejsca uszkodzone na korzeniach i korzenie obumarłe trzeba obciąć. (Kreseczki wskazują miejsca obcięcia). Również koronę należy fachowo przyciąć, żeby stała się pełna i regularna. Koniec palika do umocowania drzewa, który ma tkwić w ziemi, zwęglamy i potem umocowujemy palik w dole w sposób pokazany z prawej strony ryciny. Naokoło drzewa robimy w ziemi miskowate wgłębienie. — Lewa strona ryciny pokazuje drzewo posadzone niewłaściwie.

Zapiski domowe na miesiąc marzec.

Kwieciei

Po rusińsku: **Kwiteń**

Po białorusku: **Krasawil**

Po czesku: **Duben**

Po litewsku: **Balandis**

Po niemiecku: **April**

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Środa	Teodory *	19 Chryzanta	5 21	18 16		13 4	3 18
2	Czwart.	Franciszka à P. *	20 Sawy	5 19	18 17		14 12	3 39
3	Piątek	7 bol. Marja P	21 Jakowa ap.	5 16	18 19		15 19	3 57
4	Sobota	Izydora b. *	22 Wasyłyja	5 15	18 20		16 24	4 13
14. Niedz. w r. (Palmowa) Ewang.: Wjazd Chryst. do Jeroz. Mat. 21.								
5	Niedz	Niedz. Palm.	23 Ned. Palm	5 13	18 22		17 30	4 29
6	Poniedz.	Celestyna *	24 Zacharyja	5 11	18 23		18 36	4 45
7	Wtorek	Donata i Ruf. *	25 Błah. P. B	5 9	18 24		19 43	5 3
8	Środa	Dionizego *	26 Hawryiła	5 7	18 26		20 49	5 24
9	Czwart.	Wielki Czwart. *	27 Matrony	5 4	18 27		21 56	5 49
10	Piątek	Wielki Piątek P	28 Piątek W.	5 1	18 30		23 00	6 19
11	Sobota	Wielka Sobota P	29 Marka	4 59	18 32		23 57	6 59
15. Niedz. w r. (Wielkanocna). Ewang.: O Zmartwychwst. Chryst. Pana. Mar. 16.								
12	Niedz.	Wielkanoc	30 Wełyki den	4 57	18 32		—	7 49
13	Poniedz.	Pon. Wielk.	31 Pond. Switł.	4 55	18 35		0 46	8 48
14	Wtorek	Tyburjusza	1 Wtor. Switł	4 53	18 35		1 27	9 56
15	Środa	Anastazego	2 Antypy	4 51	18 38		2 0	11 11
16	Czwart.	Benedykta L.	3 Nikity	4 49	18 39		2 27	12 30
17	Piątek	Rudolfa †	4 Josyfa	4 46	18 41		2 51	13 51
18	Sobota	Aleksandra	5 Teoduła	4 43	18 42		3 12	15 14
16. Niedz. w r. 1 po Wielk. (Przewod.). Ew.: O ukazaniu się Chr. Apost. Jan 20.								
19	Niedz	Emmy	6 Jewtychija	4 43	18 44		3 34	16 38
20	Poniedz.	Wiktora	7 Hrehoryja	4 41	18 46		3 56	18 4
21	Wtorek	Anzelma	8 Irydiona	4 38	18 49		4 22	19 32
22	Środa	Sotera i Kaja	9 Jewsych.	4 36	18 49		4 53	20 58
23	Czwart.	Wojciecha	10 Terentyja	4 34	18 52		5 32	22 15
24	Piątek	Fidelisa †	11 Antypy	4 31	18 52		6 22	23 21
25	Sobota	Marka ew.	12 Wasyłyja	4 29	18 55		7 21	—
17. Niedz. w r. 2. po Wielkan. Ewang.: O Chrystusie dobrym pasterzu. Jan 10.								
26	Niedz.	Kleta i Marcel.	13 Artemona	4 27	18 55		8 30	0 11
27	Poniedz.	Teofila b.	14 Martyna	4 26	18 57		9 41	0 51
28	Wtorek	Pawła od Krz.	15 Arystarch.	4 24	18 58		10 53	1 20
29	Środa	Op. św. Józefa	16 Ahapji	4 23	19 0		12 2	1 43
30	Czwart.	Katarzyny S.	17 Symeona	4 21	19 1		13 10	2 2

23 kwietnia: Św. Wojciecha, patrona w Gnieźnieńskiem.

W kwietniu z początku długość dnia wynosi 12 g. 53 m. Z końcem miesiąca 14 godz. 37 m.

Odmiany księżyca.

Pełnia dnia 6 o godz. 23 min 46. Pogodnie.

Ostatnia kwadra dnia 14 o godzinie 22 min. 21. Wiatr.

Nów dnia 21 o godzinie 13 min. 33. Deszcz.

Pierwsza kwadra dnia 28 o godzinie 12 min. 16. Zmiennie.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza

Dnia 1 do 9 wiatr, pochmurno, deszcz; dnia 10, 11, 12, 13 deszcz; 14 zimno i lód, dnia 25, 26, 27 pochmurno, 28 do 30 ciepło.

Kalendarz żydowski.

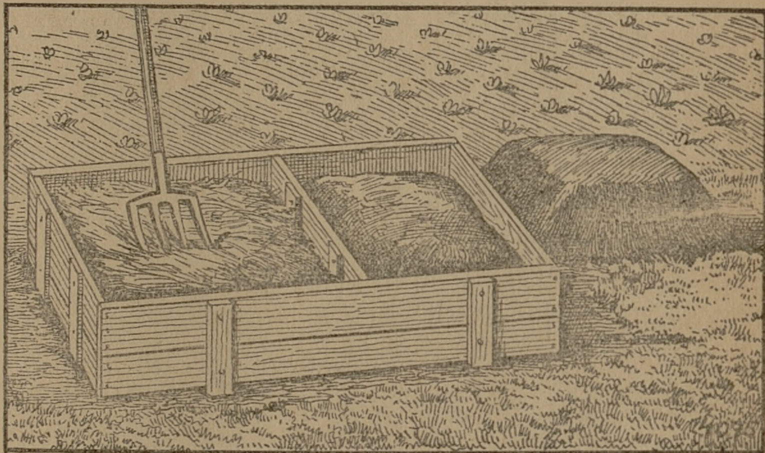
Dnia 7 kwietnia 15. Nisan, początek Pasohy; dnia 8 16. Nisan, drugie święto; dnia 13 21. Nisan siódme święto; dnia 14 22. Nisan, ósme święto; dnia 23. 1. Ijar.

Przysłowia

Kwiecień — plecień bo przeplata: trochę zimy — trochę lata. Na świętego Wojciecha, już w polu pociecha.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Czy wiesz, jak zakłada się prawidłowo kupę kompostową?

Co to jest kupa kompostowa, o tem wie każdy rolnik. Nie wszyscy jednak wiedzą jak zrobić ją prawidłowo. — Jeżeli chcemy założyć kupę kompostową, to przedewszystkiem zbijamy taką skrzynię drewnianą jak to widać na rycinie i zapomocą deski dzielimy ją na dwie nierówne części. Do większej części dajemy wyrywane chwasty, wszelkie odpadki z jarzyn wraz z korzeniami i liśćmi, pozmiatane liście, zużytą słomę, igliwie sosnowe. Z gospodarstwa domowego idą na kupę: śmieci i popiół drzewny, sadza, a przy cięższej ziemi również popiół z węgli. Wszystkie resztki jarzyn i owoców, odpadki z wełny, włosy, odpadki mięsne i krew zwierzęca, pióra ptasie, skorupki z jaj, wapno, kości, — słowem wszystko, co może zgnić, a czego nie można zużytkować gdzieindziej, wędruje na kupę, którą od czasu do czasu zlewamy pomyjami i gnojówką. Na wiosnę, gdy duża kupa już przegnije, przekładamy ją do mniejszej przegrody, napełniając znów większą przegrodę w opisany wyżej sposób. W następnym roku wykładamy kompost z małej przegrody na kupę obok skrzyni, gdzie ubijamy go mocno i przykrywamy lekko ziemią. Z tej kupy w czwartym roku mamy dobry kompost.

— — — — — — — — —

Zapiski domowe na miesiąc kwiecień.

Maj

Po rusińsku: **Traweń**

Po białorusku: **Trawień**

Po czesku: **Květen**

Po litewsku: **Gegures**

Po niemiecku: **Mai**

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Piątek	Filipa i Jak. †	18 Joana pr.	4 19	19 4		14 16	2 19
2	Sobota	Zygmunta kr.	19 Joana W.	4 18	19 5		15 21	2 35
18. Niedz. w r. 3. po Wielkan. Ew.: Maluczko, a nie ujrzycie mnie. Jan 16.								
3	Niedz	Król. Kor. polsk.	20 Teodora	4 16	19 7		16 27	2 52
4	Poniedz.	Florjana	21 Januarja	4 14	19 8		17 35	3 9
5	Wtorek	Piusa V.	22 Teodora	4 11	19 10		18 41	3 29
6	Środa	Jana w Ol ◯	23 Św. wody	4 9	19 12		19 47	3 53
7	Czwart.	Domiceli	24 Sawy	4 8	19 13		20 51	4 23
8	Piątek	Stanisława b. m. †	25 Marka Ew.	4 6	19 15		21 52	4 59
9	Sobota	Grzegorza	26 Wasyływja	4 5	19 16		22 43	5 46
19. Niedz. w r. 4. po Wielk. Ewang.: O przyczynie odejcia Chrystusa. Jan 16.								
10	Niedz.	Izydora	27 Symeona	4 3	19 18		23 26	6 42
11	Poniedz.	Mamerta	28 Jasona	4 1	19 20		—	7 48
12	Wtorek	Pankracego	29 Św. 9 Mucz.	4 0	19 21		0 2	9 1
13	Środa	Serwacego	30 Jakóba ap.	3 58	19 23		0 30	10 16
14	Czwart.	Bonifacego ☾	1 Traw. Jerem.	3 58	19 24		0 54	11 34
15	Piątek	Zofji m. †	2 Atanazyja	3 56	19 25		1 15	12 53
16	Sobota	Bł. Andrzeja B.	3 Teodozyja	3 55	19 27		1 36	14 14
20. Niedz. w r. 5 po Wielkan. Ewang.: O modlitwie w Imię Jez. Chr. Jan 16								
17	Niedz.	Paschalisa	4 Pelahji	3 54	19 28		1 57	15 37
18	Poniedz.	Feliksa (dni krzyż.)	5 Ireny	3 52	19 30		2 20	17 2
19	Wtorek	Piotra Cel. (dni krzyż.)	6 Jowa	3 51	19 31		2 48	18 27
20	Środa	Bernard. ● (dni krzyż.)	7 Sawy m.	3 49	19 32		3 22	19 48
21	Czwart.	Wniebowst. P.	8 Woznes H	3 48	19 33		4 7	21 00
22	Piątek	Julji †	9 Izaiji	3 46	19 35		5 2	22 00
23	Sobota	Dezyder. a P. M.	10 Symeona	3 45	19 36		6 9	22 44
21. Niedz. w r. 6 po Wielkan. Ewang.: Obietnica zesłania Ducha św. Jan 15.								
24	Niedz	Joanny wd.	11 Mokyja	3 44	19 38		7 21	23 19
25	Poniedz.	Urbana p.	12 Epifanyja	3 44	19 39		8 35	23 45
26	Wtorek	Filipa	13 Hłykerji	3 43	19 40		9 47	—
27	Środa	Bedy	14 Izydora	3 41	19 41		10 57	0 6
28	Czwart.	Augustyna ☽	15 Pachomija	3 41	19 43		12 4	0 24
29	Piątek	Marji Magd. †	16 Teodora	3 40	19 44		13 10	0 41
30	Sobota	Feliksa pap. P	17 Andronika	3 39	19 46		14 16	0 57
22. Niedz. w r. Zesłanie Ducha św. Ewang.. O przyjściu Ducha św. Jan 14.								
31	Niedz.	Zielone Św.	18 Sosz. Św. D.	3 37	19 47		15 21	1 14

8 maja: Św. Stanisława, patrona Polski

Z początkiem maja długość dnia wynosi godzin 14 min. 41 z końcem miesiąca 16 godzin 2 minuty.

Odmiany księżyca

● Pełnia dnia 6 maja o godz. 16 minut 1. Pięknie.

☾ Ostatnia kwadra dnia 14 maja o godz. 7 min. 12. Wiatr i deszcz.

● Nów dnia 20 maja o godz. 21 min. 35 Zmiennie.

☽ Pierwsza kwadra dnia 28 maja o godz. 3 min. 46. Zimno.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza:

Aż do 7 maja pięknie i ciepło; 10 do 13 gorąco, poczem zimno i deszcz; 14 zimno, chłody, 25, 26, 27 pochmurno, 28 do 31 ciepło.

Kalendarz żydowski

Dnia 10 maja 18. Ijar, Lag-Bomer; dnia 22 1. Siwan; dnia 27 6. Siwan, święto tygodniowe; dnia 28 7. Siwan, drugie święto.

Przysłowia:

Suchy **marzec** — mokry **maj**, będzie żytko, **gdyby** gaj.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Nie zapominajmy o odpowiedniej pielęgnacji korzeni drzew owocowych!

Starannej pielęgnacji korzeni drzew poświęca się u nas za mało uwagi. A przecież drzewo może tylko wówczas rodzić dobre owoce w dostatecznej ilości, jeżeli dostarczymy mu wszystkie substancje pokarmowe, potrzebne do wytworzenia owoców. Drzewo owocowe pobiera zapomocą korzeni pożywienie z dość znacznej głębokości. Musimy więc dbać o to, żeby w tej głębokości było w ziemi dosyć substancyj pokarmowych dla korzeni. Na powierzchni ziemi kładziemy naokoło drzewa gnój, a zapominamy często wymieszać go z ziemią i porobić otwory. Również nawozu sztucznego nie wystarczy sypać tylko w obrębie korony drzewa, lecz trzeba postarać się o to, by mógł przeniknąć w głąb ziemi i dostać się do korzeni. Osiągamy to w ten sposób, że na skraju kręgu drzewa kopiemy rowki głębokości 30 cm, jak to widać na rycinie. Potem trzeba do tej rynny w krótkich odstępach czasu wlewać wodę, a mianowicie kilka wiader wody rzecznej. Dobrze lać również rozcieńczoną gnojówkę. Woda rozpuści wszystkie cząsteczki odżywcze i doprowadzi je do korzeni.

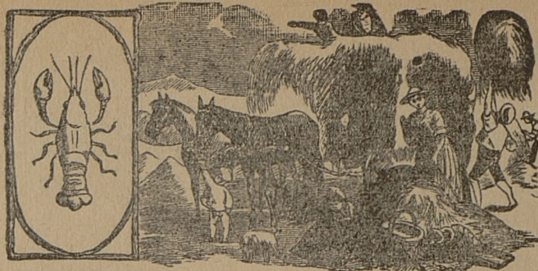
— — — — — — — — —

Zapiski domowe na miesiąc maj.

Czerwiec

Po rusińsku:
Czerweń

Po białorusku:
Czerwień

Po czesku:
Červen

Po litewsku:
Birżelis

Po niemiecku:
Juni

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Poniedz.	Pon. Ziel. Św.	19 Pond. Sosz	3 36	19 48		16 28	1 33
2	Wtorek	Sadoka i Tow.	20 Tałateja	3 36	19 49		17 35	1 56
3	Środa	Klotyldy S. d.	21 Konstant.	3 35	19 50		18 41	2 23
4	Czwart.	Franciszka	22 Wasyłysk.	3 34	19 51		19 44	2 57
5	Piątek	Bonifac. S.d.	23 Mychajła	3 33	19 51		20 39	3 42
6	Sobota	Norberta b.S.d.	24 Simeona	3 33	19 52		21 25	4 36

23. Niedz. w r. 1. po Ziel. Świątkach. Ewang.: O władzy Chr. Pana. Mat. 28.

7	Niedz.	Św. Trójcy	25 Ws. Ś. Św	3 32	19 53		22 4	5 40
8	Poniedz.	Medarda	26 Karpa	3 32	19 54		22 34	6 51
9	Wtorek	Felicjana	27 Teraponta	3 31	19 55		22 59	8 6
10	Środa	Małgorzaty	28 Nykity	3 31	19 56		23 21	9 23
11	Czwart.	Boże Ciało	29 Boże Ciało	3 31	19 56		23 41	10 41
12	Piątek	Jana W. †	30 Izaakija	3 30	19 57		—	12 0
13	Sobota	Antoniego	31 Jermija	3 30	19 57		0 1	13 19

24. Niedz. w r. 2. po Ziel. Świątk. Ewang.: O wezwaniu na wieczerzę. Łuk. 14.

14	Niedz.	Bazylego	1 Czerw. Justa	3 30	19 58		0 23	14 41
15	Poniedz.	Jolanty	2 Nykifora	3 30	19 58		0 48	16 4
16	Wtorek	Benona	3 Lukyljana	3 30	19 59		1 18	17 25
17	Środa	Adolfa	4 Wartołom.	3 30	19 59		1 57	18 40
18	Czwart.	Marka	5 Doroteja	3 30	20 0		2 47	19 45
19	Piątek	Serca Jezusa †	6 Wysarjon.	3 30	20 0		3 47	20 36
20	Sobota	Sylwerjusza	7 Teodora	3 30	20 0		4 58	21 15

25. Niedz. w r. 3. po Ziel. Świątk. Ewang.: O zgubionej owcy. Łuk. 15.

21	Niedz.	Alojzego Gonz.	8 Teodora	3 30	20 0		6 13	21 45
22	Poniedz	Paulina	9 Kyryła	3 31	20 1		7 27	22 9
23	Wtorek	Zenona	10 Aleksandr.	3 31	20 1		8 39	22 28
24	Środa	Jana Chrzcic.	11 Wartołom.	3 31	20 1		9 49	22 46
25	Czwart.	Prospera	12 Onufryja	3 31	20 1		10 56	23 3
26	Piątek	Jana i P. †	13 Akyłyny	3 32	20 1		12 2	23 19
27	Sobota	Władysława	14 Jełyseja	3 32	20 1		13 8	23 37

26. Niedz. w r. 4. po Ziel. Świątk. Ewang.: O połowie ryb. Łuk. 5.

28	Niedz.	Leona p.	15 Amosa	3 33	20 3		14 14	23 59
29	Poniedz.	Piotra i Pawła	16 Tychona	3 33	20 3		15 1	—
30	Wtorek	Lucyny	17 Manuiła	3 34	20 3		16 28	0 24

24 czerwca: Św. Jana Chrzciciela, patrona diecezji wrocławskiej.

Długość dnia w... nosi 1 czerwca ... godzin 4 min. Z ko... cem miesiąca 16 go... 19 min.

Odmiany księżyca

Pełnia dnia ... o godz. 6 min. ... Deszczyk prze... chodzący.

Ostatnia kw... dra dnia 12 o g... dzinie 13 minut... Ponuro.

Nów dnia 19 cze... wca o godzinie ... min. 15. Piękn...

Dnia 19 czerw... całkowite zaćmien... słońca, w Europie w... działne jako cząstk... we zaćmienie.

Dnia 21 czerw... początek lata. Słoń... wstępuje w znak Rak...

Pierwsza kw... dra dnia 26 o g... dzinie 20 min. 2... Deszcz.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza

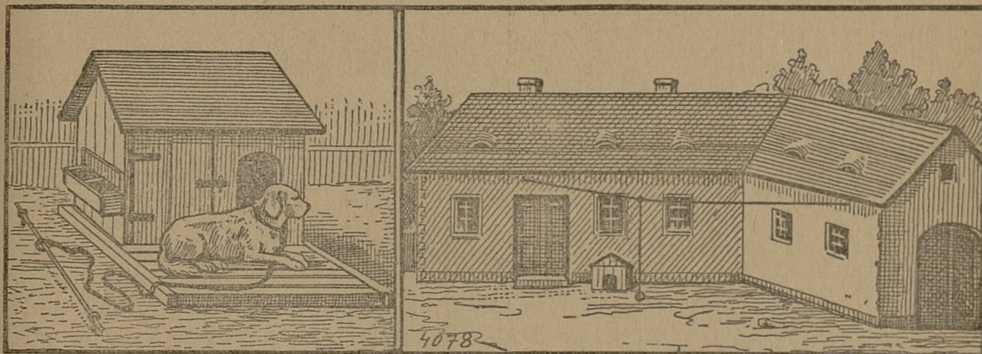
Czerwiec zaczy... się jak maj; dnia 4, ... ponuro, mgła, deszc... poczem ciepło, 2... 28, 29 deszcz, 30 n... zimna.

Kalendarz żydowski

Dnia 21 czerw... 1. Thamuz.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Nie zapominaj o wiernym stróżu domu, psie podwórzowym!

Na rycinie po lewej stronie widzimy wzorową budę dla psa. Przed budą ułożony jest pomost z łat drewnianych, gdzie pies może leżeć wygodnie, a przedewszystkiem sucho. Skrzynka na karmę nie stoi na ziemi, gdzie zawsze ulega zanieczyszczeniu, lecz przytwierdzona jest do lewej ściany budy na wysokości około 20 centymetrów. Przednia ściana budy osadzona jest na zawiasach, tak że można ją otworzyć, jak drzwi, jeśli chcemy oczyścić budę. Szczególnie praktyczny przy tej budzie jest pręt łańcuchowy, przytwierdzony w ten sposób do ziemi, że kółko łańcucha może przesuwać się po nim w obie strony, co zapewnia psu wielką swobodę ruchów. — Jeszcze lepiej jednak ustawić psią budę przy domu w sposób, uwidoczniony z prawej strony ryciny. W rogu podwórza rozciągnięty jest napoprzek silny drut, umocowany do murów. Na drut zakładamy kółko łańcucha i przywiązujemy psa. Nie musi on teraz siedzieć koło budy, lecz może biegać swobodnie wzdłuż druta po połowie podwórka. Wskazanem jest uwiązywać psa na krótkim łańcuchu, a na noc przywiązać w opisany wyżej sposób.

— — — — — — — — —

Zapiski domowe na miesiąc czerwiec.

Lipiec

Po rusińsku: **Łypeń**

Po białorusku: **Lipień**

Po czesku: **Červenec**

Po litewsku: **Lupos**

Po niemiecku: **Juli**

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Środa	Teodoryka	18 Łeontyja	3 35	20 0		17 31	0 54
2	Czwart.	*Naw. NMP.*	19 Judy ap.	3 36	20 0		18 30	1 34
3	Piątek	Anatola †	20 Metodyja	3 37	20 0		19 21	2 25
4	Sobota	Józefa Kal.	21 Juljana m.	3 37	20 0		20 2	3 26
27. Niedz. w r. 5. po Ziel. Świątk. Ewang.: O sprawiedliwości. Mat. 5.								
5	Niedz.	Antoniego	22 Jewsebija	3 38	19 59		20 36	4 36
6	Poniedz.	Łucji	23 Ahrypiny	3 39	19 58		21 4	5 52
7	Wtorek	Cyr. i Metod.	24 Rożd. s. J.	3 39	19 58		21 27	7 11
8	Środa	Elżbiety	25 Fewronji	3 40	19 57		21 47	8 29
9	Czwart.	Weroniki	26 Dawyda	3 41	19 57		22 8	9 48
10	Piątek	Amelji, 7 br. †	27 Samsona	3 42	19 56		22 29	11 8
11	Sobota	Piusa I. pap.	28 Kyra i Jon.	3 43	19 55		22 52	12 28
28. Niedz. w r. 6. po Ziel. Świątk. Ewang.: O nakarmieniu 4000 ludzi. Mar. 8.								
12	Niedz.	Jana Gwalb.	29 Petra i P	3 45	19 55		23 20	13 49
13	Poniedz.	Małgorzaty	30 Sobor 12 A.	3 46	19 54		23 54	15 9
14	Wtorek	Bonawentury	1 Łypeń Kosm.	3 47	19 53		—	16 52
15	Środa	Henryka	2 Poł. ryz. B.	3 48	19 52		0 38	17 32
16	Czwart.	NMP. Szkap.	3 Jakynta	3 49	19 51		1 33	18 28
17	Piątek	Aleksego †	4 Andreja	3 50	19 50		2 39	19 11
18	Sobota	Szymona z L.	5 Kyryła i M.	3 51	19 49		3 52	19 45
29. Niedz. w r. 7. po Ziel. Świątk. Ewang.: O fałszywych prorokach. Mat. 7.								
19	Niedz.	Winc. z P.	6 Atanazyja	3 52	19 48		5 6	20 11
20	Poniedz.	Błg. Czesława	7 Tomy pr.	3 53	19 47		6 20	20 33
21	Wtorek	Praksedy	8 Prokopa	3 54	19 46		7 31	20 51
22	Środa	Marji Magd.	9 Pankratija	3 55	19 45		8 39	21 8
23	Czwart.	Apolinareg.	10 Antonija	3 57	19 44		9 47	21 25
24	Piątek	Kunegundy †	11 Olhy	3 58	19 42		10 53	21 43
25	Sobota	Jakóba ap.	12 Prokła	3 59	19 40		11 59	22 2
30. Niedz. w r. 8. po Ziel. Świątk. Ewang.: O niespraw. szafarzu. Łuk. 16.								
26	Niedz.	Anny	13 Sob. Hawr.	4 0	19 40		13 6	22 25
27	Poniedz.	Natalji	14 Akyły	4 2	19 38		14 12	22 54
28	Wtorek	Inocentego	15 Wołodym.	4 4	19 36		15 16	23 29
29	Środa	Marty	16 Atynogena	4 5	19 35		16 18	—
30	Czwart.	Abdona m.	17 Maryny	4 7	19 33		17 11	0 14
31	Piątek	Ignacego L. †	18 Emiljana	4 8	19 32		17 57	1 10

Z początkiem lipca długość dnia wynosi 16 godz. 1 m., z końcem miesiąca 15 godzin 18 minut.

Odmiany księżyca

Pełnia dnia 4 lipca o godzinie 18 min. 35. Pięknie.

Dnia 4 lipca zaćmienie księżyca, u nas niewidzialne.

Ostatnia kwadra dnia 11 lipca o godz. 17 min. 28. Stała pogoda.

Nów dnia 18 lipca o godz. 16 min. 19. Ciepło i burzliwie.

Pierwsza kwadra 26 lipca o godzinie 13 min. 56. Deszcz.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza:

Dnia 1 lipca mgła, dnia 3 do 5 lipca stały deszcz, 7 do 13 wietrzno, 15 deszcz, potem pięknie aż do końca.

Kalendarz żydowski.

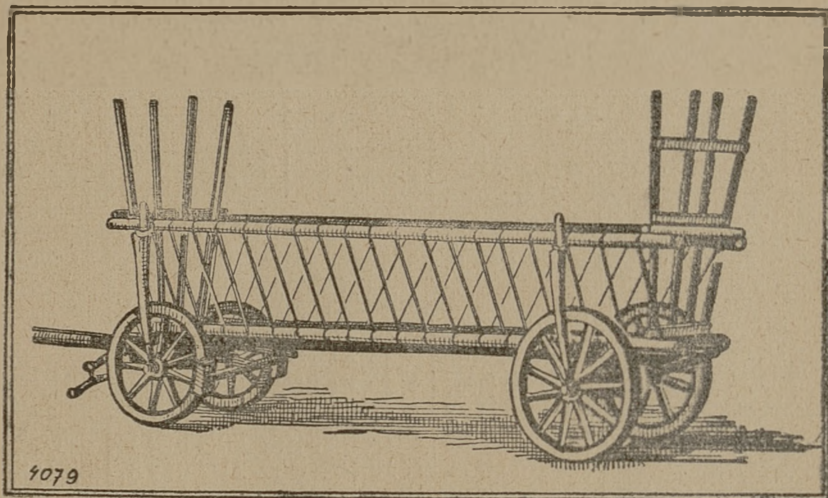
Dnia 7 lipca 17 Thamuz; post, zdobycie Jerozolimy; dnia 20 lipca 1 Ab; dnia 28 lipca 9 Ab, post, zburzenie świątyni.

Przysłowie:

Od świętej Hanki chłodne wieczory i poranki.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Wóz drabiniasty na użątek z drabkami ładunkowemi.

Jest wiele prostych i praktycznych środków pomocniczych w gospodarstwie rolnem, które można sporządzić sobie tanim kosztem, a które ułatwiają znacznie pracę. Do takich środków należy również urządzenie, przedstawione na naszej rycinie. Zprzodu i ztyłu wozu widzimy tak zwane drabki ładunkowe. Zbijamy każdą z nich z czterech żerdek podłużnych i trzech listew poprzecznych w ten sposób, żeby weszły między drabie wozu. Bardzo praktycznie jest przybić listwę poprzeczną na górnym, szerokim końcu drabek jakieś 50 centymetrów poniżej końców żerdek. Drugą listwę umieszczamy w ten sposób, żeby się oparła na poprzecznicy, łączącej górne końce drabi wozu. Trzecią listwę dajemy na dolnym, węższym końcu drabek ładunkowych, tak, żeby końce listwy nieco wystawały i mógłby się oprzeć na podstawach drabi. Wówczas drabki ładunkowe będą trzymać się mocno i nie potrzeba się obawiać, że wypadną i narobią nam kłopotu.

— — — — — — — — —

Zapiski domowe na miesiąc lipiec.

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Sobota	Piotra w ok.	19 Makryny	4 9	19 31		18 35	2 17
31. Niedz. w r. 9. po Ziel. Świątk. Ewang.: O zburzeniu Jerozolimy. Łuk. 19.								
2	Niedz.	N. P. M. Anielsk.	20 Ilyi pror.	4 10	19 30		19 5	3 31
3	Poniedz.	Z. ś. Szczep.	21 Symeona	4 11	19 28		19 31	4 50
4	Wtorek	Dominika	22 Marji Mah.	4 12	19 28		19 53	6 11
5	Środa	NPM. Śnież.	23 Trofyma	4 13	19 25		20 14	7 32
6	Czwart.	Przemien. Pańskie	24 Chrystyny	4 15	19 23		20 35	8 53
7	Piątek	Kajetana †	25 Usp. ś. An	4 16	19 21		20 58	10 15
8	Sobota	Cyrjaka	26 Jermołaja	4 18	19 18		21 25	11 3[illegible]
32. Niedz. w r. 10. po Ziel. Świątk. Ewang.: O faryzeuszu i celniku. Łuk. 18.								
9	Niedz.	Jana Vian.	27 Pantałejm.	4 19	19 17		21 56	12 58
10	Poniedz.	Wawrzyńca	28 Prohora	4 20	19 16		22 37	14 15
11	Wtorek	Zuzanny	29 Kałynyka	4 21	19 14		23 28	15 24
12	Środa	Klary p.	30 Syły ap.	4 23	19 12		—	16 23
13	Czwart.	Hipolita	31 Jewdok.	4 25	19 10		0 29	17 8
14	Piątek	Euzebjusza P.	1 [illegible] Petra	4 27	19 8		1 38	17 46
15	Sobota	Wniebow. NPM.	2 Stefana m.	4 28	19 6		2 51	18 14
33. Niedz. w r. 11. po Ziel. Świątk. Ewang: O uzdrow. głuchoniem. Mar. 7.								
16	Niedz.	Rocha wyzn.	3 Izaakija	4 30	19 4		4 3	18 37
17	Poniedz.	Jacka wyzn.	4 7 Mład.	4 32	19 2		5 15	18 56
18	Wtorek	Heleny ces.	5 Jewsychn.	4 35	19 0		6 24	19 14
19	Środa	Ludwika b.	6 Preob. H.	4 36	18 58		7 32	19 31
20	Czwart.	Bernarda op.	7 Dometyja	4 38	18 56		8 39	19 49
21	Piątek	Joanny Fr. †	8 Emyłjana	4 39	18 54		9 45	20 7
22	Sobota	Tymoteusza	9 Mateja ap.	4 40	18 52		10 51	20 29
34. Niedz. w r. 12. po Ziel. Świątk. Ewang.: O miłosier. Samaryt. Łuk. 10.								
23	Niedz.	Filipa	10 Ławrent.	4 42	18 50		11 57	20 55
24	Poniedz.	Bartłomieja	11 Jewpła	4 44	18 48		13 1	21 26
25	Wtorek	Ludwika kr.	12 Fotyja	4 46	18 46		14 3	22 7
26	Środa	N. P. M. Jasnogórsk.	13 Maksyma	4 48	18 44		15 0	22 56
27	Czwart.	Prz. św. Kazim.	14 Mycheja	4 49	18 41		15 48	23 57
28	Piątek	Augustyna	15 Uspen. B.	4 50	18 38		16 28	—
29	Sobota	Ścięcie Ś. Jan. †	16 Per. Obr.	4 52	18 36		17 3	1 8
35. Niedz. w r. 13. po Ziel. Świątk. Ewang.: O uzdr. 10 trędowatych. Łuk. 17.								
30	Niedz.	Róży Lim.	17 Myrona m.	4 54	18 34		17 30	2 24
31	Poniedz.	Rajmunda	18 Flora i Ł.	4 56	18 32		17 54	3 44

10 sierpnia: Św. Wawrzyńca, patrona diecezji chełmińskiej.

Z początkiem sierpnia długość dnia wynosi 15 godz. 14 minut. — Z końcem miesiąca 13 godzin 34 minut.

Odmiany księżyca.

- Pełnia dnia 3 sierpnia o godz. 4 min. 47. Niestała pogoda.
- Ostatnia kwadra dnia 9 o godzinie 21 min. 59. Pięknie i wiatr.
- Nów dnia 17 o godz. 4 min. 21. Deszcz.
- Pierwsza kwadra dnia 25 sierpnia o godzinie 6 min. 49. Wiatr, pochmurno.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza:

Do 8 ciepło, 10 szron i zimno, 13, 14 deszcz, 15, 16 pięknie, 20 wielkie gorąco, 21 do 26 deszcz, 27 pięknie aż do końca miesiąca.

Kalendarz żydowski.

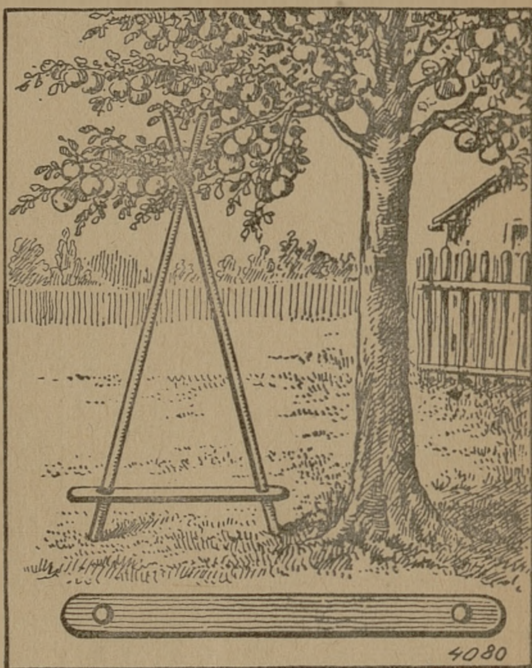
Dnia 19 sierpnia 1 Elul.

Przysłowia:

Na Wawrzyniec pokazuje, jaka jesień następuje. — Pogoda na Wniebowzięcie, ciężkie ziarno wnet po sprzęcie.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Przeciążone gałęzie drzew owocowych potrzebują solidnej podpory.

Jeżeli gałęzie drzew owococowych nie zostaną należycie podparte, to może się zdarzyć, że złamie się gałąź pod ciężarem owoców. Potem drzewo będzie zniekształcone, a jeżeli miejsca złamania nie obetniemy starannie, nie wygładzimy i nie zasmarujemy woskiem ogrodniczym, to w późniejszych latach pokażą się w miejscu złamania różne choroby, jak n. p. rak drzewny. — Do podparcia gałęzi przeciążonych owocami najlepiej użyć silnych żerdzi, połączonych u dołu krótką poprzeczką. Naprawdę praktyczną podpórkę gałęzi przedstawia nasza rycina. Do związania górnych końców żerdzi najlepiej użyć sznura z włókiem kokosowych. Dolne końce żerdzi wkładamy w deszczułkę o dwóch otworach. Taką podłużną deszczułkę widzimy u dołu ryciny. Zależnie od przesunięcia tej deszczułki wyżej lub niżej, rozchodzą się dolne końce żerdzi lub schodzą, i podpórka staje się niższą lub wyższą. W miejscu, gdzie opiera się gałąź, trzeba podłożyć stare gałgany, słomę lub mech, żeby gałąź się nie obcierała.

Zapiski domowe na miesiąc sierpień.

Wrzesień

Po rusińsku: **Wereseń**

Po białorusku: **Weraseń**

Po czesku: **Září**

Po litewsku: **Rugsejis**

Po niemiecku: **September**

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Wtorek	Bronisławy	19 Andreja	4 56	18 31		18 17	5 6
2	Środa	Stefana kr.	20 Samuiła	4 57	18 29		18 39	6 28
3	Czwart.	Szymona Sł.	21 Tadeja	4 59	18 26		19 2	7 52
4	Piątek	Rozalji †	22 Ahatonika	5 1	18 24		19 28	9 16
5	Sobota	Wawrzyńca	23 Łuppa m.	5 3	18 22		19 58	10 41
36. Niedz. w r. 14. po Ziel. Świątk. Ewang.: O służeniu Bogu i mam. Mat. 6.								
6	Niedz.	Zacharjasza	24 Ewtychija	5 5	18 20		20 38	12 2
7	Poniedz.	Reginy	25 Wartołom.	5 7	18 17		21 26	13 15
8	Wtorek	Narodz. N. P. M.	26 Adrjana	5 8	18 14		22 23	14 18
9	Środa	Piotra Kl.	27 Pimena	5 10	18 12		23 30	15 8
10	Czwart.	Mikołaja	28 Mojseja	5 11	18 10		—	15 47
11	Piątek	Prota i Jacka †	29 Uśik. hł. J.	5 12	18 8		0 41	16 17
12	Sobota	Imienia Marji	30 Aleksandr.	5 13	18 6		1 53	16 42
37. Niedz. w r. 15. po Ziel. Świątk. Ewang.: O wskrzesz. syna w Naim. Łuk. 7.								
13	Niedz.	Filipa m. †	31 Poł. Poj. B	5 14	18 4		3 3	17 2
14	Poniedz.	Pod. św. Krzyża	1 Weres. Sym.	5 16	18 1		4 12	17 21
15	Wtorek	M. B. Bolesnej	2 Mamanta	5 18	17 58		5 20	17 38
16	Środa	Kornela p. S. d.	3 Antypy	5 20	17 56		6 27	17 55
17	Czwart.	Lamberta	4 Wawyły	5 22	17 54		7 33	18 14
18	Piątek	Tomasza S. d.	5 Zacharji	5 24	17 52		8 39	18 34
19	Sobota	Januarego S. d.	6 Czud. ś. M.	5 26	17 50		9 44	18 59
38. Niedz. w r. 16. po Ziel. Świątk. Ewang.: O uzdrow. opuchłego. Łuk. 14.								
20	Niedz.	Eustachjusza	7 Sozonta	5 27	17 48		10 49	19 29
21	Poniedz.	Mateusza Ew.	8 Rożdż. B.	5 28	17 46		11 51	20 5
22	Wtorek	Maurycego	9 Joakima	5 30	17 44		12 49	20 50
23	Środa	Tekli	10 Mynodory	5 31	17 42		13 39	21 45
24	Czwart.	Gerarda	11 Teodory	5 32	17 40		14 22	22 49
25	Piątek	Bł. Ładysława †	12 Awtonoma	5 33	17 37		14 59	0 00
26	Sobota	Cyprjana	13 Kornyła	5 35	17 35		15 28	—
39. Niedz. w r. 17. po Ziel. Świątk. Ewang.: O miłości Boga i bliźn. Mat. 22.								
27	Niedz.	Kozmy i Dam.	14 Wozd. Kr.	5 37	17 33		15 54	1 16
28	Poniedz.	Wacława kr.	15 Nykyty	5 39	17 30		16 17	2 36
29	Wtorek	Michała archan.	16 Josafata m.	5 41	17 28		16 39	3 58
30	Środa	Hieronima	17 Sofji mucz	5 43	17 25		17 2	5 20

29 września: Św. Michała, patrona Małopolski.

Z początkiem września długość dnia wynosi 13 godzin 31 min. Z końcem miesiąca 11 g. 43 min.

Odmiany księżyca.

Pełnia dnia 1 września o godzinie 13 minut 37. Zmiennie.

Ostatnia kwadra dnia 8 września o godzinie 4 min. 14. Pochm.

Nów d. 15 września o godzinie 18 min. 41. Pięknie.

Pierwsza kwadra dnia 23 września o godzinie 23 minut 12. Dobry wiatr jesienny.

Dnia 23 września początek jesieni.

Słońce wstępuje w znak Wagi.

Pełnia dnia 30 września o godz. 22 min. 1. Pogod.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza

Do 6 września ciepło, 8 szron, 9 pochmurno i zimno, 13, 14, 15, 16 pięknie, 20 zmienne upały, 21 do 26 deszcz, 27 pięknie aż do końca.

Kalendarz żydowski.

Dnia 17 września 1 Tiszri, 5697 (zwyczajny rok o 354 dniach), Nowy Rok; dnia 18 września 2 Tiszri II święto; dnia 20 wrz. 4 Tiszri post Gedaljah; dnia 26 września 10 Tiszri św. pojednania.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Wóz ze schodkami na płozach ułatwia wyładowywanie ciężkich koszów z ziemniakami i t. p.

Sprzęt wykopanych lub wyoranych ziemniaków odbywa się w różnych okolicach w różny sposób. W niektórych stronach zsypują ziemniaki do worków zaraz po wydobyciu z ziemi. W innych kładą je wpierw do małych koszyków, a następnie do dużych. Duże kosze wysypuje się do wozów, przyczem trzeba kosze z ziemniakami lub worki podnosić na wysokość wozu; to dźwiganie jest bardzo męczące. — A można ułatwić sobie znacznie pracę, przymocowując do wozu schodki, uwidocznione na naszej rycinie. Są one tak szerokie, że może stanąć na nich jednocześnie dwóch ludzi z koszem lub workiem. Górny koniec schodków przytwierdzony jest na zawiasach do ściany wozu, a dolny wspiera się na pewnego rodzaju płozach. W czasie jazdy po kartoflisku wóz wlecze więc schodki ze sobą. Nie potrzeba zakładać ich nanowo przy każdym postoju, a podczas jazdy wciągać na wóz, gdyż płozowate końce ślizgają się same nawet po bardzo nierównym gruncie. Wracając do domu, odchylamy schodki ku górze i kładziemy na wóz. Urządzenie to oszczędza wiele trudu. — — — — — — — — — —

Zapiski domowe na miesiąc wrzesień.

Październik

Po rusińsku:

Żowteń

Po białorusku:

Kastrícznik

Po czesku:

Říjen

Po litewsku:

Spaliu

Po niemiecku:

Oktobe

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Czwart.	Bł. Jana z Dukli	18 Ewmenyja	5 44	17 24		17 28	6 46
2	Piątek	Anioł. Stróż. †	19 Trofyma	5 46	17 22		17 58	8 13
3	Sobota	Teresy od D. Jez.	20 Eustachyj.	5 48	17 20		18 34	9 39
40. Niedz. w r. 18. po Ziel. Świątk. Ewang.: O uzdrowieniu paralityka. Mat. 9.								
4	Niedz.	N. P. M. Różańców.	21 Kondrata	5 49	17 17		19 20	10 59
5	Poniedz.	Placyda i T.	22 Foky i J.	5 51	17 14		20 17	12 7
6	Wtorek	Brunona	23 Zacz. ś. J.	5 53	17 11		21 22	13 3
7	Środa	Justyny	24 Tekły m.	5 54	17 9		22 33	13 46
8	Czwart.	Brygidy	25 Eufrozyny	5 56	17 7		23 44	14 20
9	Piątek	Dionizego †	26 Joana boh.	5 58	17 5		—	14 46
10	Sobota	Franc. Borg.	27 Kałystrata	5 59	17 3		0 55	15 8
41. Niedz. w r. 19. po Ziel. Świątk. Ewang.: O szacie godowej. Mat. 22.								
11	Niedz.	Emiljana	28 Charytona	6 1	16 1		2 4	15 27
12	Poniedz.	Maksymiljana	29 Kyrjaka	6 2	16 58		3 11	15 45
13	Wtorek.	Edwarda	30 Hryhoryja	6 4	16 56		4 18	16 2
14	Środa	Kaliksta	1 Św. Pok. B.	6 6	16 55		5 23	16 20
15	Czwart.	Jadw., Ter.	2 Kyprjana	6 7	16 54		6 29	16 40
16	Piątek	Gawła op. †	3 Dyonizyja	6 8	16 51		7 35	17 3
17	Sobota	Małgorzaty	4 Jeroteja	6 10	16 48		8 39	17 32
42. Niedz. w r. 20. po Ziel. Świątk. Ew.: O uzdrowieniu syna król. Jan 4.								
18	Niedz.	Pośw. Kościoła	5 Charytyny	6 12	16 46		9 42	18 5
19	Poniedz.	Piotra z A.	6 Tomy ap.	6 14	16 44		10 42	18 48
20	Wtorek	Jana Kantego	7 Serhija m.	6 15	16 43		11 34	19 39
21	Środa	Urszuli p.	8 Pełahji	6 16	16 41		12 18	20 38
22	Czwart.	Filipa	9 Jakowa a.	6 18	16 38		12 56	21 45
23	Piątek	Ignacego †	10 Jewłamp.	6 20	16 36		13 27	22 57
24	Sobota	Rafała arch.	11 Fyłypa ap.	6 22	16 35		13 53	—
43. Niedz. w r. 21. po Ziel. Świątk. Ewang.: O dłużn. i złym słudze. Mat. 18.								
25	Niedz	Chrystusa Króla	12 Prowa m.	6 24	16 33		14 17	0 12
26	Poniedz.	Ewarysta	13 Karpa	6 26	16 31		14 38	1 30
27	Wtorek	Sabiny	14 Paraksew.	6 27	16 29		15 1	2 50
28	Środa	Szym. i Judy	15 Jewtymija	6 29	16 27		15 25	4 12
29	Czwart.	Narcyza	16 Łonhyna	6 30	16 25		15 53	5 38
30	Piątek	Alfonsa R. †	17 Osyji i A.	6 31	16 23		16 26	7 5
31	Sobota	Krzysztofa †	18 Łuky ap.	6 32	16 22		17 9	8 30

15 października: Św. Jadwigi, patronki Śląska.

Z początkiem października długość dnia wynosi 11 godzin 40 min. Z końcem miesiąca godz. 9 min. 53.

Odmiany księżyca

Ostatnia kwadra dnia 7 paźdz. o godz. 13 min. 28. Chłodno.

Nów dnia 15 października o godz. 11 min. 20. Wietrzno

Pierwsza kwadra dnia 23 październ. o godz. 13 minut 54. Deszcz.

Pełnia dnia 30 paźdz. o godz. 6 min. 58. Zmiennie.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza

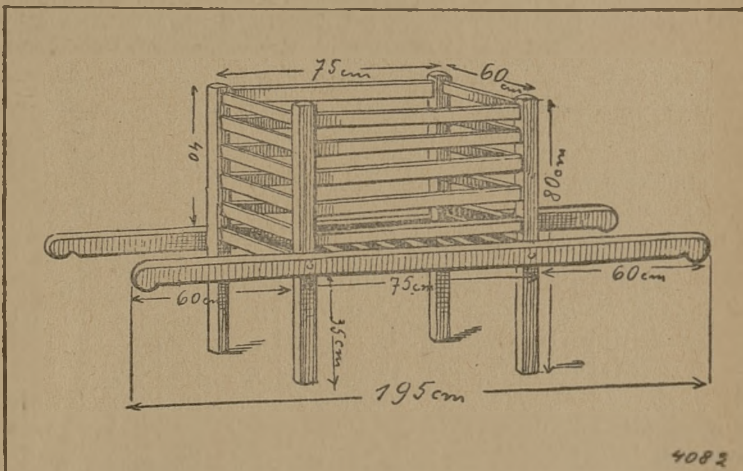
Niestale aż do 13, 14, dnia 25 bardzo zimno, 26 nieco deszczu, 29, 30 zimno, 31 deszcz.

Kalendarz żydowski.

Dnia 1 październ 15 Tiszri Kuczki; dnia 2 paźdz. 16 Tiszri II święto; dnia 7 paźdz. 21 Tiszri św palm; dnia 8 paźdz 22 Tiszri koniec kuczek; dnia 9 paźdz. 23 Tiszri radość z prawa; dnia 17 paźdz. 1 Marcheswan.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Praktyczne drewniane nosidło na buraki i t. p.

Do znoszenia wykopanych buraków można używać z powodzeniem nosidła, przedstawionego na naszej rycinie, które może sporządzić każdy stolarz lub stelmach, a nawet każdy zręczniejszy gospodarz sam. Nosidło składa się z noszy, rodzaju skrzynki i czterech nóg. Nogi służą do stawiania nosidła. Jeżeli chcemy sporządzić sobie takie nosidło, to bierzemy dwa silne drążki długości około 200 centymetrów każdy, a grubości półtora cala. Pomiędzy drążkami przybijamy obok siebie listwy długości 60 cm, w odstępach mniejwięcej 5-centymetrowych. Z czterech łat długości 80 cm robimy nogi nosidła. Przednia i tylna ściana skrzynki składa się z łat długości 60 cm, ściany boczne z łat długości 75 cm. Tylko oba boczne drążki przytwierdzamy do nóg śrubami. Resztę przybijamy gwoździami. —

Zapiski domowe na miesiąc październik.

Listopad

Po rusińsku: **Łystopad**

Po białorusku: **Listapad**

Po czesku: **Listopad**

Po litewsku: **Lapkritys**

Po niemiecku: **November**

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
44. Niedz. w r. 22. po Zielon. Świątk. Ewang.: O monecie czynszowej. Mat. 22.								
1	Niedz.	**Wsz. Święt.**	19 Joiła	6 35	16 20		18 2	9 47
2	Poniedz.	*Dzień Zadusz.*	20 Artemija	6 37	16 18		19 7	10 51
3	Wtorek	Huberta, Syl.	21 Iłarjona	6 38	16 16		20 18	11 42
4	Środa	Karola Bor.	22 Awerkija	6 40	16 14		21 32	12 19
5	Czwart.	Zacharjasza	23 Jakowa a.	6 41	16 13		22 45	12 49
6	Piątek	Leonarda † ☾	24 Arefty	6 43	16 11		23 55	13 12
7	Sobota	Bł. Antoniego B.	25 Markijana	6 45	16 9		—	13 32
45. Niedz. w r. 23. po Ziel. Świątk. Ewang.: O wskrzeszeniu córki Jaira. Mat. 9.								
8	Niedz.	Sewera	26 **Demetryja**	6 46	16 8		1 3	13 50
9	Poniedz.	Teodora	27 Nestora	6 48	16 7		2 9	14 8
10	Wtorek	Andrz. Aw.	28 Terentyja	6 50	16 6		3 15	14 26
11	Środa	Marcina b.	29 Anastazji	6 52	16 5		4 20	14 45
12	Czwart.	Marcina p.	30 Zynowija	6 54	16 4		5 26	15 8
13	Piątek	Stanisł. Kost. †	31 Stachyja	6 56	16 3		6 31	15 35
14	Sobota	Józefata ●	1 **Jst.** Kosmy	6 58	16 1		7 35	16 6
46. Niedz. w r. 24 po Zielon. Świątk. Ewang.: O ziarnie gorczycznem. Mat. 13.								
15	Niedz.	Gertrudy	2 Akyndyna	6 59	15 59		8 36	16 47
16	Poniedz.	M. B. Ostrobr.	3 Josyfa i A.	7 0	15 57		9 30	17 36
17	Wtorek	Grzegorza	4 Joannyka	7 2	15 55		10 17	18 32
18	Środa	Romana	5 Hałaktion.	7 3	15 54		10 56	19 37
19	Czwart.	Elżbiety	6 Pawła ap.	7 5	15 53		11 29	20 46
20	Piątek	Feliksa Wal. †	7 Jerona	7 6	15 52		11 56	21 58
21	Sobota	Ofiarow. N. P. M.	8 **Mychaiła**	7 7	15 51		12 19	23 12
47. Niedz. w r. 25. po Ziel. Świątk. Ewang.: O końcu świata. Mat. 24.								
22	Niedz.	Cecylji ☽	9 Onysyfora	7 9	15 50		12 41	—
23	Poniedz.	Klemensa	10 Oresta	7 11	15 49		13 2	0 28
24	Wtorek	Jana od krz.	11 Myny	7 12	15 48		13 24	1 57
25	Środa	Katarzyny	12 Josafata	7 14	15 47		13 49	3 8
26	Czwart.	Konrada	13 JoanaZłat.	7 15	15 46		14 19	4 32
27	Piątek	Walerjana +	14 Fyłypa	7 17	15 45		14 56	5 57
28	Sobota	Zdzisławy ●	15 Samsona	7 18	15 44		15 44	7 17
48. Niedz. w r. 1. Adwentu Ewang.: O znakach na niebie i ziemi. Łuk. 21.								
29	Niedz.	Saturnina	16 Mateja Ap.	7 20	15 43		16 43	8 29
30	Poniedz.	Andrzeja ap.	17 Hryhoryja	7 22	15 42		17 54	9 28

Z początkiem listopada długość dnia wynosi 9 godzin 49 minut. Z końcem miesiąca zmniejsza się do 8 godz. 27 min.

Odmiany księżyca.

☾ Ostatnia kwadra dnia 6 listopada o godz. 2 min. 29. Zimno.

● Nów dnia 14 listopada o godz. 5 minut 42. Deszcz lub śnieg.

☽ Pierwsza kwadra dnia 22 listop. o godz. 2 min. 19. Pochmurno.

● Pełnia dnia 28 listop. o godz. 17 min. 12. Pięknie.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza:

Dnia 1 do 5 zimno, dnia 6 do 16 deszcz, 23 jasno i zimno, 24 znośnie, 29 i 30 zaczyna marznąć.

Kalendarz żydowski

Dnia 15 listopada 1 Kislew.

Przysłowia:

Na Wsz. Świętych jeśli ziemia skrzepła, cała zima będzie ciepła; a jeśli słotno, będzie o drzewo markotno.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Jak powinna wyglądać szafka na narzędzia.

Porządek we wszystkiem oszczędza połowę roboty, dlatego też każde narzędzie powinno mieć swoje stałe miejsce, a nie leżeć gdzie popadnie. W razie potrzeby powinno być odrazu pod ręką. Wtenczas praca sprawi nam większą przyjemność. — Załączona rycina przedstawia praktyczną szafkę do przechowywania narzędzi. Taką szafkę każdy może sobie łatwo zrobić sam. Część środkowa jest dwa razy szersza od bocznych i zawiera półeczkę z dziurkami, w które wkłada się trzonki narzędzi; u dołu szafki jest szufladka na gwoździe. Można ją podzielić na kilka przegródek, żeby gwoździe jednej wielkości były zawsze razem. W szufladce można przechowywać również śrubki. — Oba skrzydła szafki przymocowane są do części środkowej na zawiasach i mogą być zamykane, jak skrzydła drzwi. — Skrzydła szafki zaopatrzone są wewnątrz w haczyki do zawieszania narzędzi i mają również szufladki. Szafkę należy powiesić na suchej ścianie, gdyż w miejscu wilgotnem narzędzia rychło rdzewieją.

Zapiski domowe na miesiąc listopad.

Grudzień	Po czesku: Prosinec
Po rusinsku: Hrudeń	Po litewsku: Gruodis
Po białorusku: Śnieżań	Po niemiecku: Dezember

Dni miesiąca	Dni tygodnia	Święta rzymsko-katol.	Święta grecko-katol.	Słońca wschód g. min.	Słońca zachód g. min.	Znaki	Księżyca wschód g. min.	Księżyca zachód g. min.
1	Wtorek	Eligjusza	18 Platona	7 23	15 41		19 10	10 12
2	Środa	Bibjany	19 Awdyja	7 24	15 41		20 26	10 47
3	Czwart.	Franciszk. Ks.	20 Hryhoryja	7 25	15 40		21 39	11 14
4	Piątek	Barbary †	21 **Wowed. B**	7 27	15 40		22 50	11 36
5	Sobota	Kryspiny m. C	22 Fyłymona	7 29	15 40		23 58	11 55
49. Niedz. w r. 2. Adwentu. Ewang.: O Janie w więzieniu. Mat. 11.								
6	**Niedz.**	Mikołaja	23 Amfiłocha	7 30	15 40		—	12 13
7	Poniedz.	Ambrożego	24 Kateryny	7 31	15 39		1 5	12 31
8	**Wtorek**	**Niep. Poczęcie**	25 Kłymenta	7 32	15 39		2 10	12 50
9	Środa	Leokadji	26 Ałypa	7 33	15 39		3 16	13 12
10	Czwart.	NPM. Loret.	27 Jakowa	7 33	15 39		4 21	13 37
11	Piątek	Damazego †	28 Stefana ap.	7 34	15 39		5 25	14 7
12	Sobota	Aleksandra	29 Paramona	7 36	15 3		6 27	14 44
50. Niedz. w r. 3. Adwentu. Ewang.: O świadectwie św. Jana. Jan 1.								
13	**Niedz.**	Łucji i Ot.	30 Andreja a.	7 38	15 39		7 25	15 31
14	Poniedz.	Spirydjona ●	1 **[illegible]** Naum.	7 39	15 39		8 14	16 25
15	Wtorek	Walerjana	2 Awakuma	7 40	15 39		8 56	17 28
16	Środa	Euzebj. **S. d**	3 Sofonija	7 41	15 39		9 32	18 37
17	Czwart.	Łazarza	4 Warwary	7 42	15 39		10 0	19 49
18	Piątek	Gracjana **S. d**	5 Sawy	7 43	15 39		10 25	21 2
19	Sobota	Nemezj. **S. d**	6 **Nykołaja**	7 43	15 40		10 47	22 16
51. Niedz. w r. 4. Adwentu. Ew.: O 15. roku panow. ces. Tyberjusza. Łuk. 3.								
20	**Niedz.**	Teofila	7 Amwrozyj.	7 44	15 40		11 7	23 32
21	Poniedz.	Tomasza Ap. ☽	8 Patapja	7 44	15 40		11 28	—
22	Wtorek	Zenona	9 **Zaczat. B.**	7 45	15 40		11 51	0 49
23	Środa	Wiktorji	10 Myny	7 45	15 41		12 17	2 9
24	Czwart.	Adama i Ewy P	11 Danyła	7 46	15 42		12 48	3 31
25	**Piątek**	**Boże Narodzenie**	12 Spirydjona	7 47	15 43		13 30	4 56
26	**Sobota**	**Szczepana m.**	13 Eustratija	7 46	15 43		14 22	6 1
52. Niedz. w r. Ewang.: O proroctwie Symeona i Anny. Łuk. 2.								
27	**Niedz.**	Jana Ewang.	14 Fyłymona	7 46	15 44		15 27	7 11
28	Poniedz.	Młodziank. ●	15 Ełewterja	7 46	15 45		16 41	8 2
29	Wtorek	Tomasza b.	16 Teofaniji	7 46	15 46		17 59	8 42
30	Środa	Eugenjusza	17 Danyła	7 46	15 47		17 15	9 13
31	Czwart.	Sylwestra	18 Sewastj.	7 46	15 47		20 30	9 38

Długość dnia grudnia wynosi 8 go[dzin] 25 min. Ubyw[a] dnia jeszcze 21 mi[nut], pod koniec przy[bywa] 5 minut.

Odmiany księżyca

C Ostatnia kwadra dnia 5 grud[nia] o godz. 19 min 20. Śnieg.

Dnia 13 i 14 grudnia pierścieniow[e] zaćmienie słońca; u nas niewidzialne

● Nów dnia 14 grudnia o godzinie 0 minut 25. Pięknie

☽ Pierwsza kwadra dnia 21 grud. o godz 12 min. 30. Pochmurno.

Dnia 22 grudnia początek zimy. Słońce wstępuje w znak Koziorożca.

● Pełnia dnia 28 grudnia o godz. 5 min. 0. Deszcz.

Przepowiednie według 100-letn. kalendarza:

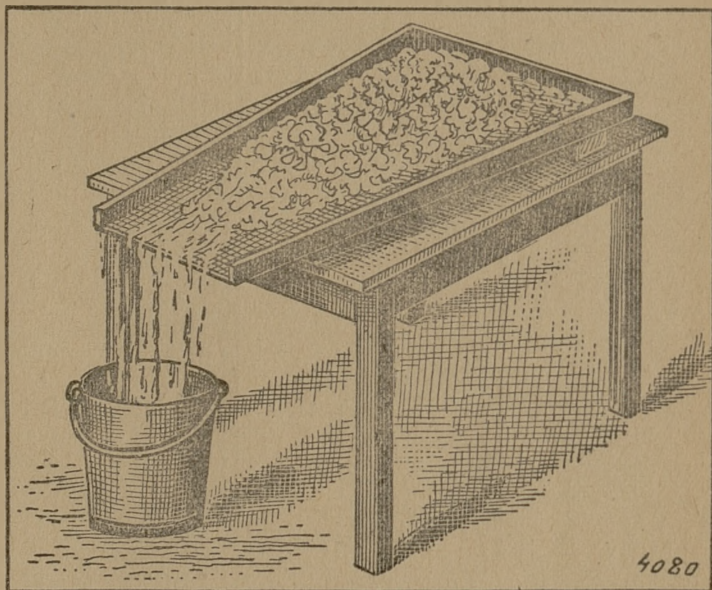
Dnia 1 zimno, 4 śnieg, 5 do 10 deszcz i zwodek 11, 12 deszcz, 13 do 14 pochmurno, 21 dość śniegu, 22 aż do końca dość zimno.

Kalendarz żydowski.

Dnia 9 grudnia 25 Kislew, poświęcenie świątyni, dnia 15 grudnia 1 Tebet; dnia 24 grudnia 10 Tebet oblężenie Jerozolimy.

Skarbczyk dobrych rad dla domu i gospodarstwa.

Jak usunąć wilgoć z piwnicy, przeznaczonej do przechowywania owoców.

Piwnica, przeznaczona do przechowywania owoców, nie powinna być ani za sucha, ani za wilgotna. Jeżeli chcemy się przekonać, czy piwnica jest wilgotna, kładziemy w niej arkusz gazety, świeżo wyszłej z druku. Jeżeli po kilku dniach druk się rozpłynie, będzie zamazany, znaczy to, że piwnica jest wilgotna i owoców trzymać w niej nie można.

Nadmiar wilgoci w piwnicy można częściowo usunąć przez dokładne wietrzenie podczas lata; dobrze jest również ustawić w piwnicy stół z chlorkiem wapnia (Calcium chloratum), którego można dostać w aptece. Ma on tę własność, że wchłania bardzo łatwo wilgoć z powietrza, przyczem sam się rozpuszcza. Dobrze wysuszony chlorek wapnia (w postaci białej soli) umieszczamy na szerokiej desce, położonej pochyło, aby rozpuszczona sól mogła ściekać do podstawionego naczynia. Deskę obijamy z trzech stron listewkami. Utworzony po pewnym czasie w naczyniu roztwór możemy odparować do suchości i użyć go powtórnie.

Rycina nasza przedstawia deskę ze spływającym chlorkiem wapnia. — — — — — — — — — — —

Zapiski domowe na miesiąc grudzień.

Wykaz alfabetyczny Świętych

z oznaczeniem dnia i miesiąca.

A.

Aaron 16 kwietnia.
Abdas 16 maja.
Abdon męcz. 30 lipca.
Abel 2 stycznia.
Abercyusz 25 lutego.
Abigail 5 grudnia.
Abraham 9 października.
Absalon m. 2 września.
Akka 20 listopada.
Akariusz 22 czerwca.
Acyusz 1 maja.
Achacy 22 czerwca.
— 27 listopada.
Achileusz 12 maja.
Adam 24 grudnia.
Adaukt 30 sierpnia.
Adelinda 28 sierpnia.
Adelgunda 30 stycznia.
Adelajda 5 lutego.
Adelrus, 20 sierpnia.
Adolary 21 kwietnia.
Adolf 11 maja.
— 17 czerwca.
— 21 sierpnia.
Adolfina 27 września.
Adryan 14 marca.
Agapit 6 sierpnia.
Agata 5 lutego.
Agaton 10 stycznia.
Agnieszka 16 listopada.
— panna i męcz.
21 i 28 stycznia.
czeska 6 i 28 mar.
Agrykola 8 listopada.
Alban 21 czerwca.
Albert 8 kwietnia.
— 15 listopada.
Albin 3 marca.
Albina p. m. 16 grudnia.
Albrecht 23 kwietnia.
Aleksander m. 18 marca.
— 26 lutego.
— 3 maja.
— 12 grudnia.
Aleksy 17 lipca.
Alfred 19 lipca.
Alipiusz 15 sierpnia.
Alojzy 21 czerwca.
Alfons Liguori 2 sierpnia.
Alto 9 lutego.
Amalia 10 lipca.
— 8 października.
Amand biskup 8 kwietnia.
Amat 13 września.
Ambroży 16 października.
— 7 grudnia.
Ammon 8 września.
— 20 grudnia.
Amos 31 marca.
Anaklet 13 lipca.
Anastazya 15 kwietnia.
— męcz. 25 grudnia.
Anastazy m. 25 stycznia.
— bisk. 27 kwietnia.
Anaziasz 21 sierpnia.
Anatolia p. m. 9 lipca.
Anatol 3 lipca.
Aniela 21 maja.
Angelika 23 marca.
Angelina 16 lipca.
Anna 26 lipca.
Anzelm 18 marca.
— 21 kwietnia.
Antonia p. m. 10 kwietnia.
Antoni pust. 17 stycznia.
— Pad. 13 czerwca.
Apolinary 23 lipca.
Apolonia 9 lutego.
Apoloniusz m. 18 kwietnia.
Appia m. 22 listopada.
Akwilin 29 stycznia.
— 15 czerwca.
Akwilina 12 czerwca.
Arkadyusz 12 stycznia.
Archelaus 26 grudnia.
Arnold 18 lipca.
— 1 grudnia.
Arnulf 18 czerwca.
Arnulf bisk. 18 lipca.
— 15 sierpnia.
Arseniusz 19 lipca.
Atanazia 26 lutego.
— 14 sierpnia.
Atanazy 2 maja.
— 26 listopada.
Augusta 27 marca.
Augustyn 26 maja.
— Dr. Kośc. 28 sierp.
— 8 sierpnia.
August 7 października.
— 3 sierpnia.
Aurelia 3 grudnia.
Aurelian 16 czerwca.
Awit 5 lutego.
— kapłan 13 czerwca.

B.

Babyas 24 stycznia.
Bademus 10 kwietnia.
Bagnus 5 czerwca.
Balbina 21 marca.
Baldomer 27 lutego.
Baltazar 6 stycznia.
Barbara 4 grudnia.
Barbat 19 lutego.
Barnaba 11 czerwca.
Bartłomiej Ap. 24 sierpnia.
— pust. 24 czerw.
— bisk. 26 czerw.
Baruch 30 maja.
Bazylides 12 czerwca.
Bazylissa 9 stycznia.
Bazyli W. 14 czerwca.
— męcz. 22 marca.
Batylda 26 stycznia.
Beata 22 grudnia.
Beatrix 29 czerwca.
Beda 26 maja.
Benedykt bisk. 15 kwietnia.
— opat 21 marca.
Benigna 9 maja.
Benignus 6 czerwca.
Benjamin 31 marca.
Benon 16 czerwca.
Benwenut 17 czerwca.
Bernard 30 sierpnia.
Bernardyn 20 maja.
Bernhard 20 sierpnia.
— 21 sierpnia.
Berta 4 lipca.
Bertila 5 listopada.
Bertold 27 lipca.
Bertinus 5 września.
Bertram 17 sierpnia.
Bertrand 15 października.
Bibianna 2 grudnia.
Blandyna 5 listopada.
Błażej 3 lutego.
Bogumił 7 czerwca.
Bogusław 9 kwietnia.
Bona 24 kwietnia.
Bonawentura 15 lipca.
Bonifacy bisk. 5 czerwca.
— męcz. 14 maja.
Braucyusz 26 marca.
Brykcyusz 9 lipca.
Brygida 1 lutego.
Brygitta 8 października.
Bronisława 3 września.
Brunon 21 kwietnia.
— 17 maja.
— 6 października.
Burkhard 11 października.
Busso 27 listopada.

C.

Cecylia p. 22. listopada.
Cecyliusz 3 czerwca.
Celestyn 6 kwietnia.
Celina 21 października.
Celsus 28 lipca.
Cezaryusz 27 sierpnia.
Charitas p. m. 1 sierpnia.
Chrystian 14 maja.
Chrystyn 24 lipca.
Chrystyna 15 grudnia.
Chryzogon 24 listopada.
Chryzolog 4 grudnia.
Chryzostom 27 stycznia.
Cilinia 21 października.
Cypryan bisk. 14 września.
— męcz. 26 września.
Cyryak 8 sierpnia.
Cyryl męcz. 29 marca.
Cyryla p. m. 5 lipca.
Cyryl i Metody 5 lipca.
Cyryn męcz. 12 czerwca.
Cyrus męcz. 31 stycznia.
Czesław 20 lipca.
40 Męczenników 10 marca.
4 Koronatów 8 listopada.

D.

Dagobert 23 grudnia.
Damazy 11 grudnia.
Damian 27 września.
Daniel 21 lipca.
Dariusz 8 kwietnia.
Dawid 30 grudnia.
Delfina 26 września.
Delfin 24 grudnia.
Dewota 27 stycznia.
Demetryusz 9 kwietnia.
— 22 grudnia.
Dezyderiusz 23 maja.
Ditmar 26 września.
Ditrich 6 maja.
Dignus 18 grudnia.
Dionizia 12 grudnia.
męcz 15 maja.
Dionizy 9 października.
— Alaks 19 listopada.
— bisk. męcz. 25 maj.
— p. 26 grudnia.
Doda 24 kwietnia.
Dominik 4 sierpnia.
Domicjan 10 stycznia.
Domicyusz 5 lipca.
Domnina 14 kwietnia.
Domicela 7 maja.
Donat 30 czerwca.
Dorota 6 lutego.
Dozyteusz 20 lutego.
Dydakt 13 listopada.
Dula 25 marca.

E.

Ebba 25 sierpnia.
Eberhard 28 listopada.
— 23 lutego.
— męcz. 7 kwietnia.
Edburga 12 grudnia.
Edeltruda 23 czerwca.
Edyta 16 września.
Edmund 16 listopada.
— król 20 marca.
Edward 27 maja.
— król 18 marca.
— 13 październ.
Edwin 4 października.
Ekbert 24 kwietnia.
Eleonora 21 lutego.
Eleuteryusz 20 lutego.
Eliasz 20 lipca.
Elegiusz 1 grudnia.
Elżbieta król. 8 lipca.
Elżbieta król. węg. 19 list.
Elizeusz 14 czerwca.
Emanuel 26 marca.
Emerencya 23 stycznia.
Emeryk 5 listopada.
Emil 22 maja.
Emilia 5 kwietnia.
Emilian 11 października.
Emiliusz 30 maja.
Emma 1 i 19 kwietnia.
— 22 września.
Engelbert 7 listopada.
Enoch 3 stycznia.
Enna 21 marca.
Eparchiusz 1 lipca.
Efraim 2 czerwca.
Epifania 18 października.
Ekwicyusz 11 sierpnia.
Erazm 2 czerwca.
Eryk 15 lutego.
— król 18 maja.
Ermelinda 29 października.
Ernest 12 stycznia.
Ernestyna 31 lipca.
Estera 24 maja.
Eucharyusz 20 lutego.
Eugenia 25 grudnia.
Eugeniusz 3 lipca.
— 15 listopada.
Eulalia 12 lutego.
Eulogiusz 2 lipca.
Eufemia 23 kwietnia.
Eufrozyna 11 lutego.
Euzebia 16 marca.
— 19 października.
Euzebiusz 14 sierpnia.
— 26 września.
Eustaziusz 29 marca.
Eustachy 20 września.
Ewa 24 grudnia.
Ewaryst 26 października.
Ewermord 17 lutego.
Ewalo 3 października.
Ezechiel 10 kwietnia.

F.

Fabian 20 stycznia.
Fanuila 13 czerwca.
Fano 28 października.
Faustyna 15 lutego.
Felicyan 9 czerwca.
Felicytas 10 lipca.
— męcz. 7 marca.
Feliks b. m. 24 paździer.
— 21 maja.
— Val. 30 listopada.
— p. m. 30 maja.
— p. 29 lipca.
— Nolasko 14 styczn.
Ferdynand 19 października.
— król 30 maja.
Fidelis 28 kwietnia.
Fides p. m. 1 sierpnia.
Filemon 22 listopada.
Filibert 20 sierpnia.
Filip Ap. 1 maja.
— bisk. 23 sierpnia.
— Nereusz 26 maja.
Filipina 16 lutego.
— 21 sierpnia.
Filomena 11 sierpnia.
Firminus 11 października.
Flowian m. 28 lutego.
Florencya 10 listopada.
Florentyn 27 maja.
Florenc 7 listopada.
Floryan 4 maja.
Fortunat 1 czerwca.
— 24 października.
Franciszka 9 marca.
Franciszek Ser. 4 paźdz.
— Borg. 10 paźdz
— Carrac. 4 cze

Franciszek de Paula 2 kw.
— Sal. 29 styczn.
— Ksaw. 3 grudn.
Fryderyka 6 października.
Frydman 10 października.
Frydolin 6 marca.
Fryderyk 5 marca.
— 18 lipca.
Frodowald 12 września.
Frumencyusz 27 październ.
Fulko 10 października.
Fulgencyusz 1 stycznia.

G.

Gabin 19 lutego.
Gabryel 24 marca.
Gabryela 10 lutego.
Gal opat 16 października.
Gandulf 11 maja.
Gandolfus 11 maja.
Gao 2[illegible] lipca.
Gebhard 27 października.
Gelazy 15 listopada.
Genezyusz 3 czerwca.
Genowefa 3 stycznia.
Genuin 5 lutego.
Gerhard 24 września.
Germus 2 października.
Germanus 28 maja.
Geroldus 7 października.
Gertruda 17 marca.
Gerwazy 18 czerwca.
Gedeon 1 października.
Gilbert 4 lutego.
Gildard 8 czerwca.
Gildas 29 stycznia.
Gizela 7 maja.
Gliceria 1[illegible] maja.
Goar 6 lipca.
Gotfryd 8 listopada.
Gotfryd 18 stycznia.
Gordyan 10 maja.
Gordyusz 8 stycznia.
Gorgon 9 września.
Gotard 4 maja.
Gottszalk 7 czerwca.
Gracyan 18 grudnia.
Grzegorz 12 marca.
— Naz. 9 maja.
— Cudotw. 17 listopada.
Gwalbert 12 lipca.
Gudwal 6 czerwca.
Gwido 31 marca.
— 12 września.
Gwilhert 23 maja.
Gustaw 2 sierpnia.

H.

Hannibal 2 sierpnia.
Hartman 30 października.
Hegezyp 7 kwietnia.
Helena 22 maja.
— ces. 18 sierpnia.
Henryk 15 lipca.
Heliodor 3 lipca.
Henryka 16 marca.
Herakliusz 11 marca.
Herybert 16 marca.
Herkules 5 września.
Herman 7 kwietnia.
— 28 grudnia.
Hermenegild 13 kwietnia.
Hermes 28 sierpnia.
Hermina 24 grudnia.
Hieronim 30 września.
Hilarya 12 sierpnia.
Hilaryon 21 października.
Hilaryusz 17 września.
— 14 stycznia.
Hildebert 3 maja.
Hildegard 17 września.
Hildetruda 27 września.
Hipolit 13 sierpnia.
— 2 grudnia.
Honoryusz 30 września.
Hubert 3 listopada.
Hugo 1 kwietnia.
— 17 listopada.
Hygin 11 stycznia.

I.

Idzi opat 1 września.
Ignacy 1 lutego.
— Lojola 31 lipca.
Ildefons 23 stycznia.
Innocenty 17 kwietnia.
— 17 czerwca.
— 4 lipca.
— 28 lipca.
— 22 czerwca.
Irena 5 kwietnia.
Ireneusz 10 lutego
— 25 marca.
— 26 marca.
— 5 maja.
— 28 czerwca.
Izabela 4 stycznia.
— 31 sierpnia.
Iwon 19 maja.
Izydor arcyb. 4 kwietnia.
— 10 maja:
Izajasz 6 lipca.

J.

Jacek 11 sierpnia.
Jadwiga 15 października.
Jakób apost. 25 lipca.
— 1 maja.
January 19 września.
Jan Chryzostom 27 styczn.
— z Maty 8 lutego.
— Boży 8 marca.
— Nepomucen 16 maja.
— w Oleju 6 maja.
— i Paweł 26 czerwca.
— Chrzciciel 24 czerwca.
— Gwalbert 12 lipca.
— ścięcie 29 sierpnia.
— z krzyża 24 listopada.
— ewang 27 grudnia.
— Kanty 20 października.
— z Dukli 13 lipca.
— Kapistran 23 październ.
— Sarkander 17 marca.
Jędrzej ap. 30 listopada.
— z Awel. 10 listop.
— męcz. 15 maja.
Jerzy 24 kwietnia.
Jeremiasz 26 czerwca.
Joachim 20 marca.
Jodok 17 maja.
Joel 24 maja.
Joanna 24 maja.
— Franc. 21 sierpnia.
Jonatan 29 grudnia.
Jordan 13 lutego.
Jozue 23 lutego.
Józef Oblub. 19 marca.
— Kalasanty 27 sierpn.
Jowita 15 lutego.
Jukunda p. 25 listopada.
Juda 28 października.
Judyta 5 października.
Julia 22 maja.
Julianna 5 kwietnia.
— 15 lutego
— 19 czerwca.
Julian 9 stycznia.
— 15 marca.
— 28 sierpnia.
Juliusz męcz. 27 maja.
Justyna 7 października.
Justinian 2[illegible] września.
Justyn [illegible] sierpnia.
Justus 2 września.
— 6 sierpnia.
Juwenalis 8 maja.
Juwencyusz 1 czerwca.

K.

Kajetan 7 sierpnia.
Kajus 22 kwietnia.
Kalimecyusz 31 lipca.
Kalikst 14 października.
Kamil 18 lipca.
Kandyd 3 października.
Kanut 19 stycznia.
Karol Borom. 4 listopada.
Karol W. 28 stycznia.
Karlman 2 marca.
Karolina 14 czerwca.
Kazimierz 4 marca.
Kasper 6 stycznia.
Kastor 10 lutego.
Kassyan 13 sierpnia.
— 8 grudnia.
Kassyusz 15 maja.
Kastulus 26 marca.
Kastus 22 maja.
Katarzyna 25 listopada.
— Sen. 30 kwietnia.
Klara 18 sierpnia.
— 12 sierpnia.
Klaudyusz 30 października.
Kilian 8 lipca.
Klaus 20 lipca.
Kletus 27 kwietnia.
Klemens 23 listopada.
Klementyna 23 listopada.
Klotylda 3 czerwca.
Kleofas 9 kwietnia.
— 26 września.
Koloman 13 października.
Kolumba 17 września.
Kolumban 21 listopada.
Kolumbian 31 lipca.
Kolumb 9 lipca.
Konkordia 18 lutego.
Konrad 26 listopada.
— 19 lutego.
Konstancya 19 września.
Konstantyn 17 lutego.
— 12 kwietnia.
— 27 lipca.
Konstancyusz 25 lutego.
Kordula 22 października.
Korneliusz 16 września.
Kosmas 27 września.
Krescencya 15 czerwca.
Krescencyusz 7 czerwca.
Kryspian 7 stycznia.
— 28 października.
Krystyn 24 lipca.
Krystyna 15 grudnia.
Krzysztof 25 marca.
— 25 lipca.
Kunibert 12 listopada.
Kunegunda 24 lipca.
Kwiryn 4 czerwca.

L.

Lambert 14 kwietnia.
— 17 września.
Laura 17 czerwca.
Leander 27 lutego.
Leon W. 11 kwietnia.
— VII. pap. 28 czerwca.
— 17 lipca.
— 19 kwietnia.
— 20 lutego.
Leokadia 9 grudnia.
Leodegar 3 października.
Leonard 6 listopada.
Leonora 12 kwietnia.
Leonila 17 stycznia.
Leoncya 6 grudnia.
Leoncyusz 12 stycznia.
Leopold 15 listopada.
Leopoldyna 15 listopada.
Lewina 28 lipca.
Lewinus 24 listopada.
Liberat 17 sierpnia.
Liberiusz 30 grudnia.
Liboriusz 23 lipca.
Lidwina 15 kwietnia.
Linus p. m. 23 września.
Longin 15 marca.
Lot 4 stycznia.
Lotar 27 kwietnia.
Lucyana 30 czerwca.
Lucyan 7 stycznia.
Luciusz 11 lutego.
— p. 4 marca.
Ludger 26 marca.
Ludmilla 16 maja.
Ludolf 27 maja.
Ludwika 30 stycznia.
Ludwik 19 sierpnia.
— król 25 sierpnia.
Luiza (A[illegible]) 21 czerwca.
Luitgarda 19 czerwca
Lukrecya 7 czerwca.
Lydia 3 sierpnia.

Ł.

Łazarz b. 17 grudnia.
Łucya 13 grudnia.
Łukasz 18 października.

M.

Maciej ap. 24 lutego.
Magdalena 21 lipca.
Magnus 19 sierpnia.
Majolus 11 maja.
Makra 6 stycznia.
Makary 2 stycznia.
— 15 stycznia.
Malachiasz 3 listopada.
Małgorzata 10 czerwca.
— 18 lipca.
Mamert 11 maja
Manswert 18 lutego.
— 8 września.
Marcella 31 stycznia.
Marcelian 18 czerwca.
Marcelina 17 czerwca.
Marceli 10 kwietnia.
— 30 października.
— 16 stycznia.
Marek ew. 25 kwietnia.
Marya Zaślub. 23 stycznia.
— Narodzen. 8 wrześn.
— Śnieżnej 5 sierpnia.
— Bolesn. piątek przed
— palmową niedzielą.
— Gromnicznej 2 lut.
— Zwiastow. 25 marca.
— Nawidzenie 2 lipca.
— Pomocy 24 maja.
— Wniebowz. 15 sierp.
— Ofiarowanie 21 list.
— Niep. Pocz. 8 grudn.
— Imię 12 września.
Maryanna 15 września,
Maryan 30 kwietnia.
Maryusz 19 stycznia.
— 7 października.
Markward 27 lutego.
Marta m. 19 stycznia.
— siostra Łaz. 29 lipca.
Marcialis 27 lutego.
Martina 30 stycznia.
Marcin b. 11 listopada.
— p. 12 listopada.
Martinian 2 lipca.
Maternus 13 września.
Matylda 14 marca.
Mateusz ew. 21 września.
Maura 21 września.
— m. 19 grudnia.
Maurus 15 stycznia.
Maksymilian 12 październ.
Maksymus 29 maja.
Maurycy 22 września.
Mechtilda 31 maja.
Medard 8 czerwca.
Melchiades 10 grudnia.
Melchior 6 stycznia.
Menelaus 22 lipca.
Melania 31 grudnia.
Meliton 15 września.
Metody 5 lipca.
Michał Arch. okaz. 8 maja
— 29 września.
Mikołaj b. 6 grudnia.
— Tolent. 10 września.
Mikleta 9 września.
Milada 29 grudnia.
Młodziankow 28 grudnia.
Modest 15 czerwca.
Monika 4 maja.
Mojżesz 4 września.
Miron 16 sierpnia.

N.

Nabor 12 lipca.
Napoleon 15 sierpnia.
Narcyz 29 października.
Natalia 1 grudnia.
— męcz. 27 lipca.
Natan 24 października.
Natanael 5 września.
Nazar 14 listopada.
Nemezyusz 19 grudnia.
Nereusz 12 maja.
Nestor 26 lutego.
Nicefor 13 marca.
Nicetas męcz. 15 września.
Nicens 22 czerwca.
Nikazius 14 grudnia.
Nikomedes 15 września.
Noah 28 listopada.
Norbert 6 czerwca.
Notburga 14 września.

O.

Oktawia 22 marca.
Oktawian 22 marca.
Odila 1 stycznia.
Odon 8 lis9opada.
Olaw 29 lipca.
Oliwa 10 czerwca.
Olimpia 20 marca.
Onezy 16 lutego.
Onezyfor 6 września.
Onutry 12 czerwca.
Optat 4 czerwca.
Oswald 5 sierpnia.
— 15 października.
Otilia 13 grudnia.
Otto 23 marca.
Ottokar 4 listopada.
Ottomar 16 listopada.
Ozeasz 6 kwietnia.

P.

Palladia 24 maja.
Pankracy 12 maja.
Pantaleon 27 lipca.
Pafnucy 11 września.
Papin 28 listopada.
Paschalis 17 maja.
Paternus 12 listopada.
Paula wdow. 26 stycznia.
— pan. 18 czerwca.
Paulina 22 marca.
Paulin z Noli 22 czerwca.
— 31 sierpnia.
Paweł nawróc. 25 tycznia.
— pustel. 15 stycznia.
— wspomn. 30 czerwca.
— Apost 29 czerwca.
— i Jan 26 czerwca.
Pellagia m. 9 czerwca.
Pellagiusz 28 sierpnia.
Peregryn bisk. 10 maja.
— męcz. 27 kwietnia.
Perpetua 7 i 15 marca.
Pipin 28 listopada.
Piotr z Alkant. 19 paźdz.
— Celestyn 19 maja.
— Apost 29 czerwca.
— w okawach 1 sierpnia.
— męcz. 29 kwietnia.
— Nolasko 31 stycznia.
— katedry 22 lutego.
Pius 5 maja.
— p. m. 11 lipca.
Placyd 5 października.
Polikarp 26 stycznia.
Poliksena 24 września.
Porfirus 26 lutego.
Porcyunkula 2 sierpnia.
Prakseda 21 lipca.
Prymus 9 czerwca.
Pryska 18 stycznia.
Pryskus 28 marca.
Probus 12 stycznia.
Prochor 9 kwietnia.
Proklus 1 czerwca.
Prokop 4 lipca.
Prosper 25 czerwca.
Protazy 10 czerwca.
Protus 11 września.
Protes 2 lipca.
Prudencya 9 marca.
Prudencyana 19 maja.
Ptolomeusz 10 października.
Pulcheria 10 września.

R.

Rachela 11 lipca.
— 8 października.
Radegunda 18 lipca.
— 13 sierpnia.
Richard 7 lutego.
Rajnhard 28 lutego.
— 19 grudnia.
Rajnhold 12 stycznia.
Rajmund 7 stycznia.
— 31 września.
Rajner 17 czerwca.
Rajnold 7 stycznia.
Rafał 24 października.
Rebeka 9 marca.
Redemtus 8 kwietnia.
Regina 7 września.
Regulus 30 marca.
Rembert 4 lutego.
Remigina 1 października.
Renatus 17 września.
Restitutus 29 maja.
Rigobert bisk. 4 stycznia.
Robert bisk. 17 września.
— 29 kwietnia.
— 7 czerwca.
Roch 16 sierpnia.
Roger 15 września.
Roland 9 sierpnia.
Romana 3 kwietnia.
— 28 lutego.
— 9 sierpnia.
Roman 23 lutego.
Romuald 7 lutego.
Rozalia 4 września.
Rozamunda 2 kwietnia.
Rozyna 13 marca.
Róża 30 sierpnia.
Rudolf 17 kwietnia.
Rufina 10 lipca.
Rufin 14 czerwca.
Rufus 28 listopada.
Rupert 27 marca.
Rustykus 24 września.
Rut 16 lipca.
Ruthard 16 lipca.
Ryszard 3 kwietnia.
— król 7 lutego.

S.

Sabas 12 kwietnia.
— 5 grudnia.
Sabina męcz 27 październ.
Sabina 25 sierpnia.
Sabinian 30 stycznia.
Sabinus 19 lutego.
Salome 24 października.
Salomea 17 listopada.
Salomon 8 lutego.
Salwius 12 stycznia.
— 10 września.
Samson 27 lutego.
Samuel 16 lutego.
— 26 sierpnia.
Sara 16 maja.
Saturnius 29 listopada.
Scholastyka 10 lutego.
Sebald 19 sierpnia.
— 19 września.
Sebastyan 16 stycznin.
Serafia 3 września.
Serafin 12 października.
— 5 grudnia.
Serafina 9 września.
Serapion 30 października.
— 14 listopada.
Serenus 23 lutego.
— 28 lutego.
Sergius 7 października.
Serwaey 13 maja.
Set 2 stycznia.
Sewera 20 lipca.
Sewerian 8 listopada.
Sewer O. 8 stycznia.
— bisk. 23 październ.
Sewer m. listopada.
Sybilla 29 kwietnia.
Sydonia 23 lipca.
Sofoniasz 3 grudnia.
Sofroniusz 11 marca.
Sostenes 28 listopada.
Soter 21 kwietnia.
Spiridion 14 grudnia.
Stanisław b. m. 8 maja.
— Kostka 13 listopada.
Stefan kr. węg. 20 sierpnia.
Sulpiciusz 20 kwietnia.
Sylweryusz 20 czerwca.
Sylas 20 czerwca.
Sylwan 6 lutego.
— 4 maja.
Sylwer 20 czerwca.
Sylwia 3 listopada.
Sylwin 17 lutego.
Sykstus 28 marca.
Sylwester 31 grudnia.
Symforoza 18 lipca.
Syrus 9 grudnia.
Szczepan znal. 3 sierpnia.
Szczepan męcz. 26 grudnia.
Szymon b. m. 17 lutego.
— Apost. 23 październ.

T.

Tadeusz 28 października.
Tekla 15 października.
— 23 września.
Telesfor 5 stycznia.
Teobald 29 stycznia.
— 1 lipca.
Teodolinda 22 stycznia.
Teodor 19 września.
— 15 kwietnia.
— 9 listopada.
Teodora 28 kwietnia.
Teodoryk 1 lipca.
Teodata 29 września.
Teodozya 2 kwietnia.
Teodozyusz 3 września.
Teofila 28 grudnia.
Teofil 3 listopada.
Teresa 15 października.
Tylbert 7 grudnia.
Tyburcyusz 13 kwietnia.
Tymoteusz 24 stycznia.
— 22 sierpnia.
Tytus 4 stycznia.
— 18 września.
Tobiasz 13 czerwca.
— 13 września.
Toleta 5 marca.
Tomasz 18 września.
— Ap. 21 grudnia.
— 29 grudnia.
— Akw. 7 marca.
Torpes 17 maja.
Torkwatus 15 maja.
Trankwilus 6 czerwca.
Trojan 30 listopada.
Trotbert 26 kwietnia.
Trofon 10 listopada.
Trofonia 18 października.
Turianus 13 czerwca.
Turynus 16 kwietnia.
Tyranion 21 lutego.

U.

Ubald 16 maja.
Ubaldeska 28 maja.
Udalrych 4 lipca.
Ulryka 6 sierpnia.
Urban 29 maja.
— męcz. 5 września.
Ursyn 29 grudnia.
Urszula 21 października.

W.

Walbert 2 maja.
Walburga 25 lutego.
— 1 maja.
Wacław 28 września.
Waldemar 6 maja.
Walenty 14 lutego.
Walentyna 25 lipca.
Walerya 9 grudnia.
Waleryan 14 kwietnia.
Waleryusz 29 stycznia.
Walter 29 listopada.
Waltruda 9 kwietnia.
Wawrzyniec 10 sierpnia.
— 5 września.
Wenanty 18 maja.
Weneranda 14 listopada.
Werona 1 września.
Weronika 4 lutego.
Wiktor 26 lutego.
— męcz 30 września.
— męcz. 8 maja.
— p. 28 lipca.
Wiktoria 23 grudnia.
Wiktorian 23 marca.
Wiktoryn 25 lutego.
— 8 listopada.
— 5 września.
Wigilius 31 stycznia.
Wilhelm 6 kwietnia.
— 31 marca.
— 25 czerwca.
Wilhelmina 25 października
Wilibald 7 lipca.
Wilibord 7 listopada.
Winebald 6 kwietnia.
Wincenty męcz. 22 stycznia
— Fer. 5 kwietnia.
— 24 maja.
— a Paula 19 czerwca.
Wincencya 5 kwietnia.
Wirgiliusz 27 listopada.
Witalis m. 28 kwietnia.
— 4 listopada.
Wit 15 czerwca.
Wismar 18 kwietnia.
Władysław 27 czerwca.
Włodzimierz 24 lipca.
Wojciech 23 kwietnia.
Woldemar 6 maja.
Wolfgang 31 października.
Wolkmar 17 lipca.
Wunibald 18 grudnia.

X.

Xantypa 23 września.
Xenes 18 stycznia.
Xenia 12 stycznia.
Xenofont 27 stycznia.

Y.

Yzofa 16 marca.

Z.

Zacharyasz 6 września.
Zacheusz 23 sierpnia.
Zebin 13 listopada.
Zenajdes 5 czerwca.
Zenon 22 grudnia.
Zenobiusz 30 października.
Zefiryn 26 sierpnia.
Zofia 15 maja.
— wdow. 30 września.
Zotykus 21 lipca.
Zuzanna 11 sierpnia.
Zygmunt 2 maja.
Zyta 28 kwietnia.

ROK 1936

KALENDARZ ŚCIENNY

Styczeń

1	S	**Nowy Rok**
2	C	Im. Jez., Mak.
3	P	† Genowefy
4	S	Tytusa, Ryg.
5	N	**Telesfora**
6	P	**Trzech Króli**
7	W	Lucjana i Jul.
8	Ś	Seweryna
9	C	Marcjanny
10	P	† Agatona
11	S	Honoraty
12	N	**1 po 3 Kr.**
13	P	Weroniki
14	W	Hilarego, Fel.
15	Ś	Pawła pustel.
16	C	Marcel., Ott.
17	P	† Ant., Sulp.
18	S	Kat. ś. Piotra
19	N	**2 po 3 Kr.**
20	P	Fabjana, Seb.
21	W	Agnieszki P.
22	Ś	Wincentego
23	C	Zaślub. NMP.
24	P	†Tymoteusza
25	S	Nawr. ś. Paw.
26	N	**3 po 3 Kr.**
27	P	Jana Złotous.
28	W	Obj. św. Agn.
29	Ś	Francisz. Sal.
30	C	Martyny, Saw
31	P	† Piotra Nol.

Luty

1	S	Ignacego
2	N	**4 po 3 Kr. Ocz.**
3	P	Błażeja
4	W	Ansgarego
5	Ś	Agaty P. M.
6	C	Doroty, Tytus
7	P	† Romualda
8	S	Jana z Matty
9	N	**Starozapust.**
10	P	Scholastyki
11	W	Obj. NMP. z L.
12	Ś	Eulalji P.
13	C	Katarzyny P.
14	P	† Walentego
15	S	Faustyna
16	N	**Mięsopustna**
17	P	Donata
18	W	Symeona
19	Ś	Konrada
20	C	Leona i Eust.
21	P	† Eleonory
22	S	Kat. ś. P. w A.
23	N	**Zapustna**
24	P	Macieja Ap.
25	W	Cezarego
26	Ś	† POPIELEC
27	C	Leandra
28	P	† Romana
29	S	† Romana

† Wigilje i posty

Marzec

1	N	**Wstępna** Alb.
2	P	Heleny ces.
3	W	Kunegundy
4	Ś	† S. d. Kazim.
5	C	Euzebjusza
6	P	† S. d. Wikt.
7	S	† S. d. Tom.
8	N	**Sucha**, Winc.
9	P	Franciszki
10	W	40 męcz.
11	Ś	Konstantego
12	C	Grzegorza W.
13	P	† Krystyny
14	S	† Matyldy
15	N	**Głucha**, Klem
16	P	Abrahama
17	W	Jana, Józefa
18	Ś	Cyryla
19	C	Józef. O. NMP
20	P	† Eufemji
21	S	† Benedykta
22	N	**Środopostna**
23	P	Pelagji
24	W	Gabrjela
25	Ś	Zwiast. NMP.
26	C	Emanuela
27	P	† Jana Dam.
28	S	† Jana Kap.
29	N	**Biała**, Eustaz
30	P	Anieli Wd.
31	W	Balbiny

Kwiecień

1	Ś	Teodor. Hug.
2	C	Franc. à Paulo
3	P	† Matki B. Bol
4	S	† Izydora
5	N	**Palmowa**
6	P	W., Wilhelm
7	W	W., Epifanj.
8	Ś	W., Dyoniz.
9	C	W., Marji Kl.
10	P	† W., Ezechj.
11	S	† W., Leona
12	N	**Zmartw. Chr.**
13	P	**Wielkanocny**
14	W	Walerjana
15	Ś	Anastazego
16	C	Marceljana
17	P	† Aniceta
18	S	Apolonjusza
19	N	**Przewodnia**
20	P	Sulpicjusza
21	W	Opieki ś. Józ.
22	Ś	Sotera i Kaja
23	C	Wojciecha
24	P	† Fidelisa
25	S	Marka ew.
26	N	**Grobu Chryst**
27	P	Teofila i Tert.
28	W	Pawła od Krz.
29	Ś	Piotra, Rob.
30	C	Katarzyny

Maj

1	P	Filipa i Jak.
2	S	Zygmunta
3	N	**3 po W., Konst**
4	P	Znalez. Krz.
5	W	Piusa V
6	Ś	Jana w oleju
7	C	Florjana
8	P	† Stanisława
9	S	Grzegorza
10	N	**4 po Wielk.**
11	P	Mamerta
12	W	Pankracego
13	Ś	Roberta, Ser.
14	C	Bonifacego
15	P	† Zofji, Jana
16	S	Bł. Andrz. B.
17	N	**5 po Wielk.**
18	P	D. krz., Feliks
19	W	D. krz., Piotra
20	Ś	D. krz.. Bern.
21	C	**Wniebows. P.**
22	P	† Julji, Hel.
23	S	Dezyderego
24	N	**6 po Wielk.**
25	P	Grzegorza
26	W	Feliksa Ner.
27	Ś	Bedy, Jana I
28	C	Augustyna
29	P	† Marji Mag.
30	S	† Feliksa I P.
31	N	**Zesł. Ducha ś.**

Czerwiec

1	P	**Świąt.**, Jakób
2	W	Marceliny
3	Ś	† S. d. Erazma
4	C	Franc. Carac.
5	P	† S. d. Bonif.
6	S	† S. d. Norber
7	N	**Trójcy św.**
8	P	Maksyma
9	W	Pryma i Fel.
10	Ś	Bogumiła
11	C	**Boże Ciało**
12	P	† Jana, Onufr.
13	S	Antoniego P.
14	N	**Bazylego**
15	P	Jolanty, Wita
16	W	Benona
17	Ś	Inocentego
18	C	Efrema, Mark
19	P	† Serca Jez.
20	S	Sylwerjusza
21	N	**Alojzego G.**
22	P	Paulina BW.
23	W	Agrypiny
24	Ś	Nar. św. Jana
25	C	Prospera
26	P	† Jana i Pawła
27	S	Władysława
28	N	**Ireneusza**
29	P	**Piotra i Pawła**
30	W	Emilji, Luc.

Lipiec

1	Ś	Najśw. Krwi J.
2	C	Nawied. NMP
3	P	† Leona. Anat.
4	S	Józefa Kalas.
5	N	**Antoniego**
6	P	Dominiki
7	W	Cyryla i Met.
8	Ś	Elżbiety
9	C	Weroniki
10	P	† 7 br. męcz.
11	S	Piusa I, Pel.
12	N	**Jana Gwalb.**
13	P	Małgorzaty
14	W	Bonawentury
15	Ś	Rozesł. Ap.
16	C	NMP. Szk.
17	P	† Aleksego
18	S	Bł. Szymona
19	N	**Wincentego**
20	P	Czesł., Emilj.
21	W	Praksedy
22	Ś	Marji Magd.
23	C	Apolinarego
24	P	† Bł. Kuneg.
25	S	Jakóba Ap.
26	N	**Anny, Matki**
27	P	Natalji
28	W	Inocentego
29	Ś	Marty, Oława
30	C	Julitty i Don.
31	P	† Ignacego

Sierpień

1	S	Piotra w ok.
2	N	**NPM. Aniel.**
3	P	Znal. rl. ś. Szc.
4	W	Dominika
5	Ś	N.M.P. Śnież.
6	C	Przem. Pańs.
7	P	† Kajetana
8	S	Cyrjaka
9	N	**Jana, Rom.**
10	P	Wawrzyńca
11	W	Zuzanny
12	Ś	Klary, Hilarji
13	C	Hipolita
14	P	† Euzebjusza
15	S	**Wnieb. NMP.**
16	N	**Joachima**
17	P	Jacka wyzn.
18	W	Firmina, Ag.
19	Ś	Jana, Marjana
20	C	Bernarda
21	P	† Joanny Fr.
22	S	Symforjana
23	N	**Filipa i Ben.**
24	P	Bartłomieja
25	W	Ludwika kr.
26	Ś	NMP. Jasnog
27	C	Przen. rel. ś. K
28	P	† Augustyna
29	S	Ścięcie ś. Jana
30	N	**Róży Lim.**
31	P	Rajmunda

Wrzesień

1	W	Idziego, Bron
2	Ś	Stefana kr.
3	C	Szymona
4	P	† Rozalji
5	S	Wawrzyńca
6	N	**Eugenjusza**
7	P	Melchjora
8	W	*Narodz. NMP*
9	Ś	Sergjusza
10	C	Mikołaja z Tol
11	P	† Prota i Jac.
12	S	Im. Marji
13	N	**Eugenji, Fil.**
14	P	Podw. Krz. ś.
15	W	M. B. Bolesn.
16	Ś	† S. d. Kornela
17	C	Zamberta
18	P	† S. d. Józefa
19	S	† S. d. Januar.
20	N	**Eustachjusz**
21	P	Mateusza
22	W	Tom., Maur.
23	Ś	Tekli, Lina
24	C	NMP. od w. n.
25	P	† Bł. Ładysł.
26	S	Cyprj. i Just.
27	N	**Koźmy i Dam.**
28	P	Wacława
29	W	Michała arch.
30	Ś	Hieronima

Październik

1	C	Jana z Dukli
2	P	Aniołów Str.
3	S	Teresy od D. J
4	N	**Franc. Seraf.**
5	P	Placyda
6	W	Brunona
7	Ś	NMP. Róż.
8	C	Pelagji i Bryg
9	P	† Dyonizego
10	S	Franciszka
11	N	**Macierz. MB.**
12	P	Maksymiljan.
13	W	Edwarda
14	Ś	Kaliksta
15	C	Teresy P.
16	P	† Martyniana
17	S	Małgorzaty
18	N	**Łukasza ew.**
19	P	Piotra z Alk.
20	W	Jana Kant.
21	Ś	Urszuli, Hil.
22	C	Korduli
23	P	† Seweryna
24	S	Rafała arch.
25	N	**Chryst. Króla**
26	P	Ewarysta
27	W	Sabiny i Frum
28	Ś	Szym. i Tad.
29	C	Narcyza
30	P	† Germ. i Ser.
31	S	† Olimpiusza

Listopad

1	N	**WW. Święt.**
2	P	*Dzień zadusz.*
3	W	Huberta
4	Ś	Karola Bor.
5	C	Zacharjasza
6	P	† Leonarda
7	S	Nikandra i K.
8	N	**Godfryda i M.**
9	P	Teodora
10	W	Andrzeja z A.
11	Ś	Marcina b.
12	C	Marcina pap.
13	P	† Stanisława
14	S	Jukunda
15	N	**Leopolda**
16	P	Edmunda
17	W	Salomei, Grz.
18	Ś	Odona P.
19	C	Elżbiety król.
20	P	† Feliksa
21	S	Ofiar. NMP.
22	N	**Cecylji, Mark**
23	P	Klemensa
24	W	Jana od Krz.
25	Ś	Katarzyny
26	C	Piotra, Konr.
27	P	† Wirgiljusza
28	S	Mansweta
29	N	**1-sza Adwen.**
30	P	Andrzeja Ap.

Grudzień

1	W	Eligjusza
2	Ś	Bibianny
3	C	Franc. Ksaw.
4	P	† Barbary
5	S	Sabby, Niceta
6	N	**2-ga Adwen.**
7	P	Ambrożego
8	W	**Niep. Pocz.**
9	Ś	Walerji, Leok
10	C	NMP. Loret.
11	P	† Damazego
12	S	Aleksandra
13	N	**3-cia Adwen.**
14	P	Dyoskora
15	W	Walerjana
16	Ś	† S. d. Euzeb
17	C	Łazarza B.
18	P	† S. d. Gracj.
19	S	† S. d. Darjusz
20	N	**4-ta Adwentu**
21	P	Tomasza Ap.
22	W	Herona i Zen.
23	Ś	Wiktorji P.
24	C	† *Wig.* Ad. i E.
25	P	**Narodz. Chr.**
26	S	**Szczepana m.**
27	N	**Jana Ewang.**
28	P	Młodzianków
29	W	Tomasza
30	Ś	Eugenjusza
31	C	Sylwestra

Bezpłatny dodatek do kalendarzy wydawnictwa Tomasza Nagłowskiego i S-ki w Częstochowie

Druk. T. Nagłowski i S-ka, Częstochowa.

Siedmioro dzieci bezrobotnego.

Opowiadanie przez Fr. Strzeleckiego.

1.

„To jakiś oryginał, mówię ci Guciu. Ubrany więcej niż skromnie, w czyściutkiej bieliźnie, mocno szpakowaty, chociaż pewnie niedawno dopiero przekroczył czterdziestkę i widać, że źle odżywiany. Już od dłuższego czasu jest bez pracy i musiał napewno walczyć z pokusą zatrzymania pieniędzy dla siebie.”

„Czy i u was w domu tak samo?” dowiadywała się uprzejmie korpulentna kucharka. — „Więcej niż potrzeba”, odparł gość.

Chłodna zazwyczaj pani Ewa Rogowska była rozentuzjazmowana.

„Nie narzeka na swój los i nie żebrze, zachowuje się spokojnie i skromnie. Każdy inny na jego miejscu wyłudziłby już był ode mnie jakie znoszone ubranie.”

„Wyobraź sobie, tłumaczył się, że kupił bilet tramwajowy ze znalezionych pieniędzy. Własnych mu nie wystarczyło, a chciał możliwie najprędzej oddać zgubę właścicielowi.”

Fabrykant Rogowski przeliczył niedbale kilka grubszych banknotów. „Podwoiłem ustawowe znaleźne, czyś zadowolona? Dzięki Bogu, że znalazły się dokumenty! Tę stratę odczułbym o wiele dotkliwiej, niż stratę niewielkiej stosunkowo sumy. Czy kazałaś podać śniadanie temu bohaterowi dnia?”

„To się da jeszcze nadrobić.” Pani Rogowska wyszła szybko z pokoju, wręczyła uczciwemu znalazcy sporą nagrodę z paru ciepłemi słowami podzięki i skłoniła go do zajęcia miejsca przy stole w kuchni. Marjanna, szafarka domu, spojrzała na intruza ze zmarszczonem czołem. Mina jej rozjaśniła się jednak natychmiast, skoro dowiedziała się o wszystkiem.

„Mój Boże, jak tu pięknie pachnie!” Józef Bracik wciągnął z lubością obiecujące wonie kuchenne, poczem zabrał się do jedzenia, hamując z trudem łapczywość.

Przez otwarte okno słychać było hałasujące dzieci. Śmiechy, krzyki, wołania, płacz, od czasu do czasu łajający głos, który uciszał wrzawę. „Czy i u pana w domu tak samo?” dowiadywała

się łaskawie tęga kucharka, przyglądając się z zadowoleniem gościowi, pałaszującemu z apetytem wytwory jej sztuki kulinarnej.

„Ach, więcej tego, niż potrzeba", uśmiechnął się jedzący z pewnem roztargnieniem. Myślami był już w domu i cieszył się z niespodzianki, jaką sprawi żonie. Jakie też zrobi biedaczka oczy, skoro wyłoży jej na stół tyle pieniędzy.

„Czy to prawda, że na przedmieściach niektóre rodziny mają po siedmioro i ośmioro dzieci?" zapytała pani Rogowska, wchodząc do kuchni w towarzystwie siostry.

„Tak, proszę pani", odparł obojętnie zagadnięty, „i u nas jest tyle: Franek, Marysia, Anusia, Edek, Linka, Józio i mały Tadzik.

„Na miłość Boską, biedna matka! Co to musi być za męka, co to za hałas! .."

„Prawda, o spokój to już trudno. Wesołe to wszystko i niespokojne. Dzieci sprawiają wiele kłopotu, powiadają, a mało radości. Mimo to żaden by ich nie oddał".

Z miną prawdziwego smakosza wychłeptał... wyczyścił Bracik resztę wybornej kawy. „Dzieciństwo, proszę pani", — powiedział — to jednak najpiękniejszy czas w życiu. Ja jestem biedakiem, ale wspomnienia lat dziecinnych nikt mi nie odbierze. Nie przelewało się u nas w domu, ale było ciepło i niegłodno. Teraz, dzięki Bogu, jako odźwierny mam przynajmniej dach nad głową. Ale pozatem trudno o jaką pracę, a nasi lokatorzy też nie tak bogaci, żeby można uzbierać za bramę. To też cienko nieraz przędziemy.

Kiedy tak trzymałem w ręce cudzy portfel, zobaczyłem nagle swoją starą mateczkę, siedzącą w izbie pod zegarem z kurantami, którego nie sprzedałem mimo całą biedę. „Bądź biednym, ale uczciwym, moje dziecko!" usłyszałem drżący głos. I wtenczas wiedziałem, co mam zrobić.

Moja mateczka była biedna, ale mimo to nie skąpiła nam miłości. Dlatego myślę, że nigdy nie można dać dzieciom za dużo miłości na drogę życia. Zapas słońca potrzebny jest każdemu na gorzkie godziny, których nie oszczędzi los nikomu.

Naturalnie, łajam porządnie, kiedy mała banda puka mi do okna, dzwoni do bramy, albo płata inne psie figle. Ale bębny niewiele sobie robią z mego gniewu i ostatecznie lubią mnie wszyscy".

Pani Rogowska spojrzała wymownie na siostrę: Co za złote serce ma ten prosty człowiek! „Niech pan zostawi swój adres, panie Bracik. Tyle dzieci! Obowiązkiem chrześcijanina jest pomóc. Porozmawiamy ze znajomymi i przyślemy ubranka dla dzieci i trzewiki".

Z uczuciem zupełnego zadowolenia pożegnał się Bracik, dziękując serdecznie za gościnne przyjęcie. Był więcej niż syty, w ręce ściskał wypchaną sakiewkę; czego mu jeszcze brakowało? Nagle stanął i podrapał się gniewnie w głowę. Przyszła mu niemiła myśl. „Mój Boże, te bogate panie — były przecie tak dobre dla mnie i życzliwe, gotowe jeszcze pomyśleć, że ja naprawdę jestem szczęśliwym ojcem tylu bąków!".

Czy miał wrócić i przyznać się do błędu? Zrazu słuchał tylko jednem uchem, a później myślał o obiecujących latoroślach swoich współmieszkańców. Wzrosły przecież pod jego okiem i zawsze roztaczał nad niemi pewną opiekę. Było to więc oszustwo nieświadome, kiedy mówił o „swoich" dzieciach.

A co będzie, jak uwierzą? — Zaniepokoił się. Lecz rychło wzięła górę złota beztroska. „Nie zaszkodzi biednym szkrabom, jak coś dostaną. Wszystkie takie obdarte, a mały Tadzik nie ma nawet całej koszuliny na grzbiecie". — I uspokojony ruszył dalej.

— — — — — — — — — — — —

Bracikowa nie mogła wyjść ze zdziwienia nad nieoczekiwanym szczęśliwym trafem. Jeszcze całkiem pod wrażeniem tego, co zaszło, zgotowała świeżej kawy, którą wypili oboje z nabożnym zachwytem. Dawno już nie mieli takiej uczty. Kiedy jednak poczciwiec napół żartem, napół gniewnie opowiedział małe nieporozumienie co do siedmiorga dzieci, zapytała przestraszona:

„Cóżeś ty zrobił najlepszego, stary? Możemy mieć teraz nieprzyjemności".

„Nie bój się! Bogaci ludzie są zawsze niewdzięczni, a co z oczu, to i z pamięci. Wobec mnie spełnili przecie swoją powinność, ale przy pieczeniach i majonezach już jutro zapomną pewnie o wszystkiem".

„Miejmy nadzieję!"

ką wytartą jupkę, poplamioną i dziurawą, Frankowi wyglądają palce z podartych trzewików. A tu tyle nowych rzeczy jakby spadło z nieba!

Marjanna wzięła przytłaczające milczenie obdarowanego tak sowicie „ojca rodziny" za oznakę głębokiego wzruszenia. Okiem znawczyni rozejrzała się po niedużej izbie. Widok wyszorowanego

Wtoczyła się korpulentna strażniczka ogniska domowego, a za nią posłaniec publiczny, uginający się pod ciężarem wielkiego tłumoka.

2.

Już na trzeci dzień zapukano do drzwi mieszkania Bracików i weszła korpulentna strażniczka ogniska domowego, Marjanna. Za nią wcisnął się, dysząc, posłaniec publiczny, uginając się pod ciężarem dźwiganego na ramieniu tłumoka.

Bracik patrzył zmieszany na drogocenny pakunek. Jeszcze był czas wyznać prawdę. Lecz obudził się w nim jakiś duch przekory; stoczył ze sobą krótką, gwałtowną walkę. Poco? Tyle bielizny, prawie nowej! Na sam widok tego skarbu zrobiło mu się ciepło na sercu. Z tłumoka wyglądał czerwony płaszczyk, dobre, masywnie podzelowane trzewiki. A Linka sklepikarza ma ta-

do białości stołu i starannie wyczyszczonej płyty kuchennej sprawił jej widoczne zadowolenie. „A gdzie dzieci?" zapytała wreszcie.

Stało się! Aha, gdzie dzieci? Ze zdeterminowanym humorem rozpaczy przystosował się odrazu do roli surowej głowy rodziny i palnął bez zająknienia: „Żona wyszła do miasta i zabrała w wózku najmłodszego krzykacza. Najstarszego posłałem za interesem, a reszta w szkole i w ochronie".

Kucharka pożegnała się, wynosząc jaknajlepsze wrażenie. „Ale jutro, w niedzielę, będą wszyscy w domu, prawda? Nasza pani kazała pana pozdrowić i powiedzieć, że przyjdzie odwiedzić dzieci".

Oddaliła się majestatycznie, jak przystało na taką ważną personę. Bracik otworzył okno. Był zupełnie wyczerpany niespodziewaną rolą, którą musiał odegrać. Bo strach poszedł mu porządnie w pięty.

Obładowana dawno niewidzianemi specjałami, jak cukier, cykorja, kawa, smalec, połowica zastała męża siedzącego w smętnej zadumie koło rozrzuconego tłumoka. W pierwszym odruchu współczucia usiadła koło niego, lecz wnet wstała i wzięła się do roboty. Jej rezolutna natura nie znosiła długiej bezczynności. „Wszyscyśmy dziećmi Boga i ostatecznie dzieci z tego domu są naszemi dziećmi. Niema w tem wielkiego oszukaństwa”. Z temi słowy zaczęła wprawnie rozpatrywać tłumok, przyczem z jet ust wyrwał się niejeden okrzyk zachwytu.

Nie trwało długo, a po całym domu rozbrzmiały donośnie wesołe okrzyki. Do izby odźwiernego wchodziły obdarte brudasy, wychodziły porządnie ubrane dzieci mieszczańskie, przyrzekając wpierw solennie, że jutro stawią się punktualnie w nowych ubrankach.

Małżeństwo czuło się szczęśliwe, mogąc choć raz dać coś drugim — A jutro? — —

„Furda, stary! Głowy nam przecie nie utną! Bo i cóż takiego się stało? Ani jednej szmatki nie zatrzymaliśmy dla siebie”.

Bracik doszedł do stanu zupełnej obojętności i głuchej rezygnacji. Odczuwał niejasno, nie potrafiąc tego wyrazić słowami, że zadzierzgnięty został węzeł i musi być rozwiązany, wszystko jedno w jaki sposób. Wreszcie udali się na spoczynek, dodając sobie wzajem odwagi.

3.

„Co za szczególna igraszka natury!” powiedziała pani Rogowska do towarzyszącej jej siostry. „Patrz, jak oryginalnie i zachwycająco wygląda to dziewczątko pośród ciemnowłosowego rodzeństwa”. Obie kobiety przyniosły dla każdego dziecka po sporej torebce słodyczy i rozgościły się na dobre w izbie, ku tajemnemu niespokojowi pary małżeńskiej.

„Ogromnie milutki dzieciak”, przyświadczyła pani Anna z głębokiem westchnieniem. Biedaczka smuciła się bardzo z powodu swojej bezdzietności, podczas gdy pani Rogowska, szczęśliwa matka prawie dorosłych dzieci, nie odczuwała tego tak głęboko. Widok siedmiorga dobrze, chociaż zbyt różnorodnie odzianych dzieci, z zakłopotaniem i niezgrabnie stojących w szeregu, sprawiał jej uciechę i nie było wątpliwości, że zamyśla przeciągnąć dłużej swoje „oględziny.”

Bracikowa rzuciła milczącemu mężowi napół zachęcające, napół triumfalne spojrzenie: „Moja babka nieboszczka miała też takie jasne włosy. Jeszcze dzisiaj pamiętam jej długie warkocze”. I pokazała nieprawdopodobną jak na babkę długość.

„A ten czarny, jak kruk, kędzierzawy chłopiec przedstawia znów zupełnie odmienny typ”. Zdanie to odnosiło się do Franka, który, tkwiąc w za obszernem na niego ubraniu i stojąc z obwisłą dolną wargą i otwartemi ustami, przedstawiał karykaturalny nieco obraz dobrego wychowania. „Te czarne włosy, proszę pani, ma chłopak po ciotce, siostrze mojego ojca.”

Odźwierny słuchał tej rozmowy napoły ubawiony, napoły niespokojny. Żywiony zawsze przezeń w skrytości ducha podziw dla wygadania żony wzrósł teraz w dwójnasób. Żeby tylko te ciekawe niewiasty poszły sobie nareszcie! Zasiedziały się i ani myślą o powrocie. Przeczuwał, że musi skończyć się to źle.

„A jak ty się nazywasz maleńka?”

„Linka Młynarczykówna, proszę pani.” Mała, z uszczęśliwioną miną stojąca w przykrótkiej, czerwonej spódniczce, dygnęła grzecznie. Pani Rogowska podniosła zdziwione oczy, a wygadana dozorczyni zapomniała języka w gębie. Nie przewidziała takiej złośliwości losu.

W Braciku obudził się srogi humor. W chwili niebezpieczeństwa, przeczuwając niezawodnie nieuniknioną katastrofę, odzyskał spokój, Zaczęło go to nawet bawić. Czuł nieprzepartą ochotę do prawienia baśni. Rzucając przebiegłe spojrzenie na zakłopotaną żonę, oświadczył z obojętną miną: „Moja stara by-

ła wdową, to dziecko z pierwszego małżeństwa."

„A jak ty się nazywasz, maleńki?"

„Józio Szczygielski."

„To dziecko pierwszej żony mojego starego. Wziął ją z dzieckiem."

Pani Rogowska zaprzestała dalszego dociekania familijnych zawiłości rodziny Bracików i chciała zainteresować się czem innem, kiedy nagle zapiszczał cienki głosik: „A ja nazywaju sia Hanusia Pałczyńska."

„To dziewczynka nie umie po polsku?" zdziwiła się pani Rogowska.

„Teraz już koniec", przemknęło przez głowę udręczonego. „A bo moja żona była dwa razy wdową; ja jestem trzecim jej mężem. Pierwszy mąż był Rusinem ze Stanisławowa."

„A to kłamczuch!" pomyślała, wzdrygając się dozorczyni. „A ja dotychczas nic nie zmiarkowałam! Kto wie, ile razy i mnie już ocyganił."

„Ja chcę do mamy!" zapłakał nagle mały Tadzik i zniknął za drzwiami, zatrzaskując je z łoskotem.

Pani Rogowska, w której duszy zbudziło się nagle podejrzenie, prowadziła dalej wytrwale przesłuchanie. Nie nadarmo była córką inspektora policji. „Czy twój tatuś jest dobry, Edziu?" zapytała podstępnie.

„O nie, padła prędka odpowiedź, „przychodzi zawsze wstawiony i bije mamę i nas wszystkich."

Tego było już za wiele dla poczciwej Bracikowej. Dotknęło ją to do żywego. „Ach, ty smyku!" zawołała. „To mój mąż bije?! Powtóż to jeszcze raz!" I zamachnęła się do strasznego szturchańca.

Lecz skrzywdzony w ten sposób niewinnie Edzio zaczął wyć, nie dał za wygraną. „Iuuu... przecież ja nie mówiłem o panu dozorcy, ino o ojcu."

„Masz rację dziecko, zawsze trzeba mówić prawdę! A teraz, dzieci, ucałujcie rączki paniom, podziękujcie za tyle pięknych rzeczy i idźcie do domu!"

Szybko opustoszała izba, tylko na podłodze pozostały liczne ślady brudnych bucików. Przez chwilę pozostali patrzyli na siebie zaambarasowani. Lecz zanim pani Rogowska mogła wyrżnąć druzgocące kazanie, uprzedził ją mimowolny sprawca całego bałaganu: „Pani dobrodziejka będzie łaskawa nie sądzić mnie źle! Jestem uczciwym człowiekiem, o tem mogła się pani przekonać. A i pozatem nie jestem najgorszy, chociaż narazie pozory przemawiają przeciwko mnie. Moja stara i ja pragnęliśmy zawsze mieć dzieci, lecz Pan Bóg nie dał nam ich. Dlatego polubiliśmy cudze dzieci, jak swoje własne. Kiedy byłam u państwa w mieszkaniu, nie uważałem dobrze, o czem była mowa, a potem, jak zobaczyłem ten wielki tłumok z rzeczami, nie miałem serca powiedzieć prawdy."

Dozorczyni obtarła oczy rogiem fartucha: „Przecie to wszystko było dla biednych dzieci." Więc wszystko się zgadza: Bo one są biedne, a trochę też jakby i nasze, bo nieraz dzieliliśmy się z niemi kawałkiem chleba, którego sami nie mieliśmy za dużo. Nieraz też zacerowałam im niejedną dziurę, żeby nie dostały w domu wcierania. Niektóre z nich sprowadziliśmy dobrem słowem na drogę cnoty. Ino jedno się nie zgadza: nie są to nasze własne dzieci. Ale pani dobrodziejka nam to wybaczy."

Pani Rogowska była w gruncie rzeczy bardzo dobrą kobietą. Mimowoli uległa wzruszeniu i bezradnie spojrzała na siostrę, którą zdawała się nie interesować cała rozmowa.

„I cóż ty na to, Anno?"

Lecz pani Anna jakby nie słyszała zapytania. Jej oczy spoczywały na jasnowłosej dzieweczce, która stała w kącie onieśmielona i milcząca. Zapomniano widać o niej w ogólnym rozgardjaszu. Sukieneczka była dla niej za długa i za obszerna, nie ujmowało to jednak wdzięku milutkiemu dziecku.

„Ach, gdybym ja miała takie kochane dziecko!" westchnęła biedna bogata kobieta. Również maleńka patrzyła, jak oczarowana, na obcą panią. Czy podobał się jej nigdy niewidziany strojny ubiór, czy może brała ją za wróżkę z bajki? Może wyczuła rodzącą się miłość, która buduje pomosty pomiędzy biednymi i bogatymi.

Nieśmiało podeszła bliżej. Złote loczki otaczały, niby aureola przezroczyście delikatną twarzyczkę, ciemnoniebieskie oczęta utkwione były nabożnie i ufnie w oczach pięknej pani. Mały, paluszek pogłaskał nieśmiało aksamitny płaszcz. I głosik, który słuchaczce wydał się piękniejszym od najpiękniejszej muzyki, odezwał się z dziecinną wiarą: „Matka Boska!" Dziecko podeszło jeszcze bliżej, drepcząc maleńkiemi kroczkami i powtórzyło jeszcze raz ze złożonemi rączkami i błyszczącemi oczkami i „Sliczna, kochana Matka Boska!"

Pani Anna nie mogła powstrzymać cisnących się do oczu łez. Schyliła się i ucałowała serdecznie słodkie stworzenie, tuląc je do piersi.

Pani Rogowska patrzyła zdziwiona na podnieconą siostrę, nic nie rozumiejąc. Dozorca przesunął szybko po oczach szorstką dłonią i z hałasem wytarł nos. Jego czułe serce zrozumiało odrazu: „To się da zrobić, proszę pani. Hanusia jest znajdą, powiedział.

I tak stało się, że po załatwieniu małych formalności, biedna, opuszczona dziecina znalazła ciepłe gniazdko, a stęsknione serce macierzyńskie kochane dziecko. Bracik i jego poczciwa żona byli bardzo zadowoleni z takiego obrotu sprawy. Pierwszy za pośrednictwem swojej protektorki znalazł popłatne, stałe zajęcie i daje chętnie grosz na „bezrobotnych."

Kiedy pani Anna, prowadząc za rączkę swoją przybrana córeczkę, w której niktby nie poznał opuszczonej sierotki, odwiedza swoich starych znajomych, zwykła mówić: „Pamiętaj Haneczko, że nigdy nie trzeba przesadzać. Nawet w tak zwanej prawdomówności."

Mała Haneczka nie rozumie jej wprawdzie, lecz śmieje się, pokazując dwa rozkoszne dołeczki na rumianej obecnie buzi. I na twarzy pani Anny widać odblask prawdziwego szczęścia. I wychodzą ręka w rękę.

— — — — — — — — — — — — —

„Matka Boska! Śliczna, kochana Matka Boska" odezwał się głosik dziecięcy.

Krawiec zawsze mądry.

(Opowiadanie humorystyczne.)

Pewnego letniego dnia przyszedł do bram miasta czeladnik piekarski.

Przed bramą siedział staruszek, z siwą głową i oparłszy ją na drżących rękach, zdawał się być bardzo smutnym.

— Hej, wy tam, dzień dobry! — zawołał czeladnik. — Widocznie macie jakieś zmartwienie, że tak smutno siedzicie. Z ochotą chciałbym wam dopomóc, gdyby to było możliwem.

— Zaoszczędźcie wasze siły, dobry przyjacielu, odrzekł staruszek z siwym włosem. — Mnie nikt na świecie nie może dopomóc. Ja jestem królewskim prorokiem pogody i ponieważ przez całe siedem tygodni nie spadła z nieba żadna kropla wody, a z powodu ogromnej suszy zginęło mnóstwo ludzi i zwierząt, więc król domaga się odemnie, żebym w przeciągu siedmiu dni postarał się, by spadł deszcz. Gdy w tym oznaczonym czasie nie będzie deszczu, zostanę natychmiast powieszony. Przeto już drugi dzień siedzę na tem miejscu i czekam na deszcz.

— Hej, wy tam, dzień dobry! Czemu oddajecie się smutnym myślom i jesteście tacy przygnębieni, chociaż mamy przepiękną pogodę?

— Nigdzie nie uczyłem się stwarzać deszczu i dlatego nie mogę wam dopomóc, choćbym chciał, rzekł piekarz i życząc dużo szczęścia, poszedł swoją drogą.

Po godzinie stanął przed staruszkiem czeladnik krawiecki

Skoro obaczył siedzącego starca, na którego twarzy malowała się największa rozpacz i smutek, pozdrowił go przyjaźnie:

— Hej, wy tam, dzień dobry! Czemu oddajecie się smutnym myślom i jesteście tacy przygnębieni, chociaż mamy przepiękną pogodę?

— Ta właśnie pogoda sprowadza na mnie nieszczęście, — odrzekł starzec. — Ja jestem królewskim prorokiem pogody i ponieważ przez siedem tygodni nie padał deszcz, a z powodu wielkiej suszy wymarło dużo ludzi i zwierząt, więc król żąda odemnie, abym w przeciągu siedmiu dni postarał się o deszcz. W przeciwnym razie powieszą mnie.

— Jeżeli się tylko o to rozchodzi, — rzekł krawiec, to znajdę na to sposób. Musicie mi jednak za to zapłacić.

— Pieniędzy starczy, — odrzekł starzec, — ale nie mogę pojąć, dlaczego do sprowadzenia deszczu są wam potrzebne pieniądze.

— Bo muszę zakupić piorun, — odrzekł krawiec, który ześle upragniony deszcz. Więc żądam od was 800 prawdziwych talarów, a gwarantuję wam, że zostaniecie przy życiu. Deszcz napewno spadnie w tych siedmiu dniach. 400 talarów muszę mieć natychmiast, zaraz; tyle pieniędzy kosztuje błyskawica razem z długą podróżą, którą w tym celu muszę odbyć aż nad morze, gdzie w pewnej grocie znaleźć można błyskawice. Pozostałe 400 talarów oddacie mi, gdy wrócę z podróży.

Starzec wypłacił natychmiast krawcowi żądane pieniądze, przyrzekając, że resztę dostanie, gdy wróci z podróży.

Gdy krawiec trzymał pieniądze w dłoni, udał się natychmiast do gospody pod „Wesołym bratem", leżącej naprzeciw królewskiego pałacu i żył jak hrabia.

— Te 400 talarów, myślał krawiec, zgóry już były dla mnie przeznaczone. Pozostałe 400 także są moje. Czuję bowiem w kościach gwałtowne rwanie, które oznajmia deszcz. Więc z całą pewnością po upływie dwóch lub trzech dni, pozostałe pieniądze wpadną do mej kieszeni.

I miał rację; po upływie trzech dni pojawiła się wielka burza na niebie, razem z groźnemi błyskawicami. Deszcz padał dzień i noc, a burza szalała coraz gwałtowniejsza. Pioruny biły wściekle i wyrządzały mnóstwo szkód. Ludzie siedzieli w domach zalęknieni i tęsknili za pogodą.

Gdy starzec przyszedł do staruszka po pozostałe 400 talarów, ten żądał od niego, aby odprawił burzę i zmienił pogodę.

— Tego już nie mogę zrobić, rzekł krawiec, ta burza kosztowała mnie 800 talarów i była gwarantowana w skutkach. Myśle jednakowoż, że ona w niedługim czasie minie.

Staruszek uspokoił się nieco i wypłacił resztę pieniędzy.

A w całem królestwie, na dworze króla i w mieszkaniach wszystkich ludzi panowała wielka radość, że po tak wielkiej suszy przyszedł nareszcie dawno wyczekiwany deszcz.

I ponieważ wszyscy wierzyli, że krawiec był sprawcą tego deszczu, więc miano go w wielkiem poważaniu.

On sam pozostał na dworze króla i został wielkim urzędnikiem.

Skarb królewski w puszce od konserw.

Ogromny skarb królewski, składający się z wielu kosztowności, złota, djamentów, których wartość oszacowana jest na 320 miljonów złotych franków, znajduje się ukryty w puszkach od konserw gdzieś daleko, w odwiecznych lasach Rodesji, w południowej Afryce. Znany podróżnik i badacz angielski Hedley Chilwers, potwierdza to w swoich pamiętnikach.

Są to skarby, które ukrył ostatni władca Lobenguli, kiedy w roku 1892 pokonanym został przez wojska angielskie. Tę historję opowiedział angielskiemu podróżnikowi, starzec 70 letni John Jacob, który wówczas był sekretarzem Lobenguli. Kiedy czarny król walcząc z Anglikami o wolność swego kraju, pojął, że czeka go klęska, od której go nic uratować nie może, zarządził, aby wszystkie skarby jakie posiadał, zostały zebrane razem zapakowane do puszek od konserw i zakopane w lasach. Czternastu żołnierzy wybranych przez króla udało się do lasu, gdzie wykopali doły, do których rzucono puszki, pełne bezcennych skarbów. Ale potem kazał król zamordować tych żołnierzy w obawie, aby nie zdradzili tej tajemnicy.

Sędziwy starzec może dziś tylko w przybliżeniu podać miejscowość gdzie te skarby zostały zakopane, ale usiłowania wydobycia tych kosztowności nie dały dotychczas rezultatu. Liczne ekspedycje wyjechały już w ostatnich latach w poszukiwaniu skarbów, zamkniętych w puszkach od konserw i w tym roku organizuje bogaty kupiec Loys Ellis ponowną ekspedycję, tembardziej że wedle wierzeń tamtejszego ludu jeszcze i inne skarby przechowane są w ziemi. Naturalnie, że dużo szczęścia trzeba aby je wynaleźć.

Historja w obrazach.

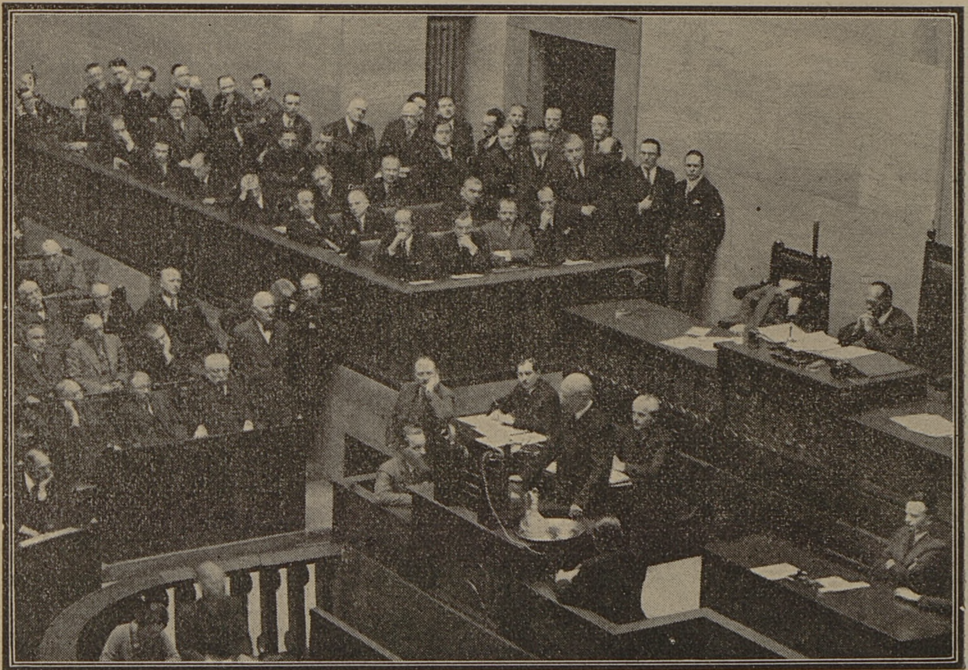

Uroczystości żałobne Marsz. Józefa Piłsudskiego. Kondukt żałobny na ulicach Warszawy.

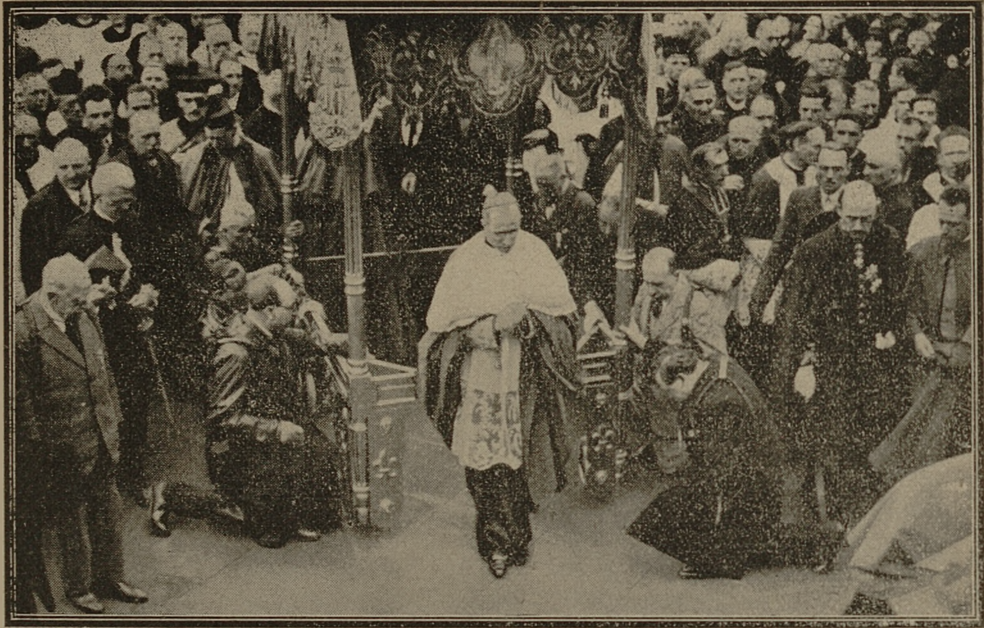
Wprowadzenie zwłok Marszałka Piłsudskiego na Wawel w Krakowie.

Angielski lord-strażnik pieczęci „Eden" w Warszawie. Pośrodku Prezydent Rzeczpospolitej Ignacy Mościcki, na prawo lord Eden, na lewo Minister spraw zagranicznych Beck.

Rzeczpospolita Polska dostała z wiosną 1935 r. nową Konstytucję. Konstytucja była przyjęta 260 głosami przeciw 136 głosów.

Uroczystości zakończenia roku jubileuszowego w Lourdes (czytaj Lurd). Kardynał-sekretarz stanu Pacelli w drodze do groty.

Austrjacki kanclerz związkowy dr. Schuschnigg w Rzymie. Kanclerz Schuschnigg (na lewo), Mussolini (w środku) i austrjacki minister spraw zagran. Berger-Waldenegg (na prawo) podczas rozmowy w Palazzo Venezia.

Konferencja w Stresie. Dnia 11 kwietnia 1935 r. na malowniczej wysepce Borromeo koło miasta Stresa nad jeziorem Lago maggiore (czytaj: madżjore) spotkali się ministrowie spraw zagranicznych Francji i Anglji z Mussolinim, aby naradzić się nad wspólnem postępowaniem w obronie pokoju europejskiego.

Plebiscyt w zagłębiu Saary w dniu 13 stycznia 1935, w którym znaczna większość głosów padła za Niemcami. Tłok przed jednym z lokali wyborczych w mieście Saarbrücken.

Wesele książęce w Anglji. Syn króla angielskiego, książę Kentu, zaślubia w opactwie westminsterskiem księżniczkę grecką Marynę. Ślubu udziela arcyb. Canterbury (cz.: Kenterberi.)

Wesele książęce w Rzymie. Księżniczka Beatrycza, córka zdetronizowanego króla hiszpańskiego, wyszła zamąż za księcia Torlonia. — Na rycinie (od prawej ku lewej:) książę Torlonia, jego małżonka infantka Beatrycza, król Alfons XIII, hrabina de Dampierre i infant Don Jaime.

Uroczysty pogrzeb Poincaré'go. 29 października 1934 odbył się w Paryżu uroczysty pogrzeb b. prezydenta Republiki francuskiej Rajmunda Poincaré'go. Rycina nasza przedstawia trumnę na lawecie armatniej; za trumną członkowie rządu.

Premjer francuski Laval w swoim gabinecie.

Królowa-wdowa Marja jugosławiańska ze swemi dziećmi. Na lewo młodociany król Piotr II.

Pogrzeb króla jugosłowiańskiego Aleksandra I. Trumna na lawecie armatniej przed dworcem kolejowym w Belgradzie. Koło trumny król rumuński Karol, książę Paweł, król Piotr II i królowa-matka Marja.

Straszne trzęsienie ziemi na japońskiej wyspie Formozie. Katastrofa, która nawiedziła wyspę na same święta wielkanocne 1935 r., pochłoneła zgórą 3000 ofiar w ludziach. Przeszło 15.000 domów legło w gruzach, a przeszło 22.000 zostało uszkodzonych.

Olbrzymi pożar w Barcelonie w Hiszpanii, wzniecony podczas rozruchów komunistycznych pastwą ognia padły huty szklane w dzielnicy przemysłowej miasta.

Najnowsze wynalazki i odkrycia teraźniejszości.

Niewidzialne promienie w roli gnomów i strażników.

Człowiek lubi uważać się za najdoskonalszą istotę na ziemi, ale ta jego doskonałość okazuje się nieraz mocno problematyczna; pięć zmysłów, które człowiek posiada, nie wystarcza nawet do tego, żeby dostrzegł wszystkie zachodzące wokół niego. Tak n. p. wiemy wszyscy, że audycje radjowe wychodzą ze stacyj nadawczych i rozchodzą się w przestrzeni w formie fal, lecz nie potrafimy stwierdzić słuchem lub wzrokiem istnienia tych fal, jeżeli nie posiadamy aparatu odbiorczego, „radja", które chwyta wysyłane fale i zamienia je na dźwięki, czyniąc je w ten sposób dostępnemi dla naszego niedoskonałego ucha. Gdy pojawi się na niebie tęcza, widzimy w niej siedem barw, w rzeczywistości jednak składa się tęcza z dziewięciu barw. Z tej strony, gdzie łuk tęczy kończy się barwą fioletową (fiołkową), jest jeszcze tak zwana barwa ultrafioletowa (pozafiołkowa), której nie możemy dostrzec naszemi niedoskonałemi oczyma. Z przeciwnej zaś strony, gdzie łuk kończy się barwą czerwoną, poza tą barwą ciągnie się w rzeczywistości jeszcze pas ultraczerwony (pozaczerwony), którego również nie możemy dostrzec. W jakiż więc sposób możemu stwierdzić istnienie barw pozafiołkowej i pozaczerwonej? W sposób stosunkowo prosty, mianowicie zapomocą odpowiednich klisz fotograficznych. Klisza fotograficzna jest daleko czulsza, niż oko ludzkie, gdyż reaguje ona na działanie promieni utraczerwonych i ultrafioletowych. Niewidzialne promienie ultraczerwone przedzierają się przez najgęstszą mgłę i w niektórych krajach urządzono już latarnie morskie w ten sposób, że podczas mgły można ostrzegać okręty sygnałami z promieni ultraczerwonych. Oczywiście sygnałów tych nie można dostrzec gołem okiem, lecz znów zapomocą stosownych aparatów odbiorczych. Działanie promieni pozafiołkowych można stwierdzić bardzo dobrze na szczytach wysokich gór, pokrytych lodowcami; powietrze jest tam bardzo czyste i wolne od kurzu, wskutek czego promienie pozafiołkowe mogą działać o wiele intensywniej, podczas gdy powietrze zakurzone pochłania je. Działanie promieni ultrafioletowych w rejonach lodowcowych powoduje szybkie opalenie skóry ludzkiej, które może przejść w tak zwaną „zgorzel logowcową".

Równie tajemniczym, jak promienie ultraczerwone i ultrafioletowe, które istnieją, działają w różny sposób, a mimo to pozostają niewidzialne dla oka ludzkiego, — jest pewien pierwiastek chemiczny, powstający przy prażeniu siarki i noszący w chemji nazwę „selen". Ogrzany do 100 stopni Celcjusza selen przybiera postać metaliczną. Metal selen ma barwę ołowiano-szarą, połyskliwą i posiada szczególne własności.

Niewidzialne promienie sprawiają, że przy zbliżaniu się osób, drzwi otwierają się automatycznie.

Wszystkie metale przewodzą stosunkowo dobrze prąd elektryczny i dlatego na przewody elektryczności używa się drutów miedzianych lub aluminjowych,

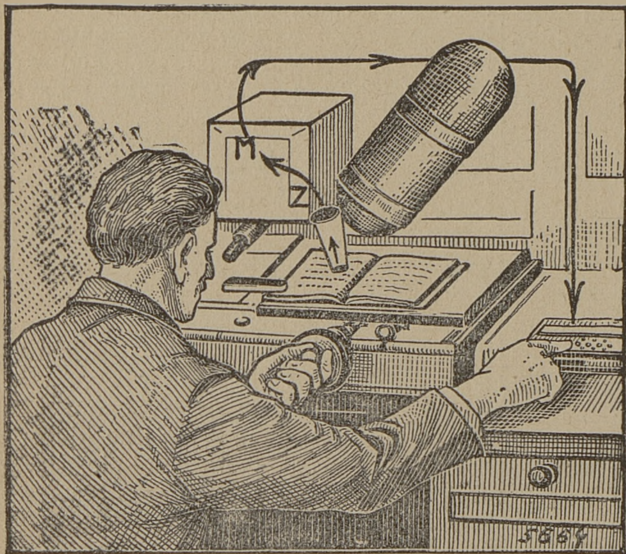

Foto-elektrograf umożliwia niewidomym czytanie drukowanych książek.

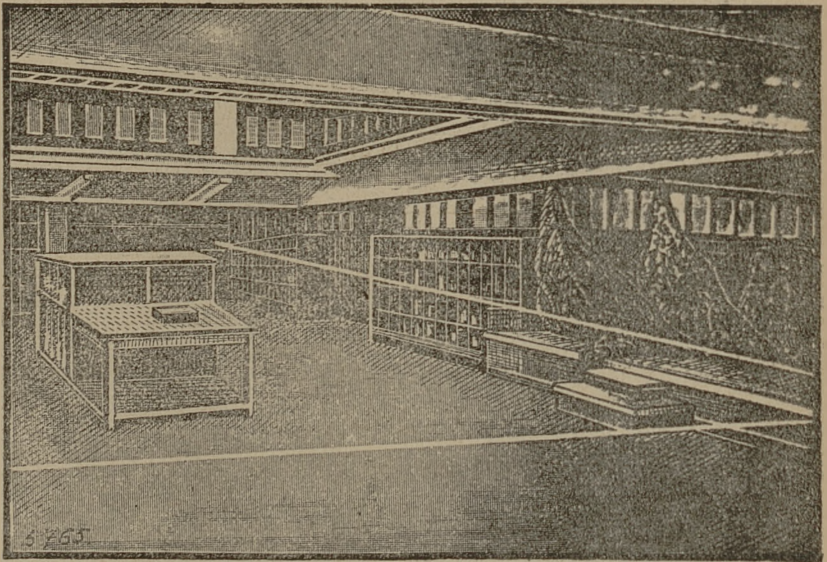
w razie potrzeby żelaznych lub cynkowych. Również selen przewodzi prąd elektryczny — lecz tylko wówczas, gdy pada na niego światło. W ciemności nie przewodzi selen prądu, staje się złym przewodnikiem. Na tej szczególnej i tajemniczej własności selenu oparte są różne zadziwiające wynalazki najnowszych czasów, przypominające nam bajki o „stoliczku, nakryj się" i „kiju samobiju". Jeszcze bardziej tajemniczo przedstawia się sprawa, gdy selen zostanie oświetlony nie światłem dziennem ani elektrycznem, lecz niewidzialnemi promieniami ultraczerwonemi lub ultrafioletowemi.

Wejdźmy w duchu do jednego z wielkich hoteli amerykańskich. Winda zawozi nas błyskawicznie na pierwsze piętro, gdzie znajduje się jedna z największych sal restauracyjnych. Zdaleka widzimy duże, zamknięte podwoje sali. Przed nami idzie kelnerka z zastawioną tacą. Lecz nie widać, żeby zamierzała otworzyć sobie drzwi, czegoby zresztą nie mogła dokazać, gdyż obiema rękami musi trzymać tacę — lada chwila uderzy tacą o drzwi, a wtedy wszystkie szklanki i talerze z brzękiem spadną na ziemię. Lecz nie — nagle dzieje się coś nieoczekiwanego. W ostatniej chwili otwierają się podwoje same, jakby pchnięte niewidzialną ręką. Potem zamykają się bezgłośnie. Podchodzimy bliżej i widzimy już z pewnej odległości, że drzwi nie mają ani klamki, ani zamka... jakżeż więc je otworzymy? Lecz zanim jeszcze doszliśmy do nich, otwierają się same i możemy wejść do sali jadalnej. Jakaż więc siła czarodziejska otworzyła nam drzwi? Czarodziejem tym był selen w połączeniu z niewidzialnemi promieniami ultraczerwonemi. Z lewej strony przed drzwiami, na wysokości mniej więcej wzrostu człowieka znajduje się źródło promieni ultraczerwonych, wysyłające swoje promienie na tak zwaną „komórkę selenową", umieszczoną z prawej strony u dołu przed drzwiami. Komórka selenowa połączona jest z przewodem elektrycznym, jak długo pozostaje ona pod działaniem promieni ultraczerwonych, przewodzi prąd elektryczny; skoro jednak ktoś zbliży się do drzwi i wejdzie w obręb wiązki promieni ultraczerwonych, promienie te nie mogą już padać na komórkę selenową, selen staje się złym przewodnikiem prądu, prąd przerywa się, wskutek czego zapomocą specjalnych urządzeń zostaje wprawiony w ruch mały motor, otwierający drzwi i zamykający je po chwili. Tak wygląda domniemana „siła czarodziejska", selen i promienie ultraczerwone są owemi gnomami, otwierającemi drzwi.

Inżynier francuski Thomas podczas wojny światowej wskutek nieszczęśliwego wypadku stracił wzrok. Poznał on wtedy straszny los ślepych i ślubował sobie poświęcić wszystkie siły akcji pomocy niewidomym, jeżeli wyzdrowieje i odzyska wzrok. I rzeczywiście po długiej chorobie wyzdrowiał w r. 1918

i odzyskał wzrok. Sześć lat trwały doświadczenia i próby, aż wreszcie udało mu się skonstruować aparat, umożliwiający niewidomym czytanie każdej książki. Aparat ten, nazwany „fotoelektrografem", przedstawia druga rycina. Wykorzystuje on również dziwne własności komórki selenowej. Przy pomocy specjalnego urządzenia, czytający przesuwa lewą ręką książkę wiersz po wierszu pod soczewką. Komórka selenowa odbiera obraz liter i równocześnie w skrzynce wyskakuje taka litera metalowa, jaka przesuwa się właśnie w książce pod soczewką. Prawą ręką może więc niewidomy wyczuwać dotykiem litery metalowe i tym sposobem czytać względnie szybko.—

Celem uchronienia przed złodziejami mieszkań, banków, sklepów magazynów i innych lokali, wynaleziono różne automatyczne urządzenia alarmowe, które jednak wszystkie mają tę wadę, że przy wtargnięciu złodzieja lub włamywacza podnoszą alarm i hałasem płoszą przedwcześnie złodzieja, umożliwiając lnb utrudniając jego aresztowanie. Pozatnm dla fachowego włamywacza nie przedstawia wielkiej trudności unieszkodliwienie widocznych urządzeń alarmowych. Ostatnio zaczęto więc stosować w tym celu komórkę selenową, oraz promienie ultraczerwone i ultrafioletowe. Rycina nasza przedstawia oddział sprzedaży dużego domu towarowego, zabezpieczony przed wtargnięciem włamywaczy niewidzialnemi promieniami w połączeniu z komórką selenową. Niewidzialny promień ultraczerwony rzucony jest z lewej strony ubikacji na prawą, gdzie pada na ukryte zwierciadło, uległszy tam refleksji (odbiciu), wraca, zpowrotem na lewą stronę, oświetlając umieszczoną w ukryciu komórkę selenową. Jak długo komórka selenowa jest oświetlona (mówimy: „oświetlona" jedynie celem uzmysłowienia zachodzącego zjawiska, promień bowiem jest niewidzialny dla oka ludzkiego), — przewodzi prąd elektryczny; jeżeli jednak w nocy wtargnie do lokalu nieproszony gość, musi przekroczyć miejsca, przez które przechodzi wiązka niewidzialnych promieni. Ciało człowieka zatrzymuje promienie, które nie mogą już padać na zwierciadło i na komórkę selenową, komórka selenowa staje się złym przewodnikiem prądu. Prąd zostaje przerwany i zaczyna działać urządzenie alarmowe, połączone bezpośrednio z najbliższą wartownią policyjną. Złodziej wzywa więc niejako sam policję i kiedy potem, obładowany łupem, chce wyjść przez okno, czekają już nań silne ramiona policjantów.

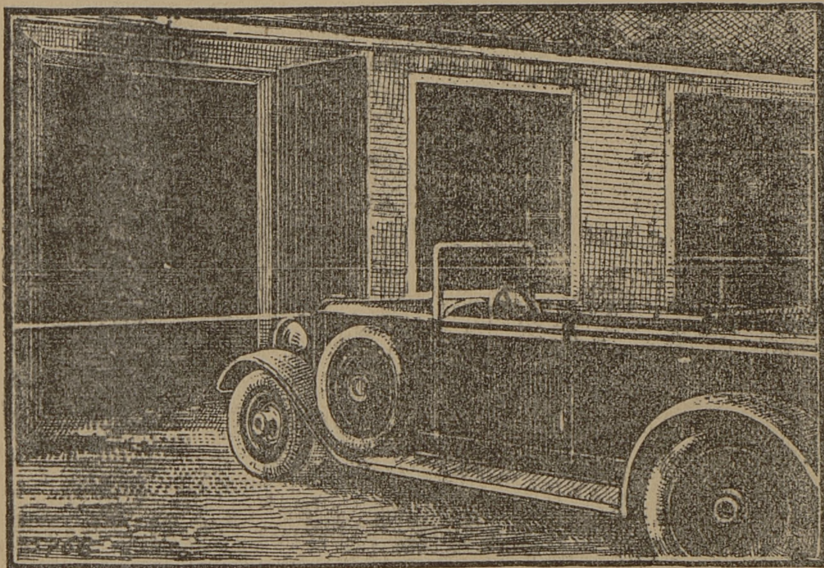

Promienie ultraczerwone zabezpieczają sklep przed włamywaczem

Niejeden z kochanych Czytelników i Czytelniczek kalendarza zna zapewne bajkę o Ali Babie i czterdziestu rozbójnikach, mających swoją kryjówkę we-

wnętrzu góry. Skoro chcieli wejść do zamkniętej kryjówki, pukali trzy razy w skałę, wypowiadając trzykrotnie hasło: „Sezamie, otwórz się!" I skały rozstępowały się same, otwierając wejście. W dzisiejszych czasach nie potrzeba nawet pukać trzykrotnie, ani wymawiać lenową, podobnie jak w hotelu amerykańskim, o którym była mowa na początku.

W odległości kilku metrów od bramy garażu umieszczona jest komórka selenowa i źródło niewidzialnych promieni; skoro auto przerwie wiązkę pro-

„Sezamie, otwórz się!,' Przy zbliżeniu się auta, drzwi garażu otwierają się automatycznie.

zaklęcia, jeżeli chcemy w nocy wjechać autem do swojego garażu. Wystarczy tylko skierować auto prosto na drzwi, a we właściwym czasie otworzą się drzwi same. I tutaj działają niewidzialne promienie w połączeniu z komórką se- mieni ultraczerwonych, otwiera się brama automatycznie.

Urządzenie to można również przemienić i użyć go, jako urządzenia alarmowego, celem ochrony przed nieproszonymi gośćmi. —

Nowy, zabezpieczony przed upadkiem motocykl.

Większość ludzi nie wie o tem, że przy lataniu aeroplanami zdarza się o wiele mniej wydadków i katastrof, niż przy jeżdżeniu samochodami i motocyklami; latanie jest więc dzisiaj daleko bezpieczniejsze od jazdy samochodem czy motocyklem. Fakt ten wydaje się zrazu nieprawdopodobnym, ponieważ ciągle jeszcze uważamy lotnictwo za sport wysoce karkołomny. Jeżeli jednak porównamy niekezpieczeństwa, czyhające na pojazdy mechaniczne, z niebezpieczeństwami, grożącemi samolotom, dojdziemy do godnych uwagi rezultatów. Pojazdy mechaniczne mogą poruszać się tylko po gościńcach; gościńce są często złe, wyboiste i wąskie, po deszczu zaś lub śniegu sąją się oślizgłe. Nawet na najlepszej drodze może pojazd mechaniczny łatwo poślizgnąć się i przewrócić, jeżeli padał deszcz, lub mróz spowoduje gołoledź.

Większość wypadków zdarza się coprawda wskutek zderzenia, o czem piszą stale gazety. Wszystkie te niebezpieczeństwa ulicy nie istnieją dla samolotu; samolot może wymijać inne statki powietrzne na wszystkie strony, a także wgórę i wdół, dlatego też zderzenia w powietrzu zdarzają się nadzwyczaj

rzadko. — Obecnie wynalazł prof. Lorant z Austrji urządzenie, zapobiegające przewroceniu się motocyklów. Składa się ono z dwóch małych kółek, umocowanych z prawej i lewej strony motocyklu, jak to widać na rycinie. Jeżeli motocykl przy nachyleniu, lub przy braniu zakrętu przechyli się zanadto wbok, wówczas dotykają ziemi małe kółka i zapobiegają przewróceniu się pojazdu.

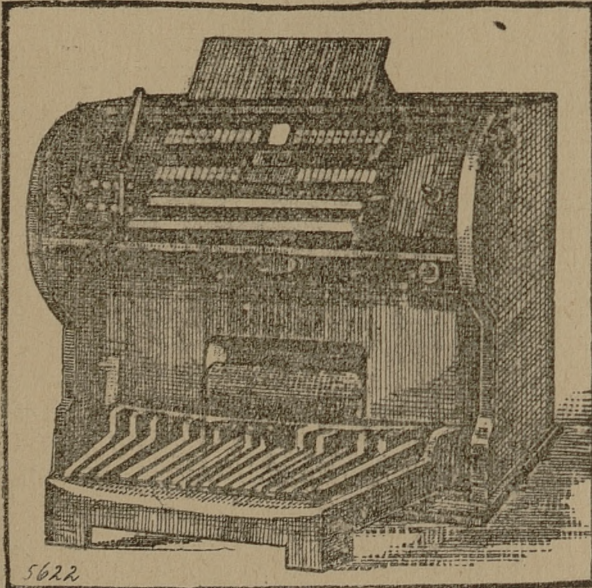
Zabezpiecz. przed przewróceniem się motocykla.

Podeszwy do butów z jedwabiu.

Fabryki jedwabiu w Japonji, posiadające ogromne zapasy towaru, poszukują coraz to nowych możliwości zbytu. Ostatnio n. p. wyrabiają niektóre fabryki z jedwabiu nawet podeszwy do butów, które są podobno praktyczne i niezniszczalne, i umożliwiają cichy chód. Ponieważ te podeszwy z jedwabiu sprzedawane są bardzo tanio, zdobywają one szybko rynek japoński.

„Magneton" — nowy instrument kościelny.

Po długich próbach udało się wreszcie dokonać wynalazku, który prawdopodobnie spowoduje zasadniczy przewrót w dziedzinie muzyki instrumentalnej. Fabryka fortepianów Rudolfa Stelzhammera w Wiedniu zbudowała organy grające zapomocą elektryczności.

Magneton, nowe organy bez piszczałek.

Tony wytwarzane są bez piszczałek, drogą elektromagnetyczną i przekazywane zapomocą rozmieszczonych w kościele głośników. Pewna liczba stosownie uformowanych tarcz zębatych, których zęby ustawione są naprzeciw stałych magnesów, zostaje wprawiona w ruch. W cewkach (szpulkach), nasuniętych na magnesy, wskutek przesuwania się kółek zębatych powstaje prąd indukcyjny, czyli wtórny, posiadający gotowe cechy prądu zmiennego. Wszystkie te wytwarzane przez generatory dźwiękowe prądy zmienne zostają połączone z klawiszami, zapomocą rejestrów nadaje się pożądane barwy dźwiękom i gotowe tony przesyła się do wzmacniacza. — Magneton

nie naśladuje niewoliczo tonów organów piszczałkowych, lecz wytwarza czyste i miłe tony, nadzwyczaj miękkie i subtelne w piano, nie krzykliwe w fortissimo. Na wolnem powietrzu, przy odpowiedniem wzmocnieniu tonów, można słyszeć ten instrument do 12 kilometrów. Zużycie prądu jest mniej więcej takie same, jak w elektrycznem żelazku do prasowania.

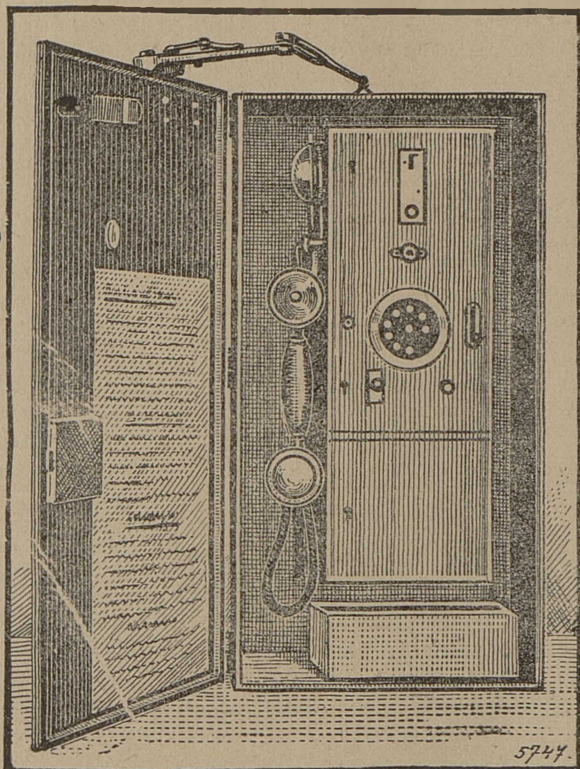
Wspólny telefon, pożądana i praktyczna nowość.

W Austrji wprowadzono obecnie oryginalną i praktyczną nowość na polu telefonji. Wielu ludzi założyłoby sobie telefon w domu, gdyby koszty aparatu i instalacji nie były za wysokie dla poszczególnej firmy, czy też osoby prywatnej.

Dlatego przeprowadzano w Austrji od lat próby nad naprawdę praktycznym telefonem wspólnym i obecnie udało się wreszcie zbudować bardzo praktyczny aparat, który umieszczany jest nie w mieszkaniach poszczególnych abonentów, lecz w hallach, lub na korytarzach domów. Jeśli który z lokatorów wzywany jest do telefonu, odzywa się w jego mieszkaniu dzwonek elektryczny i lokator udaje się na korytarz, gdzie umieszczony jest aparat. Tam może rozmawiać 16 sekund za darmo. Jeżeli po upływie tego czasu chce mówić dalej, musi wrzucić do otworu aparatu monetę 10-cio groszową. Dla mieszkańców jednego piętra wystarczy więc jeden aparat. Przez to zmniejszają się oczywiście wydatnie koszty poszczególnego abonamentu, czego naturalnym skutkiem będzie, że ludzie zaczną posługiwać się telefonem o wiele częściej, niż dotychczas, co w rezultacie powiększy znacznie dochody poczty, ponieważ każdy abonent opłaca zasadniczą taksę w kwocie 2 szylingów. Rycina nasza przedstawia wspólny telefon w stanie otwartym. Po ukończeniu rozmowy drzwiczki szafki telefonicznej zamyka się na klucz, wykluczone więc są uszkodzenia aparatu przez dzieci, lub osoby nieupoważnione.

Termometr do mierzenia znużenia.

Lekarz rzymski dr. Ferrocchio skonstruował ciekawy aparat, który nazwał „termometrem do mierzenia znużenia”. Zasadniczy cel, był taki, żeby, skoro objawy zatrucia krwi wskutek przemęczenia osiągną pewien stopień, uwidocznić to zapomocą noszonej na skórze ciała skali (podziałki). Jeżeli więc termometr do mierzenia znużenia wskaże 100 stopni, oznacza to tyle, co „Natychmiast do łóżka!”

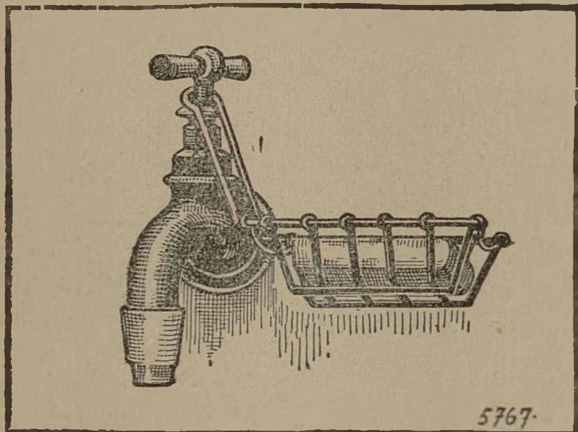

Centralny telefon domowy, umożliwiający rozmowę każdemu lokatorowi, — wstanie gotowym do użytku.

Praktyczne nowości, pożądane w każdem gospodarstwie domowem.

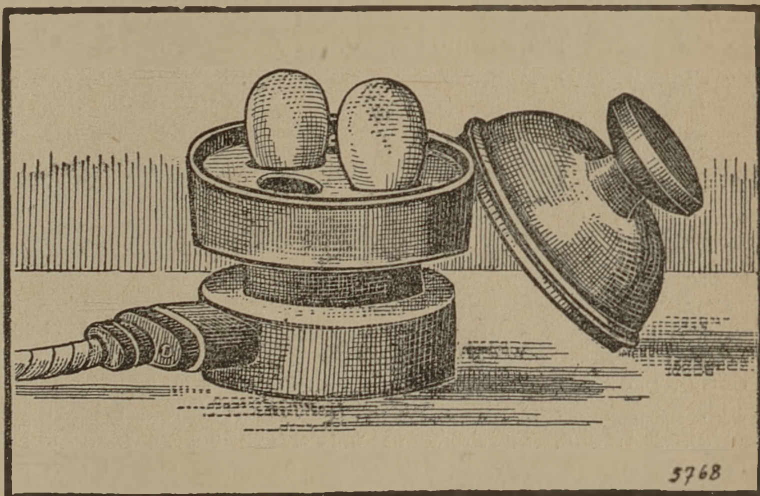
Do małych wynalazków, pomagających oszczędzać pieniądze, należy zreformowana mydelniczka. Dotychczasowe mydelniczki są bardzo niepraktyczne,

gdyż nie pozwalają ściekać wodzie z mydła. Mydło leży stale w maleńkiej kałuży wody. wskutek czego mięknie i traci na wartości, zużywając się dwa razy prędzej, niż to właściwie konieczne. Natomiast praktyczna mydelniczka, przedstawiona na naszej rycinie, utrzymuje mydło zawsze w suchości. Składa się ona z prostego szkieletu drucianego, który można zawiesić na kranie wodociągu. Woda ścieka natychmiast z mydła i nie brudzi podłogi, lecz skapuje do muszli wodociągowej. — U wylotu kranu znajduje się również praktyczna nowość, zapobiegająca rozpryskiwaniu się wody i wytwarzająca prostopadły, zwarty wytrysk. Gdzie zaprowadzono ten regulator wytrysku wody. tam podłoga w okolicy muszli wodociągowej nigdy nie jest mokra od pryskającej wody. —

Kran wodociągowy z praktyczną mydelniczką i regulatorem wytrysku. —

Trzecią nowość powita zapewne z radością każdy kawaler. Jest to elektryczny przyrząd do gotowania jaj. Składa się on z podstawy, przez którą przepływa prąd, ze zbiornika na wodę, z części górnej z otworami na jaja i z dokładnie dopasowanej, sklepionej przykrywki. Szczególną zaletą tego aparatu do gotowania jaj jest to, że można go połączyć z każdym zegarem kuchennym, który po określonym czasie wyłącza prąd. Nie będziemy więc więcej zmuszeni jeść jaj na twardo, jeżeli zapomniemy wyłączyć wporę prąd, gdyż zegar uczyni to automatycznie, skoro tylko jaja ugotują się na miękko. Jeżeli chcemy mieć jajka na twardo, nastawiamy odpowiednio zegar i znów prąd zostanie wyłączony we właściwym czasie.

Nowy aparat elektryczny do gotowania jaj, w którym prąd może wyłączać wporę każdy zegar kuchenny.

Łóżko ogrzewane elektrycznie.

Nieopalana sypialnia jest bezwątpienia zdrowa, nie należy jednak do przyjemności kłaść się do lodowato zimnego łóżka. Dlatego oddawna już używa się do ogrzewania łóżek poduszek elektrycznych lub flaszek z gorącą wodą, a nawet ogrzanych cegieł. Wszystkie te sposoby mają jednak tę nieprzyjemną wadę, że tylko w małym kawałku łóżka panuje miła temperatura. zwiększając jeszcze kontrast z częściami nieogrzanemi. Niedogodność tę usuwa zupełnie nowy

ogrzewacz łóżka, składający się z metalowych węży, umieszczonych pomiędzy sprężynami materaca, wewnątrz których (węży) przepływa prąd elektryczny. Zaleta tego ogrzewacza polega jeszcze na tem, że ciało śpiącego uchronione jest od bezpośredniego kontaktu z przewodnikami prądu. Ogrzewacz łóżka może być włączony do sieci oświetleniowej i zużywa tylko tyle prądu, co 40-to wattowa żarówka. — — — — — — — — — — — — — —

Zadziwiający zmysł pamięci.

Gaston Ouwrie, francuz z pochodzenia — zadziwia świat, niebywałemi dowodami swojej fenomenalnej pamięci. Niedawno w Londynie poddany został specjalnym próbom, dokonanym przez najwybitniejszych uczonych angielskich — i próba ta stała się dla niego tryumfem.

Przedewszystkiem przysłonięto mu oczy — wpierw jedwabną obsłonką, poczem całą głowę raz jeszcze przykryto ciemną i grubą chustą.

Jeden z obecnych przystąpił do tablicy, wziął kredę w ręce, zbliżył się do tablicy i rzekł do obecnych:

— Proszę podać mi czteroliczbowe sumy.

Liczby podpisano obok siebie na tablicy. Brzmiały.

1 3 4 7
9 8 2 0
4 1 1 1
5 2 8 3

Teraz miał Ouwrie zdać próbę swej pamięci. Musiał trzecią cyfrę z drugiego rzędu, dodać do drugich cyfr drugiego rzędu, poczem pomnożyć z sumą trzeciego rzędu — a do tego wszystkiego dodać ogólną sumę wypływającą z dodania cyfr z drugiego i trzeciego rzędu.

Dodać trzeba, że cyfry te usłyszał tylko w chwili, gdy zapisując je na tablicy, wypowiedziano je głośno.

Wszystkie te cyfry, zachował jednak tak w pamięci, że zadanie wykonał doskonale...

Ten człowiek doszedł do tej dziwnej umiejętności, przez smutny przypadek, a mianowicie podczas wojny doznał wstrząsu nerwów. Od tej chwili, cyfry raz usłyszane zatrzymują się jak obrazy w jego mózgu. Kilka godzin po usłyszeniu powtórzyć może z największą dokładnością i ścisłością cyfry, choćby były najbardziej skomplikowane.

Trzeba dodać, że Ouwrien także na innych jeszcze polach jest prawdziwym fenomenem, i zagadką dla wielu uczonych, którzy badają mózg tego człowieka, nie mogąc rozwiązać tej zagadki. Potrafi on np. z zawiązanemi oczyma kierować autem, przez bardzo ciężkie i zawiłe drogi, kierując się specjalnym instynktem.

Pozatem człowiek ten posiada silną i żelazną wolę, jaką rzadko nieraz wśród miljona ludzi można spotkać...

Ot, są różni wybrańcy losu, różniący się wybitnemi cechami od swojego otoczenia... Czasami przynosi im to szczęście...

Nie zawsze jednak... Często jest odwrotnie... I te zdolności, które ich wybijają na plan pierwszy przed innymi — stają się nieraz przyczyną ich upadku i katastrofy. Ot, jak w życiu...

O chorobach cukrowych (cukrzycy).

Dotychczas panowało mylne mniemanie, że w wypadkach cukrzycy, trzeba tylko unikać cukru i mąki — zapomniano jednak, że należy ograniczyć także przypływ białka. Doprowadzało to do tego, że ludzi chorych na cukrzycę, napychano wprost mięsem i jajami. Tymczasem wybitny lekarz Naumyn, zbadał, że jest to bardzo szkodliwe dla chorego na cukrzycę organizmu.

Chorzy na cukrzycę, muszą przedewszystkiem nauczyć się bardzo mało jeść. Natomiast białka z roślin są dla nich bardzo pożyteczne.

Muzyka dzikich.

1. Murzyn grający na monochordzie, jednostrunnym instrumencie. — 2. „Bębnista“ z Afryki zachodniej. — 3. Dzicy znają również harfę, osadzoną na drążku i składającą się z kilku rozstrojonych strun. — 4. Chłopcy murzyńscy w Afryce wschodniej dają koncert na fujarkach. — 5. Orkiestra zachodnio-afrykańska z ksylofonem i bębnem.

JAK CHŁOP POLSKI OKPIŁ DJABŁA.

— Wiecie, co się z waszym mostem stało? — meldują górale wójtowi. — Nie zostało z niego śladu. Zabrała go nocna ulewa i znowu ani my do nich, ani ci z drugiej strony, do nas się nie przedostaną. Na te słowa żółć, zalała wójtowi wątrobę i krzyknął:

— Cała moja robota na nic! Teraz niech nowy most, wystawi sam djabeł!

Zaledwie te słowa wypowiedział, puka do drzwi parobek i prawi:

— Na podwórzu stoi pan djabeł.

— Dawać go tu — krzyknął oburzony wójt — niech wejdzie.

Za chwilę wszedł człowiek o dziwnie strasznej twarzy, niby niestary, ubrany z niemiecka: czerwone, obcisłe spodnie, kamizelka czarna, rękawy z wypustkami, czerwonemi jak ogień. Na głowie czarny beret, z opadającem długiem czerwonem piórem, które przy każdem poruszaniu bujało, tak, że nakrycie głowy dodawało mu szczególnego uroku. Przy butach kawaleryjskie ostrogi. Przywitali się, jak się należy, i zasiedli: wójt na ławie obok staroświeckiego kominka, djabeł naprzeciwko ogniska. Wójt oparł nogi o kominek, djabeł najspokojniej w świecie włożył obie stopy w rozżarzone węgle.

— A więc przyjacielu, potrzebujecie mojej pomocy...?

— Powiem, że tak! — odparł wójt.

— Do zbudowania tego przeklętego mostu, nie? Bardzo jest potrzebny, he?

— My już sobie nie damy rady. Pokaż djable co potrafisz. Postaw go ty!

— Ale czemuż nie, tylko...

— Tylko o zapłatę ci chodzi?

— Ach, to drobnostka... Zadowolę się byleczem — oświadcza djabeł, wpatrując się pilnie w swoje paznokcie, które obcina sobie kozikiem.

Ten niedowierzająco zastrzega się.

— Za ostatni zapłaciliśmy sześćdziesiąt dukatów złotych. Myślę, że tobie damy jeszcze raz tyle, będziesz miał dosyć.

— Czy ja potrzebuję waszego złota? — krzyknął djabeł ze śmiechem. — Ja go sobie mogę sam narobić, ile mi się podoba, o patrzcie... — i chwyta palcami węgiel żarzący się z kominka, jakgdyby to był cukierek z talerza...

— Podajcie rękę — rzecze do wójta, który się nieco waha — i wkłada mu do garści kawał szczerego złota, tak błyszczącego, jakby co dopiero wydobyte z kopalni.

Chłop ogląda je z jednej i drugiej strony, a potem niby chce mu je oddać, lecz djabeł powiada „zatrzymajcie to... Ja wam to daruję....

— Jak wam złoto nic nie znaczy — mówi wójt, wsuwając skwapliwie do sakiewki sztukę złota — widocznie chcecie innej zapłaty, tylko powiedzcie: jakiej?

Djabeł namyślił się trochę i rzekł:

— Kto pierwszy przejdzie po tym nowym moście, będzie mój. Zgoda?

— Zgoda, ale zróbmy to na piśmie.

Nie trwało kilka minut i już obie strony podpisały następującą umowę: Szatan zobowiązuje się w jednej nocy zbudować nowy most, taki, że potrwa pięćdziesiąt lat. Wójt przystaje na to, że kto pierwszy przejdzie przez ten most, ten stanie się własnością djabła.

Na drugi dzień, ledwie świt, nowy most już stoi! Wójt wyszedł przekonać się, czy djabeł słowa dotrzymał.

Ten po drugiej stronie mostu, już czeka na zapłatę.

— Czy nie jestem słowny? - woła djabeł.

— A ja nie? — odpowiada chłop.

— Jakto, poświęciliście się dla dobra gminy? — pyta zdziwiony djabeł.

— Zobaczymy — odparł wójt i spuszcza worek, który krył na plecach. Wyskakuje z niego kot z przywiązanym pęcherzem. Przestraszony przez chłopa, pędzi jak strzała przez most.

— Trzymajcie djable, — woła wójt — bo wam ucieknie wasza zapłata.

Szatan wścieka się ze złości, że tak się dał wywieść w pole. Więc zemści się strasznie. Już sięgnął po najbliższą skałę, już się zamierzył, żeby nią zdruzgotać most i zmiażdżyć chłopa, co go tak okpił, gdy nagle spostrzega księdza, który na czele procesji, z krzyżem i kropidłem w ręku, odprawiał krzyżowe drogi. Upuścił więc kamień i czmychnął, aż się kurzyło.

Chłop już nigdy nie wspomniał djabła. Tylko, gdy pierwszy raz po tem wszystkiem, włożył rękę do swej sakiewki, siarczyście poparzył sobie ręce.

Dziesięć przykazań ochrony zwierząt.

Nie dręcz nigdy zwierzęcia, nie pozwól również, by inni obchodzili się z niem brutalnie; przyzwoity człowiek nie znęca się nigdy nad bezbronnem stworzeniem, a każda istota żyjąca odczuwa wszystkie udręki i bóle tak samo jak Ty!

Trzymaj swego psa — czy chowasz go dla rozrywki, czy też ku ochronie własnej lub pomocy — w czystości! Nie pozwól, żeby zdziczał i uważaj, żeby nie zginął w tłoku ulicznym; niema bowiem może nic smutniejszego od zabłąkanego, bezpańskiego psa! Jeżeli uważasz, że nie możesz się obyć bez pomocy psa łańcuchowego, to ulżyj jego ciężkiemu losowi przez sumienną opiekę, a okaże Ci wdzięczność. Jeżeli nie możesz płacić dłużej podatku za swego wiernego towarzysza, a nie masz nikogo, ktoby się nim zaopiekował, to daj go zabić bez bólu, lecz nie wydawaj biednego zwierzęcia na pastwę niepewnego losu i nędzy!

Żyw porządnie swego kota i nie pozwalaj mu się włóczyć! Wałęsające się koty są bardzo niebezpieczne dla ptactwa. Nie wyrzucaj małych kociąt, bo to postępek brutalny i podły; raczej zabij je — za wyjątkiem jednego, które musi pozostać przy matce — zaraz po urodzeniu!

Dbaj o swego konia roboczego stosownie do jego ciężkiego wysiłku! Nie potrzeba Ci bicza, gdyż odpowiednio karmiony i utrzymywany koń wykonuje z chęcią i jaknajlepiej swoją pracę. Chroń swego wiernego towarzysza pracy przed zimnem i wilgocią. Nie obciążaj zanadto wozu przy mokrych i śliskich drogach i ułatwiaj koniowi przy wjeżdżaniu pod górę jego ciężki obowiązek przez częstszy odpoczynek! Jeśli jest stary i ułomny, a przez całe życie wytężał wszystkie siły dla Ciebie: czy będzie to zbyt wiele, jeśli dasz mu dobrze zasłużony łaskawy chleb?

Nie trzymaj bydła bez potrzeby długo w oborze, lecz daj mu możność ruchu, za którą tęskni każde żyjące stworzenie! Utrzymuj w czystości legowiska i całą oborę, i przewietrzaj ją dostatecznie! Nie tłocz bydła podczas transportu, jak śledzie w beczce, i zaopatrz je w świeżą wodę. Nie wysyłaj żywego drobiu w zbyt ciasnych kojcach, gdzie się męczy. Tuczenie drobiu jest najczęściej niepotrzebną męczarnią. Przy uboju zwierząt postępuj po ludzku i oględnie, i użycz im ostatniej łaski; niech nie zaznają trwogi przedśmiertnej i zginą szybko i bez bólu!

Nie pozwól na dręczenie zwierząt w kuchni i domu! Naucz swoje dzieci zawczasu poszanowania każdej istoty żyjącej i nie pozwól, by się przyglądały, gdy jesteś zmuszony zabić zwierzę!

Pamiętaj o głodujących podczas surowej zimy ptakach! Nie trzymaj ptaków śpiewających w ciasnej klatce! O wiele więcej radości sprawią Ci pierzaste śpiewaki na swobodzie. Nie niepokój i nie płosz ze swawoli dziczyzny i pomóż jej przetrwać surową zimę.

Chociaż różne szkodliwe zwierzątka i owady muszą być zabijane w interesie ogólnym, to jednak niema potrzeby, żebyś chwytał każdego barwnego motyla, rozdeptywał najniewinniejszego robaka, zabijał każdego wesołego chrabąszcza! I one ożywiają nasze ojczyste niwy i radują się swojem życiem tak samo jak Ty!

Skoro spotkasz na swej drodze cierpiące lub ranne zwierzę, nie mijaj go obojętnie, lecz zaopiekuj się niem. Ono nie potrafi pomóc sobie samo i skazane jest na Twoją pomoc. Ulżyj w miarę możności jego cierpieniom i staraj się — w razie, gdy nie da się utrzymać go przy życiu — żeby miało lekki koniec!

Nie niszcz bez dostatecznego powodu lekkomyślnie żadnej istoty żyjącej, gdyż ktoś wyższy jest Panem nad niemi, a Tyś przywłaszczył sobie tylko to prawo! Pamiętaj o tem, że Twoje człowieczeństwo zobowiązuje i że każde, nawet najmniejsze stworzenie jest wartościowem dziełem Stwórcy i dziecięciem matki Natury, i że każde narówni z Tobą ma pragnienie życia!

— — — — — — — — — — — —

Czy wilgotne mieszkania są niezdrowe?

Gdy przestąpimy progi wilgotnego mieszkania, uderzy nas odrazu specjalny zapach, który jest bardzo szkodliwy dla ludzkiego organizmu i nieraz w naszym organiźmie najstraszniejsze czyni spustoszenia.

Kiedy mieszkanie jest już z natury wilgotne — wszelkie usiłowania osuszenia, bardzo często są daremną robotą. Kiedy wilgoć już tkwi w cegłach — trudno zaradzić.

Pamiętać trzeba, że wilgoć wciska się nawet do łóżka odbierając śpiącym ludziom naturalne ciepło, wciska się w bieliznę i suknie — a jakże łatwo właśnie przez to następuje przeziębienie.

Pamiętać należy o tem, że wilgotne ściany są dlatego jeszcze tak niebezpieczne, że stanowią doskonałe siedlisko dla rozmnażania się wszelkich bakcyli. Bakcyle te przedostają się do pokarmów ludzkich i są niezmiernie szkodliwe.

Zapach wilgotnych ścian, udziela się wnet pokarmom, odbierając im naturalny smak. Statystyka lekarska wykazuje, że wilgoć przyczynia się łatwo do choroby raka.

Najnowsze badania lekarskie wskazały ścisły związek między bakcylami powstałemi w mieszkaniach wilgotnych — a napadami astmy.

Zapach grzybów, rosnących w wilgoci jest wprost zabójczy dla ludzkiego organizmu, czyniąc oddech trudnym.

Cóż robić, zapytacie, gdy los każe wam w dzisiejszych ciężkich czasach, gdy o mieszkanie trudno — mieszkać w wilgotnych domach -- cóż robić, aby bodaj niebezpieczeństwo grożące naszemu organizmowi zmniejszyć?...

Pamiętać należy o tem, aby najczęściej okna otwierać... Jak długo możecie, należy mieć otwarte okna, aby dostało się do mieszkania świeże, zdrowe powietrze — oraz promienie słoneczne. Następnie dniem i nocą powinno się opalać mieszkanie...

Najmądrzej jest jednak, gdy wam los sprzyja i możecie sobie kupić czy to domek, czy też nowe mieszkanie, oględnąć, przekonać się, czy mieszkanie nie jest skłonne do wilgoci.

Specjalnie wam młodym czytelniczkom Kalendarza, które wyjdziecie z domu rodzicielskiego, wychodząc zamąż— stwarzacie sobie ognisko domowe—wam radzimy: uważajcie, strzeżcie się mieszkania wilgotnego... Czasem ludzie powiadają sobie: jeszcze nikt nie umarł z wilgotnego mieszkania... Ale ci, którzy tak myślą, w wielkim znajdują się błędzie... Wilgotne mieszkania są niebezpieczne, nieraz stają się zarodkiem strasznych chorób, które powoli się rozwijają — a potem stają się niszczące dla ludzkiego organizmu, a jakże często powodują śmierć młodych ludzi, którzy żyjąc w innych warunkach, jakże mogliby rozwijać swój organizm ku pożytkowi — nie znając żadnej choroby... Bardzo często w tych wypadkach jest tylko lekkomyślność ludzka powodem różnych komplikacji i słabości...

Specjalnie należy uważać dokładnie wprowadzając się do nowych mieszkań. Inna rzecz, że niekoniecznie musi się słuchać starego ludowego przysłowia, które mówi:

Do nowego mieszkania w nowym domu, daj się wpierw wprowadzić swemu wrogowi, a potem swemu przyjacielowi, a dopiero, gdy już całe mieszkanie wyschnie, wtedy możesz się sam wprowadzić.

Rady dla chorych na płuca, i dla tych, którzy nigdy z płucami nie chcą mieć do czynienia, ułożył wybitny lekarz. Powiada on: To co zdrowy, świeży pokarm, oznacza dla żołądka, tem jest świeże powietrze dla ludzkich płuc — to czem trucizna jest dla żołądka, tem jest złe powietrze dla piersi ludzkich. Tak jak nie można wyleczyć żołądka przez płuca — tak też nie można wyleczyć płuc, przez przyjmowanie różnych lekarstw.

Jeżeli chcemy mieć silne płuca, musimy przedewszystkiem się zahartowywać. Pamiętajcie, że drzwi do tego, aby je zamykać — okna zaś aby je otwierać. Nauka lekarska wymaga dla osoby zmiany powietrza 60 kubimetrów na godzinę.

Podzięka za żniwa.

Boże, przyjm dzięki pokornego ducha
Za dobrą wróżbę plonów mojej pracy!
Że traw zbożowych nie zjedli robacy,
Ni grad nie zniszczył, powódź, ni posucha!

Chleb — wielkie słowo w niebie i na ziemi,
W nim Bóg sam siebie między ludzi dzieli,
Przed Chlebem Życia truchleją anieli,
Człek go pożywa usty pobożnemi.
A w ziemskim chlebie jest pokarm i siła,
W chlebie Bóg życie doczesne przysyła.
Z chleba bierzemy i żywi, i zdrowi
Zbawienie ciału, zbawienie duchowi.

Władysław Syrokomla
„Kęs chleba“ (VI i XX)

P. 49

O płodozmianie.

Gdyby rolnik co roku uprawiał na swej roli te same rośliny, to choćby jednego roku miał plon obfity, to na drugi rok plon z tego samego gatunku będzie lichy, a na trzeci może być marny lub całkiem nie dopisać. Nigdy n. p. nie uda się ozimina po oziminie, a gdyby rolnik na to nie zważał, mógłby w krótkim czasie rolę wyjałowić. Nawet i w jednym roku czasu nie wystarczy mu na to. Gdy n. p. pszenicę zwiózł do stodoły przy końcu sierpnia, nie będzie miał czasu na dobrą, dwukrotną orkę, na zbronowanie i obsianie pola. Nim się z tem upora, już jesień ma się ku schyłkowi i ozimina, źle obrobiona, zawiedzie. Tak samo nie starczy mu czasu, by po zbiórce ziemniaków przystąpił do siania oziminy, choć ziemia dla ziemniaków na wiosnę głęboko zorana, przy okopywaniu spulchniona, dla pszenicy byłaby dobra. Gdy jednak po oziminie lub po ziemniakach zasieje pszenicę jarą, będzie mieć plon obfity. Po pszenicy udają się dobrze buraki, bo jest czas ściernisko zorać, zbronować dla wyniszczenia kiełkujących chwastów, nawóz wywieźć i przeorać go. Na wiosnę drugiego roku siane buraki będą duże i plon nie zawiedzie. Na następny rok to samo pole zrodzi buraki mniejsze, a tymczasem pszenica jara uda się po burakach znakomicie.

Rzadko również udaje się pszenica po życie; najczęściej podlega ona różnym chorobom i daje skąpy i lichy plon. Podobnie buraki, siane po owsie, dają zawsze mniejszy plon, niż gdyby siać je n. p. po pszenicy; i tutaj niebezpieczeństwo zakażenia pola nematodami*) jest bardzo wielkie.

Są to ogólnie znane rzeczy, o których każdy zapewne słyszał. Nie wszyscy może jednak wiedzą, że kolejność uprawy roślin jeszcze i na drugi rok może wywierać korzystny lub też niekorzystny wpływ na plony. Tak n. p. można było zaobserwować, że pszenica po burakach, które siane były po jęczmieniu, ucierpiała bardzo od różnych chorób, tak, jakby wysiano ją bezpośrednio po jęczmieniu, — podczas gdy pszenica, siana po burakach, które następowały po pszenicy, nie podlegała chorobom, co jest właściwie dziwne. Być może, że i inni gospodarze poczynili podobne spostrzeżenia.

Jęczmień, następujący po pszenicy, która wysiana była na buraczysku lub kartoflisku będzie zawsze lepszej jakości od jęczmienia, wysianego bezpośrednio po pszenicy.

W niektórych okolicach zamało zwracają jeszcze na to uwagi, ze szkodą dla plonów.

---

*) Nicienie, albo włośniki, rodzaj glist obłych, pasorzytujących zwykle w roślinach i zwierzętach; za młodu żyją często w ziemi.

W jakim wieku daje krowa najwięcej mleka?

Na podstawie całego szeregu doświadczeń ustalono, że wydajność mleka u krowy pozostaje w pewnym związku z jej wiekiem. Największą wydajność osiąga krowa nie po pierwszem ocieleniu, lecz z zasady o wiele później. Krowy po pierwszem ocieleniu, tak zwane pierwiastki, dają zazwyczaj średnią ilość mleka, nawet wówczas, gdy pochodzą z mlecznej rasy. Nierzadko uważa się wówczas taką krowę za mniej wartościową i chce się ją sprzedać. Ponieważ jednak, jak wykazało doświadczenie, wydajność mleka u krowy zwiększa się z latami, należy w takich wypadkach wystrzegać się zbyt pochopnych decyzyj.

Naogół można powiedzieć, że wydajność mleka wzrasta silnie do trzeciego lub czwartego ocielenia. Krowy liczą wówczas 5 do 6 lat.

Ale i później może zwiększyć się jeszcze trochę wydajność mleka, jak to się dzieje u niektórych ras, n. p. dolnoreńskiej; zaobserwowano u nich wzrost wydajności mleka aż do siódmego roku życia. Podobne spostrzeżenia poczyniono również u krów ras wysokogórskich. Dlatego nie trzeba śpieszyć się ze sprzedażą krów, u których można spodziewać się wzrostu wydajności mleka.

W roztargnieniu.

Profesor Grypsik siedzi nad książkami zapracowany i zahukany, gdy nagle wpada służąca, wołając radośnie.

— Panie profesorze... Radosna chwila... bocian przyniósł chłopaka!

Profesor nie odrywa głowy od książki i powiada:

— Powiedz mu, że teraz jestem bardzo zajęty, żeby przyszedł powtórnie za godzinę.

Ten także jest zawsze na ulicy.

Policjant zauważył młodego chłopca Antka, który cały dzień włóczy się po ulicy. Gdzie tylko spojrzy policjant widzi chłopca przed sobą. Pewnego dnia powiada mu:

— Powiedz mi, co z ciebie wyrośnie, kiedy cały dzień spędzasz na ulicy?

— Co ze mnie będzie? — pyta chłopiec — no policjant. Przecież pan także spędza cały dzień na ulicy.

On jest odpowiedzialnym.

W restauracji siedzi gość zachmurzony. Woła małego picola i powiada:

— Powiedz mi chłopcze, kto jest odpowiedzialnym właściwie w tej restauracji za to, gdy gość otrzymuje przypalone jedzenie, albo złe piwo?

Na to odpowiada płaczącym głosem picolo:

— Trudno właściwie mi na to odpowiedzieć. Naturalnie, że gdy jedzenie jest przypalone, to winna kucharka, a gdy piwo jest złe, to winien chłopak przy szynkwasie, ale ilekroć się coś takiego zdarza, to ja zbieram wyrzuty a nieraz i policzki.

Doskonała gospodyni.

Jak wiecie, kochani czytelnicy, istnieje tak zwana „gruba“ mąka i mąka pytlowana. Pani Julja zna jednak trzeci gatunek mąki. Niedawno przychodzi jej mąż do domu i skarży się żałosnym głosem:

— Placek, który mi dałaś do biura, był tak twardy, że nie mogłem go ugryźć.

A na to pani Julja z niekłamanem oburzeniem:

— Doprawdy, że na tych dzisiejszych kupcach nie można już wcale polegać! Przedwczoraj dali mi twarde mięso, dzisiaj zaś twardą mąkę!

Nie udało się.

Student Wesołko lubi się bawić i dlatego pieniądze, które mu przysyłają rodzice na studja, wydaje już w pierwszych dniach każdego miesiąca. W mieście, w którem się uczy, mieszka jego bogata ciotka. Pewnego razu odwiedza ją i powiada:

— Cioteczko kochana, ja tyle wydaję pieniędzy na książki, że nieraz mi braknie. Czy wolno mi w tym wypadku zwrócić się do ciebie?

— Naturalnie. Zawsze dostaniesz kawy i chleba z masłem!

Sprytny Karolek.

Mały Karolek pyta mamusię.

— Powiedz mi mamusiu, co trzeba robić, gdy spada na nas nagle nieszczęście?

— Nie należy tracić wiary i nadziei... — odpowiada mu matka.

— No, to w takim razie mogę się przyznać — powiada Karolek — przed chwilą stłukłem wazę.

On wie.

Ciotka Kundzia schwytała swego małego siostrzeńca na kłamstwie. Skarciła go porządnie, poczem powiada:

— A czy wiesz chłopaku, co się dzieje z temi niegrzecznemi dziećmi, które kłamią?

— Jadą koleją i płacą tylko pół biletu! — odpowiada chłopak.

Doskonała wymówka.

Policjant patrolujący w nocy spostrzega nagle włamywacza na dachu pewnego domu. Już włamywacz chce się wcisnąć przez otwarte okno do mieszkania, gdy słyszy głos policjanta:

— He! A pan co tam robi tak wysoko?

— Ja... ja... proszę wybaczyć... panie posterunkowy, ale lekarz przepisał mi górskie powietrze...

Wymaga za dużo.

Pan Siwek czytał w gazetach, że teraz technika doszła już tak daleko, że za pomocą telegrafu bez drutu można także przesyłać obrazy. Przeczytawszy to, oddał się głębokiej zadumie nad doskonałością ducha ludzkiego, gdyż pan Siwek wogóle zajmował się bardzo pilnie wszelkiemi wynalazkami.

— Zapewne jest pan zdziwiony, że można nadawać obrazy telegrafem bez drutu? — pyta go sąsiad.

— Obrazy dziwią mnie mniej, ale jak można tą drogą ciężkie ramy nadawać, tego doprawdy nie jestem w stanie zrozumieć mimo najszczerszych chęci.

Najgorsze.

Pan Brzuszkowski, który jako żywo nigdy w swem życiu wody nie pijał. nagle zachorował. A trzeba dodać, że pan Brzuszkowski potrafił wypić kilkanaście bombek piwa dziennie. Lekarz pyta go:

— Czy lekarstwo, które panu zapisałem jest bardzo gorzkie?

— No, lekarstwo, to już mógłbym wytrzymać, ale za to woda, którą muszę pić do tego, jest naprawdę nie do zniesienia.

Takie czasy.

— Ach, mam cztery córki... i wszystkie muszę wyżywić! — skarży się ojciec.

— No, doprawdy, cztery osoby utrzymać dzisiaj, to ciężko — dodaje sąsiad.

— Jakto cztery? Przecież ośm, bo moje córki wszystkie są zamężne! — powiada stroskany ojciec.

Najlepszy trunek dla chorych.

Już w dawniejszych czasach, cenili ludzie dobry napój, który zawsze działa na nasz organizm orzeźwiająco, przysparzając nam nowych sił do pracy. Ileż to razy widzieliśmy pracownika na polu, gdy nagle pragnienie palić go zaczyna. Z jaką rozkoszą zbliża się do źródełka górskiego, aby orzeźwić się — a ileż to razy my sami, gdyśmy urządzali w skwarne dni wycieczki, z jakąż tęsknotą czekaliśmy i szukaliśmy ożywczego źródełka górskiego?...

Ważniejszą jednak sprawą, napój dla ludzi chorych, napój, któryby im powrócił utracone siły i zdrowie odzyskać pozwolił. Nigdy w tych wypadkach osłabienia nie zaszkodzi szklaneczka wina „porto", lub też inna szklanka czerwonego wina.

Przy wypadkach zatwardzenia, najlepiej dać chorym trunek następujący: Wziąść szklankę jabłecznika i wcisnąć do szklanki jedną cytrynę. Pamiętać należy, że ludziom chorym na cukrzycę, nie wolno zasadniczo pić mleka.

Właściwemi napojami dla chorych są: Woda ryżana. Otóż gotuje się filiżankę ryżu w trzech litrach wody, conajmniej przez dwie i pół godziny. Płyn następnie zostanie przefiltrowany i sokiem czereśniowym zmieszany. Dobrze jest dać ten trunek w wypadku chorób żołądkowych, naprzykład przy perjodycznem rozwolnieniu.

A teraz, czy słyszeliście już o wodzie z białka? Bierze się białko z jaja i bije się z niego piankę, poczem miesza się z ćwiartką wody, łyżką cukru i łyżką soku cytrynowego. Po tem ten płyn wlać do czystej flaszki, mieszać, a gdy ukaże się pianka, natychmiast wlać do szklanki i podać choremu.

Jest dobry trunek wzmacniający jeszcze następujący: Bierzemy jajo i kieliszek „sherry", dwa żółtka miesza się z cukrem, poczem nalewa się na to pół litra gotowanego mleka i dwie łyżki sherry do tego. Jest to trunek wzmacniający doskonale i zawsze z powodzeniem nadwątlone organizmy.

Herbata z cytryną. Herbatę gotuje się jak zwyczajnie i podaje się choremu, przyczem nie należy zapomnieć do każdej porcji podać płatka cytryny. Nie trzymać jednak długo cytryny w herbacie, gdyż często herbata otrzymuje przez to posmak gorzkawy.

Ciepły trunek cytrynowy. Bierze się cytrynę, kraje się na połowę, i wyciska się ją do zwykłej szklanki. Gdy już znajduje się w szklance, wlewamy gorącą wodę i dajemy cukru do smaku, zależnie, jak pacjent woli. Trzeba pamiętać o tem, że specjalnie w wypadkach przeziębienia — należy pić tę lemoniadę w bardzo gorącym stanie, bo wtedy działa najlepiej i najpewniej.

Mleko z miodu. W wypadkach przeziębienia, kaszlu, należy pić miód gorący, zmieszany z mlekiem. Należy przegotować mleko i do kipiącego mleka, wlać szklankę miodu. Można też dla smaku dodać kieliszek koniaku. I w tym wypadku musi być ten trunek, o ile ma być skutecznym, wypitym gorąco.

Lemoniada mleczna. Gotuje się mleko z wodą równocześnie. Gdy już mleko ostygło dodaje się dwie łyżki cytryny oraz dwie łyżki wina. Działa bardzo orzeźwiająco i jest dlatego przez chorych bardzo chętnie spożywany.

Z domowych środków używanych chętnie w Polsce, wspomnieć należy jeszcze wino pożeczkowe. Można sobie nawet pożeczki na zimę w cukrze zakonserwować i pamiętać o tem, że również w wypadkach przeziębienia i jest zawsze z najlepszym skutkiem używane.

Przy używaniu herbat leczniczych, jak np. piołun, szczaw, i t. d. należy pamiętać o tem że aby herbata odnosiła swój skutek, musi być dobrze wygotowana. Im dłużej gotuje się, tem więcej wyciąga siły z roślin. Na Wołyniu używają również trunku kminkowego, który sporządzają poprostu, wsadzając kminek do wrzącej wody, a ten trunek pomaga specjalnie w chorobach wątroby i nawet lekarze przyznają, że działa znakomicie.

Śmiech to zdrowie.

Nic dziwnego.

Michno, wielki pantoflarz, spotyka swego sąsiada, Wilka. „Bójcie się Boga, sąsiedzie!“ woła Wilk. „Kto was tak urządził? Całyście pokiereszowany i obandażowany. Musieliście spaść z góry?“

„E, gdzieżtam!“ odpowiada smętnie Michno. „Wczoraj wieczór wróciłem późno z gospody i nazwałem swoją starą głupią bombą . . .“

„No i . . .?“ dopytuje Wilk ciekawie.

„No — — i bomba eksplodowała!“

Częstochowski

U wróżki i szarlatanki.

Wróżka (do starej panny): „O, widzi paniusia, przyjdzie konkurent. Karty pokazują to całkiem wyraźnie. Teraz musi paniusia tylko kupić sobie u mnie słoik balsamu od zmarszczek, żeby dostać ładną, gładziutką twarzyczkę!“

Stara panna: „Balsamu od zmarszczek? Czy to aby naprawdę pomoże?“

Wróżka: „Ma się rozumieć! Jak paniusia posmaruje tem żaluzję, to zrobi się z niej gładziutka blacha!“

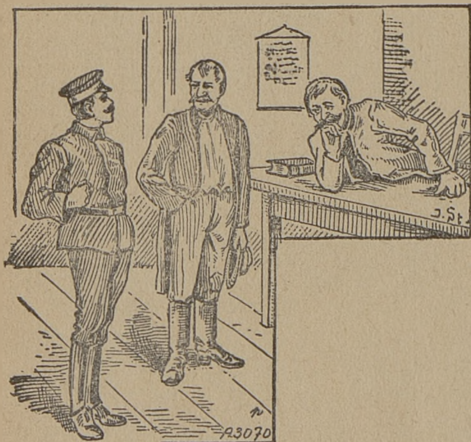
Pochlebnie.

Handlarz bydła z miasta przyszedł do Kulczyńskiego i chce kupić wołu. Zastał jednak tylko gospodynię. Gospodarz pracuje gdzieś koło domu. Handlarz chce wpierw obejrzeć sobie dokładnie wołu, a potem dobić targu z gospodarzem.

Wtem gospodyni spostrzega męża przez okno. Biegnie więc do drzwi i krzyczy: „Stary, pójdź-ino tutaj, pan Rykalski chce zobaczyć woła!“

Wpadł.

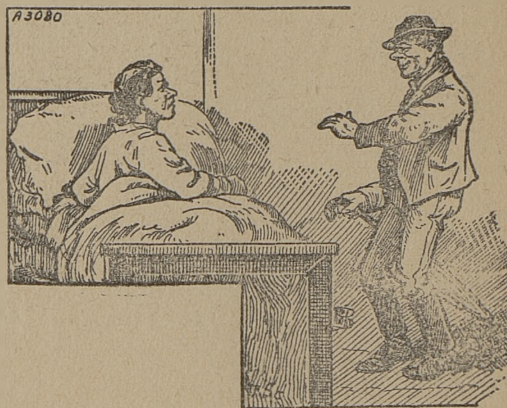
Na włóczęgę Bugaja, złodziejskie ziółko, ale przytem głupie, padło podejrzenie, że dokonał kradzieży z włamaniem u Grabary. Aresztowano go więc i przyprowadzono do wójta. Po długiem badaniu wójt musi przyznać: „Nie można mu nic udowodnić. Myślę, że musimy go puścić wolno!“

„Tak!“ mówi policjant, a w oczach włóczęgi widać radość. Potem jednak pyta policjant niespodzianie: „A co teraz zrobisz z pieniądzmi?“

„Wykopię!“ odpowiada nie przeczuwający podstępu Bugaj.

Ha, teraz musiał już iść i pokazać, gdzie zakopał pieniądze. A potem w asyście policjanta powędrował do więzienia.

Kłamstwem daleko nie zajedzie!

Pewnego razu Paczyński wraca do domu o wpół do trzeciej nad ranem. Zanim żona może przyjść do słowa, mówi uspokajająco:

„Ino się nie de . . . de . . . denerwuj, du . . duszko! Jezdem ca . . . całkiem trzeźwy!“

„Aha!“ odpowiada żona. „Możesz to powiedzieć komu inszemu!“

„Jak Bo . . . Boga kocham, duszko, że nie kłamę!“ zaklina się Paczyński, dochodząc do łóżka. Ale g . . g . . gdzie są mo . . . moje pa . . pa . . pantofle?“

„Gdzież mają być? Pod łóżkiem!“ odpowiada niezbyt łagodnie żona, widząc coraz wyraźniej, jak dalece mąż pijany.

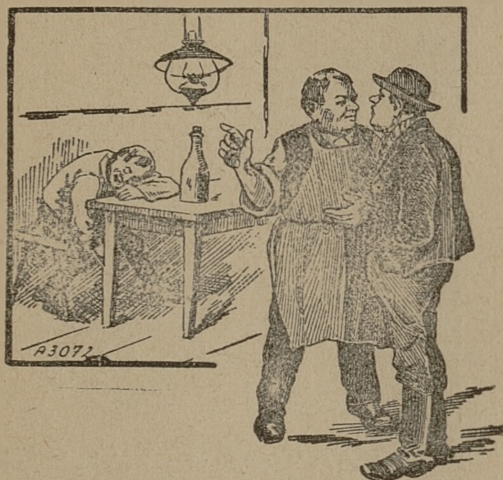
„No, to dobrze!“ mruczy Paczyński zadowolony. „Te . . . tera po . . . powiedz mi ino jeszcze jedno: G . . gdzie jest łó . . . łóżko?“

Czy potem różnica będzie mniejsza? Sześćdziesięcioletni Landoś chce poślubić dwudziestoletnią Kasię Gniewczyńską. „Przecie moja dziewucha za młoda dla was!“ tłumaczy leciwemu amantowi Gniewczyński. — Landoś namyśla się chwilę, potem powiada z zastanowieniem: „Wasza racyja, sąsiedzie! No, to poczkam parę lat, aż dziewucha bendzie starsza!“

Jak wygląda mleko w mieście . . . . . Pan Gwoździk (w kawiarni, gdzie do kawy podają zawsze szklankę wody): „Panie starszy, cóż ta woda dzisiaj taka mętna?“

Kelner: Ależ panie Gwoździk, przecie to mleko!“

Co się zdarzyło Wojtkowi Mrugale na jarmarku.

Wojtek Mrugała z Górnej Woli poszedł pewnego razu na jarmark do miasteczka. Wstąpił do oberży „Pod koniem“, poczem udał się do miasta i kupił dwa litry gorzałki. Po jakimś czasie wrócił do oberży, wypił dwa półkwaterki i niezbyt pewnym krokiem ruszył do domu.

Kiedy już był w chałupie, przypomniało mu się nagle, że zostawił w oberży swoją flaszkę z gorzałką. Nie zwlekając więc, ruszył zpowrotem do miasteczka, gdzie wypił znów półkwaterek. Potem zapytał oberżystę: „Czy nie znaleźliście mojej flaszki z gorzałką?“

„Ja nie!“ odparł oberżysta, wskazując na śpiącego przy stole człowieka. „Ale ten ją znalazł . . . tylko dwa litry było dla niego widać trochę za dużo . . .“

To będzie trudno!

Na miedzy siedzi turysta, wędrujący pieszo. Na kolanach rozłożył mapę, ale widać nie zbyt dobrze się w niej orjentuje, bo pyta przechodzącego właśnie parobka: „Nie wiecie, moi kochani, jak długo trzeba iść do Zawadówki?“

„Godzinę,“ mówi parobek.

„Ależ to niemożliwe!“ dziwi się turysta. „Przecie to zaledwie dwa kilometry w linji powietrznej!“

„To niech pan idą swoją linją powietrzną!“ odpowiada parobek.

Trochę za późno.

Górniak należy do ludzi powolnych, którym nigdy się nie śpieszy; zawsze mają dosyć czasu. Niedawno sprawił sobie nowy zegarek. Nie dlatego, żeby mu był potrzebny, lecz tylko dlatego, że drudzy mają zegarki.

Pewnego dnia stoi akurat z żoną w oborze i oglądają na wszystkie strony młode cielątko. Nagle cielę chwyta za łańcuszek zegarka, zrywa go wraz z zegarkiem i połyka.

„Jezus, Marja!“ krzyczy wieśniaczka.

„Cicho bądź, stara, nic się nie stało!“ uspokaja ją mąż. „Mam na zegarek dwa lata gwarancji. Za trzy niedziele zarzniemy cielę, to potem zaniosę zegarek do reparacji.“

Prawdziwy murarz . . . Sędzia: (do Frączka który zeznaje jako świadek): „W akcie oskarżenia powiedziano, że znany wam murarz Michał Głowacki po godzinie szóstej wieczorem dał dwa razy w twarz Stanisławowi Tylnickowi. Co wiecie o tem?“

Frączek: „To niemożliwe, proszę wysokiego sądu! Prawdziwy murarz, jak Głowacki nie ruszy ani palcem po szóstej wieczór!“

Niedaleko miasta K. leży wioska, której mieszkańcy nie grzeszą nadmiarem mądrości. Nawet naczelnik gminy nie stanowi pod tym względem wyjątku, jak powiadają. Pewnego dnia przybyła do wsi komisja, mająca zbadać bieg rzeki w celu regulacji tegoż. Jeden z członków komisji pyta wójta, wskazując na oznaczony kreską stan wody: „To tak wysoko stała woda w roku 1890? Nie chce mi się wierzyć!“

„E, tak wysoko nie stała!“ powiada wójt. „Ino kazałem zrobić kreskę wyżej, jako że dawniej chłopaki ją zawdy wyskrobywali!“

Pochlebne stwierdzenie.

Kapuścińskiemu zdechła jedyna świnia, co go bardzo zasmuciło.

„Stara,“ mówi do żony, „nasza świnia zdechła. Tera to mam już ino ciebie na świecie!“

Odeszła go ochota . . .

Do gospodarza Kaczora przychodzi włóczęga i prosi o coś do zjedzenia. Na to gospodarz prowadzi go na podwórze, gdzie ułożony jest stos drzewa i mówi: „Jak porzniecie i porąbiecie to drzewo, dostaniecie obiad!“

Włóczęga patrzy na wielki stos i odpowiada: „A nie macie mniejszego stosu drzewa, gospodarzu? Bo ja nie jestem aż tak głodny!“

Gdaczący kapelusz.

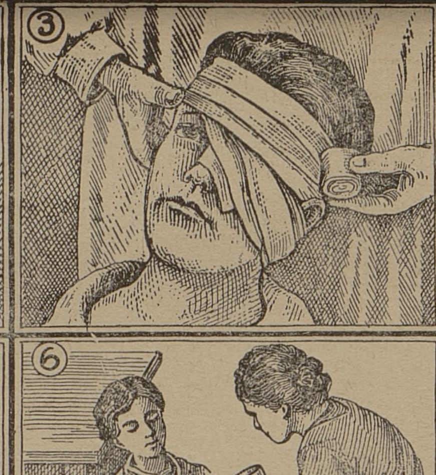

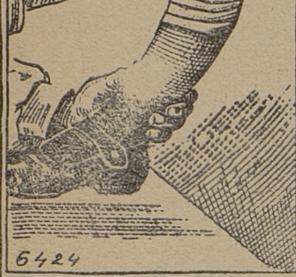
Profesor Tabaczyński jest równie roztargniony, jak krótkowzroczny. Okulary niewiele mu pomagają, bo wiszą zwykle na czubku nosa. Pewnego razu profesor przechodzi przez rynek miasteczka, gdzie bawi na letnisku. Nagle niespodziany podmuch wiatru zrywa mu z głowy kapelusz. Profesor schyla się szybko . . . . ale w przeciwną stronę i chwyta coś czarnego, gdaczącego . . .

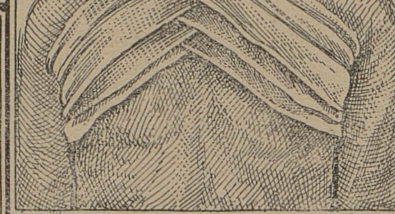
Pierwsza pomoc w nieszczęśliwych wypadkach.

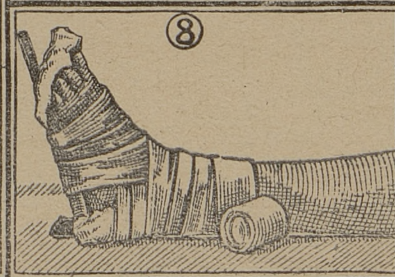
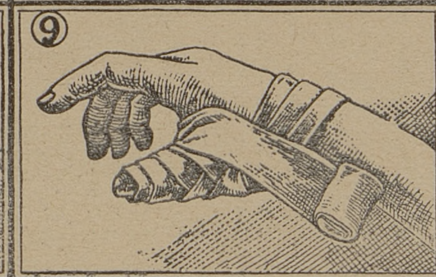
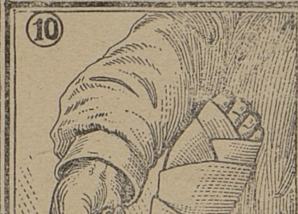
Krwawe wymioty.	Siedzieć spokojnie, albo leżeć. Usunąć uciskające części ubrania. Posłać po lekarza. Na pierś pęcherz z lodem, albo zimny okład. Połykać kawałki lodu. Jeżeli niema pod ręką lodu, dać łyżkę stołową soli kuchennej, rozpuszczonej w wodzie. — Bardzo dobrze działa zimna herbata z tasznika (ziele). Wypić pół filiżanki, a potem co kwadrans po dwie łyżki.
Krwawienia. (Rany cięte).	Zasklepić ranę, ścisnąć, aby krew nie uchodziła i nie miało dostępu powietrze. Przemyć ranę mieszaniną ³/₄ wody i ¼ arniki (pomurnika), następnie zmoczyć w tym płynie czystą, lnianą szmatkę i owinąć krwawiące miejsce. O ile to możliwe, przewiązać silnie członek powyżej rany.
Zakażenie krwi.	Zagotować kwiecie sienne (ew. okruchy siana) i robić okłady tak gorace, jak tylko można wytrzymać; zmieniać co 15 minut. Przy ciężkiem zakażeniu krwi wezwać zaraz lekarza. Napęczniałe kwiecie sienne lekko wycisnąć położyć na kawał ogrzanego, grubego płótna i owinąć członek, jak daleko sięga ból. Zmieniać co kwadrans.
Zmarznięcie.	Przy transportowaniu obchodzić się z największą ostrożnością żeby nie złamać zmarzniętego członka! Zmarzniętego umieścić w nieopalonej ubikacji, nacierać ciało śniegiem i zimnemi (wilgotnemi) chustami, aż skóra odtaje. Skoro zauważymy na skórze oznaki ożywczego ciepła, można podnieść temperaturę otoczenia. Zastosować sztuczne oddychanie. Dawać do wąchania środki trzeźwiące (salmjak, eter). Nigdy nie umieszczać zmarzniętego odrazu w ciepłym pokoju.
Wstrząs w skutek upadku uderzenia.	Natychmiast umieścić chorego w pozycji poziomej. Usunąć uciskające części ubrania, czoło i piersi spryskać zimną wodą. Jeśli niema krwotoku płucnego, zastosować sztuczne oddychanie.
Uduszanie. (Zatrucie gazem węglowym).	Powieszonemu przeciąć natychmiast sznur zabezpieczywszy wpierw ciało od upadku. Zastosować sztuczne oddychanie. W razie uwięźnięcia w gardzieli obcego ciała, łechtać palcami języczek w celu spowodowania wymiotów. Uduszonych gazem węglowym (dwutlenkiem węgla, gazem świetlnym) wynieść zaraz na świeże powietrze, albo do dobrze przewietrzonej ubikacji i robić próby ożywienia. (Sztuczne odychanie, tlen).
Utonięcie.	Położyć na bok i wyciągnąć jaknajdalej język z gardła. żeby wypłynęła woda z żołądka i płuc. Potem stosować jaknajdłużej (nawet kilka godzin) sztuczne oddychanie.
Kurcze serca. Udar sercowy.	Zmaczać w wodzie grube chusty i owinąć nogi Dać na to jeszcze kawałek suchego płótna i wełny. Zmieniać co 20 minut. Całe ciało zmywać zimną wodą. Okolicę serca obmywać wodą i winem.
Ukąszenie przez psa.	Skaleczony członek przewiązać silnie powyżej rany. Robić okłady z 3% roztworu kwasu karbolowego.
Złamanie kości.	Złamany członek zestawić właściwie i uważać, aby pacjent trzymał go spokojnie. Na złamane miejsce nałożyć łubki i silnie je przymocować.
Połknięcie szpilki itd.	W krótkich odstępach jeść dużo razowego chleba, kartofli oraz kwaśnej kapusty.
Krwotok z nosa.	Wciągać do nosa wodę z octem (¼ octu na ¾ wody), pić zimną herbatę z tasznika i skrzypu. Unikać smarkania i przechylania głowy ku przodowi. Polać plecy wodą. Na szyję zimny okład.
Stłuczenie.	Zimne okłady. Nie otwierać nabiegłego krwią guza (siniaka).
Otrucie.	Przy lżejszych zatruciach pić dużo letniej wody z olejem, masłem lub solą, w celu spowodowania wymiotów. Na głowę zimne okłady, na żołądek i łydki synapizm (ciastowaty okład z gorczycy). Przy zatruciu arszenikiem pić paloną magnezję, mleko lub białko. Przy zatruciu grynszpanem (rdzą miedzianą, śniedzią) dawać dużo cukru i surowych jaj nie wolno natomiast pod żadnym warunkiem dawać octu, tłuszczów i oleju. Wezwać zaraz lekarza, zwłaszcza przy zatruciu krwi.
Oparzenia.	Przy lekkiem oparzeniu zimne okłady. Otworzyć pęcherz u dołu, żeby mogła wyciec zeń woda. Skóry nie zrywać. Przy silnem oparzeniu przyłożyć maść z oleju lnianego, białka i kwaśnej śmietany, na to mokrą opaskę. Zmieniać dwa razy dziennie.
Omdlenie.	Ułożyć poziomo na plecach. Głowa niżej. Rozpiąć odzież na szyi i piersiach. Twarz i piersi skropić zimną wodą. Dawać do wąchania silny ocet lub amonjak. Wlewać do ust konjak lub wino.

Jak zakłada się bandaże (przewiązki opatrunkowe).

1. Tak zwany „temblak," trójkątna, zawiązana na karku chusta, podtrzymująca chore ramię. — 2. Bandaż na uszy przewiązuje się przez czoło i tył głowy. — 3. Opaska ochronna na oko. — 4. Jak bandażuje się podbródek. — 5. Bandaż barkowy zakłada się nakrzyż i pod pachy. — 6. Jak sadowi się zemdloną. — 7. Tak bandażuje się kolano! — 8 Wstawienie nogi w łubki na stopie i podudziu. — 9. Przewiązywanie kciuka. — 10. Bandażowanie przedramienia.

Najważniejsze opłaty stemplowe.

Czeki: Jeżeli wystawca wręczył go innej osobie przed datą wystawienia . . . 0·3%

Dzierżawa: Od umowy, stwierdzającej dzierżawę lub najem rzeczy od wartości zobowiązań 1%

Od najmu skrzynki depozytowej (safe) płaci wynajmujący 10%

Obligi, skrypta dłużne, rewersy: Zasadniczo od sumy . . . . 0·5%

Pełnomocnictwa: Zasadniczo . . . . . 3·— zł.

Upoważniające do zastępstwa w sądach I-szej instancji, lub odbioru wyższej sumy od 500 zł. . . . . . 1·— zł.

Poniżej tej sumy — wolne od opłaty.

Powyżej 500 zł. należnych ze stosunku służbowego, lub z tytułu zwrotu wkładki z P. K. O. — wolne od opłaty.

W sprawach karno - skarbowych, administracyjnych i sądowych, oraz substytucyjne — wolne od opłaty.

Pokwitowania: Powyżej 50 zł. . . . . 0·25 zł.

Wolne od opłaty: na rachunkach, w obrocie tego samego przedsiębiorstwa, stwierdzające odbiór pensji lub uiszczenie sumy należnej z wekslu, czeku i inne mniej ważne.

Poręczenia: . . . . 3·— zł.

Wolne od opłaty: poręka na wekslu, czeku, przy pożyczce.

Podania: Do urzędów państwowych od pierwszego arkusza zasadniczo . 5·— zł.

Od dalszego arkusza i każdego załącznika . . . . 0·50 zł.

Rachunki: Do 20 zł. wolne od opłaty.

Przedsiębiorstw opłacających podatek przemysłowy:

ponad 20 zł. do 50 zł. . . . . . . 0·10 zł.

Za każde dalsze 50 zł. . . . . . . 0·10 „

W innych wypadkach 1%

Zagraniczne: tak samo jak krajowe.

Sprzedaż nieruchomości: 4%

W drodze parcelacji 1%

Nieruchomości położonej zagranicą 0·2%

Sprzedaż ruchomości (lub zamiana): 0·1%

Opłaty stemplowej nie pobiera się, jeśli wartość objektu sprzedażnego nie przekracza 20 zł.

Od umowy stwierdzającej sprzedaż 0·2%

Świadectwa: Wydawane przez urzędy państwowe, sądy i notarjuszów . . 3·— zł.

Wyciągi z ksiąg metrykalnych poza obszarem b. dzielnicy pruskiej . . 3·— zł.

W innych wypadkach . . . . . . 1·— „

Akt nadania obywatelstwa polskiego 50·— „

Akt zezwolenia na zmianę nazwiska 200·— „

Świadectwa szkolne — wolne od opłaty.

Skala wekslowa.

Weksle wystawione w Polsce — zasadniczo:

			do	50	zł. . . . . zł.	—·20
ponad	50	zł.	„	100	„ . . . . „	—·30
„	100	„	„	200	„ . . . . „	—·60
„	200	„	„	300	„ . . . . „	—·90
„	300	„	„	400	„ . . . . „	1·20
„	400	„	„	500	„ . . . . „	1·50
„	500	„	„	600	„ . . . . „	1·80
„	600	„	„	700	„ . . . . „	2·10
„	700	„	„	800	„ . . . . „	2·40
„	800	„	„	900	„ . . . . „	2·70
„	900	„	„	1·000	„ . . . . „	3·—
„	1·000	„	„	2·000	„ . . . . „	6·—
„	2·000	„	„	3·000	„ . . . . „	9·—
„	3·000	„	„	4·000	„ . . . . „	12·—
„	4·000	„	„	5·000	„ . . . . „	15·—
„	5·000	„	„	6·000	„ . . . . „	18·—
„	6·000	„	„	7·000	„ . . . . „	21·—
„	7·000	„	„	8·000	„ . . . . „	24·—
„	8·000	„	„	9·000	„ . . . . „	27·—
„	9·000	„	„	10·000	„ . . . . „	30·—
„	10·000	„	od każdego zaczętego tysiąca		. . . . „	3·—

Weksle in blanco (bez wymienienia sumy) . . . . 30·— zł.

Wtóropis wekslu, oraz odpis wekslu, zaopatrzony w indos, albo w porękę wekslową, podlega opłacie jak weksel.

Wystawione zagranicą podlegają opłacie, jeżeli:

1) miejsce płatności znajduje się w Polsce,

2) weksel wystawiony opiewa na walutę polską,

3) weksel jest zaskarżalny w Polsce.

Weksel zagraniczny należy ostemplować w Kasie Skarbowej.

Dodatkowo ostemplować wekslu nie wolno.

Podpisanie wekslu przed jego należytem ostemplowaniem podlega karze w wysokości 25-cio krotnej należności.

Taryfa pocztowa i telegraficzna.

I. Przesyłki listowe.

a) Obrót wewnętrzny i z w. m. Gdańskiem.

Listy zwykłe: do 20 gramów . 25 gr.
ponad 20 „ 250 „ . 50 „
„ 250 „ 500 „ . 80 „
„ 500 „ 1000 „ . 1.20 „
Karty pocztowe: pojedyńcze . . . . . 15 „
z odpowiedzią. . . . 30 „
Największy wymiar 15×10·5 cm.. najmniejszy 10×7 cm.

Druki: do 20 gramów . . . . . 5 gr.
„ 50 „ . . . . . 10 „
„ 100 „ . . . . . 15 „
„ 250 „ . . . . . 25 „
„ 500 „ . . . . . 50 „
„ 1000 „ . . . . . 60 „
„ 2000 „ . . . . . 70 „
Druki dla ociemniałych: do 5·000 gramów 5 „
Próbki towarowe: do 100 „ 15 „
od 100 „ 250 „ 25 „
ponad 250 „ 500 „ 50 „
Największy wymiar: 45×20×10 cm.
rulonów 45×10 cm.

Polecenie: . . . . 30 gr.
Expres: . . . . 50 „
Pobranie: . . . . 50 „

b) Obrót miejscowy.

Listy zwykłe: do 20 gramów . 15 gr.
ponad 20 „ 250 „ . 30 „
„ 250 „ 500 „ . 40 „
Kartki pocztowe: pojedyńcze . . . . 10 „
z odpowiedzią . . . 20 „

c) Obrót zagraniczny.

Listy: do 20 gramów . . . . 55 gr.
do Austrji, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier . . . . 45 „
za każde dalsze 20 gramów . . 30 „
Karty pocztowe: pojedyńcze . . . . . 30 „
z odpowiedzią. . . . 60 „
do Austrji, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier pojedyńcze . . . . . 25 „
z opłac. odpowiedzią . 50 „
Wymiary jak w obrocie wewnętrznym.

Druki: za każde 50 gramów . . . . . 10 gr.
Druki dla ociemniałych: za każde 1·000 gr 5 „
do Austrji, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier do 5·000 gramów . . . 5 gr.
Najwyższa dopuszczalna waga listów i druków 2 klg., — pojedyńczo wysyłanych tomów i druków dla ociemniałych 3 klg.

Polecenie . . . . 45 gr.
Próbki towarów: za każde 50 gramów . 10 „
jednak najmniej . . . 20 „
Najwyższa waga 500 gramów, — wymiary jak w obrocie wewnętrznym.

II. Listy wartościowe.

W obrocie wewnętrznym: przy listach wartościowych — opłata za list polecony odpowiedniej wagi,
pozatem: opłata asekuracyjna od każdych deklarowanych 100 zł. wartości . . . 10 gr.
należność manipulacyjna przy paczkach ponad 100 zł. . . . . 30 „
i opłata dodatk. bez względu na wagę paczki 10 „

W obrocie z woln. miast. Gdańskiem: należność od deklarowanej wartości jak przy listach wartościowych zagranicznych.

W obrocie zagranicznym: opłata jak za list odpowiedniej wagi i należytość od każdych deklarowanych 300 franków złotych (lub części tychże) 50 gr.

III. Przekazy.

do 20 zł. . . . . 20 gr.
ponad 20 „ 50 „ . . . . 40 „
„ 50 „ 100 „ . . . . 60 „
„ 100 „ 500 „ . . . . 1.00 „
„ 500 „ 1000 „ . . . . 1.50 „
„ 1000 „ 2000 „ . . . . 2.00 „
„ 2000 „ 5000 „ . . . . 3.00 „
telegraficzne: prócz zwykłej opłaty należytość za telegram, oraz za ekspres, należytość manipulacyjna . . . . 20 gr.

IV. Telegramy.

Telegramy zwykłe miejscowe: od wyrazu 5 gr.
„ pilne „ „ „ 10 „
(plus 25 gr. opłaty zasadniczej od telegramu)

Telegramy zwykłe zamiejsc.: od wyrazu 15 gr.
„ pilne „ „ „ 30 „
(plus 25 gr. opłaty zasadniczej od telegramu)

V. Paczki.

Obrót wewnętrzny (łącznie z obrotem wzajemnym z polskim u. p. Gdańsk 1).

Waga	do 100 km	ponad 100 do 300 km	ponad 300 do 600 km	ponad 600 km
do 1 kg	—.50	—.50	—.60	—.60
ponad 1 „ 3 „	—.70	—.80	1.20	1.40
„ 3 „ 5 „	—.90	1.30	1.80	2.30
„ 5 „ 10 „	1.30	2.30	3.—	3.50
„ 10 „ 15 „	1.70	3.—	4.50	5.—
„ 15 „ 20 „	2.—	3.80	5.80	7.—

Miary i wagi.

W Polsce legalnemi jednostkami miar i wag są jednostki układu metrycznego, na mocy dekretu Naczelnika Państwa o miarach z dnia 8 lutego 1919 roku. Legalnemi są te narzędzia miernicze, które odpowiadają przepisom o warunkach legalizowania, wydanym przez Główny Urząd Miar.

Miary długości.

a) metryczne:

Metr (m) = 10 *dm* = 100 *cm* = 1000 *mm*.
Kilometr (km) = 1000 *m*.
decymetr (dm) = 0·1 *m*.
centymetr (cm) = 0·01 *m*.
milimetr (mm) = 0·001 *m*.

b) polskie:

mila polska = 8 stajom = 8534 *m*.
pręt = 7½ łokcia = 4·32 *m*.
sążeń = 3 łokciom = 1·73 *m*.
łokieć = 2 stopom = 58 *cm*.
stopa = 12 calom = 29 *cm*.
cal = 12 linjom = 24 *mm*.

c) inne niemetryczne:

mila geograficzna = 7420·4 *m*.
„ morska = 1852 *m*.
„ francuska = 4445 *m*.
„ angielska = 1609 *m*.
„ niemiecka = 7500 *m*.
„ austrjacka = 7026 *m*.
sążeń austrjacki = 6 stopom = 1·90 *m*.
„ rosyjski = 3 arszynom = 2·133 *m*.
wiorsta = 500 sążniom = 1066·8 *m*.
yard (jard) ang. = 3 stopom ang. = 91·44 *cm*.

Miary powierzchni.

a) metryczne:

Metr kwadratowy (m^2) = 100 dm^2 = 10000 cm^2 = miljonowi mm^2.
ar (a) = 100 m^2.
hektar (ha) = 100 *a*.

b) polskie:

włóka = 30 morgom = 16 *ha* 79·6 *a*
mórg = 30 prętom kwadratowym = 56 *a*.
pręt kwadratowy = 56·25 łokcia kwadratowego = 18·66 m^2.
sążeń kwadratowy = 2·99 m^2.

c) inne niemetryczne:

mórg austrjacki = 57·546 *a*.
„ pruski = 25·532 *a*.
akr angielski = 4057 m^2.
dziesięcina = 109·25 *a*.

Miary objętości.

a) metryczne:

Metr sześcienny (m^3) = 1000 dm^3 = miljonowi cm^3.
litr (l) = 1 dm^3.
hektolitr (hl) = 100 *l*.

b) polskie:

sążeń sześcienny (miara drzewa) = 5·16 m^3.
korzec = 32 garncom = 128 *l* niezupełnie dokł.
garniec = 4 kwartom = 4 *l* „ „
kwarta = 16 kwaterkom = 1 *l*. „ „
antał = 18 *garncom*.
antałek = ½ albo ⅓ *antała*.

c) inne niemetryczne:

tonna rejestr. ang (miara pojemn. okrętów = 2·83 m^3.
tonna okrętowa angielska = 1·19 m^3.
gallon angielski = 4.54 *l*.
buszel (bushel) angielski = 8 *gallonom*
gallon amerykański = 3·79 *l*.
beczka rosyjska = 40 wiadrom = 492 *l*.
wiadro austrjackie = 160 kuflom wied. = 56·6 *l*.
kufel wiedeński (Wiener Seidel) = 0·35 *l*.

Wagi.

a) metryczne:

kilogram (kg) = 100 *dkg* = 1000 *g*.
tonna (t) = 1000 *kg*.
centnar metryczny (q) = 100 *kg*.
dekagram (dk) = 0·01 *kg*.
gram (g) = 0·001 *kg*.
decygram (*dg*) = 0·1 *g* } wagi aptczne
centygram (cg) = 0·01 „ }
miligram (mg) = 0·001 „ }

b) polskie:

centnar = 100 funtom = 40 *kg* 55 *dkg*.
funt polski = 32 łutom = 405·5 *g*.

c) inne niemetryczne:

centnar cłowy (pojedyńczy) = 50 *kg*.
funt angielski = 16 uncjom = 453·6 *g*.
„ austrjacki = 560 *g*.
„ pruski = 467 *g*.
„ rosyjski = 1/40 puda = 409·5 *g*.
karat holenderski = 0·2051 *g*.

Tabela miar kubicznych dla okrąglaków.

Średnica cm	Długość w metrach: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Obwód cm
	Objętość kubiczna w cm³										
10	0·008	0·016	0·024	0·031	0·039	0·047	0·055	0·063	0·071	0·078	31·42
12	0·011	0·023	0·034	0·045	0·057	0·068	0·079	0·090	0·102	0·113	37·70
14	0·015	0·031	0·046	0·062	0·077	0·092	0·108	0·123	0·139	0·154	43·98
16	0·020	0·040	0·060	0·080	0·101	0·121	0·141	0·161	0·181	0·201	50·27
18	0·025	0·051	0·076	0·102	0·127	0·153	0·178	0·204	0·229	0·254	56·55
20	0·031	0·063	0·094	0·126	0·157	0·189	0·220	0·251	0·283	0·314	62·83
22	0·038	0·076	0·114	0·152	0·190	0·228	0·266	0·304	0·342	0·380	69·12
24	0·045	0·090	0·136	0·181	0·226	0·271	0·317	0·362	0·407	0·452	75·40
26	0·053	0·106	0·159	0·212	0·265	0·319	0·372	0·425	0·478	0·531	81·68
28	0·062	0·123	0·185	0·246	0·308	0·369	0·431	0·493	0·554	0·616	87·96
30	0·071	0·141	0·212	0·283	0·353	0·424	0·495	0·566	0·636	0·707	94·25
32	0·080	0·161	0·241	0·322	0·402	0·483	0·563	0·643	0·724	0·804	100·53
34	0·091	0·182	0·272	0·363	0·454	0·545	0·636	0·726	0·817	0·908	106·81
36	0·102	0·204	0·305	0·407	0·509	0·611	0·713	0·814	0·916	1.018	113·10
38	0·113	0·227	0·340	0·454	0·567	0·680	0·794	0·907	1·021	1·134	119·38
40	0·126	0·251	0·377	0·503	0·628	0·754	0·880	1·005	1·131	1·257	125·66
42	0·139	0·277	0·416	0·554	0·693	0·831	0·970	1·108	1·247	1·385	131·95
44	0·152	0·304	0·456	0·608	0·760	0·912	1·064	1·216	1·368	1·521	138·23
46	0·166	0·332	0·499	0·665	0·831	0·997	1·163	1·330	1·496	1·662	144·51
48	0·181	0·362	0·543	0·724	0·905	1·086	1·267	1·448	1·629	1·810	150·80
50	0·196	0·393	0·589	0·785	0·982	1·178	1.374	1·571	1·767	1·964	157·08
52	0·212	0·425	0·637	0·849	1·062	1·274	1·487	1·699	1·911	2·124	163·36
54	0·229	0·458	0·687	0·916	1·145	1·374	1·603	1·832	2·061	2·290	169·65
56	0·246	0·493	0·739	0·985	1·232	1·478	1·724	1·970	2·217	2·463	175·93
58	0·264	0·525	0·793	1·057	1·321	1·585	1·849	2·114	2·378	2·642	182·21
60	0·283	0·565	0·848	1·131	1·414	1·697	1·979	2·262	2·545	2·827	188·50
62	0·302	0·604	0·906	1·208	1·510	1·811	2·113	2·415	2·717	3·019	194·78
64	0·322	0·643	0·965	1·287	1·609	1·930	2·252	2·574	2·895	3·217	201·06
66	0·342	0·684	1·026	1·368	1·711	2·053	2·395	2·737	3·079	3·421	207·35
68	0·363	0·726	1·090	1·453	1·816	2·179	2·542	2.905	3·269	3·632	213·63
70	0·385	0·770	1·155	1·539	1·924	2·309	2·694	3·079	3·464	3·849	219·91
72	0·407	0·814	1·221	1·629	2·036	2·403	2·850	3·257	3·664	4·072	226·20
74	0·430	0·860	1·290	1·720	2·150	2·581	3·011	3·441	3·871	4·301	232·48
76	0·454	0·907	1·361	1·815	2·268	2·722	3·176	3·629	4·083	4·537	238·76
78	0·478	0·956	1.434	1·911	2·389	2·867	3·345	3·823	4·301	4·778	245·04
80	0·503	1·005	1·508	2·011	2·513	3·016	3·519	4·021	4·524	5·027	251·33
82	0·528	1·056	1·584	2·112	2·641	3·169	3·697	4·225	4·753	5·281	257·61
84	0·554	1·108	1·663	2·217	2·771	3·325	3·879	4·433	4·988	5·542	263·89
86	0·581	1·162	1·743	2·324	2·904	3·485	4·066	4·647	5·228	5·809	270.18
88	0·608	1·216	1·825	2·433	3·041	3·649	4·257	4·866	5·474	6·086	276·46
90	0·636	1·272	1·909	2·545	3·181	3·817	4·453	5·089	5·726	6·362	282·74
92	0·665	1·330	1·994	2·659	3·324	3·989	4·653	5·318	5·983	6·648	289·03
94	0·694	1·388	2·082	2·776	3·470	4·164	4·858	5·552	6·246	6·940	295·31
96	0·724	1·448	2·171	2·895	3·619	4·343	5·067	5·791	6·514	7·238	301·59
98	0·754	1·509	2·263	3·017	3·771	4·526	5·280	6·034	6·789	7·543	307·88
100	0·785	1·571	2·356	3·142	3·927	4·712	5·498	6·283	7·069	7·854	314·16

Pol.

HIERARCHJA KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO
w Rzeczypospolitej Polskiej.

Najwyższy Pasterz Kościoła: Jego Świątobliwość

OJCIEC ŚW. PIUS XI PAPIEŻ

(przedtem kard. Achilles Ratti, były Nuncjusz Apostolski w Polsce),

ur. 1857, obrany papieżem 6 lutego i koronowany 11 lutego 1922 roku.

NUNCJUSZ APOSTOLSKI W POLSCE
Mgr. FRANCISZEK MARMAGGI, arcybiskup.

Metropolja gnieznieńsko-poznańska

Diecezja gnieznieńsko-poznańska.
Arcybiskup-Prymas Polski:
JEm. Kard. Dr. August Hlond.
Biskup-sufragan gniezn. Antoni Laubitz.
Biskup-sufragan pozn. Walenty Dymek.

Diecezja włocławska.
Biskup-ordynarjusz Karol Radoński.
Biskup-sufragan Walenty Owczarock.

Diecezja chełmińska.
Biskup-ordynarjusz Stanisław Okoniewski.
Biskup-sufragan Konstantyn Dominik.

Metropolja Warszawska

Archidiecezja warszawska.
Arcybiskup-metropolita JEm. Kard. Aleks. Kakowski.
Biskup-sufragan Antoni Szlagowski.
Biskup Dr. Stanisław Gall.
Biskup polowy Józef Gawlina.

Diecezja płocka.
Biskup-ordynarjusz Antoni Juljusz Nowowiejski.
Biskup-sufragan Leon Wetmański.

Diecezja sandomierska.
Biskup-ordynarjusz Włodzimierz Jasiński.
Biskup-sufragan Paweł Kubicki.

Diecezja lubelska.
Biskup-ordynarjusz Marjan Leon Fulman.
Biskup-sufragan Adolf Józef Jełowiecki.

Diecezja podlaska.
Biskup-ordynarjusz Henryk Przeździecki.
Biskup-sufragan Czesław Sokołowski.

Diecezja łódzka.
Biskup-ordynarjusz Włodzimierz Jasiński.
Biskup-sufragan Kazimierz Tomczak.

Metropolja lwowska

Archidiecezja lwowska.
Arcybiskup metropolita Bolesław Twardowski.
Biskup-sufragan Eugenjusz Baziak.

Diecezja przemyska.
Biskup-ordynarjusz Dr. Franciszek Barda.
Biskup-sufragan Wojciech Tomaka.

Diecezja łucka.
Biskup-ordynarjusz Adolf Piotr Szelążek.
Biskup-sufragan Stefan Walczykiewicz.

Metropolja Krakowska

Archidiecezja krakowska.
Książę-metropolita Adam Stefan Sapieha.
Biskup-sufragan Stanisław Rospond.

Diecezja kielecka.
Biskup-ordynarjusz Augustyn Łosiński.

Diecezja tarnowska.
Biskup-ordynarjusz Dr. Franciszek Lisowski.
Biskup-sufragan Edward Komar.

Diecezja częstochowska.
Biskup-ordynarjusz Teodor Kubina.

Diecezja katowicka.
Biskup-ordynarjusz Stanisław Adamski.

Metropolja Wileńska

Archidiecezja wileńska.
Arcybiskup metropolita Romuald Jałbrzykowski.
Biskup-sufragan Kazimierz Michalkiewicz.

Diecezja łomżyńska.
Biskup-ordynarjusz Stanisław Kostka Łukomski.

Diecezja pińska.
Biskup-ordynarjusz Kaźmierz Bukraba.

Wolne Miasto Gdańsk

Biskup-ordynarjusz Edward O'Rourke.

W Ameryce polscy ks. Biskupi:

W diecezji Green Bay Paweł Rhode.
Biskup-sufragan Detroit Józef Plangens.

Najprzewielebniejsi ks. Biskupi innych katolickich obrządków w Polsce.

Archidiecezja lwowska obrządku ruskiego.
Arcybiskup-metropolita Andrzej Szeptycki.

Diecezja przemyska obrządku ruskiego.
Biskup-ordynarjusz Józef Kocyłowski.
Biskup-sufragan Grzegorz Łakota.

Diecezja stanisławowska obrządku ruskiego.
Biskup-ordynarjusz Grzegorz Chomyszyn.
Biskup-sufragan Jan Latyszewski.

Archidiecezja lwowska obrz. ormiańskiego.
Arcybiskup Józef Teodorowicz.

Najprzewielebniejsi ks. Biskupi Polacy nieposiadający diecezji:

Były biskup łucko-żytomierski Ignacy Dubowski (mieszka w Rzymie.)
Były biskup-sufragan łucki Michał Godlewski, obecnie profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Ks. biskup Walenty Wojciech, sufragan we Wrocławiu w Niemczech.

Skorowidz państw europejskich.

Papież w Rzymie: Jego Świątobliwość **Pius XI.**, ur. dnia 31 maja 1857.

Państwo	Panujący	Rok urodzenia	Obszar w □ kilom.	Ilość mieszkańców	Religja mieszkańców	Główne miasto
Albanja	Król Achm. Zogu I.	1884	34.000	1,045.000	Mahom. Katol. Grecko-ortod.	Tirano
Andora	Rada jeneralna	—	452	6.200	Katolicy	Andora
Austrja	Prezydent Wilh. Miklas	1872	83.857	6,760.000	Katolicy	Wiedeń
Belgja	Król Leopold III.	1901	30.488	8,270.000	Katolicy	Bruksela
Bułgarja	Król Borys III.	1894	103.324	6,080.000	Grecko-orient. chrześcijanie	Sofja
Czecho-słow.	Prezydent Dr. T. G. Masaryk	1850	141.632	15,010.000	Katolicy	Praga
Danja i Islandja	Król Chrystjan X.	1870	149.211	3,620.000	Protestanci	Kopenhaga
Estonja	Min. prem. Konstant Paets	1880	45.000	1,125.000	Chrześcianie i żydzi	Rewal
Finlandja	Prez. Per Evind v. Svinhufvud	1861	388.000	3,735.000	Protestanci, Grecko-ortod.	Helsingfors
Francja	Prezydent Albert Lebrun	1871	551.000	42,015.000	Katolicy	Paryż
Grecja	Prezydent Aleks. Zaimis	1870	122.000	6,633.000	Grecko-ortod.	Ateny
Hiszpanja	Prezydent Alcala Zamora	1865	504.712	28,790.000	Katolicy	Madryt
Holandja	Królowa Wilhelmina	1880	34.208	8,260.000	Protestanci, Katolicy	Amsterdam
Jugosławja	Król Piotr II	1923	248.987	14,500.000	Grecko-ortod., Katolicy	Belgrad
Lichtenstein	Książę Franc. I.	1853	159	12.400	Katolicy	Waduz
Litwa	Prezydent Atanas Smetona	1879	55.659	2,445.000	Protestanci, Katolicy	Kowno
Łotwa	Prezydent Alb. Kvesis	1867	65.791	1,930.000	Protestanci, Katolicy	Ryga
Luxemburg	Wielka księżna Szarlota	1896	2.586	310.000	Katolicy	Luksemburg
Monako	Książę Louis II.	1870	$1^1/_2$	28.000	Katolicy	Monako
Niemcy	Wódz Adolf Hitler	1889	470.628	66,300.000	Protestanci, Katolicy	Berlin
Norwegja	Król Haakon VII.	1872	323.795	2,860.000	Protestanci	Oslo
Polska	Prezydent inż. Ignacy Mościcki	1869	388.390	33,025.000	Katolicy	Warszawa
Portugalja	Prez. A. Osc. de Frag. Carmona	1872	88.740	6,470.000	Katolicy	Lizbona
Rosja	Prezes rady rządu Stalin	1879	21,352.572	167,600.000	Grecko-ortod.	Moskwa
Rumunja	Król Karol II.	1893	294.967	18,830.000	Grecko-ortod., Katol., Protest.	Bukareszt
San-Marino	2 kapitani rejenci	—	61	13.600	Katolicy	San Marino
Szwajcarja	Prezydent R. Minger	1881	41.298	4,700.000	Protestanci, Katolicy	Bern
Szwecja	Król Gustaw V.	1858	448.469	6,210.000	Protestanci	Sztokholm
Turcja	Prezydent Kemal Pascha	1881	23.975	1,900.000	Mahometańcz.	Angora
Węgry	Rządzca państ. Adm. Horthy	1868	93.026	8,830.000	Katolicy, Protestanci	Budapeszt
Wielka Brytanja	Król Grzegorz V.	1865	243.865	47,100.000	Protestanci, Katolicy	Londyn
Włochy	Król Wiktor Emanuel III.	1869	310.137	42,225.000	Katolicy	Rzym

LUDZIE NERWOWI UMIERAJĄ MŁODO

CZY NIE ZAUWAŻYLIŚCIE TEŻ NIEKIEDY I U SIEBIE JEDEN Z NASTĘPUJĄCYCH OBJAWÓW OSŁABIENIA NERWOWEGO?

Łatwa pobudliwość, smutek, drżenie, niepokój, kołatanie serca, zawroty głowy, uczucie lęku, bezsenność, niespokojny sen, zniesienie czucia na niektórych częściach ciała, przestrach, wzmożona pobudliwość wskutek niezgodności, hałasu, zapachów, pociąg do środków odurzających, tytoniu, wyskoku, herbaty, kawy, drganie powiek lub migotanie przed oczami, nawały krwi, ściskanie, kapryśne usposobienie, osłabienie pamięci lub mowy, wreszcie zboczenia seksualne lub zanik popędu płciowego. Jeżeli z wymienionych tutaj objawów jeden rażąco lub kilka jednocześnie występują:

JEST TO OZNAKA, IŻ NERWY SĄ POWAŻNIE OSŁABIONE I WYMAGAJĄ WZMOCNIENIA

Nie zaniedbujcie tego, w przeciwnym bowiem razie mogą wystąpić poważne zaburzenia czynności psychicznych, jak naprz. bredzenie i niepoczytalność, szybkie osłabienie organizmu i wreszcie śmierć przedwczesna. Bez względu na istotę nerwowości zalecam napisać do mnie. Jestem gotów gratis i franco wyjaśnić prostą metodą, która przyniesie każdemu radosną niespodziankę. Zapewne już dużo wydaliście pieniędzy na rozmaite środki, które w najlepszym razie przyniosły tylko ulgę przejściową. Zapewniam was, iż znam właściwą metodę przeciwdziałania osłabieniu waszych nerwów. Ta metoda jednocześnie sprowadza poprawę nastroju, daje radość życia, energję, siłę do pracy. Wiele osób zakomunikowało mi, iż czują się jakgdyby nowonarodzeni.

TO POTWIERDZAJĄ RÓWNIEŻ ORZECZENIA LEKARSKIE. KOSZT WYNOSI TYLKO CENĘ KARTY POCZTOWEJ. WYSYŁAM TĘ POUCZAJĄCĄ KSIĄŻKĘ ZUPEŁNIE GRATIS.

Jeżeli nie możecie napisać, to zachowajcie ogłoszenie

PANNONIA-APOTHEKE

BUDAPEST 72 POSTFACH 83. Abt. D XIV

Od
dawna
mój najmilszy
napój
kawa „Enrilo"

W 5ciu **minutach** otrzyma Pani **gotową wyśmienitą kawę!** „Enrilo" zowie się ta specjalność zawsze gotowa do użycia, której używa się bez kawy ziarnistej, lub jakiejkolwiek domieszki. Przed zakupywaniem należy jednak zważać na znaki prawdziwości: **młynek do kawy i nazwę: Kawa „Enrilo"**

KAWA „ENRILO"

JARMARKI W POLSCE

Woj. Białostockie.

Augustów, miasto pow. Jarmarki w pierwsze wtorki: po Nowym Roku, po Niedzieli Palmowej, po św. Stanisławie, po św. Antonim, po św Piotrze i Pawle, po św. Wincentym, po św. Bartlomieju, po św. Marcinie. Co wtorek i piątek targ.

Bakalarzewo, pow Suwałki. Jarmarki: 9 stycz., 6 lut., 13 marca, 24 kwietnia, 19 czerw., 31 lipca, 6 listop

Bargłów, pow. Augustów. Co czwartek targ.

Białowieża, pow. Bielsk. Co poniedziałek targ

Białystok, miasto powiatowe. Jarmarki: 24 czerwca Co czwartek targ

Bielsk, miasto pow. Jarmarki: 7 stycz., pierwszego czwartku Wielk. Postu, w czwartek środopoścía w pierwszy dzień po Wniebowst., trzeciego dnia Ziel Św., w pierwszy dzień po oktawie Bożego Ciała, 22 wrześ., 20 grudnia. Co czwartek targ

Boćki, pow Bielsk. Jarmarki: w pierwszą środę po 1 każdego miesiąca. Co środę targ

Brańsk, pow. Bielsk. Jarmarki: w pierwszy dzień po św. Kazimierze, pierwszego dnia po Ziel Św., pierwszego dnia po św. Małgorzacie, po św Michale, po św. Barbarze Co poniedziałek targ

Brańszczyk, pow Ostrów. Jarmarki: w pierwsze wtorki po 1 i 15 każdego miesiąca.

Brok, pow. Ostrów. Jarmarki: we wtorki po 1 każdego miesiąca. Co piątek targ.

Brzostowica, pow. Grodno. Co wtorek targ

Choroszcz, pow Białystok. Jarmarki: 19 marca i 1 paźdz. i w pierwszy poniedziałek po 1 października.

Ciechanowiec, pow Bielsk. Jarmarki: w 1 czwartek każdego parzystego miesiąca. Co czwartek targ.

Ciechanowiec, gm. Klukowo, pow Wysokie Mazowieckie. — Jarmarki w pierwsze poniedz.: po 2 lutym, 23 kwietnia, po święcie Bożego Ciała, 10 sierp., 21 września i 30 list. Co poniedziałek i czwartek targ.

Czerwin, pow Ostrołęka. Jarmarki we wtorki: po 28 stycz., po Niedz Zapust., po 1 kwiet., po 29 wrześ. 1 listopada, po 13 grudnia.

Czerwienie, pow. Ostrów Jarmarki: po św. Agnieszce, po Niedz Zapust., po Niedz. Kwiet., po św. Marji Magdalenie, po św. Michale, po św Łucji.

Czyżew, gm Dmochy-Glinki, pow. Ostrów. Jarmarki we wtorki: po Nowym Roku, po św Józefie, po św Macieju, po św. Stanisławie, po św. Jakóbie, po św Michale, po św Szymonie, po św Mikołaju.

Dąbrowa, pow. Sokółka. Jarmarki: we wtorki po św Franciszku, Wszystk. Św., Wielkiej Nocy, Ziel Św. Co wtorek targ.

Długosiodło, pow Ostrów. Jarmarki w środę po 1 każdego miesiąca.

Drohiczyn, pow. Bielsk. Jarmarki: 29 października (3 dniowy). Co poniedziałek targ.

Filipów, pow. Suwałki. Jarmarki: 5 lutego, 26 marca, 28 maja, 20 sierpnia, 24 września, 12 listopada.

Goniądz, pow Białystok. Jarmarki: w pierwsze poniedz. po 29 stycz., 13 czerw., 15 sierpnia. Co poniedz. i piątek targ.

Goworowo, pow. Ostrołęka, Jarmarki: w czwartek po 15 każdego miesiąca Co czwartek targ

Grajewo, pow. Szczuczyn. Jarmarki miesięcznie w poniedz. po 1 i 15 każdego miesiąca. Co wtorek i piątek targ.

Grodno, miasto pow Jarmarki po pon.

Grodzisk, pow. Bielsk. Jarmarki we wtorki po 1 i 15 każdego miesiąca.

Hajnówka, pow Bielsk Co środę targ.

Hołynka, pow. Augustów Jarmarki po 3 Królach, po św. Józefie, po św. Stanisławie, po św. Annie, po św. Michale, po Niepokalanem Poczęciu.

Indura, pow. Grodno. Co wtorek targ

Jałówka, pow Wołkowysk. Jarm.: 1 każdego miesiąca.

Janów, pow. Sokółka. Jarmarki we wtorki po: 3 Królach, św Macieju, św. Kazimierzu, św. Józefie, św Jerzym, Wniebowstąpieniu, św. Antonim, św. Szymonie i Judzie, św. Andrzeju, św. Tomaszu Co wtorek targ.

Jedwabno, pow. Kolno Co środę targ.

Jeziory, pow Grodno, Jarmarki: 1 paźdz. (st. st.), 14 paźdz. (now st.).

Kleszczele, pow. Bielsk. Co poniedz. targ.

Knyszyn, pow Białystok. Jarm.: w pierwszy czwartek po 3 Królach, w pierwszy czwartek po półpościu, w pierwszy czwartek po Wniebowz., w pierwszy czwartek po Bożem Ciele. Co czwartek targ.

Kolno, miasto pow. Jarmarki: 8 marca, 4 maja, 5 lipca, 27 września, 4 paźdz., 29 listop. Co czwartek targ.

Krynki, pow. Grodno. Jarmarki: 7 stycznia, 3 lutego, 5 marca, 24 kwietnia, 9 maja, 14 czerwca, 6 lipca, 16 sierpnia, 9 września, 4 paźdz., 9 list., 9 grudnia. Co czwartek targ

Lipsk, pow. Augustów. Jarmarki: 12 rocznie w pierwszą środę każdego miesiąca. Co poniedziałek targ

Łapy, gm. Poświetne, pow. Wysokie-Mazowieckie. Jarmarki w pierwszy czwartek każdego miesiąca.

Łomża, miasto powiatowe. Jarmarki: w poniedziałek po Oczyszcz NMP., w 2 poniedz Wielkiego Postu, po Niedz. Kwiet., w poniedz po NMP. Szkaplerznej, w poniedz po św Michale, w poniedz. po św Stanisławie Kostce Co wtorek i piątek targ.

Łunna, pow Grodno. W pierwszy wtorek każdego miesiąca targ.

Mała Narewka, pow Bielsk Jarmarki pierwszego dnia każdego mies. Co wtorek targ

Miastków Jarmarki w środę po 1 każdego miesiąca

Milejczyce, pow Bielsk. Jarmarki: 15 lutego, 9 września, 19 grudnia Co wtorek targ.

Myszynice, pow. Ostrołęka. Jarmarki: w środę po 6 stycz., po 25 marca, po 15 czerw., po 15 sierp., po 29 września, po 11 listopada.

Nur, pow Ostrów. Jarmarki: w 1-szą środę po św. Pawle Pustel., po półpoście, po Zesł. Ducha św., po M. B. Szkaplerznej, po św. Jadwidze. Co środę targ.

Odelsk, pow. Sokółka. Jarmarki: na 8 dzień po Ziel. Św., 30 czerw., 8 lipca, 27 grudnia. Co środę targ.

Orla, pow. Bielsk. Jarmarki w pierwsze wtorki po 1 każd. mies. Co wtorek targ.

Ostrołęka, miasto pow. Jarmarki w środy: po 14 lutym, po 19 marcu, po 2 lipcu, po 14 wrześniu, po 1 listopadzie, po 8 grudniu. Co wtorek targ

Ostrów, miasto pow. Jarmarki po św. Błażeju, po półpoście, po św. Stanisławie, po Bożem Ciele, po Nar. NMP., po św Jadwidze, po św. Feliksie. Co poniedziałek i czwartek targ.

Pieski, pow. Wołkowysk. Jarm.: 25 stycz., 25 lut., 26 marca, 25 kwiet., 10 i 25 maja, 25 czerw., 25 lipca, 25 sierp., 25 wrześ., 25 paźdz., 25 list., 7 i 27 grudnia.

Poręba, pow. Ostrów. Jarmarki: w środy po 15 każdego miesiąca.

Porozów, pow. Wołkowysk. Jarmarki: 10 każdego miesiąca.

Raczki, pow. Augustów Jarmarki: po Niedz. Zapusinej, po św. Trójcy, po Niedzieli Przewodn., po Przem. Pańsk.

Radziwilów, pow. Szczuczyn, Jarmarki: w 1-sze czwartki po 3 Królach, po św. Marku Ewang., po św. Alojzym, po Niepokalanem Pocz. Co czwartek targ.

Rajgród, pow. Szczuczyn Jarmarki we wtorki po: Oczyszczeniu NMP., św Kazimierzu, Zwiastow. NMP., św. Filipie i Jakóbie, Nar NMP. i po św. Franciszku. Co wtorek i piątek targ.

Roś, pow Wołkowysk Jarmarki: 10 lutego, 10 marca, 10 kwietnia, 10 maja, 12 czerw., 10 lipca, 10 sierp., 11 września, 10 paźdz., 10 listop., 11 grudnia, oprócz tego w środopoście, 2 paźdz., 3 listopada.

Sejny, miasto pow. Jarm.: w pierwszy wtorek każdego miesiąca Co wtorek i piątek każdego tygodnia targ.

Siemiatycze, pow Bielsk. Jarm.: w pierwszy czwartek po 1 każdego miesiąca. Co czwartek targ.

Sokoły, pow. Wysokie-Mazowieckie. Jarmarki: w pierwsze wtorki po Nowym Roku, po niedz. Wstępnej Wielk. Postu, po św. Józefie, po Niedz Przewod., po św. Antonim Padewskim, po św. Małgorzacie, po Wniebowz NMP i przed św. Mikołajem Biskupem. Co czwartek targ.

Sokółka, miasto pow. Co poniedziałek i czwartek targ

Sopoćkino, pow Augustów. Jarmarki: po św. Trójcy, po św. Edwardzie.

Suchowola, pow. Sokółka. Jarm.: w czwartki po Nowym Roku, po M. B. Gromnicznej, po Zwiastowaniu NMP., w Wielki Czwartek, po św Stanisławie, po św. Piotrze, po św. Michale, po Niepokal. Poczęciu. Co czwartek targ.

Suwałki, miasto pow. Jarmarki: w środę po 3 Królach, po św. Romualdzie, św. Benedykcie, Przewod. Niedz., św. Stanisławie, św Antonim, po Szkaplerznej, św. Rochu, św. Justynie, św Franciszku, Wszyst. Św., św. Andrzeju. Co wtorek i piątek targ.

Swisłocz, pow. Wołkowysk. Jarmarki 15 każdego miesiąca, Co czwartek targ

Szczuczyn, miasto pow. Jarmarki: we wtorki. Co piątek targ.

Tykocin, pow. Wysokie Mazowieckie. Jarmarki we wtorki po: Oczyszcz. NMP., św. Trójcy, św. Wincentym

a Paulo, św. Marcinie, św. Franciszku Seraf., św. Tomaszu Ap. Co wtorek i piątek targ.
Wiżajny, pow. Suwałki. Jarmarki: 6 lut., 27 marca, 13 czerw., 18 lipca, 22 sierp., 8 października.
Wolpa, pow. Grodno. W pierwszy poniedziałek każdego miesiąca targ.
Wysokie Mazowieckie, miasto pow. — Jarm. w poniedz. po: 3 Królach, Starozap. Niedz., Kwiet. Niedz., św. Filipie i Jakóbie, św. Janie, Nar. NMP., Wszystk. Św., po 1 tego miesiąca, kiedy niema rocznego jarmarku. Co poniedziałek i czwartek targ.
Zabludów, pow. Białystok. Jarmarki: w poniedziałki po 1 każdego miesiąca. Co poniedziałek targ.
Zambrów, pow. Łomża. Jarmarki we wtorki po św. Walentym, Niedz. Środop., Ziel. Świątk., św. Idzim, św. Łukaszu, św. Łucji. Co czwartek targ.

Woj. Kieleckie.

Będzin, miasto pow. Jarmarki: środa każdego tygodnia.
Białobrzegi, pow. Radom, jarmarków 6, w środy: po św. Walentym, po św. Marku Ewang., przed św. Janem Chrzcic., po św. Rochu, po św. Łukaszu, po św. Łucji.
Brzesko Nowe, pow. Miechów. Jarmarków 6, we wtorki po Nawróceniu św. Pawła, po św. Ezechjelu, po św. Florentynie, po św. Bartłomieju, po św. Katarzynie, po św. Łucji, małe targi w poniedziałek każdego tygodnia.
Busko, pow. Stopnica, targi małe raz w tygodniu we środę, jarm. 5, w środy po 3 Królach, po Niedz. Środop., jarm. ciągły 4-mies. przez cały czas kąpieli letniej od 1 czerwca do 1 października trwający, z wyłącz. niedzieli i świąt uroczystych, po Wszystk. Świętych, po Niepokal. Poczęciu NMP.
Chęciny, miasto, pow. Kielce, targi w poniedziałki, jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Wojciechu, po św. Piotrze i Pawle, po Narodzeniu NMP., po Wszystk. Świętych, po Niepok. Poczęciu NMP.
Chmielnik, pow. Stopnica, targi wielkie raz na tydzień w czwartek, w razie święta w piątek, targi małe 4 razy w tygodniu: w poniedziałek, wtorek, środa i piątek, jarmarków 6, w czwartki po 3 Królach i po św. Józefie, w środę po św. Wicie, w czwartki przed św. Idzim, po św. Michale, po św. Andrzeju ap.
Czeladź, miasto, pow. Będzin, jarmarki we czwartek każdego tygodnia.
Częstochowa, miasto pow., targi we wtorki i piątki każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedziałek po św. Agnieszce, po Niedz. Kwiet., w środę po Ziel. Świątkach, w poniedziałek po św. Wojciechu, po św. Michale, po św. Łucji.
Daleszyce, pow. Kielce, targi w poniedziałki (nie odbywają się obecnie), jarmarków 2, w środy: przed św. Filipem i Jakóbem i po św. Michale.
Dąbrowa, miasto, pow. Będzin, jarmarki w poniedziałki i piątki każdego tygodnia.
Działoszyce, pow. Pińczów, jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Wojciechu, po św. Marji Magdalenie, po św. Michale, przed św. Marcinem, przed św. Tomaszem.
Fałków, gm. Ruda Maleniecka, pow. Końskie, targi we czwartki.
Głowaczów, pow. Kozienice, jarmarki i targi odbywają się każdego tygodnia we wtorki.
Gniewoszów, pow. Kozienice, jarmarki po św. Józefie, po Nawiedz. NMP., po św. Michale, w drugi poniedziałek po św. Szymonie i Judzie.
Gowarczów, pow. Końskie, targi w poniedziałki po św. Józefie, we wtorek po św. Stanisławie, w poniedziałki po św. Annie, po św. Michale, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.
Iłża, miasto pow., co poniedziałku jarmarki: po Oczyszczeniu NMP., po Zwiastowaniu NMP., po św. Stanisławie, po Wniebowzięciu NMP., po św. Jadwidze, po Niepokalanem Poczęciu NMP.
Iwaniska, pow. Opatów, jarmarki w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedz. Środop., po Zielonych Świątkach, po św. Marji Magdalenie, przed św. Idzim, przed św. Szymonem i Judą.
Jedlińsk, osada, pow. Radom, jarmarki we wtorki (jarmarki nie stałe).
Jędrzejów, miasto pow., targi wielkie w czwartki, jarmarków 6, w czwartek po 3 Królach, po św. Kazimierzu, w środę po św. Wojciechu, w piątek po Bożem Ciele (8-dniowy), na św. Franciszka Serafickiego (8-dniowy), we czwartek po św. Katarzynie.
Kazimierza Wielka, pow. Pińczów, dzień targowy poniedziałki.
Kielce, miasto pow., targi w piątki, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, po Niedz. Kwietniej, po św. Trójcy, przed św. Rozalją, po Wszystkich Świętych, po 3-ciej Niedzieli Adwentu.
Klimontów, pow. Sandomierz, jarmarki w każdy wtorek.
Kłobucko, pow. Częstochowa, targi we środę każdego tygodnia, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, po św. Stanisławie, po św. Małgorzacie, po św. Michale, po św. Marcinie.
Końskie Przedbórz, miasto pow., targi we wtorki, jarmarków 6, we wtorki: po Nawróceniu św. Pawła, po św. Macieju, po św. Józefie, po św. Jakóbie, po św. Urszuli, przed św. Mikołajem.
Koprzywnica, osada, pow. Sandomierz, jarmarki w każdy czwartek.
Korczyn Nowy, pow. Stopnica, targi wielkie raz na tydzień w poniedziałek, targi małe raz na tydzień w piątek.
Koszyce, pow. Pińczów, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Środop., po Ziel. Św., po Wnieb. N. M. P., po św. Jadwidze, po św. Andrzeju.
Koziegłowy, pow. Zawiercie, jarmarki w każdy czwartek.
Kozienice, miasto pow., jarmarki i targi odbywają się w czwartki każdego tygodnia.
Krzepice, pow. Częstochowa, targi we czwartki każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedz. po św. Dorocie, po Niedz. Środop., we wtorek po Ziel. Świątk., w poniedz. po NMP. Szkapl., po Narodzeniu NMP., po Niepokalanem Poczęciu NMP.
Kromołów, pow. Zawiercie, jarmarki w każdy poniedziałek.
Książ Wielki, pow. Miechów, małe targi we środę każdego tygodnia, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po św. Grzegorzu, po św. Barnabie, po św. Kajetanie, po św. Elżbiecie, po św. Łucji.
Lelów, osada, pow. Włoszczowa, w poniedziałek targi małe. Targi odbywają się jedynie w dnie powszednie z wyłączeniem uroczystych świąt narodowych, państwowych i kościelnych, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po św. Macieju, po św. Wojciechu, po Bożem Ciele, po Narodzeniu NMP., po św. Marcinie.
Lipsk, osada, pow. Iłża, co drugi wtorek targ.
Łagów, pow. Opatów, jarmarki we czwartki: po 3 Królach, po Oczyszczeniu NMP., po św. Wojciechu, przed św. Janem Chrzcic., po św. Bartłomieju, w czwartek po św. Marcinie.
Łopuszno, osada, pow. Kielce, co czwartek targ.
Magnuszew, osada gminy Trzebień, pow. Kozienice, jarmarki i targi odbywają się w poniedziałki (co dwa tygodnie).
Małogoszcz, pow. Jędrzejów, targi małe w środy, jarmarków 6, w czwartek: po św. Agnieszce, po Niedz. Środop., w środę po św. Stanisławie, przed św. Janem Chrzcic., w czwartki przed św. Wawrzyńcem, przed św. Szymonem i Judą.
Miechów, miasto pow., małe targi odbywają się we wtorek każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedz.: po Oczyszczeniu NMP., we wtorek po Niedz. Kwietn., w poniedziałki przed św. Janem Chrzcic., po Narodzeniu NMP., po św. Marcinie, po św. Łucji.
Mniów, osada, pow. Kielce, co poniedziałek targ.
Modrzejów, na terenie miasta Sosnowca, pow. Będzin, targi we czwartek każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedz.: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Leonie, przed św. Janem Chrzcicielem, po Wniebowzięciu NMP., po św. Andrzeju.
Mstów, pow. Częstochowa, targi w poniedziałki co 2 tygodnie, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Wojciechu, przed św. Janem Chrzcicielem, po Wniebowzięciu NMP., przed Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem.
Odrowąż, pow. Końskie, targi w poniedziałki.
Odrzywół, pow. Opoczno, targi we środy: po św. Fabjanie i Sebastjanie, po św. Józefie, przed Znalezieniem Krzyża św., po Przemienieniu Pańskiem, po św. Jadwidze, przed św. Mikołajem.
Oksa, pow. Jędrzejów, targi małe we wtorki.
Olkusz, miasto pow., targi małe we wtorki i piątki, jarmarków 6, w poniedziałki: po św. Agnieszce, po Niedz. Środop., po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po św. Annie, po św. Michale, po Niepokalanem Poczęciu NMP.
Opatów, miasto pow., jarmarki w środy i piątki: w środy: po Niedz. Zapustnej, po Niedz. Kwietn., przed św. Janem Chrzcic., po św. Bartłomieju, po św. Marcinie, przed św. Tomaszem Apostołem.
Opoczno, miasto pow., targi w czwartki: po 3 Królach, po Niedz. Przewod., po św. Marji Magdalenie, po św. Bartłomieju, po św. Mateuszu, po Wszystkich Świętych.
Opatowiec, pow. Pińczów, dzień targowy środy.
Osiek, pow. Sandomierz, jarmarki małe w każdą środę.
Ostrowiec, pow. Opatów, jarmarki w poniedziałek i czwartki.
Ożarów, pow. Opatów, jarmarki we wtorki: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Środop., we wtorek po św. Stanisławie, w poniedz. po św. Bartłomieju, po św. Łukaszu, po 1-szej niedzieli Adwentu.

Pacanów, pow. Stopnica, targi małe raz na tydzień w czwartek, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Środop., po św. Kiljanie, przed św. Wawrzyńcem, po św. Michale, po św. Marcinie.

Pilica, pow. Olkusz, targi małe we wtorki, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Stanisławie, po Nawiedzeniu NMP., przed św. Idzim, po Wszystkich Świętych.

Pińczów, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po św. Dorocie, po św. Grzegorzu, po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju, po św. Urszuli, po św. Łucji.

Pogoń, na terenie miasta Sosnowca, pow. Będzin, targi we wtorki i piątki każdego tygodnia.

Połaniec, pow. Sandomierz, jarmarki małe w każdy wtorek.

Proszowice, pow. Miechów, małe targi we środę każdego tygodnia, jarmarków 6, w środy: po św. Pawle pustelniku, po św. Tomaszu z Akwinu, po św. Małgorzacie, po św. Elżbiecie, po św. Tekli, po św. Marcinie.

Przyrów, pow. Częstochowa, targi we wtorki co 2 tygodnie, jarmarków 6, we wtorki: po św. Dorocie, po Niedz. Kwiet., po św. Zofji, po św. Annie, po św. Michale, po św. Łucji.

Przysucha, pow. Opoczno, targi w czwartki.

Przytyk, pow. Radom, jarmarki w poniedziałki: po św. Kazimierzu, po Niedz. Kwiet., przed św. Filipem a Jakóbem, po Bożem Ciele, po Podwyższeniu Krzyża św., przed Bożem Narodzeniem.

Radom, miasto pow., jarmarki w czwartki: na św. Jana Chrzcic. (5-dniowy) i od dnia 9 września (5-dniowy).

Radoszyce, pow. Końskie, targi we środy, jarmarków 6, we środy: po 3 Królach, po św. Wojciechu, po Bożem Ciele, po św. Annie, po św. Mateuszu, po św. Marcinie.

Raków, pow. Opatów, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, przed św. Janem Chrzcic., po św. Annie, po Wniebowzięciu NMP., po św. Mateuszu.

Sandomierz, miasto pow., jarmarki w każdy poniedziałek, targi w każdy czwartek. Na targach spędu zwierząt gospodarskich niema.

Secemin, jarmarków 6, w czwartki: po św. Leonie, po św. Sulpicjuszu, przed św. Alojzym, po św. Bartłomieju, po św. Łukaszu, po Bożem Narodzeniu.

Sędziszów, pow. Jędrzejów, targi małe we wtorki.

Sielec, na terenie miasta Sosnowca, pow. Będzin, targi w piątki każdego tygodnia.

Sienno, osada, pow. Iłża, targi co 2 tygodnie we wtorki, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Grzegorzu, po św. Wojciechu, po św. Piotrze i Pawle, po św. Mateuszu, po św. Marcinie.

Siewierz, pow. Zawiercie, jarmarki w każdy wtorek.

Skalbmierz, pow. Pińczów, jarmarki we czwartki: po św. Józefie, po św. Piotrze i Pawle, przed św. Wawrzyńcem, przed św. Idzim, po św. Franc. Seraf., po Wszystkich Świętych.

Skała, pow. Olkusz, targi małe w środy, jarmarków 6, w środy: po św. Pawle pustelniku, po św. Kazimierzu, przed św. Filipem i Jakóbem, po św. [illegible], po św. Michale, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Skaryszów, pow. Radom, jarmarki we wtorki: po Niedz. Wstępnej (8-dniowy), po Niedz. Przewod., po św. Jakóbie Apostole, po św. Bartłomieju, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.

Skarżysko Kamienna, pow. Końskie, targi we wtorki.

Sławków, pow. Olkusz, targi małe w czwartki.

Słomniki, pow. Miechów, małe targi odbywają się we czwartek każdego tygodnia, jarmarków 6, w poniedziałki: po św. Agnieszce, po Niedzieli Środop., po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju, po Podwyższeniu Krzyża św., po św. Franciszku Borg.

Słupia Nowa, osada, pow. Kielce, targi we środy, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po św. Benedykcie, przed Znalezieniem Krzyża św., przed św. Wawrzyńcem, po Podwyższeniu Krzyża św., przed św. Barbarą.

Słupia, pow. Włoszczowa, w poniedziałek targi małe. Targi odbywają się jedynie w dnie powszednie za wyłączeniem uroczystych świąt narodowych, państwowych i kościelnych.

Sobków, pow. Jędrzejów, targi małe w środy, jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Wojciechu, po św. Piotrze i Pawle, po św. Augustynie, przed św. Kryspinem, po św. Łucji.

Solec, osada, pow. Iłża, targi co dwa tygodnie we środy, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po 40 męczennik., po św. Stanisławie, po św. Antonim, po św. Franciszku Seraf., po św. Marcinie.

Staszów, miasto, pow. Sandomierz, targi w każdy czwartek, jarmarki w każdy poniedziałek. Na targach spędu zwierząt gospodarskich niema.

Stopnica, miasto pow., targi małe raz na tydzień we wtorek, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po Niedzieli Przewodniej, po św. Antonim, po św. Marji Magdalenie, po św. Franciszku, przed św. Mikołajem.

Suchedniów, pow. Kielce, targi w czwartki.

Szczekociny, miasto, pow. Włoszczowa, w środy targi duże, w piątki targi małe. Targi odbywają się jedynie w dnie powszednie za wyłączeniem uroczystych świąt narodowych, państwowych i kościelnych.

Szydłów, pow. Stopnica, targi małe raz na tydzień w środę.

Szydłowiec, pow. Końskie, targi we środy, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedz. Środop., po Niedz. Kwiet., przed św. Wawrzyńcem, po św. Franciszku, po św. Marcinie.

Tarłów, osada, pow. Iłża, targi co dwa tygodnie w poniedziałki, jarmarków 6, we wtorki: po św. Apolonji, po Niedz. Kwietniej, po św. Trójcy, po Wniebowzięciu NMP., po św. Jadwidze, przed św. Tomaszem.

Tąpkowice, wieś w gminie Ożarowice, pow. Będzin, co poniedziałek targ.

Wierzbnik, miasto, pow. Iłża, jarmarki co czwartku.

Wiślica, pow. Pińczów, targi w czwartki, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, po Zielonych Świątk., po św. Małgorzacie, po Nar. NMP., po św. Jadwidze, po św. Marcinie.

Włoszczowa, miasto pow., w poniedziałek targi duże, w piątek targi małe. Targi odbywają się jedynie w dnie powszednie za wyłączeniem uroczystych świąt narodowych, państwowych i kościelnych, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwietniej, po św. Trójcy, przed św. Idzim, po św. Franciszku Seraf., po Wszystkich Świętych.

Wodzisław, pow. Jędrzejów, targi wielkie w poniedziałki, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedzieli z odpust., we wtorki po św. Stanisławie, po św. Małgorzacie, po św. Michale, po św. Marcinie.

Wolbrom, pow. Olkusz, targi małe w czwartki, jarmarków 6, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Kwietniej, po św. Antonim Pad., po Wniebowzięciu NMP., po św. Jadwidze, po św. Łucji.

Zagożdżon, wieś gminy Jedlnia, pow. Kozienice, targi w soboty każdego tygodnia.

Zarnów, pow. Opoczno, co poniedziałek targ.

Zawichost, miasto, pow. Sandomierz, jarmarki małe w każdą środę.

Ząbkowice, pow. Olkusko-Siewierski, co poniedziałek targ.

Żarnów, pow. Opoczno, targi w poniedziałki.

Żarnowiec, pow. Olkusz, targi małe w poniedziałki, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach i po św. Franciszce Rzym., we wtorek po św. Stanisławie, w poniedz. po Narodz. NMP., po św. Łukaszu i po Wszystkich Świętych.

Żarki, pow. Zawiercie, jarmarki w każdą środę.

Zawiercie, targi w każdy czwartek.

Zwoleń, miasto, pow. Kozienice, jarmarki i targi każdego tygodnia w czwartki.

Woj. Krakowskie.

Alwernia, pow. Chrzanów, targi co środę.

Andrychów, pow. wadowicki: każdego miesiąca w 1-szy wtorek jarmark. Co wtorku targ.

Baranów, pow. Tarnobrzeg: Od czasu wojny targi się nie odbywają. O ile w dzień targowy przypada święto, targ odbywa się na dzień następny w wymienionych miejscowościach.

Biała, miasto pow.: jarmarki na koniec 2-go poniedz. po 3 Królach, pierwszy poniedz. po św. Jakóbie Apost., 2-go poniedziałku po św. Janie Nep., 1-go poniedz. po św. Szymonie i Judzie, 19 marca, ostatni poniedziałek przed Niedz. Palmową, 1 maja, 20 lipca, 10 sierpnia, 24 sierpnia. Co wtorku i soboty targ.

Biecz, pow. gorlicki: Jarmarki w pierwszy poniedziałek każdego miesiąca. Każdego poniedz. targ.

Błażowa, pow. Rzeszów, targi co środę, 6 jarmarków: 7 stycznia, 19 marca, 2 maja, 2 lipca, 30 września, 12 listopada.

Bobowa, pow. grybowski: co czwartku targ.

Bochnia, miasto pow.: jarmarki 12 i 26 stycznia, 9 i 23 lutego, 8 i 22 marca, 5 i 19 kwietnia, 4, 17 i 31 maja, 14 i 28 czerwca, 12 i 26 lipca, 9 i 23 sierpnia, 6 i 20 września, 4, 18 i 31 października, 15 i 29 listopadu, 13 i 27 grudnia. Targi co drugi czwartek.

Bolesław, pow. Dąbrowa, jarmarki co drugi czwartek po jarmarku w Żabnie.

Borowa, pow. mielecki. Co wtorek targ.

Borzęcin, jarmarki co drugi wtorek.

Brzesko, miasto pow.: co drugi wtorek w miesiącu jarmarki a w każdy wtorek i piątek targi.

Brzostek, pow. Pilzno, co wtorek targ.
Chrzanów, miasto pow.: w 2-gi poniedziałek po 3 Królach, w poniedz. po NMP. Gromn. na św. Grzegorza, na św. Jakóba i Filipa, na św. Małgorzatę, na Jana Chrzciciela, na święto Wniebowz. NMP., na św. Jakóba apost., na św. Franciszka Borg., na św. Szymona i Judy, na św. Marcina apost., na św. Mikołaja bisk. Co czwartku targ.
Ciężkowice, pow. grybowski: co środę targ.
Czchów, pow. Brzesko, targi co drugi wtorek.
Czarny Dunajec, pow. Nowy Targ, targi co poniedziałek.
Czudec, pow. Strzyżów, targi co środę.
Czernichów, pow. krakowski: 12 jarmarków w każdą środę po pierwszym.
Dąbrowa, miasto pow., co 2-gi poniedziałek jarmark.
Dębica, pow. Ropczyce: 2 stycznia, 2 lutego, 19 marca, 28 kwietnia, w 2-gi dzień po Bożem Ciele, 18 lipca, 24 sierpnia, w dzień św. Jadwigi, 4 grudnia. Co środy targ.
Dobczyce, pow. wielicki: 12 jarmarków a to w pierwszą sobotę każdego miesiąca. Targi co drugą środę. Targi odbywają się w drugim tygodniu.
Dukla, pow. Krosno, 12 jarmarków.
Frysztak, pow. Strzyżów, targi co czwartek.
Głogów, pow. Rzeszów, targi co poniedziałek.
Gorlice, miasto pow.: ma 12 jarmarków we wtorki po następujących świętach: 3 Królów, św. Mateuszu, Niedz. Kwiet., św. Filipie i Jakóbie, Wniebowst., św. Janie Chrzcic., św. Marji Magdalenie, Wniebowz. NMP., Narodzeniu NMP., św. Franciszku Seraf., św. Marcinie, trzeciej niedz. Adwentu. Każdego wtorku targ.
Grybów, miasto pow., co poniedziałek targ.
Gdów, pow. Wieliczka, targi co drugą środę. Targi odbywają się w jednym tygodniu.
Jabłonka, pow. Nowy Targ, targi co drugą środę.
Jasło, miasto pow.: jarmarki: 7 stycznia, 3 lutego, 23 kwietnia, 21 września, 2 listopadu i 1 grudnia. Co piątku targ.
Jaworzno, pow. Chrzanów, targi co czwartek.
Jawornik Polski, pow. Rzeszów, targi co poniedziałek, 9 jarmarków: 24 lutego, w poniedz. po Niedz. Kwiet., 1 maja, 24 czerwca, 12 i 24 sierp., 23 września, 7 października, 2 grudnia.
Jodłowa, pow. Pilzno, co drugi wtorek targ.
Jordanów, pow. Maków, targi co drugi poniedziałek, w razie święta w dniu następnym.
Kalwarja, pow. wadowicki: jarmarki dwie środy w każdym miesiącu, po jarmarkach w Lanckoronie.
Kamień, pow. Nisko targi co wtorek.
Kamienica, pow. Limanowa, jarmarki co trzeci wtorek.
Kańczuga, pow. Przeworsk, targi co wtorek.
Kęty, pow. bialski: targi co poniedziałek. Pierwsze targi w miesiącu oznaczone są jako jarmarki, w drugi poniedziałek po 3 Królach, w poniedziałek po Wniebowst., w poniedz. po św. Krzyżu, w poniedz. po Narodzeniu NMP. Każdy trwa 3 dni.
Kołaczyce, pow. Jasło, targi co drugi poniedziałek.
Kolbuszowa, miasto pow., targi co wtorek. Uwaga pod Sokołów.
Krosno, miasto pow., targi co poniedziałek. Prócz tego 12 jarmarków, których daty oznaczą się na każdy rok.
Krościenko, pow. Nowy Targ, targi co drugi poniedziałek.
Krzeszowice, pow. Chrzanów, co poniedziałku targ.
Limanowa, miasto pow., jarmark co drugi poniedziałek.
Lipnica Murowana, pow. bocheński, jarmarki: 11 stycznia, 1 i 22 lutego, 14 marca, 4 i 25 kwietnia, 9 i 30 maja, 20 czerwca, 11 lipca, 1 i 22 sierpnia, 12 września, 3 i 25 października, 14 listopadu, 5 i 27 grudnia.
Lubień, pow. myślenicki: w pierwszą środę każdego miesiąca jarmarki.
Łabowa, pow. Nowy Sącz, targi 4 października, 18 października i co drugi czwartek, 3 stycznia, we czwartek po Gromn., 25 kwietnia, w ostatni czwartek Wielk. Postu, w 3-ci czwartek Wielk. Postu rusk., we czwartek po św. Janie Chrzcic., we czwartek po 6 sierpnia, we czwartek po św. Łucji.
Łańcut, miasto pow., targi co wtorek a w razie święta w dniu następnym. Jarmarki: 7 stycznia, 3 lutego, w środopościu, około 15 marca, 15 maja, 13 czerwca, 13 lipca, 26 lipca, 24 sierpnia, 5 października, 11 listopadu, 30 listopadu (w razie święta w dniu następnym).
Leżajsk, pow. Łańcut, targi co wtorek a w razie święta w dniu następnym. Jarmarki 21 stycznia, 23 maja, w piątek po Wniebowst., 24 sierpnia, 14 września, 4 października, 12 listopadu, 6 grudnia (w razie święta w dniu następnym).
Lanckorona, pow. Wadowice, jarmarki: pierwsza środa po 1-szym i pierwsza po 15-tym każdego miesiąca.
Łapanów, pow. bocheński. Jarmarki: 9 i 23 stycznia, 6 i 20 lutego, 5 i 19 marca, 2, 16 i 30 kwietnia, 14 i 28 maja, 11 i 25 czerwca, 9 i 23 lipca, 6 i 20 sierpnia, 3 i 17 września, 1, 15 i 29 października, 12 i 26 listopada, 10 i 24 grudnia.
Liszki, pow. Kraków, targi we środę po 15-tym a w razie przeszkody w następną środę. 12 jarm. zawsze w pierwszy poniedziałek każdego miesiąca.
Majdan, pow. Kolbuszowa, targi co poniedziałek. Uwaga pod „Sokołów".
Łącko, pow. Nowy Sącz. Targi 4 paźdz., 25 paźdz. i co trzeci czwartek.
Łukowice, pow. Limanowa, jarmarki co trzeci czwartek.
Maków, miasto pow., targi co drugi czwartek, w razie święta we środę.
Mielec, miasto pow.: pięć jarmarków w następujące czwartki: po Gromn., po św. Trójcy, po Wniebowz. NMP., po św. Mateuszu, po św. Marcinie. Targi co poniedziałek i czwartek.
Milówka, powiat Żywiec. Targi co drugi wtorek.
Mszana Dolna, pow. Limanowa. Jarmarki co drugi poniedziałek.
Muszyna, pow. Nowy Sącz. W poniedziałek po Gromn., po Wniebowst., po św. Małgorzacie, po św. Michale, po poświęceniu kościoła, po Ofiarowaniu NMP. Targi 8 paźdz., 23 paźdz. i co drugi poniedziałek.
Myślenice, miasto pow., Targi co wtorek i piątek. Jarmarki co drugi poniedziałek.
Niedźwiedź, pow. Limanowa. Jarmarki co drugą środę po limanowskich.
Niebylec, pow. Strzyżów. Targi co poniedziałek.
Niegowić, pow. Bochnia. Jarmarki: 3, 17 i 31 stycznia, 14 i 28 lutego, 13 i 27 marca, 10 i 24 kwietnia, 8 i 22 maja, 5 i 19 czerwca, 3, 17 i 31 lipca, 14 i 28 sierpnia, 11 i 25 września, 9 i 23 paźdz., 6 i 20 list., 4 i 18 grudnia.
Niepołomice, pow. bocheński. Jarmarki: 10 i 24 stycznia, 7 i 21 lutego, 6 i 20 marca, 3 i 17 kwietnia, 1, 15 i 29 maja, 12 i 26 czerwca, 10 i 24 lipca, 7 i 21 sierpnia, 4 i 18 września, 2, 16 i 30 paźdz., 13 i 27 listop., 11 i 24 grudnia. Targi co drugi wtorek.
Nowy Sącz, miasto pow., co wtorek i piątek targ.
Nowy Targ, miasto pow. Co 4-ty poniedziałek jarmark. — Targi co czwartek.
Ołpiny, pow. Jasło, co 2-gi czwartek targ.
Osiek, pow. Jasło, co czwartek targ na bydło.
Oświęcim, miasto pow. — Targi co czwartek.
Pilzno, pow. Oświęcim: 1 i 28 stycznia, 24 lutego, 19 i 31 marca, 23 kwietnia, 8 i 9 maja, 24 czerwca jarmark na płótno, 22 lipca, 15 i 28 sierpnia, 29 września, 28 paźdz., 30 listop., 15 grudnia. Co poniedziałek targ.
Piwniczna, pow. Nowy Sącz. Jarmarki 2 stycznia, w poniedziałek po niedzieli środop., we wtorek po Ziel. Święt., 25 lipca, 24 sierpnia. — Targi: 3 paźdz. i 17 paźdz., i co drugą środę naprzemian z targami w Starym Sączu.
Prądnik Czerwony, pow. Kraków. — Targi we środę po 15-tym a w razie przeszkody w następną środę.
Rogi, pow. Krosno, 3 jarmarki.
Przeworsk, miasto pow. Targi w poniedziałki, środy i piątki.
Przecław, pow. Mielec. Co wtorku targ.
Rabka, pow. Maków. Targi co drugi poniedziałek.
Radłów, pow. Brzesko, co środę targ.
Rajcza, pow. Żywiec. Targi co czwartek po 15-tym każdego miesiąca.
Radomyśl Wielki, pow. Mielec. Targi co czwartek.
Rudnik n. S., pow. Nisko. Targi co czwartek, w razie święta rzym.-kat. targi odbywają się dnia następnego.
Radomyśl n. S., pow. Tarnobrzeg. Targi co poniedziałek.
Raniżów, pow. Kolbuszowa. Targi co czwartek.
Rzepiennik Strzyżewski, pow. Gorlice. Targi co czwartek.
Rzeszów, miasto pow. Targi co piątek. 7 jarmarków: 19 marca, 24 kwietnia, na św. Trójcę, 7 czerwca, 22 lipca, 21 września, 2 listop., 21 grudnia.
Rozwadów, pow. Tarnobrzeg. Targi co wtorek.
Ropczyce, miasto pow.: 7 stycznia, w 1-szy piątek przed niedz. wstępną przez cały tydzień, w 1-szy poniedziałek po niedz. przewodniej, w 3-ci dzień po Ziel. Święt., przez 3 dni, 22 lipca, 14 września, 28 paźdz., 9 grudnia. Co drugi poniedz. targ.
Sędziszów, pow. Ropczyce, co piątek targ.
Skawina, pow. Kraków, co czwartek targ.
Skrzydlna, pow. Limanowa, jarmarki po tymbarskich co drugi czwartek.
Slemień, pow. Maków, targi co drugi poniedziałek.
Sokołów, pow. Kolbuszowa. Targi co środę. — Uwaga: O ile dni targowe przypadają w uroczyste święta, wówczas w Majdanie odbywa się targ dnia następnego, t. j. we wto

rek. w Kolbuszowej we środę, w Raniżowie dnia poprzedniego, t. j. we środę, a w Sokołowie dopiero na stępnej środy.

Sucha, pow. Maków, co 2-gi wtorek targ.

Sułkowice, pow. Myślenice, co 2-gi poniedziałek jarmarki.

Szczepanów, pow. Brzesko. Targi co drugą środę.

Szczucin, pow. Dąbrowa, co środę jarmark.

Szczurowa, pow. Brzesko, jarmarki co drugi czwartek.

Tarnobrzeg, miasto pow., targi co środę.

Tarnów, miasto pow. Jarmarki pierwszy poniedziałek w styczniu, 3 lut., 19 marca, w drugi poniedziałek w sierpniu, 29 września, w drugi poniedziałek w październiku, listop. i grudniu. Co wtorku i piątku targ.

Trzciana, pow. bocheński. Jarmarki: 3, 17 i 31 stycznia, 14 i 28 lutego, 13 i 27 marca, 10 i 24 kwietnia, 8 i 22 maja, 5 i 19 czerwca, 3, 17 i 31 lipca, 14 i 28 sierpnia, 11 i 25 września, 9 i 23 października, 6 i 20 listopada, 4 i 18 grudnia.

Tuchów, pow. Tarnów, co wtorek targ.

Tyczyn, pow. Rzeszów. Targi co poniedziałek. 10 jarmarków: 2 stycznia, 25 stycznia, 4 marca, 26 kwiet., 3 maja, w poniedziałek po Bożem Ciele, 22 lipca, 17 sierpnia, 28 października, 25 listopada.

Tylicz, pow. Nowy Sącz, w następujące poniedziałki: po 3 Królach, po Niedz. Palmowej, po Ziel. Świąt., po św. Piotrze i Pawle, po św. Jędrzeju, po Wszystk. Świętych. — Targi: 11 paźdz., 25 paźdz. i co drugi czwartek naprzemian z targami w Łabowej.

Tymbark, pow. limanowski: Jarmarki co drugi poniedziałek.

Ujanowice, pow. Limanowa, targi co drugi czwartek.

Uście Ruskie, pow. gorlicki. 14 targów, daty oznacza się na każdy rok.

Uście solne, pow. bocheński. Jarmarki: 2, 16 i 30 stycznia, 13 i 27 lutego, 12 i 26 marca, 9 i 23 kwietnia, 7 i 21 maja, 4 i 18 czerwca, 2, 16 i 30 lipca, 13 i 27 sierpnia, 10 i 24 września, 8 i 22 października, 5 i 19 listop., 3, 17 i 31 grudnia.

Wadowice, miasto pow. Jarmarki: Pierwszy czwartek po 1-szym i pierwszy czwartek po 15-ym każdego miesiąca. Co czwartku targ.

Wieliczka, miasto pow.: w 4-ty poniedziałek każdego miesiąca. Co drugi poniedziałek targ. Targi odbywają się w jednym tygodniu.

Wielopole, pow. Ropczyce, co drugi poniedziałek targ.

Wiśnicz nowy. Targi w każdą środę. Jarmarki: 4 i 25 stycznia, 15 lutego, 7 i 28 marca, 18 kwietnia, 9 i 30 maja, 20 czerwca, 11 lipca, 1 i 22 sierpnia, 12 września, 3 i 24 paźdz., 14 listop., 5 i 26 grudnia.

Stary Sącz, pow. Nowy Sącz. Targi: 10 paźdz., 24 paźdz. i co drugą środę naprzemian z targami w Piwnicznej.

Strzyżów, miasto pow., targi co wtorek.

Wiśniowa, pow. Wieliczka, co 2 gi czwartek targ. Targi odbywają się w jednym tygodniu.

Wojnicz, pow. brzeski. Targi co drugi poniedziałek.

Zakliczyn, pow. Brzesko. Targi co drugi poniedziałek.

Zator, pow. Oświęcim. Targi co poniedziałek.

Zassów, pow. Pilzno. Targi co wtorek.

Żabno, pow. Dąbrowa. Jarmarki co drugi poniedziałek.

Zawoja, pow. Maków. Targi co drugi wtorek.

Zdynia, pow. gorlicki: 9 targów, daty oznacza się na każdy rok.

Żmigród Nowy, miasteczko, pow. jasielski. Jarmarki: we wtorki po M. B. Gromn., w Środopościu, po św. Wojciechu, po św. Janie, po św. Jakóbie, po św. Jadwidze i po św. Łucji.

Żywiec, miasto pow.: 9 jarmarków: w poniedziałek po Trzech Królach, po Wniebowst. Pańsk., po św. Piotrze i Pawle, po św. Michale, po św. Bartłomieju, po św. Macieju, po św. Marcinie, przed Świętami Wielkanocnemi i 21 grudnia. Targi co środę.

Żołynia, pow. Łańcut. Jarmarki: 25 stycznia, 24 lutego, 19 marca, w poniedziałek Wielkiego Tygodnia, 1 maja, poniedziałek po św. Trójcy, 24 czerwca, 22 lipca, 10 sierpnia, 8 września, 21 września, 28 października, 25 listop., 21 grudnia (w razie święta w dniu następnym).

Woj. Lubelskie.

Aleksandrów, osada Józefów, pow. Biłgoraj. Jarmarki: poniedz. po: 1 stycz., 2 lut., 19 marca, 13 lipca, 26 lipca, 15 sierp., 21 wrześ., 1 paźdz. i 8 grud. każdego roku. Targ poniedz. (w razie święta, piątek) każdego tygodnia.

Annopol, pow. Janów Lubelski, osada Annopol. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Bełżyce, osada Bełżyce, pow. Lublin. Dni jarmarków środa po: niedz. Białej, 8 maja, 13 lipca, 29 wrześ., 1 listop. i 13 grudnia. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Biała Podlaska, miasto pow. Dni targów czwartek każdego tygodnia. Dni jarmarków pierwszy czwartek każdego miesiąca.

Biłgoraj, miasto pow. Dni jarmarków czwart. po: 6 stycz., 24 lut., 25 mar., 22 lipca, 15 sierp. i 4 paźdz. każdego roku. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Brzeziny, osada Milejów, pow. Lublin, targ czwartek każdego tygodnia.

Brzozówka, stacja kol. Szastarka, powiat Janów Lubelski, targ środa każdego tygodnia.

Białopole, pow. Hrubieszów, targ każdy poniedziałek.

Bukowa, osada Sawin, pow. Chełm. targi poniedziałek każdego tygodnia, jarmarki pierwszy poniedziałek każdego drugiego tygodnia.

Bychawa, pow. Lublin, dni jarmarków środa po: 6 stycz., niedz. środop., 22 lip., 21 wrześ. i 21 paźdz. oraz przed 1 maja każdego roku.

Chełm, miasto pow., dni jarmarków: pierwszy wtorek każdego drugiego miesiąca. Dni targów wtorek i piątek każdego tygodnia.

Chudowola, osada Michów, pow. Lubartów jarmarki środa każdego tygodnia.

Cycow, wieś Cycow, pow. Chełm. Jarmarki wtorek po: 19 marca i 6 grudnia każdego roku, targi wtorek każdego drugiego tygodnia.

Czajki, osada Kraśniczyn, pow. Krasnystaw, targi poniedziałek każdego tygodnia.

Czemierniki, osada Czemierniki, pow. Lubartów, jarmarki wtorek po: 21 stycz., 24 lut., 25 mar., 8 maja, 29 czerwca, 15 sierp., 28 paźdz. i 30 listopada.

Drzewce, osada Wąwolnica, pow. Puławy, jarmarki środa każdego tygodnia.

Dubienka, pow. Hrubieszów, targ czwartek każdego tygodnia.

Frampol, osada Frampol, pow. Biłgoraj, jarmarki poniedziałek po: 6 lut., 4 mar., 25 kwietnia, 13 czerw., 16 lipca i 18 paźdz. każdego roku. — Targ poniedziałek każdego tygodnia.

Garwolin, miasto pow., jarmarki środa po: 24 lut., niedzieli przewodniej, 10 czerw., 24 sierp., 25 wrześ. i 21 grudnia każdego roku. Targi środa każdego tygodnia.

Goraj, osada Goraj, pow. Biłgoraj, targi środa każdego tygodnia.

Gorzków, osada Gorzków, pow. Krasnystaw, jarm. I. we wtorek po 8 maja każdego roku, targi czwartek każdego tygodnia.

Grabowiec, osada Grabowiec, powiat Hrubieszów, targi poniedziałek każdego tygodnia.

Gułów, osada Adamów, pow. Łuków, jarmarki poniedziałek po: 4 marca, 24 sierp., 15 paźdz. i 30 listop. oraz przed 1 maja i 24 czerwca. Targi poniedziałek każdego tygodnia.

Horodło, osada Horodło, pow. Hrubieszów, targi poniedziałek każdego tygodnia.

Horodyszcze, osada Wisznice, powiat Włodawa, jarmarki poniedziałki po: 24 kwietnia, 24 czerw. i 15 sierp. Targi poniedziałek po 15-ym każdego miesiąca.

Hrubieszów, miasto pow., targi wtorek każdego tygodnia.

Irena, osada Irena, pow. Puławy, targi środa każdego tygodnia.

Izbica, osada Izbica, pow. Krasnystaw, dni jarmarków pierwsza środa na początku każdego kwartału. Dni targów piątek każdego tygodnia.

Janów Podlaski, miasto J. P., pow. Konstantynów z siedzibą w Janowie Podlaskim, dni jarmarków wtorek po 10 i 25 każdego miesiąca. Dni targów wtorek po 10 każdego miesiąca.

Janów Lubelski, miasto pow., dni jarmarków: 2 stycznia, 3 lutego 4 marca, 4 maja, 24 czerwca, 14 września, 2 listop., 9 grudnia. Targi czwartek każdego tygodnia.

Jarczów, osada Jarczów, pow. Tomaszów Lub., targi środa każdego tygodnia.

Jarosławiec, osada Uchanie, powiat Hrubieszów, targi środa każdego drugiego tygodnia.

Jaszczów, Biskupice, pow. Lublin, dni jarmarków 7 stycz., 8 maja, 27 wrz. i 11 listop. Targi poniedziałek każdego tygodnia.

Kazimierz, osada K., powiat Puławy. Dni jarmarków wtorek każdego tygodnia. Dni targów piątek każdego tygodnia.

Kock, miasto Kock, powiat Łuków. Dni jarmarków: wtorek po 2 lut., 19 mar., 23 kwiet., 4 paźdz., 4 list. i 18 grudnia. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Kodeń, osada K., powiat Biała. — Dni jarmarków wtorek po 15-ym każdego miesiąca, wtorek po 11, po 12, po Zielon. Świąt — roczne.

Komarów, osada K., pow. Tomaszów Lub. Dni targów poniedziałek każdego tygodnia.

Kosów, osada Kosów, pow. Sokołów. Dni jarmarków wtorek po: 1-ym i 15-ym każdego miesiąca. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Końskowola, osada K., powiat Puławy. Dni jarmarków wtorek każdego tygodnia

Kraśnik, miasto Kraśnik, pow. Janów Lubelski. Dni jarmarków: 7 stycz., 24 lut., następny dzień po niedzieli Palm. 13 maja, 13 czerw., w lipcu na św. Kiljana nast. dzień po 15 sierp., nast. dzień po 14 września, 4 paźdz., 11 listop. i 4 grudnia. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Krasnobród, osada Krasnobród, pow. Zamość. Dni targów wtorek każdego tygodnia.

Krasnystaw, miasto pow. Dni jarmarków: wtorek po 1-ym każdego miesiąca. Dni targów wtorek i piątek każdego tygodnia

Krylów, osada Krylów, pow. Hrubieszów. Dni targów czwartek każdego tygodnia

Krzeszów, osada Krzeszów, pow. Biłgoraj. Dni targów środa każdego tygodnia.

Krzczonów, wieś K., pow. Lublin. Dni jarmarków 8 stycz., 5 marca, 14 kwiet., 2 lip., 16 wrześ. i 5 list. Dni targów czwartek każdego drugiego tygodnia

Kurów, osada K., pow. Puławy, dni targów czwartek każdego tygodnia.

Łaskarzew, osada Ł., pow. Garwolin. dni targów wtorek każdego tygodnia.

Łaszczów, osada Ł., pow. Tomaszów Lub., dni targów wtorek każdego tygodnia.

Łęczna, miasto Ł., powiat Lubartów. dni jarmarków poniedziałek każdego tygodnia, ponadto na „Boże Ciało" oraz 1 września każdego roku. Dni targów piątek każdego tygodnia.

Lubartów, miasto pow. Dni jarmarków wtorek po: 6 stycz., Niedz. Palm., 8 maja, 26. lip., 24 sierp., św. Dionizym, ponadto wtorek każdego drugiego tygodnia. Dni targowe wtorek i piątek każdego tyg.

Łomazy, osada Ł., powiat Biała Podlaska. Dni jarmarków pierwszy poniedziałek każdego miesiąca.

Łosice, miasto Łosice, pow. Konstantynów, z siedzibą w Janowie Podl. Dni jarmarków środa po: 21 stycz., niedzieli Palm., niedzieli przewodn., 8 maja, 24 czerw., 16 lip., 15 sierp., 29 wrześ., 2 paźdz., 10 listop. i 8 grudnia oraz przed niedz. środop. Dni targów środa po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Łuków, miasto pow. Dni jarmarków wtorek, w 1-ym tygodniu Wielk. Postu, ostatnim tygodniu przed Wielkanocą, 1-ym tygodniu po Wielkanocy, 1-ym tygodniu po Ziel. Świąt, 1-ym tygodniu po 8 wrześ. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Łysobyki, pow. Łuków. Dni jarmarków o ile nie będzie dni targów co drugi wtorek świąt rzym.-kat.

Maciejowice, osada M., powiat Garwolin. Dni targów poniedziałek każdego tygodnia

Markuszów, osada M., powiat Puławy. Dni jarmarków poniedziałek każdego tygodnia.

Międzyrzec, miasto M., powiat Radzyń. Dni jarmarków: czwartek po 1-ym i 15-ym (wzgl. 1-go i 15-go) każdego miesiąca. Dni targów wtorek, czwartek każdego tygodnia.

Modliborzyce, osada M., powiat Janów Lubelski. Dni jarmarków: 21 stycznia, 24 lut., 12 marca, 26 marca, 25 kwietnia, 9 maja, pierwszy dzień po Ziel. Świąt, 30 czerwca, 22 lipca, 10 sierp., 24 sierp., 9 września, 22 września, 15 paźdz., 28 paźdz., 13 list., 25 list. i 21 grudn. Dni targów poniedziałek każdego tygodnia.

Mordy, miasto M., powiat Siedlce. Dni jarmarków: poniedziałek po: 1-ym każdego miesiąca, oraz czwartek po: 4 marca i 29 września każdego roku. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Niedźwica Kościelna, wieś N. K., pow. Lublin. Dni targów pierwszy poniedziałek każdego miesiąca. Dni jarmarków poniedziałek po: Wniebowstąp. Pańsk. i św. Bartłomieju.

Opole, wieś Podedwórze. Dni targów środa po 10-ym każdego mies.

Opole, osada O., powiat Puławy. Dni jarmarków poniedziałek każdego tygodnia.

Osieck, osada O., powiat Garwolin. Dni jarmarków czwartek po 6 stycz., niedzieli świętopustnej Ziel. Świąt, 16 lip. i 1-ej niedzieli adwentu, oraz przed 1 września każdego roku. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Ostrów Siedlecki, miasto O. S., powiat Włodawa. Dni jarmarków poniedziałek po: 26 maja, 28 czerwca, 13 lipca, 15 paźdz. i 20 listopada, oraz przed 10 sierp. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Parczew, miasto P., powiat Włodawa. Dni jarmarków wtorek po: 6 stycz., 2 lut., 4 marca, 23 kwiet., 8 maja, 30 maja, 24 czerw., 5 września, 2 października i 8 grudnia, oraz w 2 tygodniu po 15 sierpnia. Dni targów wtorek i czwartek każdego tygodnia

Parysów, osada P., powiat Garwolin. Dni jarmarków wtorek każdego drugiego tygodnia.

Puławy, miasto pow. Dni jarmarków: środa każdego tygodnia. Dni targów wtorek i piątek każdego tygodnia.

Pawlów, osada Pawlów, powiat Chełm. Dni jarmarków środa po: 25 marca, opiece św. Józefa, Zielon. Świąt, Bożem Ciele, 15 sierp. i 4 grudnia każdego roku. Dni targów środa każdego tygodnia

Piaski Wielkie, osada P. W., powiat Lublin. Dni jarmarków środa po: 24 lutego, niedzieli Palm., św. Kiljanie, 14 wrześ. i 1 listop., oraz przed 29 grudnia. Dni targów środa każdego tygodnia.

Piszczac, osada P., pow. Biała Podlaska. Dni jarmarków pierwsza środa każdego miesiąca. Dni targów środa każdego tygodnia.

Radecznica, wieś R., powiat Zamość. Dni targów środa każdego drugiego tygodnia.

Radzyń, miasto pow. Dni jarmarków poniedziałek po 1-ym każdego miesiąca. Dni targów środa każdego tygodnia.

Rejowiec, osada R., powiat Chełm. Dni jarmarków poniedziałek po: 17 lut. i przed 24 kwietnia każdego roku: środa po: Zielon. Świąt. i 15 sierp. każdego roku. Dni targów poniedziałek każdego tygodnia.

Rossosz, osada R., powiat Biała Podlaska. Dni jarmarków środa po 10-tym każdego miesiąca

Ruchna, osada Liw, pow. Węgrów. Jarmarki 4 rocznie. Dni targów pierwszy czwartek każdego mies.

Rybitwy, osada Józefów, pow. Puławy. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Ryki, osada R., pow. Garwolin. Dni jarmarków czwartek każdego tyg.

Sarnaki, osada S., pow. Konstantynów z siedzibą w Janowie Podl. Dni jarmarków wtorek po 21 stycz., niedzieli środopustną, 23 kwiet., 8 maja, 29 wrześ. i 18 paźdz. Dni targów wtorek po 1 i 15 każdego mies.

Siedlce, miasto pow. Dni jarmarków wtorek po: 6 stycz., 2 lut., wstępny czyli środop., 4 maja, św. Trójcy, 24 czerw., 26 lip., 21 wrześ. i 11 listop., tudzież wtorek po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca. Dni targów wtorek i piątek każdego tyg.

Siedliszcze, osada S., pow. Chełm. Dni jarmarków czwartek po: 2 lut., 12 marca, Bożem Ciele, 15 sierp., 24 września i 11 list. każdego roku. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Skierbieszów, wieś S., pow. Zamość. Dni jarmarków 8 lipca każdego roku. Dni targów pierwsza środa każdego miesiąca.

Sadowne, osada S., pow. Węgrów, dni targów: od 1 kwietnia do 30 września, wtorek każdego tygodnia od 1 paźdz. do 30 marca każdego tyg.

Skupie, osada Mokobody, pow. Siedlce, dni jarmarków pierwsza środa każdego miesiąca, oraz pierwsza środa po 15-ym października każdego roku (jarmark roczny).

Sławatycze, osada S., pow. Włodawa, dni jarmarków poniedziałek po 1-ym każdego mies. Dni targów poniedz. każdego tygodnia.

Sobibór, Maroszyn Mały, pow. Włodawa, dni targów każda środa o ile nie będzie świąt rz.-kat.

Sobirów, Wola Uhruska, dni targów czwartek każdego tygodnia.

Sobienie Jeziory, osada S. J., pow. Garwolin, dni targów wtorek każdego tygodnia.

Sobolew, osada S., pow. Garwolin, dni targów czwartek każdego tyg.

Sokołów, miasto pow., dni jarmarków czwartek po: 6 stycz., Bożem Ciele, 16 sierp., 29 września, 30 paźdz. oraz w Wielki Czwartek. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Sterdyń, osada St., pow. Sokołów, dni jarmarków poniedziałek po: 21 stycz., 24 lut., 10 marca, 1 maja, 15 czerw., 25 lip., 24 sierp., 21 wrześ., 15 i 28 paźdz., 11 listop. i 21 grudnia. Dni targów poniedziałek każdego miesiąca.

Stoczek, osada St., pow. Węgrów, dni jarmarków: poniedziałek każdego tygodnia.

Stoczek, miasto St., pow. Łuków, dni jarmarków wtorek każdego drugiego tygodnia.

Swierze, osada Ruda Huta, powiat Chełm, dni targów czwartek każdego drugiego tygodnia.

Swierze, osada S., pow. Chełm, dni targów środa każdego drugiego tygodnia

Szczebrzeszyn, miasto S., pow. Zamość dni targów wtorek każdego tygodnia.

Tarnogród, osada T., pow. Biłgoraj, dni jarm. wtorek po: 6 stycz., Niedzieli Palmowej, 2 lipca i 14 wrześ nia, oraz przed 10 sierp. i 23 paźdz. Dni targów wtorek każdego tyg.

Tomaszów, miasto T., pow. T. Lub., dni targów czwartek każdego tyg.

Turka, osada Dorohusk, pow. Chełm, dni targów czwartek każdego tyg.

Turobin, osada T., pow. Krasnystaw, dni jarmarków wtorek po: 25 stycz., 19 marca, 23 kwietnia, św. Trójcy, 29 czerwca, 16 sierpnia, 15 październ. i 4 grudnia. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Tyszowce, os. T., p. Tomaszów Lub., dni jarmarków środa po: 11 stycz., 1 lut., 19 i 22 lut., 29 marca

10 maja, 21 maja, 31 maja, 21 czerwca, 5 lipca, 9 sierpnia, 13 wrześ. i 8 list. Dni targów środa każdego tygodnia.

Urzędów, osada U., pow. Janów Lub., dni jarmarków pierwszy poniedziałek po Popielcu, pierwszy poniedziałek po Wielkanocy, 15 czerwca, 10 sierp., 18 paźdz. i 9 grudnia. Dni targów poniedziałek każdego drugiego tygodnia.

Węgrów, miasto pow., dni jarmarków wtorek każdego tygodnia (2 roczne w marcu i listopadzie). Dni targów piątek każdego tygodnia.

Werbkowice, wieś W., pow. Hrubieszów, dni (jarmarków) targów czwartek każdego tygodnia.

Włodawa, miasto pow., dni jarmarków czwartek po Wielkanocy prawosław., 4 lipca, 28 sierpnia i 14 października. Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Wohyń, osada W., pow. Radzyń, dni jarmarków poniedziałek, o ile nie będzie świąt rz.-kat. Dni targów poniedziałek każdego tygodnia.

Wojsławice, osada W., pow. Chełm, dni jarmarków środa po: 19 mar., św. Trójcy, 24 kwiet., 8 wrześ., 29 wrześ. i 25 listop. każdego tygodnia. Dni targów środa drugiego każdego tygodnia.

Wola Czołnowska, osada Baranów, pow. Puławy, dni targów wtorek każdego tygodnia.

Wola Wereszczyńska, wieś Wereszyn, dni targów środa każdego drugiego tygodnia.

Wysokie, osada W., pow. Krasnystaw, dni jarmarków pierwsza środa każdego miesiąca, o ile nie będzie świąt rz.-kat.

Zakanale, osada Konstantynów, pow. Konstantynów z siedzibą w Janowie Podl., dni jarmarków wtorek po 5-ym każdego miesiąca.

Zaklików, osada Z., pow. Janów Lub., dni jarmarków 22 stycz., nast. dzień po niedz. środopostnej, 27 lipca, 25 sierp., 2 listop. i 14 grudnia. Dni targów środa każdego tygodnia.

Zakrzówek, osada Z., pow. Janów Lubelski, dni targów czwartek każdego tygodnia.

Zamość, miasto pow., dni jarmarków poniedziałek po: 7 lut., 9 marca, Wniebowstąp. Pańskiem, 12 lipca, 21 wrześ. — Dni targów czwartek każdego tygodnia.

Żelechów, miasto Ż., pow. Garwolin, dni targów wtorek i piątek każdego tygodnia.

Zemborzyce, os. Głusk, pow. Lublin, dni targów co drugi poniedziałek, o ile nie będzie św. rz.-kat.

Żółkiewka, osada Z., pow. Krasnystaw, dni targów poniedziałek każdego tygodnia.

Zwierzyniec, wieś Z., pow. Zamość, dni targów środa każdego tygodnia.

Woj. Lwowskie.

Baligród, pow. liski: Każdego poniedziałku targ tygodniowy; w razie święta targi nie odbywają się.

Baranów, pow. tarnobrzeski: co wtorku targ.

Bełz, pow. sokalski: Co czwartku targ. W pierwszy dzień po św. Stefanie, mucz. ruskim, w pierwszy poniedziałek Zapust. grec.-kat., w pierwszy poniedziałek po Niedzieli kwietniej rusk., po Przewodniej Niedzieli rusk., Wielkanocnych Świętach rusk., w pierw. wtorek po Ziel. Świętach rusk., 2 lipca, 2 sierp., 18 paźdz., 27 listop., 18 grud.

Bircza, miasto, pow. dobromilski: 2 stycz., 29 czerw., 6 paźdz.,; co środę targ.

Błażowa, pow. rzeszowski: 6 stycznia, 12 marca, 2 lipca, 8 sierpnia, 11 i 29 września, 13 grudnia. Każdej środy targ.

Bóbrka, miasto pow.: 16 stycz., 17 marca, 8 maja, 26 lipca, 31 paźdz., 7 grudnia. Co czwartku targ.

Brzozów, miasto pow.: w poniedziałek wzgl. wtorek po 3 Królach, w dzień św. Doroty, — zawsze w poniedziałek, wzgl. poniedziałek po środopościu (w razie święta wtorek), w dzień św. Wojciecha, wzgl. wtorek po Ziel. Świętach, w dzień św. Piotra i Pawła, poniedz. w dzień św. Magdaleny, poniedz. w dzień św. Bartłomieja, w dz. św. Krzyża, w dzień św. Franciszka, w dz. W. Święt., 4 grudnia. Każdego poniedziałku targ.

Bukowsko, pow. Sanok. Co czwartek targ.

Chodorów, pow. Bóbrka. Jarmarki 14 października.

Cieszanów, m. pow. Co wtorku targ.

Czudec, pow. Strzyżów. Co środy targ.

Domaradz, pow. Brzozów: 7 stycz. w pierw. środę po św. Walentym, 4 marca w pierwszą środę po św. Kazimierzu, 1 maja w pierwsz. środę po św. Filipie i Jakóbie, 2 lipca w pierwszą środę po Naw. N. P. Marji, 5 wrześ. w pierwszą środę po św. Wawrzyńcu, 11 list. w pierwszą środę po św. Marcinie.

Dobromil, miasto pow.: 19 stycz., od 1 do 18 sierp. Każd. poniedz. targ.

Drohobycz, miasto pow. Co poniedz. targ.

Dubiecko, pow. przemyski: 25 stycz., 20 lut., 27 marca, 6 i 30 czerw., 4 września, 4 paźdz., 2 i 27 listopada, 21 grudnia.

Dukla, pow. krośnieński: 7 stycz., 24 lutego, 19 marca, po Wniebowst., Bożem Ciele, 24 czerw., 22 lipca, 30 wrześ., 20 listop., 20 grudnia. Co czwartku targ.

Dynów, pow. Brzozów: 10 stycz., w dzień św. Pawła, czwartek, 2 lut., w dzień N. P. M. Gromn., czwartek, 19 marca, w dzień św. Wojciecha, czwartek, 14 kwiet., w dzień św. Walerjana, czwartek, w nast. dzień po Wniebowst. Pańsk., 13 czerwca, w dzień św. Antoniego, czwartek, 25 lipca, w dzień św. Jakóba, czwartek, 20 sierp., w dzień św. Stefana, czwartek, 9 września, w dzień po Matce Bosk. Siewnej, 10 paźdz., w dzień Matki Bosk. Różańcowej, 5 listop., w dzień św. Elżbiety, czwartek, 6 grudnia, w dzień św. Mikołaja. Co czwartku targ (w razie święta w piątek.)

Frysztak, pow. Strzyżów. Co czwartku targ.

Głogów i Jawornik polski, pow. Rzeszów, mimo, że posiadają koncesje na targi i jarmarki, targi i jarmarki po wojnie nie odbywają się.

Gródek Jagiell., miasto pow. Każdego czwartku targ.

Jaćmierze, powiat Sanok. — Jarmarki w poniedz. i wtorek po niedzieli środopostnej, 8 i 9 maja, 24 i 25 czerw. (podług kalendarza pol.).

Jarosław, miasto pow. Co piątku targ.

Jaryczów nowy, pow. lwowski: 21 stycznia, 30 maja, 19 wrześ., 11 listopada. Co środy targ.

Jawornik, pow. rzeszówski. Co poniedziałku targ.

Jaworów, miasto pow.: 13 maja, 1 sierpnia, 6 października, 6 grudnia. Co poniedziałku targ.

Kamień, pow. Nisko. Co wtorku targ.

Kańczuga, pow. przeworski. Targ. odbywają się co wtorku. Jarmarki odbywają się w najbliższy wtorek po: Trzech Królach, Niedzieli starozapustnej, św. Grzegorza, Niedzieli czarnej, Zielonych Świętach, św. Piotrze i Pawle, św. Marji Magdalenie, Wniebowzięciu, św. Rozalji, św. Michale, Karolu, Barbarze.

Kolbuszowa, miasto pow. Co wtorku targ.

Komarno, pow. Rudki. Co pon. targ.

Korczyna, pow. Krosno. Co piątek targ.

Krakowiec, pow. jaworowski. Jarmarki odbywają się: pierwszy czwartek po: rusk. Nowym Roku, Rus. Świtenju, św. Józefie, rusk. Wielkiej Nocy, św. Jakóbie, rusk. Czesnim chrzeście, św. Łukaszu, ruskim Dwytrze, św. Katarzynie, rusk. Mikołaju. Co czwartek targ.

Krosno, miasto pow.: pierwszy poniedziałek po Nowym Roku, 3 kwiet., w poniedz. po św. Trójcy, 31 lipca, pierwszy poniedziałek w miesiącu na św. Szymona i po 22 paźdz. pierwszy poniedziałek.

Kulików, pow. żółkiewski: 14 stycz., 14 lut., 14 kwiet., 5 maja, 21 czerw., 20 lipca, 28 sierpnia, 27 wrześ., 12 paźdz., 10 listop., 20 grudnia.

Leżajsk, pow. łańcucki. 21 stycznia, 23 kwiet., 9 maja, 24 sierp., 14 wrześ., 4 paźdz., 6 grudnia. Co wtorku targ.

Lubaczów, pow. cieszanowski. Co poniedziałek targ.

Lwów, miasto stoł. Małopolski. — Co piątku targ.

Lutowiska, pow. liski. Według obrządku gr.-kat.: Po Nowym Roku, po Strydeni, w środę środopustną, po św. Jurze, po Wniebowstąpieniu, po Zielonych Świętach, w piątek po 9-ym czwartku od Świąt Wielkiejnocy, po św. Piotrze, po Przemienieniu Pańskiem, po Nar. N. P. M., w dniu Łuki (31 paźdz. rzym. kat.), po św. Mikołaju. Co czwartku targ.

Łąka, pow. Sambor. Od czasu wybuchu wojny targi ani jarmarki nie odbywają się.

Łańcut, miasto pow.: 7 stycz., 3 lut., 13 czerw., 13 lipca, 24 sierp., 4 paźdz., 11 i 30 listopada. — Uwaga: Prócz tego odbywają się jarmarki w terminie niestałym: 1. Czwarty wtorek po wielkim poście, 2. poniedziałek po Wniebowstąpieniu. — Co wtorku targ.

Lisko, pow. Lisko. Co wtorku targ. W razie święta targi w dzień nast.

Majdan, pow. Kolbuszowa. Co poniedziałek targ.

Mikołajów, pow. Bóbrka. Jarmarki odbywają się: 1. Następnego dnia po rusk. św. Stefanie 10 stycz. 2. następnego dnia po Trzech Świętych 13 lut. 3. następ. dnia po Palmowej niedzieli. 4. W dniu ruskiego Bożego Ciała. 5. 15 maja (rzym.-kat.). 6. 10 czerwca (rzym.-kat.). 7. W dniu rusk. Uspania Anny 7 sierpnia. 8. 10 wrześ. (rz.-kat.). 9. W dniu rusk. Pokrowyj 14 paźdz. 10. 15 list. (rz.-kat.).

Mosty wielkie, pow. żółkiewski. — Co środy targ.

Mrzygłód, pow. sanocki. Jarmarki odbywają się po ruskiej: Matce Bosk. Gromnicznej, Zwiastowaniu, Przewodniej niedzieli, Boż. Ciele (pol.), Matce Boskiej Zielnej, Wzniesieniu Krzyża, św. Michale, św. Mikołaju. W razie święta najbliższy poniedz.

Narol. pow. Lubaczów. Co czwartek targ.
Nawarja. pow lwówski: 18 stycznia, 14 lut., 11 lipca. 18 sierp., 26 wrz., 10 listop. Co środy targ.
Niebylec. pow strzyżowski. Co poniedziałku targ.
Niemirów pow. rawski. W razie święta polskiego. ruskiego. lub żydowskiego, jarmark odbywa się w następny dzień. Co czwartku targ.
Oleszyce. pow Lubaczów. Co środy targ.
Podbuż. pow. Drobobycz. Od czasu wybuchu wojny targi ani jarmarki nie odbywają się.
Pruchnik pow jarosławski. Jarmarki odbywają się 23 stycznia. 24 lut., 20 marca. 10 i 24 kwiet.. 8 maja. 16 czerw.. 13 lipca. 26 lipca 7 sierp., 11 wrześ.. 16 paźdz., 13 listop., 7 i 27 grudnia.
Przemyśl. miasto pow.: 13 stycz., 6 kwiet.. 6 lipca. Co piątku targ.
Przeworsk, miasto pow.: 2 stycz., 19 marca 1 maja. 27 lipca 4 paźdz., 19 listop. Co poniedz., środy i piątku na artykuły spoż. targ.
Radomyśl. pow. Tarnobrzeg. Co poniedziałek targ.
Radymno. pow jarosławski: 2 stycz., 14 lut.. 4 marca. 10 marca. 23. kw., 8 maja. 16 lipca. 10 i 24 sierpnia. 21 września. 18 paźdz., 21 listop., 22 grudnia. Co poniedziałku targ.
Ranizów pow. Kolbuszowa. — Co czwartku targ.
Rawa ruska. miasto pow W razie święta polskiego. ruskiego lub żydowskiego jarmark odbywa się w następny dzień. Co poniedz. targ.
Rozi. pow Krosno: 26 lipca, 24 sierpnia, 6 grudnia.
Rozwadów. pow. Tarnobrzeg. — Co wtorku targ.
Rudki. miasto pow. Co wtorku targ.
Rudnik. p. Nisko. Co czwartku targ.
Rymanów. pow. sanocki. Co poniedz. targ W poniedziałki, których odbywają się jarmarki w Krośnie, odpadają targi w Rymanowie.
Rzeszów. miasto pow: 19 marca, 23 kwietnia, na św. Trójcę. 2 lipca. 21 wrześ.. 2 listop.. 21 grudnia. Co piątku targ
Sambor. miasto pow Co czwar. targ.
Sanok. miasto pow. Co środy targ. (W razie święta w piątek.)
Sądowa Wisznia, pow. mościski: 2 stycz.. 6 czerw.. 28 sierp.. 21 paźdz. Targi tygodniowe każdej środy.
Sieniawa. pow. jarosławski. Co czwartku targ
Sokal. miasto pow.: 18 stycz. 24 lut.. 18 lipca. 4 paźdz.. 2 i 22 list., 13 grudnia. Co poniedziałku targ.
Sokołów pow Kolbuszowa: 25 marca. 29 czerw., 25 lipca. 11 paźdz. Co środy targ
Stary Sambor, miasto pow. Każdego wtorku targ.
Strzeliska nowe, pow. bóbrecki. Następnego dnia po św Jordanie rusk., następnego dnia po ruskich Ziel. Świętach. W sierpniu następ. dnia po gr K. Usp. Boh. W grudniu po gr.-k. Uwedeniu Boh. nast. dnia. Co poniedziałek targ.
Strzyżów miasto pow. Co wtorek targ
Szczerzec. pow lwowski: 2 stycznia. pierwszy wtorek po Ziel Świąt. 13 lipca. 30 wrześ. Co czwartku targ
Tarnobrzeg (Dzików), miasto pow.. W każdą środę targ
Tyczyn. pow. rzeszowski: 24 stycznia. 4 marca na Zwiastowanie N. P. M., w piątek po Bożem Ciele. 22 lipca, 17 sierp.. 21 paźdz., 28 paźdz., 25 listopada.
Ulnów. pow. rawski: W razie święta polsk., ruskiego, lub żydowskiego jarmarki odbywają się w następny dzień — 20 stycz.. 20 lut., 13 czerwca. 13 lipca. 20 wrześ., 31 paźdz. Każdego piątku targ
Ulanów. pow. Nisko. Co poniedz. targ.
Ustrzyki dolne. pow. Lisko. — Według obrzadku gr.-kat.: Po Nowym Roku, po Strydeni. w środę środopustną. po św. Jurze. po Wniebowstąpieniu, po Zielonych Świętach, w piątek po 9-tym czwartku od Świąt Wielkiejnocy. po św. Piotrze, po Przemienieniu Pańskiem, po Nar. N P Marji, w dniu Luki (31 paźdz. rzym.-kat.), po św. Mikołaju. Co środy targ.
Wielkie Oczy. pow. jaworowski: 4 stycz. 8 lut.. 29 marca. 31 maja, 19 lipca. 23 sierp., 4 paźdz., 6 grud Co środy targ.
Winniki. p. lwowski. Co soboty targ.
Żołynia. pow. łańcucki: 25 stycznia, 24 lut., 19 marca. 1 i 31 maja, 24 czerwca. 27 lipca. 10 sierpnia. 24 września, 28 października. 25 listopada i 21 grudnia; prócz tego odbywa się jarmark o terminie niestałym w poniedziałek po niedzieli palmowej.
Żółkiew. miasto pow.: 2 i 20 stycznia. 3 i 27 lutego. w środę 4-go tygodnia rusk. wielk. Postu, 3 maja. 30 czerwca 14 sierpnia. 14 września, 2 i 11 listopada, 5 grudnia. Co wtorku targ.

Woj. Łódzkie.

Powiat Brzeziński.

Będków: a) Jarmarki w środy: po św. Agnieszce. po św Józefie. przed Znalezieniem św Krzyża, po św. Bartłomieju. przed św Szymonem i Judą po św. Katarzynie. b) Targi w środy
Brzeziny: a) Jarmarki w czwartki: po 10-ym i 21-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.
Głowno: a) Jarmarki we wtorki: po Trzech Królach. po Oczyszczeniu N. M. P.. po Wniebowstąpieniu Pańskiem po św Jakóbie. przed św Idzim. po św. Katarzynie. b) Targi we wtorki.
Jeżów: a) Jarmarki w środy: po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.
Katarzynów: Targi we wtorki
Stryków: a) Jarmarki w czwartki: po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.
Tomaszów Mazowiecki: Targi we wtorki i piątki
Ujazd: Jarmarki w poniedziałki.

Powiat Kaliski.

Błaszki: a) Jarmarki we wtorki: po 2-gim lutego. po Przewodniej Niedzieli. po 13 czerwca po 16 sierpnia. po 28 września, po 25 listopada. oraz po 8-ym stycznia. marca. maja. lipca. września i listopada. b) Targi w poniedziałki. z wyjątkiem poniedziałków w tygodniach. w których odbywają się jarmarki.
Ceków: Jarmarki w poniedziałki po 14-ym każdego miesiąca
Godziesze-Wielkie: Jarm. w czwartki po 14-ym każdego miesiąca.
Chocz: a) Jarmarki we wtorki: przed 1 stycznia. przed 1 marca. przed 1 maja. przed 1 lipca. przed 1 września. przed 1 listopada. b) Targi we wtorki przed 1-ym każdego parzystego miesiąca. t. j. przed 1 lutego, przed 1 kwietnia itd.
Iwanowice: Jarmarki we wtorki: po Trzech Królach. po św. Kazimierzu, po św. Trójcy. po Przemienieniu Pańskiem. po Nar. N. M. P., po św Andrzeju
Kalisz: a) Jarmarki we wtorki: po 2 lutego. przed św Markiem, 19, 20 i 21 maja (3 dni). przed św. Idzim, po św. Jadwidze. po św. Marcinie. b) Targi we wtorki i piątki
Koźminek: a) Jarmarki w środy: po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy
Opatówek: Jarmarki w poniedziałki: po pierwszym każdego miesiąca
Stawiszyn: a) Jarmarki w poniedziałki po 8-ym każdego miesiąca. — b) Targi w czwartki, wyłączając czwartki w tygodniach. w których odbywają się jarmarki.
Strzałków: Jarmarki w czwartki: po 1 stycznia. po 1 marca. po 1 maja, po 1 lipca. po 1 września, po 1 listopada.

Powiat Kolski.

Babiak: a) Jarmarki we wtorki: po 5 lutego. po 5 kwietnia, po 5 czerw., po 5 sierpnia, po 5 października. po 5 grudnia. b) Targi w poniedziałki po 15 każdego miesiąca.
Brudzew: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca.
Dąbie: a) Jarmarki w czwartki: po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki i czwartki.
Koło: a) Jarmarki we wtorki: po 1-ym każdego miesiąca i po Oczyszczeniu N M P. po niedzieli środopustnej, po św. Stanisławie, pod podwyższeniu św. Krzyża. po św. Szymonie i Judzie, po św. Katarzynie. b) Targi we wtorki i piątki.
Kłodawa: a) Jarmarki we wtorki: po 7 każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki
Izbica: a) Jarmarki w czwartki: po Trzech Królach. po św Kazimierzu, po św. Stanisławie. po Nawiedzeniu N. M P., po św. Franciszku Borg., przed św. Mikołajem. b) Targi w czwartki
Sompolno: a) Jarmarki w środy: po Oczyszczeniu N M P., po Niedzieli Kwietniowej. po Zielonych Świątkach. przed św Janem. po Podwyższeniu Krzyża św., przed Bożem Narodzeniem. b) Targi w czwartki.

Powiat Koniński.

Golina: a) 12 jarmarków rocznie w środy po 14-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki
Grodziec: Jarmarki we wtorki po 14-ym każdego miesiąca.
Konin: a) Jarmarki we wtorki: po 7-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki
Kramsk: Jarmarki w poniedziałki: po 15 stycznia. po 15 marca, po 15 maja, po 15 lipca. po 15 września. po 15 listopada
Krzymów: Jarmarki w poniedziałki po 15 lut., 15 kwiet., 15 czerw., 15 sierp.. 15 listop. i 15 grudnia
Rychwał: a) Jarmarki w poniedziałki przed 1 każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki
Rzgów: Jarmarki w poniedziałki po 20-ym każdego parzystego miesiąca, t. j po 20-ym lutego. po 20-ym kwietnia itd.. po 15 stycznia, po 15 kwietnia. po 15 lipca, po 15 paźdz.
Ślesin: a) Jarmarki w poniedziałki: po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.
Tuliszków: Jarmarki w środy przed 15-ym każdego miesiąca.

Władysławów: a) Jarmarki w środy: przed św. Józefem, przed Zielonemi Świątkami, przed św. Janem, przed św. Bartłomiejem, przed WW. Świętymi, przed pierwszą Niedzielą Adwentu. b) Targi w środy.

Powiat Łaski.

Lutomiersk: a) Jarmarki w środy: po św. Błażeju, po Niedzieli Palmowej, po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju, po św. Jadwidze, przed św. Barbarą. b) Targi w środy.

Łask: a) Jarmarki w czwartki: po Trzech Królach, po Niedzieli Palmowej, po Zielonych Świątkach, po Nawiedzeniu N. M. P., po Wniebowzięciu N. M. P., po św. Michale. b) Targi w czwartki.

Pabjanice: a) Jarmarki w poniedziałek po św. Agnieszce, we wtorek po św. Józefie, w poniedziałek po św. Alojzym, w poniedziałek przed św. Wawrzyńcem, w czwartek przed św. Szymonem i Judą, w czwartek przed św. Tomaszem. b) Targi we wtorki i piątki.

Szczerców: a) Jarmarki we czwartki: po św. Agatonie, po św. Józefie, po św. Urbanie, po św. Jakóbie, po Narodzeniu N. M. P., po WW. Świętych. b) Targi w czwartki.

Widawa: a) Jarmarki: 23 lutego, 16 marca, 2 kwietnia, 13 lipca, 16 listopada, 21 grudnia. b) Targi w poniedziałki.

Zelów: Targi w środy.

Powiat Łęczycki.

Grabów: a) Jarmarki w środy: po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.

Łęczyca: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Ozorków: a) Jarmarki w poniedziałki: po 7-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki i piątki.

Poddębice: a) Jarmarki we wtorki: po Trzech Królach, po św. Józefie, po św. Stanisławie, po św. Marji Magdalenie, po św. Tekli, po św. Marcinie. b) Targi we wtorki.

Piątek: a) Jarmarki w poniedziałki: po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.

Wartkowice: Jarmarki w poniedziałki: po 20 stycznia, po 20 marca, po 20 maja, po 20 lipca, po 20 września, po 20 listopada.

Powiat Łódzki:

Aleksandrów: a) Jarmarki w czwartki: po 10-ym każdego miesiąca. b) Targi w piątki.

Chojny: Targi w środy.

Kazimierz: Jarmarki we wtorki po 5-ym stycznia po 5-ym marca, po 5-ym maja, po 5-ym lipca, po 5-ym września, po 5-ym listopada.

Konstantynów: a) Jarmarki w poniedziałki: po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.

Łódź: a) Jarmarki we wtorki: przed Oczyszczeniem N. M. P., przed Niedzielą Kwietniową, przed św. Antonim, przed św. Hipolitem, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem. b) Targi we wtorki i piątki.

Ruda Pabjanicka: Targi w czwartki.

Tuszyn: Jarmarki we wtorki.

Zgierz: a) Jarmarki w środy: po 15 każdego miesiąca. — b) Targi we wtorki i piątki.

Powiat Piotrkowski.

Bełchatów: a) Jarmarki w poniedziałki: po Niedzieli Środopustnej, przed św. Stanisławem, po św. Erazmie, przed Narodzeniem N. M. P., po św. Aniołach Stróżach, po Bożem Narodzeniu. b) Targi w poniedziałki.

Gorzkowice: Targi w poniedziałki.

Kamieńsk: a) Jarmarki w środy: po Oczyszczeniu N. M. P., po św. Józefie, przed św. Filipem i Jakóbem, po św. Marji Magdalenie, po św. Franciszku Serafickim, przed św. Tomaszem Apostołem. b) Targi w środy.

Kleszczów: Targi we wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Piotrków: a) Jarmarki w poniedziałki: po św. Stanisławie, po św. Janie Chrzcicielu, po św. Jakóbie, po św. Marcinie. b) Targi we wtorki i piątki.

Ręczno: Targi we wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Rozprza: Targi w czwartki.

Srocko: Targi w poniedziałki.

Sulejów: a) Jarmarki w poniedziałki: po św. Agnieszce, po św. Grzegorzu, we wtorek po św. Stanisławie, w poniedziałek po Wniebowst. N. M. P., po Podwyższeniu św. Krzyża, po św. Leonardzie. b) Targi w środy.

Wolbórz: a) Jarmarki we wtorki: po św. Kazimierzu, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po św. Piotrze i Pawle, po św. Rochu, po św. Jadwidze, po św. Mikołaju. b) Targi w czwartki.

Powiat Radomskowski.

Brzeźnica: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym i 15-ym każd. mies. b) Targi w poniedziałki po 15-ym każdego miesiąca.

Koniecpol: a) Jarmarki w czwartki po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.

Pajęczno: a) Jarmarki we wtorki: po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Pławno: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki po 15-ym każdego miesiąca.

Radomsko: a) Jarmarki w czwartki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.

Sulmierzyce: a) Jarmarki w poniedziałki: po 15 stycznia, po 15 marca, po 15 maja, po 15 września, po 15 listopada. b) Targi w poniedziałki przed 1 i 15 każdego miesiąca.

Wielgomłyny: a) Jarmarki w poniedziałki: po 1 stycznia, po 1 marca, po 1 maja, po 1 lipca, po 1 września, po 1 listopada. b) Targi w poniedziałki.

Żytno: a) Jarmarki w środy po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.

Powiat Sieradzki.

Braszewice: a) Jarmarki w środy po 1-ym każdego miesiąca.

Burzenin: a) Jarmarki w środy po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.

Sieradz: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Szadek: a) Jarmarki w środy po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.

Warta: a) Jarmarki w czwartki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.

Zadzim: Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca.

Zduńska Wola: a) Jarmarki we wtorki po 20 każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Złoczew: a) Jarmarki w poniedziałki po 14-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki.

Powiat Słupecki.

Kazimierz-Biskupi: a) Jarmarki w środy: po 20 stycznia, po 20 marca, po 20 maja, po 20 lipca, po 20 września, po 20 listopada.

Kleczew: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Pyzdry: a) Jarmarki w czwartki po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.

Skulsk: Jarmarki w poniedziałki po 8-ym każdego miesiąca.

Słupca: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Wilczyn: Jarmarki w środy: po 15 lutego, po 15 kwietnia, po 15 czerwca, po 15 sierpnia, po 15 października, po 15 grudnia.

Zagórów: a) Jarmarki w środy po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.

Powiat Turecki.

Dobra: a) Jarmarki w poniedziałki: po św. Walentym, po Przewodniej Niedzieli, po św. Trójcy, po św. Mateuszu, po WW. Świętych, przed św. Tomaszem. b) Targi w środy.

Turek: a) Jarmarki we wtorki po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki i piątki.

Uniejów: a) Jarmarki we wtorki: po św. Macieju, po Przewodniej Niedzieli, przed Zielonemi Świątkami, po św. Wawrzyńcu, przed św. Michałem, przed św. Andrzejem. b) Targi w czwartki.

Powiat Wieluński.

Bolesławiec: a) Jarmarki w poniedziałki: po 15 stycznia, po 15 marca, po 15 maja, po 15 lipca, po 15 wrześ., po 15 listopada. b) Targi w poniedziałki.

Działoszyn: a) Jarmarki w czwartki: po Trzech Królach, po Wielkanocy, przed Zielonemi Świątkami, po św. Jakóbie, po WW. Świętych, przed Bożem Narodzeniem. b) Targi w czwartki.

Kraszewice: Jarmarki we wtorki po 14-ym każdego miesiąca.

Lututów: a) Jarmarki w czwartki: przed 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki.

Osjaków: a) Jarmarki w poniedziałki: po 1 stycznia, po 1 marca, po 1 maja, po 1 lipca, po 1 września, po 1 listopada. b) Targi w poniedziałki.

Praszka: a) Jarmarki w środy po 15-ym każdego miesiąca. b) Targi w środy.

Rudniki: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w poniedziałki po 15-ym każdego miesiąca.

Skomlin: a) Jarmarki w czwartki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi w czwartki po 15-ym każdego mies.

Wieluń: a) Jarmarki we wtorki po 1-ym każdego miesiąca. b) Targi we wtorki.

Wieruszów: a) Jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca. — b) Targi w środy. — Jarmarki i targi przypadające na uroczyste dnie świąteczne, odbywać się będą dnia następnego.

Woj. Nowogródzkie.

Powiat Baranowicze.

Baranowicze: Jarmarki: 9 stycz., 23 kwiet. i 1 paźdz. Targi w poniedziałki i czwartki.
Lachowicze: Targi w środy i piątki. Jarmarki: 25 maja, 21 czerwca i 27 października.
Mołczadź: Targi w środy. Jarmarki: 23 kwiet., 12 lipca, 2 sierp., 27 września.
Horodyszcze: Targi w poniedziałek. 3 jarm. doroczne. 7 maja, 4 czerw. i 10 października.
Ostrów: Targi w dniu 15 każdego miesiąca. Jarmarki: 8 i 19 stycz. 7 kwiet., 22 maja, 12 lipca. 19 i 28 sierpnia. 21 września. 14 października. 10 listopada, 27 listopada. 14 i 19 grudnia każdego roku.
Stołowicze: Jarmarki: 28 sierpnia i 24 września.

Powiat Lida.

Lida: Targi w poniedziałki.
Ejszyszki: Targi w czwartki. Jarmarki: 18—20 maja. 8—10 czerwca.
Woronowo: Targi we wtorki.
Iwje: Targi w środy. Jarmarki: 2 stycznia. 1 lutego, 18 maja. 8 czerwca, 30 czerwca, 29 września, 1 i 2 listopada.

Powiat Szczuczyn.

Szczuczyn: Targi w poniedziałki i czwartki.
Wasiliszki: Targi w wtorki. Jarmarki 2 w roku, 24 kwiet. i 5 czerwca.
Ostryna: Targi w poniedziałki.
Żołudek: Targi w poniedziałki.
Bielica: Targi w środy.
Sobakińce: Targi w środy.
Sobotniki: Targi w poniedziałki. Jarmarki pierwszy poniedziałek każdego miesiąca.
Bieniakonie: Targi w środy.
Nowy-Dwór: Targi w czwartki.
Raduń: Targi w środy.
Lipniszki: Targi w czwartki. Jarmarki: 7 stycznia, 5 marca, 11 czerwca, 16 i 26 lipca. 16 sierpnia, 9 wrześ.
Skrzybowce: Targi w środy.

Powiat Nieśwież.

Nieśwież: Targi w środy i piątki.
Kleck: Targi w poniedziałki.
Snów: Targi we wtorki.
Horodziej: Targi w czwartki.
Siniawka: Targi w czwartki.
Zaostrowiecze: Targi w czwartki. Jarmarki: 22 maja i 1 września.

Powiat Nowogródek.

Nowogródek: Targi w poniedziałki i czwartki. Jarmarki: 1 marca, 22 czerwca, 19 sierpnia, 17 grudnia.
Zdzięcioł: Targi we wtorki i piątki.
Lubcza: Targi we wtorki i piątki.
Korelicze: Targi w środy. Jarmarki: 5 stycznia, 18 kwietnia, 6 czerwca, 29 czerwca, 6 sierpnia i 8 września.
Nowojelnia: Targi w środy.
Dworzec: Targi w poniedziałki.

Powiat Słonim.

Słonim: Targi w poniedz. i czwartki.
Byteń: Targi 20 każdego miesiąca. Jarmarki: 12 lipca i 27 października.
Dereczyn: Targi we wtorki i 23 każdego miesiąca.
Kozłowszczyzna: Targi w poniedziałki.

Powiat Stołpce.

Stołpce: Targi w wtorki i piątki i czwartki: Jarmarki: 6 marca, 14 kwietnia, 22 maja, 12 września, 9 października 8 listopada, 19 grudnia.
Mir: Targi w poniedziałki. Jarmarki: 24 lutego, 8 czerwca, 22 lipca.
Derewno: Targi w czwartki.
Rubieżewicze: Targi w poniedziałki.
Turzec: Targi we wtorki. Jarmarki: 6 maja i 8 grudnia.

Powiat Wołożyn.

Wołożyn: Targi w poniedziałki i czwartki. Jarmarki: 12 stycznia. 29 lutego, 12 kwietnia, 14 czerwca, 17 września.
Traby: Targi we wtorki.
Wiszniew: Targi we środy. Jarmarki: we środę po Trzech Królach, w środę popielcową, w środę pierwszą i drugą postu, po wszystkich świętych.
Naliboki: Targi w poniedziałki.
Iwieniec: Targi w środy.
Wolma: Targi w czwartki.

Woj. Poleskie.

Powiat Brzeski.

Brześć n. B.: Targi wielkie 1 i 16 każdego miesiąca. Targi małe środa i piątek każdego tygodnia.
Wysokie Litewskie: Targi małe w czwartek każdego tygodnia. Targi wielkie 20 każdego miesiąca oraz 9 lutego, 24 maja, 2 lipca, 11 września i 4 grudnia.
Kamieniec Litewski: Targi wielkie 5 stycznia, 19 stycznia, 9 lut., 5 lut., 5, 14 i 25 marca, 5 kwiet., 5 i 6 maja, 15 maja, 5 i 25 czerw., 12 i 15 lip., 15 sierp., 19 sierp., 5 i 14 września, 5 października. 14 paźdz., 5 i 21 listopada, 5 i 17 grudnia. — Targi małe w czwartek każdego tygodnia.
Czernawczyce, gm. Turna: 10 każdego miesiąca. 28 sierpnia, 10 listopada i 19 grudnia.
Czerniany: 22 każdego miesiąca.
Wielkoryta: Targi wielkie: 8 stycznia, 8 marca, 8 kwietnia, 8 maja, 8 lipca. 8 sierpnia. 8 września, 8 października. 8 listopada.
Położyn-Masiewicze, gm. Wielkoryta: Targi wielkie 4 każdego miesiąca.
Małoryta: Targi wielkie 15 i 28 każdego miesiąca.
Domaczewo: Targi wielkie w każdą środę po 15-ym każdego miesiąca i w czasie świąt prawosławnych. w Wniebowstąpienia P. i św. Łukasza.
Mokrany, gm. Wielkoryta: Targi wielkie: 26 kwiet., 26 czerw., 25 lipca i 25 września.

Powiat Drohiczyn.

Drohiczyn: Targi wielkie każdego 15 miesiąca, oraz w każdy poniedziałek wielkiego postu (prawosl.). Jarmarki: 15 lutego każdego roku. Każdego poniedziałku po prawosławnej niedzieli przewodniej. oraz każdego 22 maja, 6 sierpnia, 14 września, 19 lipca. Targi małe w poniedziałki każdego miesiąca.
Wołowel. Jarmarki 5-go dnia każdego miesiąca.
Odryżyn: Jarmarki: 8 jarmarków rocznych w dn. 12 lutego. 22 marca. 9 maja. 25 czerwca, 2 i 14 sierpnia. 9 października i 17 grudnia każdego roku.
Janów: Targi małe w środę każdego tygodnia. Jarmarki: 5 jarmarków rocznych — 4 stycznia. 6 maja, 7 lipca, 14 i 27 października każdego roku. 12 jarmarków miesięcznych 5-go każdego miesiąca. Jarmarki dodatkowe: 2 kwiet., 12 września. 22 listopada każdego roku.
Chomsk: Jarmarki: w dniach 2 i 16 stycznia, 1 lutego, 1 marca, 1 kwietnia, 1 czerwca, 1 i 12 lipca, 2 i 20 lipca, 1 i 27 września, 14 października. 21 listopada. 22 grudnia każdego roku oraz w środę przed wielkim postem (prawosł.). t. z. „maślennica" i w środę środopościa każdego roku.
Motol: Targi wielkie: 9 stycznia. 18 stycznia. 22 marca 7 kwietnia. 15 maja. 14 sierpnia, 22 września 9 października 8 listopada. 7 grudnia, 17 grudnia każdego roku i w dziesiąty tydzień po Wielkiej Nocy „Dziesiatucha". Targi małe we czwartek każdego tygodnia.

Powiat Kamień-Koszyrski.

Kamień Koszyrski: 52 jarmarki rocznie w każdy wtorek.
Soszyczno: 24 jarmarki w pierwszą i trzecią środę każdego miesiąca.
Rzeczyca: Targi wielkie 15-go każdego miesiąca.
Werchy: 12 jarmarków 1-go każdego miesiąca.
Wielka Głusza: 24 jarmarków 1 i 10 każdego miesiąca.
Krymno: 12 jarmarków 3 dnia każdego miesiąca.
Lubieszów: 12 jarmark. 10-go każdego miesiąca i tradycyjne 15 maja, 18 lipca, 21 września i 19 grudnia.
Lubiaż: 4 jarmarki rocznie w każdą ostatnią środę przed świętami W. Nocy i Bożego Narodzenia, oraz 30 lipca i 15 września.
Pniewno: 12 jarmarków 2 każdego miesiąca.

Powiat Kobrynski.

Kobryń: 1. Rynek, 2. pl. 3 Maja. Targi małe w poniedziałki i czwartki. 1. Rynek, 2. pl. 3 Maja, 3. Targowica Jarmarki 10, 20 i 30 każdego miesiąca.
Antopol: Targi małe co poniedziałek. Jarmarki: 1-go każdego miesiąca, 24 stycznia 22 marca. pierwsza środa po Wielkiejnocy, 10-ty poniedz. po Wielkiejnocy, 2 sierpnia, 27 września, 27 paźdz., 9 grudnia.
Dywin: Jarmarki 4 i 17 każdego miesiąca.
Horodec: Jarmarki: 5 każdego miesiąca, drugi dzień po Wniebowst. Pańskiem. 12 września
Samary: Jarmarki 12 każdego mies.
Lelików: Jarmarki 25 każdego mies.
Tewle: Jarmarki 7 i 26 każdego mies.
Czerniany: Jarmarki 23 każdego mies.
Mokrany: 25 każdego miesiąca.
Nowosiółki: Jarmarki: 2 stycznia, 2 marca, 1 maja, 1 lipca, 1 września, 10 listopada.
Żabinka: Jarmarki: 15 i 25 każdego miesiąca. 28 października i 14 paźdz. jarmark odpustowy.

Powiat Kosowski.

Kosów Poleski: Targi małe w czwartki każdego tygodnia z wyjątkiem przypadających w tym dniu świąt.
Różana: Jarmarki: 15 rocznie, które odbywają się 10 dnia każdego miesiąca, w środę czwartego tygodnia wielkiego postu. 12 lipca i 19 sierpnia.) Targi małe: W każdy poniedziałek z wyjątkiem przypadających w dniu świąt Targi duże: 12 listopada i 19 sierpnia, oraz w 4-ym tygodniu wielkiego postu.
Telechany: Targi duże 20 stycznia, 7 kwietnia, 6 maja, 7 lipca, 13

września, 21 listopada. Targi małe co czwartek, oprócz dni świątecz.

Iwacewicze: Jarmarki duże 15 lutego, 6 maja, 27 września, 9 listopada. Targi małe w każdą środę oprócz dni świątecznych.

Św. Wola: Jarmarki duże: 9 stycznia i 27 września i poniedziałek przewodni, według starego stylu — Targi małe: W pierwszy wtorek miesiąca a jeśli w dniu tym przypada święto — targ odbywa się w dniu poprzedzającym, czyli że w pierwszy poniedziałek danego miesiąca.

Powiat Łuniniecki.

Łuniniec: Jarmark wielki 1 i 15 każdego miesiąca. O ile w wymienione dni wypadnie święto, jarmark odbywa się następnego dnia powszedniego. Targi małe każdego dnia z wyjątkiem sobót i dni świątecznych.

Łachwa: Targi wielkie 15 każdego miesiąca.

Kożangródek: 22 maja i 19 grudnia każdego roku jarmarki małe.

Wiczyn: Na drugi dzień Ziel. Świąt według starego stylu i 28 sierpnia jarmarki małe.

Hancewicze: Targi wielkie 12 razy do roku. Odbywają się w 1-szy czwartek każdego miesiąca, o ile w dzień jarmarczny wypadnie święto, jarmark odbywa się dnia następnego i 40 targów małych w każdy pozostały czwartek.

Powiat Piński.

Pohost-Zahorodzki: Targi wielkie: 20 stycznia, 22 maja, 2 sierpnia, 10 października.

Moroczno: Targi wielkie 20 stycznia, 7 kwietnia, 12 września, 12 listopada. Targi małe 27 każdego miesiąca.

Pińsk: Targi wielkie 8 kwietnia, 21 września, 19 grudnia, wg. star stylu drugi dzień Zielonych Świąt, dziewiąty piątek po Wielkanocy i 15 sierpnia każdego roku. — Targi małe w poniedziałki, środy i piątki.

Łahiszyn: Targi wielkie 15 stycznia, 15 lutego, 7 kwietnia, 12 lipca, 19 sierpnia, 14 października. — Targi małe 1-go każdego miesiąca.

Lemieszewicze: Targi wielkie: 22 maja, 21 września.

Serniki: 15 każdego miesiąca, 22 maja, 7 lipca, 8 listopada, 19 grud.

Sudcze: Co drugi miesiąc 15-go.

Powiat Prużański.

Prużana: Targi wielkie: 19 sierpnia, 27 października i 10 listopada każdego roku. — Targi małe w poniedziałki i czwartki każdego tygodnia.

Szereszów: Targi małe w czwartek każdego tygodnia. Targi wielkie: 23 stycznia, 22 marca, 4 sierpnia, 14 października, 14 listopada.

Sielec: Targi wielkie: 23 stycznia, 9 marca, 4 sierpnia, 14 października, 14 listopada.

Malecz: Targi wielkie: 12 lipca, 14 września, 21 listopada, 9 grudnia.

Bereza Kartuska: Targi wielkie: 1 stycznia, 23 kwietnia, 29 czerwca, 15 sierpnia, 8 września, 14 października, w ostatni czwartek przed popielcem, po Wielkanocy, według starego stylu, 5 każdego miesiąca. — Targi małe w czwartek każdego tyg.

Linowo: Targi małe w środę każdego roku. — Targi wielkie 8 listopada każdego roku.

Powiat Stoliński.

Stolin: Targi wielkie: 15 stycznia, 15 lutego, 15 i 21 marca, 15 kwietnia, 6 i 15 maja, 15 i 30 czerwca, 15 lipca, 15 i 19 sierpnia, 15 września, 15 października, 15 i 29 listopada, 15 grudnia, 52 targi małe co czwartek.

Dawidgródek: Targi wielkie 1-go każdego miesiąca. Targi małe co środa i piątek każdego tygodnia.

Płotnica: Targ wielki 14 października.

Woj. Stanisławowskie.

Bohorodczany, miasto pow.: Jarmarki: 15 stycznia, 8 lutego, 6 kwiet., 19 maja., 22 czerwca, 8 lipca, 29 sierpnia, 22 września, 14 października, 9 listopada. Targi co drugą środę.

Bolechów, pow. Doliwa: Co poniedziałek targ.

Bolszowce, pow. Peczeniżyn: Jarmarki 16 lipca. Co poniedziałek targ.

Bukaczowce, pow. Rohatyn: Jarmarki: 2 stycznia, 25 lutego, 26 marca, 5 maja, 22 czerwca, 8 lipca, 10 sierp., 18 września, 2 listopada, 6 grudnia. Targi w czwartek.

Bursztyn, pow. Rohatyn: Targi w wtorek.

Delatyn, pow. Nadwórna: Co poniedziałek targ. — Jarmarki: 16 stycz., 24 marca, 24 kwietnia, 1 czerwca, 27 sierpnia, 9 września, 20 wrześ., 20 listopada, 20 grudnia.

Dolina, m. pow.: Jarmarki: 18 stycz., 16 lut., 9 mar., 13 kwiet., 14 maja, 8 czerwca, 8 lip., 3 sierp., 7 wrześ., 15 paźd., 16 listopada, 27 grudnia. Każdego wtorku targ.

Halicz, pow. stanisławowski: 25 marca, 5 lipca, 14 października. Targi w środę.

Gwoździec, pow. Turka: Co poniedziałek targ.

Horodenka, miasto pow.: 13 stycznia, 14 lutego, 1 marca, 6 kwietnia, 7 maja, 2 czerwca, 11 lipca, 27 sierpnia, 20 listopada. Targ we wtorek.

Jabłonów, pow. Peczeniżyn: 31 stycz., 15 lutego, 14 maja, 29 sierpnia, 14 października, 30 grudnia.

Kałusz, miasto pow.: Co poniedz. targ.

Kołomyja, miasto pow.: 13 stycznia, 21 lutego, 2 sierpnia, 4 września, 31 października, 18 grudnia. — Targi w środę.

Kosów, miasto pow.: Każdej środy targ tygodniowy.

Łanczyn: Jarmarki: 10 stycznia, 30 marca, 25 lipca.

Mikołajów n. D., pow. Żydaczów: Targi we wtorek.

Nadwórna, miasto pow.: Jarmarki: 20 i 21 stycznia, 7 i 8 kwietnia, 5 czerwca, 10 i 11 lipca, 7 sierpnia, 15 i 16 października, 5 grudnia. — Co wtorku targ.

Obertyn, pow. horodeński: Co poniedziałek targ.

Ottynia, pow. tłumacki: 20 i 29 stycz., 16 lutego, 22 marca, 19 kwietnia, 14 maja, 28 czerwca, 21 lipca, 20 sierpnia, 13 września, 2 i 29 listopada, 28 grudnia. — Targi tygodniowe co wtorku.

Peczeniżyn, miasto pow.: Jarmarki: 20 stycznia, 16 lutego, 22 marca, 8 kwietnia, 6 maja, 8 lipca, 29 sierp., 14 paźdz., 9 listopada, 17 grudnia. Targi we wtorek.

Rohatyn, miasto pow.: Jarmarki 17, 18 i 19 marca. Targi w środę.

Rożniatów, pow. Dolina: Jarmarki: 15 stycznia, 10 lutego, 3 maja, 13 lip., 14 sierp., 22 września, 20 październ., 22 listopada. Targ w środę.

Skole, miasto pow.: Targi w środę.

Smorze, pow. Skole: Jarmarki we wtorki co 2—3 tygodnie.

Śniatyn: Jarmarki 8 lutego, 14 października, 5 listopada, 17 grud. Targi w środę.

Sołotwina, pow. Bohorodczany: Jarmarki: 10 stycznia, 16 lutego, 14 marca, 10 maja, 11 czerwca, 2 sierpnia, 3 października, 22 listopada, 20 grudnia.

Stanisławów, miasto pow.: Jarmarki 15 lutego, 30 marca, 15 maja, 16 czerwca, 7 sierpnia, 14 września, 5 grudnia. Targi w czwartek.

Stryj, miasto pow.: Targi w czwartek.

Tłumacz, miasto pow.: Targi w poniedziałek.

Turka, miasto pow.: Jarmarki: 1 stycznia, 1 lutego, 1 kwietnia, 1 maja, 1 lipca, 1 sierpnia, 1 września, 1 października, 1 listopada. Targi w środę.

Wysocko, pow. Turka: Jarmarki pierwszego każdego miesiąca.

Zabłotów, p. Śniatyn: Targi we wtorek.

Żurawno, pow. Żydaczów: Jarmarki: 29 stycznia, 27 sierp., 13 paźdz., 21 listopada. Targi w środę każdego tygodnia.

Żydaczów, miasto pow.: Jarmarki: 20 stycznia, 11 września, 9 listopada. Targi w środę.

Woj. Tarnopolskie.

Powiat Borszczów.

Borszczów: Targi w poniedziałki.

Jezierzany: Targi w piątki.

Mielnica: Targi we wtorki.

Korolówka: Targi w czwartki. Jarmarki w środopoście i Wniebowst. obrz. gr.-kat.

Skała: Targi w środy.

Powiat Brody.

Brody: Targi w poniedziałki.

Podkamień: Targi w czwartki.

Powiat Brzeżany.

Brzeżany: Targi w środy.

Kozowa: Targi w poniedziałki.

Narajów miasto: Targi w czwartki. — Jarmarki: 20 stycznia, 8 kwietnia.

Powiat Buczacz.

Buczacz: Targi w czwartki.

Jazłowiec: Targi we wtorki.

Kołopiec: Targi co drugi wtorek.

Monasterzyska: Targi w środy.

Potok złoty: Targi w środy.

Ujście Zielone: Targi w czwartki.

Powiat Czortków.

Czortków: Targi w poniedziałki. — Jarmarki: 21 maja, 12 lipca, 20 sierpnia, 20 grudnia.

Powiat Kopyczyńce.

Chorostków: Targi w poniedziałki.

Probużna: Targi we wtorki.

Kopyczyńce: Targi w środy.

Powiat Kamionka Str.

Kamionka Str.: Targi we wtorki.

Busk: Targi we wtorki.

Milatyn Nowy: Targi w czwartki.

Powiat Podhajce.

Podhajce: Targi w czwartki.

Horożanka: Targi w środy.

Zawałów: Targi we wtorki.

Powiat Przemyślany.

Przemyślany: Targi w poniedziałki.
Gliniany: Targi w czwartki.

Powiat Radziechów.

Toporów: Targi co drugi czwartek.
Radziechów: Targi w poniedziałki.
Witków Nowy: Targi co drugą środę
Stojanów: Targi co drugi wtorek.
Łopatyn: Targi co drugą środę.

Powiat Skałat.

Skałat: Targi we wtorki.
Grzymałów: Targi w czwartki.
Podwołoczyska: Targi w czwartki.

Powiat Tarnopol:

Kozłów: Targi w czwartki.
Tarnopol: Targi w środy. Jarmarki: 2 stycznia, 14 lutego, 24 czerwca, 26 lipca, 18 sierpnia, 26 września.
Mikulińce: Targi w poniedziałki.

Powiat Trembowla.

Budzanów: Targi w czwartki.
Trembowla: Targi we wtorki. Jarmarki: 7 i 16 lipca.

Powiat Zaleszczyki.

Tłuste: Targi w czwartki.
Zaleszczyki: Targi we wtorki.

Powiat Zbaraż.

Zbaraż: Targi w poniedziałki.

Powiat Zborów.

Pomorzany: Targi w środy.
Załeżce: Targi w poniedziałki.
Zborów: Targi we wtorki.
Jezierna: Targi w poniedziałki.

Powiat Złoczów.

Złoczów: Targi w poniedziałki.
Olesko: Targi co drugi wtorek.
Sokołówka: Targi co drugą środę.

Woj. Warszawskie.

Wojew. Warszawskie.

Baranów, jarm. 6, w poniedziałki po św. Agnieszce, po Niedz. Zapustnej, po Niedz. Kwietniej, po św. Marji Magdalenie, po Wniebowzięciu NMP. przed św. Szymonem i Judą.
Biała, pow. Rawa Mazow., jarm. w piątki: po św. Wojciechu, po bł. Jakóbie Strenie, po Podn. Krzyża św., przed św. Tomaszem ap. Co piątek targ.
Bielawy, pow. Łowicz, jarm. 5, we wtorki: po św. Józefie, przed św. Filipem, po Nawiedzeniu NMP., przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.
Bielsk, pow. Płock, jarmarków 6, w środy: po Niedzieli Kwiet., po Wniebowstąpieniu Pańskiem, przed św. Janem Chrz., po św. Annie, po ścięciu św. Jana, po św. Urszuli.
Bieżuń, pow. Sierpc, jarm. 6, we wtorki: po 3 Król., po Niedz. Środop., po św. Stanisławie, po św. Małgorz., po Nar. NMP., po św. Mikołaju.
Błonie, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Kwietnej, po św. Trójcy, po św. Augustynie, po św. Łukaszu, po św. Katarzynie.
Bobrowniki, pow. Lipno, jarm. 5, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po św. Wojciechu, po Wniebowzięciu NMP., po św. Franciszku Seraf., po św. Andrzeju.
Bodzanów, pow. Płock, jarm. 6, w czwartki po Zwróceniu św. Pawła, w środy po Niedzieli Środopust., po św. Stanisławie, po św. Kosmie i Damjanie, po św. Łukaszu Eweng., po św. Klemensie.
Bolimów, pow Łowicz, jarmark. 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Urbanie, po św. Annie, po Nar. NMP., po św. Marcinie.
Brześć Kujawski, pow. Włocławek, jarmarków 6, we wtorki: po Nowym Roku, po św. Walentym, przed św. Stanisławem biskupem, po św. Józefie Kal., po św. Stefanie, po Wszystkich Świętych; z pozostawieniem jednego dnia jarmarcznego w tygodniu zamiast w piątek także we wtorek.
Chodecz, pow. Włocławek, jarm. 6, w poniedziałek po Oczyszczeniu NMP., we wtorek po św. Józefie, w poniedziałki przed św. Filipem i Jakóbem, po św. Dominiku, po św. Jadwidze i Teresie, przed św. Tomaszem Apostołem.
Chorzele, pow. Przasnysz, jarmarków 6, w poniedziałki: przed Zapustami, po Niedzieli Kwiet., po Bożem Ciele, po Nar. NMP., po Wsz. Świętych, po Niepokal. Poczęciu NMP.
Chrostkowo, pow. Rypin, jarmarki w poniedziałki: przed bł. Andrzejem Bobolą, przed bł. Bogumiłem, po bł. Bronisławie, po NMP. Loretańskiej. Co trzeci poniedziałek targ.
Ciechanowiec, pow. Wysoko Mazowiecki, jarmarków 6, w poniedz. po: M. B. Gromnicznej, św. Wojciechu, Bożem Ciele, św. Wawrzyńcu, św. Mateuszu, św. Andrzeju.
Ciechanów, miasto pow., jarmarków 6, w środy: po św. Weronice, po Niedz. Środop., po św. Stanisławie, po św. Marji Magdalenie, po Nar. NMP., po św. Marcinie.
Czernichów, pow. Lipno, w pierwszą środę każdego miesiąca targ.
Czersk, jarmarków 6, we wtorki po 3 Królach, przed św. Janem Chrz., po św. Jakóbie Apostole, po św. Michale, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apost.
Czerwińsk, pow. Płoński, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Wojciechu, po św. Małgorzacie, po Nar. NMP., przed św. Szymonem i Judą, po św. Marcinie.
Dobre, pow. Mińsk-Mazowiecki, co poniedziałek targ.
Dobrzyń nad Drwęcą, pow. Rypin, jarmarków 12, we wtorki: po Now. Roku, po św. Kazimierzu, po Niedzieli Kwietnej, po św. Stanisławie, przed św. Janem Chrz., po Nawiedzeniu NMP., po św. Bartłomieju, po św. Mateuszu, po św. Jadwidze, po św. Marcinie, po św. Katarzynie i po św. Leokadji.
Dobrzyń nad Wisłą, pow. Lipno, jarm. 6, w poniedziałki: po św. Macieju, po Niedz. Środop., po Wniebowst. Pańsk., po św. Marji Magdal., po św. Franc. Seraf., po Niep. Pocz. NMP.
Drobin, pow. Płock, jarmarków 6, w środę po Zwiast. NMP., we wtorek po św. Stanisławie, w środy po św. Antonim Pad., po św. Marji Magd., we wtorki przed św. Szymonem i Judą, po św. Katarzynie.
Dzierzgowo, pow. Przasnysz, jarmarki w środę: po bł. Andrzeju Boboli, po Zwiastowaniu NMP., przed bł. Jolantą po św. Bronisławie. Co środę targ.
Falenica, pow. Warszawa, co czwartek targ.
Gombin, pow. Gostynin, jarmarków 6, we wtorki: przed Niedzielą Zapustną, przed Niedz. Palmową, przed Wnieb. Pańskiem, po B. Ciele, po Narodz. NMP., przed św. Mikołajem. Ustanowione cotygodniowe jarmarki, odbywać się będą w czwartki zamiast w piątki.
Glinojeck, pow. Ciechanów, jarmarki w środę: po Dobrosławie, po św. Anastazym, przed bł. Szymonem z Lipnity i po św. Jadwidze. — Co środę targ.
Gołymin, pow. Ciechanów, Jarmarki w poniedziałki: po Zwiast. NMP., po św. Władysławie, po św. Bartłomieju, po św. Salomei. Co trzeci poniedziałek targ.
Gostynin, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po św. Weronice, po św. Gertrudzie, po św. Stanisławie, po św. Jakóbie, po św. Andrzeju, przed św. Tomaszem Apostołem.
Góra Kalwarja, pow. Grójec, jarmarki 4 w środy: po 3 Królach, po Wielkiejnocy, po Zielonych Świątkach, po Bożem Ciele.
Grodzisk, pow. Błonie, jarmarków 6, w poniedziałek po Niedzieli Zapustnej, we wtorek po św. Wojciechu, w poniedziałki po św. Annie, po św. Marcinie, przed św. Tomaszem Apostołem.
Grójec, miasto pow.: jarmarków 6, po św. Marku, po św. Annie, przed św. Idzim, w czwartki: po św. Walentym, po św. Marku, po św. Annie, przed św. Idzim, po św. Jadwidze, przed św. Mikołajem.
Iłow, pow. Sochaczew, jarm. 6, w czwartki: po św. Walentym, po 40 męczennikach, po św. Bazylim, przed św. Idzim, po św. Jadwidze, przed św. Tomaszem.
Jabłonna, pow. Warszawa, odbywają się targi dla sprzedaży produktów spożywczych i wyrobów wiejskich, we wtorki każdego tygodnia, a także 6 jarmarków w ciągu roku., w czwartki, a mianowicie: 1. po Oczyszczeniu NMP., 2. po św. Wojciechu, 3. po św. Antonim, 4. po św. Jakóbie, 5 po św. Michale, 6. po św. Łukaszu.
Jadów, pow. Radzymin, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, w poniedziałek po św. Helenie, w środę po św. Stanisławie, w poniedziałki po św. Józefie Kal., po Nar. NMP., po św. Bor.
Janów, pow. Przasnysz, jarmarków 6, w poniedziałek po św. Kazimierzu, w środę po św. Stanisławie, w poniedziałek przed św. Janem Chrz., po św. Bartłomieju, po Podwyż. Krzyża św., po św. Andrzeju.
Jeziorna Królew., pow. Warszawa, co poniedziałek targ.
Kałuszyn, pow. Mińsk Mazow., jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Macieju, po Niedzieli Kwiet., po św. Bartłomieju, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.
Karczew, pow. Warszawa, jarmarków 6, w poniedziałki: po św. Walentym, po Niedz. Kwiet., po św. Trójcy, po św. Bartłomieju, po Wszyst. Świętych, po św. Łucji.
Kiernozia, pow. Łowicz, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Oczyszczeniu NMP., po Zwiastow. NMP., po św. Małgorzacie, po Podwyższeniu Krzyża św., po Niepokalanem Poczęciu NMP.
Kokol, pow. Lipno, jarmarków 6, po św. Wojciechu, w poniedz. po św. Trójcy, po św. Rochu, po św. Mateuszu, po Wszystkich Świętych, przed św. Tomaszem Apostołem.
Kołbiel, jarmarków 6, w środy: przed św. Karolem Wielkim, po św. Winc.

Ferarjuszu, po św. Trójcy, po św. Michale, po św. Marcinie, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Kowal, pow. Włocławek, jarmarków 6, w środy: po św. Wojciechu, przed św. Janem Chrz., po św. Jakóbie Ap., po Nar. NMP., po św. Urszuli, przed św. Mikołajem.

Krasnosielec, pow. Mińsk Mazowiecki, jarmarki: we wtorki: przed św. Agnieszką, św. Józefem, po św. Stanisławie, św. Piotrze i Pawle, przed św. Mateuszem, po Wszystkich Świętych. Co wtorek i sobotę targ.

Krośniewice, pow. Kutno, jarmarków 6, w poniedziałek po Oczyszcz NMP., we wtorki po św. Józefie, po św. Antonim, po św. Michale, po św. Marcinie, po 3-ciej niedzieli Adwentu. Co czwartek targ.

Kutno, miasto pow., jarmarków 6, w czwartki: przed św. Walentym, po Niedz. Środopost., przed św. Filipem i Jakóbem, na Zielone Świątki, 10 dni od wtorku, w czwartki po św. Franciszku Seraf., i po św. Elżbiecie.

Kuczborg, jarmarków 6, we wtorki: po św. Dyonizym, po św. Klotyldzie, po św. Elżbiecie, po św. Tekli, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Wiktorją.

Latowicz, pow. Mińsk Mazowiecki, jarmarków 12: na św. Dorotę, na Wniebowstąpienie Pańskie, na św. Wawrzyńca, na św. Franciszka, na św. Katarzynę męcz., na św. Małgorz., na Wielki Czwartek, na św. Rocha, na św. Sebastjana i Fabjana, na św. Jakóba, na Zielone Świątki i na 3 Króli, oprócz tego odbywa się jeszcze 14 targów stosownie do przywilejów miasta.

Leoncin, pow. Sochaczew, jarmarki w poniedziałki: po św. Andrzeju Boboli, po św. Zofii, po M. B. Zielnej, po Ofiarowaniu NMP. Co drugi poniedziałek targ.

Lipno, miasto pow., jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwietnej, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po NMP Szkaplerznej, po św. Michale, po św. Szymonie i Judzie.

Lubicz, pow. Lipno, jarmarki: w środę przed bł. Andrzejem Bobolą, po św. Janie Nep., po bł. Szymonie z Lipnicy, po św. Jadwidze. Co środę i sobotę targ.

Lubień, pow. Włocławek, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, we wtorek po Niedz. Przewod., w poniedziałki po św. Trójcy, po św. Bartłomieju, po Wszystkich Święt., po św. Łucji.

Lubraniec, pow. Włocławek, jarmarków 6, w poniedziałki po św. Błażeju i po Niedz. Kw., we wtorek po św. Julji, w poniedziałki po św. Aleksym, po św. Piotrze i Emiljanie, po św. Leonardzie.

Łowicz, miasto pow., jarmarków 6, w poniedz. po Niedz. Starozapust., we wtorek po Niedz. Kwiet., na św. Jana Chrzcic. 3-dniowy, w poniedziałki po Wniebowzięciu NMP., na św. Mateusza 8-dniowy, w poniedziałek po św. Andrzeju.

Łyszkowice, pow. Łowicz, jarmarki w poniedziałki przed bł. Andrzejem Bobolą, po św. Bonifacym, po M. B. Zielnej, po św. Jadwidze. Co poniedziałek targ.

Maków, miasto pow., jarmarki w środy: po św. Macieju, św. Marku, przed św. Janem Chrz., po św. Bartłomieju, św. Łukaszu, przed św. Tomaszem. Co środę targ.

Mińsk Mazowiecki, miasto powiat., jarmarki 2, w poniedziałki po Niedzieli Białej i przed Zielonemi Świątkami.

Mława, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki po św. Macieju, przed św. Filipem i Jakóbem, po św. Trójcy, po św. Piotrze i Pawle, po św. Michale, przed św. Mikołajem.

Mogielnica, pow. Grójec, jarmarków 6, we wtorki po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., po Zielonych Świątkach, po Wniebowzięciu NMP., po św. Franciszku Seraf., po św. Elżbiecie.

Mrozy, pow. Mińsk-Mazow., co wtorek targ.

Mszczonów, pow. Błonie, jarmarków 6, w poniedziałki: po Nawróceniu św. Pawła, po św. Marku, przed św. Janem Chrzc., po św. Bartłomieju, po św. Michale, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Nadarzyn, pow. Błonie, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedz. Środopost., po św. Annie, po Podwyższeniu Krzyża św., po św. Leonardzie, po św. Łucji.

Nasielsk, powiat Pułtusk, jarmarków 6, we wtorki po Niedz. Środopost., po św. Wojciechu, po św. Jakóbie, po św. Michale, po Wszystkich Świętych, po Niepokal. Poczęciu NMP.

Nieszawa, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po św. Fabjanie i Sebastjanie, po św. Józefie, przed św. Janem, po św. Bartłomieju, po św. Michale, po św. Marcinie.

Nowe Miasto, pow. Płońsk, jarmarków 6, w poniedziałek po Niedz. Wstęp., w czwartek przed Niedz. Kwietnią, w środę przed Wniebowstąpieniem Pańskiem w czwartek po św. Rochu, w poniedziałek po Nar. NMP., w czwartek po św. Jadwidze.

Nowe miasto nad Pilicą, pow. Rawa Mazowiecka, jarmarki w czwartki po M. B. Gromnicznej, po św. Kazimierzu, po św. Małgorzacie,, przed św. Wawrzyńcem, po św. Tekli, przed św. Marcinem. Co czwartki targ.

Nowy-Dwór, jarmarków 6, w środy: po Nawróceniu św. Pawła, po św. Józefie, po św. Serwacym, po św. Henryku, po św. Nikodemie, po św. Marcinie.

Okuniew, pow. Warszawa, podczas lata, od 1 kwietnia do 1 października targi w czwartki każdego tygodnia; w pozostałych zaś miesiącach roku, w czwartki co 2-gi tydzień, po 1 i 15 każdego miesiąca, a oprócz tego jarmarków 6, w poniedziałek po Niedz. Przewodn., we wtorki przed N. Rokiem, przed świętem Bożego Ciała, przed św. Rochem, przed św. Michałem, po św. Mikołaju.

Osięciny, pow. Nieszawa, jarmarków 6, w środę po 3 Królach, w pierwsze wtorki kwietnia i czerwca, w pierwszy poniedziałek lipca, w trzeci poniedziałek września i października.

Osmolin, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, po św. Kazimierzu, po św. Jakóbie Apost., po św. Stanisławie, po św. Kandydzie czyli po dniu 3 paźdz., po św. Marcinie.

Otwock, pow. Warszawa, co czwartek targ.

Ożarów, pow. Warszawa, co środę targ.

Piaseczno, pow. Warszawa, jarmarków 6, w poniedziałki: po Niedz. Starozap., po Niedz. Kwiet., po św. Jakóbie, po św. Michale, po Wszystkich Świętych, po św. Łucji.

Piotrków, pow. Nieszawa, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, w pierwszą niedz. postu, w piątek przed Niedz. Kwiet., w poniedziałki po Wniebowstąp. Pańsk., po św. Jakóbie, po Wszystk. Świętych.

Płock, miasto pow., jarmarki 2, we wtorki: przed św. Janem Chrzcic. i po św. Michale. Co wtorek i piątek targ.

Płońsk, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po Niedz. Kwiet., po Zielonych Świątkach, po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju, po Wszystkich Świętych, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Popowo Kościelne, pow. Pułtusk, 1-szy czwartek każdego miesiąca targ.

Pruszków, pow. Warszawa, co czwartek targ.

Przasnysz, miasto pow., jarmarków 6, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Kwiet., po Wniebowst. Pańskiem, po św. Jakóbie, po Narodz. NMP., po św. Katarzynie.

Przedecz, pow. Włocławek, jarmarków 6, we wtorki: po św. Walentym, po Niedz. Kwiet., po św. Antonim, przed św. Wawrzyńcem, po św. Łukaszu, przed św. Mikołajem.

Pułtusk, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, po Zielonych Świątkach, po Narodzeniu NMP., po św. Jadwidze, po św. Elżbiecie.

Puszcza Marjańska, pow. Skierniewice, 1 i 3 poniedziałek targ.

Raciąż, pow. Sierpc, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, po Niedz. Kwiet., po Zielonych Świątkach, po Wniebowzięciu NMP., po św. Michale, po św. Andrzeju.

Radzanów, pow. Mława, jarmarków 6, we wtorki: po Zwiast. NMP., po św. Wojciechu, po Wniebowst. Pańskiem, po św. Antonim, po św. Jakóbie, po ścięciu św. Jana.

Radziejów, pow. Nieszawa, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwiet., po św. Trójcy, po Wniebowzięciu NMP., po św. Jadwidze, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Radzymin, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po św. Dorocie, po św. Joachimie, po św. Juwencjuszu, po Wniebowzięciu NMP., po św. Remigjuszu, po Niepokalanem Pocz. NMP.

Rawa Mazowiecka, miasto pow., jarmarki: we wtorek przed św. Maciejem, po św. Stanisławie, przed bł. Czesławem Odrowążem, po M. B. Siewnej, po św. Barbarze, co wtorek targ.

Raciążek, pow. Maków, jarmarki w poniedziałki: po św. Trójcy, po NMP. Szkapl., po Nar. NMP., po Wszyst. Świętych.

Rypin, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Wojciechu, po św. Piotrze i Pawle, po św. Ignacym, po św. Michale, po Wszystkich Świętych.

Serock, pow. Pułtusk, jarmarki 4, w 1 wtorek po św. Mateuszu, w środy: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Piotrze i Pawle.

Sierpc, miasto pow., jarmarków 6, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po św. Grzegorzu, po św. Marku, po św. Wicie, po Wszystkich Świętych, po św. Łucji.

Skempo, pow. Lipno, jarmarków 6, w czwartek po św. Macieju, w środę po św. Stanisławie, w czwartek po św. Małgorzacie, po Narodz. NMP., po św. Franciszku, po św. Marcinie.

Siennica, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., we wtorek po św. Stanisławie, w poniedziałki po Narodzeniu NMP., po św. Jadwidze, po Wszyst. Święt.

Skierniewice, miasto pow., jarmarków 6, w czwartki po 3 Królach, i po Niedz. Środop., w środę przed św. Filipem i Jakóbem, w czwartek po św. Jakóbie Apostole, po św. Franciszku Seraf., po św. Elżbiecie.
Skrwilno, pow. Rypin, jarmarki w czwartki: po 3 Królach, po bł. Wincentym Kadłubku, po M. B. Śnieżnej, przed św. Stanisławem Kostką. Co czwartek targ.
Służew, pow. Nieszawa, jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszczeniu NMP., po św. Józefie, po Zielonych Świątkach, po św. Annie, przed św. Szymonem i Judą, po św. Łucji.
Dzisna, miasto pow. Co wtorek i piątek targ. Jarmarki: piątki przed Bożem Narodzeniem, Wielkiejnocy wg. nowego i starego stylu.
Głębokie, pow. Dzisna. Co poniedziałek, czwartek i piątek targ. Jarmarki we czwartki przed św. Bożego [illegible]dzenia, t. zw. „Kraśnik”
G[illegible] molodecki. Co wtorek [illegible]rki w 1-szy wtorek po [illegible]rzewodniej wg. starego [illegible]
Hod[illegible] pow. Święciany. Targi we czwartki każdego tygodnia.
Holszany, pow. Oszmiana. Jarmarki: 23 marca, ostatni poniedziałek po Wielkiejnocy, 23 kwietnia, 13 i 24 czerwca, 16 sierpnia, 8 września i 9 grudnia. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.
Hołubicze, pow. dziśnieński. Targi we wtorki każdego tygodnia.
Hruzdowo, pow. postawski. Targi we środy każdego tygodnia.
Ignalino, pow. Święciany. Targi we czwartki każdego tygodnia.
Ilja, pow. Wilejka. Co środę targ. — Jarmarki: 19 stycznia i 2 sierpnia.
Jaszuny, pow. wileńsko-trocki: Targi 20-go każdego miesiąca.
Jody, pow. brasławski. Co wtorek targ.
Kiemieliszki, pow. Święciany. Targi we środy każdego tygodnia.
Kobylniki, pow. postawski. Jarmarki: 4 stycznia, 5 lutego, 4 marca, 24 marca, 11 czerwca, 22 lipca, 16 sierpnia, 29 września i 10-go listopada. Targi we wtorki każdego tygodnia.
Komaje, pow. Święciany. Targi we środy każdego tygodnia. Jarmarki: 3 lutego, 20 marca, 24 kwietnia, 30 czerwca, 2 października, 2 listopada, oraz w trzeci dzień Zielonych Świąt.
Koziany, pow. brasławski. Targi we środy każdego tygodnia.
Krzywicze, pow. Wilejka. Co środę targi.
Kurzeniec, pow. Wilejka. Jarmarki: Drugi wtorek po Wielkiejnocy, pierwszy wtorek po Bożem Narodzeniu, ostatni wtorek przed Wielkim Postem, oraz 6 sierpnia, 8 września i 9 grudnia.
Landwarów, pow. wileńsko-trocki. Każdego tygodnia co poniedziałek targ.
Lebiedziewo, pow. mołodecki. Jarmarki zaś w pierwszy poniedziałek po Nowym Roku, oraz w dniach 29 lutego, 15 maja, 29 lipca, 7 paźdz. i 8 grudnia. Co poniedziałek targ.
Łużki, pow. dziśnieński. Targi we wtorki każdego tygodnia.
Łyntupy, pow. Święciany. Jarmarki 1 maja, w trzeci dzień po Wielkiejnocy i w dzień Zielonych Świąt. — Targi we czwartki każdego tygodn.
Mejszagoła, pow. wileńsko-trocki. Każdego tygodnia co poniedziałek targ.
Miadzioł, pow. postawski. Jarmarki: 19 stycznia, 15 lutego, 15 maja, 6 lipca, 14 sierpnia, 14 i 29 paźdz., 11 listopada, 21 grudnia. Targi we czwartki każdego tygodnia.
Miory, pow. brasławski. Targi w poniedziałek każdego tygodnia i we czwartek każdego tygodnia. Jarmarki: w najbliższą środę, czwartek i piątek po 6 stycz. (Trzech Króli), 27. czerwca (św. Jana) i 1 listopada (Wszystkich Świętych).
Mielegiany, pow. Święciany. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.
Michaliszki, pow. wileńsko-trocki. — Jarmark 29 września, targi 14 i 28 każdego miesiąca.
Niemenczyn, pow. wileńsko-trocki. — Targi we czwartek każdego tygodn.
Nowa Wilejka, pow. wileńsko-trocki. Targi we wtorek i piątek każdego tygodnia.
Nowo-Święciany, pow. Święciany. Jarmarki 2 lut., 19 marca, 29 czerwca, 18 października. Targi we wtorki i piątki każdego tygodnia.
Nowe Troki, miasto pow. Targi we czwartek każdego tygodnia i w pierwszy poniedziałek każdego mies. Jarmarki 6 stycznia, 19 marca, 13 czerwca, 28 października.
Nowy Pohost, pow. brasławski. Targi we czwartki każdego tygodnia.
Olkieniki, pow. wileńsko-trocki. Targi we wtorki każdego tygodnia.
Olkowicze, pow. Wilejka. Targi w poniedziałki.
Opsa, pow. brasławski. Targi w poniedziałki. Jarmarki 24 i 25 czerwca i w poniedziałki i wtorki ostatniego tygodnia Adwentu.
Orany, pow. wileńsko-trocki. Targi we wtorki każdego tygodnia.
Ostrowiec, pow. wileńsko-trocki. Targi w poniedziałek każdego tygodnia.
Oszmiana, miasto pow. Jarmarki: 23 kwietnia i każdego następnego dnia po następujących świętach: Wniebowstąpienie, [illegible]owzięcie Najśw. Marji Panny, [illegible]go Ciała, oraz 15 sierpnia, 29 i 30 września. Targi we czwartki każdego tygodnia.
Plissa, pow. dziśnieński. Targi we środy każdego tygodnia.
Podbrodzie, powiat wil. trocki. Targi we środy każdego tygodnia.
Podbrodzie, pow. Święciany. Targi w poniedziałki każdego tygodnia. — Jarmarki: w pierwszy czwartek każdego miesiąca, w poniedziałek po niedzieli palmowej, we wtorki po niedzieli różańcowej.
Postawy, miasto pow. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.
Prozoroki, pow. dziśnieński. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.
Rudziszki, pow. wileńsko-trocki. Targi we środy każdego tygodnia.
Słobódka, pow. brasławski. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.
Smorgonie, pow. Oszmiana. Jarmarki: 26 lutego, 28 maja, 29 czerwca, 6 sierpnia, 10 września, 1 października, w każdą środę przed Bożem Narodzeniem, oraz 24 grudnia.
Sobota, pow. Łowicz, jarmarków 6, we wtorek po 3 Królach, w W. Czwartek, w czwartek po Ziel. Świątkach, po św. Wicie, po św. Bartłomieju, po Wszystkich Świętych.
Sochaczew, miasto pow., jarmarków 6, we wtorki po św. Pryscy czyli po dniu 18 stycznia, po Niedz. Kwiet., po św. Wojciechu, po Zielonych Św., po św. Marji Magdalenie, po św. Urszuli.
Sochocin, pow. Płońsk, jarmarków 6, w środy po św. Błażeju, po św. Stanisławie, przed św. Janem Chrzcic., w czwartki po św. Dominiku, po Podw. Krzyża św., po św. Klemensie.
Stanisławów, pow. Mińsk Mazowiecki, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Środop., po św. Piotrze i Pawle, po św. Mateus[illegible], po św. Marcinie, po św. Łucji.
Strzegowo, pow. Mława, jarmarki w poniedziałki: po św. Marji Kleofasowej, po Bł. Bogumile, po św. Zuzannie, przed św. Józefem. Co poniedziałek targ.
Szreńsk, pow. Mława, jarmarków 6, w czwartki: po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., w środy: przed św. Janem Chrzcic., po św. Jakóbie, przed św. Idzim, po św. Jadwidze.
Tarczyn, pow. Grójec, jarmarków 6, w środy: po św. Kazimierzu, po Niedz. Przewod., po św. Bogumile, po św. Mateuszu, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem Apostołem.
Tłuszcz, pow. Radzymin, jarmarki we wtorki po św. Andrzeju Boboli, po św. Anastazym, po bł. Jolancie, przed św. Bronisławą, po św. Jadwidze, przed św. Tomaszem. Co wtorek targ.
Warka, pow. Grójec, jarmarków 6, w środy: po Oczyszczeniu NMP., po Niedz. Środop., po św. Stanisławie, po św. Tekli, po św. Leonardzie, po Niepokalanem Poczęciu NMP.
Warszawa, jarmarki 2, w maju w 2-gi poniedziałek po św. Filipie i Jakóbie, w listopadzie w poniedziałek po Wszyst. Świętych. Każdy trwa trzy tygodnie: pierwszy tydzień wstępny, drugi właściwy targowy, a trzeci tydzień wypłat się zowie. — Prócz tego jarmark na wełnę od dn. 15 czerwca, trwający przez dni 3. Kontrakty na św. Jana Chrzcic. — Jarmark chmielny od 25 września 10 dni trwający.
Wiskitki, pow. Błonie, jarmarków 6, we wtorki: po św. Józefie, po św. Stanisławie, po Bożem Ciele, po Wniebow. NMP., po św. Koźmie i Damjanie, po Wszystkich Świętych.
Włocławek, miasto pow., jarmarków 6, w czwartki po 3 Królach i po św. Janie Boż., we wtorek po św. Stanisławie, w czwartki po św. Dominice, przed Nar. NMP., po św. Leonardzie.
Wolmin, pow. Radzymin, jarmarki w czwartek przed św. Janem Złotoustym, po św. Klemensie, po św. Paschalinie, po św. Szymonie z Lipnicy, po św. Eustachym, po św. Gertrudzie. Co czwartek targ.
Wyszków, pow. Pułtusk, jarmarków 6, we wtorki: po św. Apolonji, po św. Grzegorzu, po św. Antonim, po Przemienieniu Pańskiem, po św. Justynie, po św. Łucji.
Wyszogród, pow. Płock, jarmarków 6, we wtorki: po św. Józefie, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po Bożem Ciele, po św. Jakóbie, po św. Michale, po św. Łucji.
Zakroczym, pow. Warszawa, jarmarków 6, we wtorki: po św. Pawle pustelniku, po św. Katarzynie Sen., po św. Marku i Marcelim, po św. Kunegundzie, po Narodzeniu NMP., po św. Marcinie.
Zawidz, pow. Sierpc, jarmarki: w 1 poniedziałek każdego miesiąca.
Zduny, pow. Łowicz, jarmarki w piątek: po św. Wincentym Kadłubku, przed św. Stanisławem, po św. Elżbiecie. Co 1 piątek targ.
Zieluń, pow. Mława, jarmarki we wtorek: przed bł. Andrzejem Bobolą, po św. Zofji, przed św. Ladysławem, przed św. Salomeą. Co wtorek targ.
Żuromin, pow. Sierpc, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Piotrze i Pawle, po Nar. NMP., po Wszystkich Świętych.
Żychlin, pow. Kutno, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Grzegorzu, we wtorek po św.

Wojciechu w poniedziałki po św. Piotrze i Pawle, po św. Mateuszu, przed św. Szymonem i Judą.

Żyrardów pow. Błonie jarmarki w pierwsze środy: w lutym, kwietniu, czerwcu, sierpniu, październiku, grudniu. Co środę i sobotę targ.

Woj. Wileńskie.

Brasław miasto pow. Jarmarki: w najbliższą środę po 2-gim lutym, 23 kwietnia i 2 października. Targi w środy i piątki każdego tygodnia.

Budsław pow. Wilejka. Co poniedziałek targ.

Daugieliszki, pow. Święciany. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Dołhinów, pow. Wilejka. Co czwartek targ.

Druja pow. brasławski. Co wtorek i piątek targ.

Drujsk pow. Brasław. Jarmarki: 7 stycznia, 9 maja i 12 sierpnia. Co wtorek targ.

Dryświaty, pow. brasławski: Targi we czwartki każdego tygodnia. Jarmarki w 1-szy czwartek po 1 (Nowym Roku), 2 św. Kazimierzu, 1 maja, 11 i 12 lipca, w 1-szy czwartek po 1 października oraz ostatni czwartek listopada.

Dukszty, pow. Święciany. Targi we środy każdego tygodnia.

Duniłowicze, pow. postawski. Targ we wtorki każdego tygodnia.

Dziewieniszki, pow. Oszmiana. Jarmarki: 28 kwietnia, 9 września i 1-go października. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Świr, pow. Święciany. Jarmarki: 20 kwietnia, 2 i 30 czerwca, 12 paźdz., 2 listop. i 7 grudnia. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Święciany miasto pow. Jarmarki: od 1-go do 5-go stycznia i od 1-go do 7-go września. Targi we wtorki i piątki każdego tygodnia.

Szarkowszczyzna pow. dziśnieński. — Targi we środy każdego tygodnia.

Szemietowszczyzna, pow. Święciany. — Targi we środy każdego tygodnia.

Szumsk pow. wileńsko-trocki. Targ w każdą środę.

Taboryszki pow. wileńsko-trocki. Targi 25-go każdego miesiąca.

Turgiele, pow. wileńsko-trocki. Jarmark: 8 maja, targi 10-go każdego miesiąca.

Turmont, pow. brasławski. Targi we wtorki każdego tygodnia.

Widze, pow. Brasław. Jarm.: w pierwszy wtorek po 6 stycznia (Trzech króli), dniu Bożego Ciała, po 16 lipca (N. P. Marji Szkaplernej), po dniu Matki Boskiej Różańcowej, po Przewodniej niedzieli i we środę w połowie Wielkiego Postu (Środopust). Targi we wtorki każdego tygodnia.

Wielkie Solecznik, pow. wileńsko-trocki. Targi 1-go każdego miesiąca.

Wilejka miasto pow. — Targi we czwartki każdego tygodnia.

Wilno, miasto pow. Jarmarki: 1. Plac Łukiski 4 marca, na św. Kazimierza 2. ul. Ponarska 54, 4 marca przez dni kilka, 3. przy kościele św. Piotra 29 czerwca, 4. przy kościele św. Jerzego 23 kwietnia, 5. przy kościele św. Jana 24 czerwca. Targi we wtorki i piątki.

Wojstom pow. Wilejka. Targi w poniedziałki każdego tygodnia.

Wołkołata, pow. postawski. Targi we środę każdego tygodnia.

Worniany, pow. wileńsko-trocki. Targi we czwartki każdego tygodnia.

Żuprany, pow. Oszmiana. — Jarmarki: 30 czerwca, 25 lipca, 2 listopada.

Woj. Wołyńskie.

Aleksandria, pow. równieński. Targ 1-go i 15-go każdego miesiąca.

Beresteczko, pow. horochowski. Co czwartek targ.

Berezno, pow. kostopolski. — Jarmarki: 19 stycznia, 22 czerwca, 12 lipca i 22 września. Targi w każdą środę.

Bereżce, pow. Krzemieniec. Targ w każdy poniedziałek.

Białozórka, gm. Białozórka, pow. Krzemieniec. Co poniedziałek targ.

Boremel, gm. Boremel, pow. Dubno 5 i 20 każdego miesiąca targ.

Bucyń, pow. Kowel. Targi 13 i 28 każdego miesiąca.

Czartorysk pow. łucki. Targi 1 i 3 poniedz. każdego miesiąca.

Deraźne, pow. kostopolski. Targi w każdy czwartek.

Dubno, miasto pow. Co poniedz. targ.

Hołoby, pow. Kowel. Targi w każdy wtorek.

Horochów, miasto pow. Co czwartek targ.

Hoszcza, gm. Hoszcza, pow. Równe Targ w każdą środę.

Jeziorany, gm. Warkowicze, pow. Dubno. Targi drugi i czwarty wtorek każdego miesiąca.

Katerburg pow. krzemieniecki. Targ w każdy czwartek.

Kiwerce, pow. łucki. Targi każdy wtorek.

Klewań, pow. równieński. Co czwartek targ.

Kniahinin, pow. dubieński. Jarmark 12 i 24 każdego miesiąca.

Kołodno pow. krzemieniecki. Targ w każdy wtorek.

Kołki, pow. łucki. Targ każdy wtorek.

Korzec pow. Równe. Jarmarki w dniu popielca, 9 marca, 9 maja, 24 czerw., 20 lipca, 15 sierpnia, 6 paźdz., 1 i 15 każdego miesiąca targ.

Kostopol miasto pow. Targi w każdy wtorek.

Kowel, miasto pow. Co czwartek targ (w razie święta dnia następnego.)

Kozin, pow. dubieński. Targi w każdą środę.

Krymno, pow. Kowel. Targ co drugi wtorek.

Krzemieniec, miasto pow. Targ w każdy wtorek.

Kupiczów, pow. kowelski. Targi w każdą środę.

Luboml, miasto pow. Co poniedziałek targ.

Ludwipol, pow. kostopolski. 7 i 21 każdego miesiąca targ.

Łanowce, pow. Krzemieniec. Targ w każdą środę.

Łokacze pow. horochowski. Targi w każdą środę.

Łuck, miasto pow. Co czwartek targ (w razie święta dnia następnego.)

Maciejów, pow. Kowel. Co środę targ.

Maniewicze, pow. Kowel. Targ co drugi wtorek miesiąca.

Miedwieże pow. łucki. Targi 2 i 4 poniedziałek każdego miesiąca.

Międzyrzec, pow. Równe. 10 i 25 każdego miesiąca targ. Jarmarki 10 marca, 29 maja, 11 lipca, 27 września i 22 grudnia.

Mielnica, pow. kowelski. Targi w każdą środę.

Młynów pow. dubieński. Jarmarki 14 i 28 każdego miesiąca.

Murawica pow. dubieński. Jarmarki 7 i 21 każdego miesiąca.

Mielce, pow. kowelski. Targi każdego 5 dnia miesiąca, 31 czerwca, 25 lipca, 19 sierpnia i 19 grudnia.

Niesuchoiże, pow. kowelski. Targi w każdy poniedziałek.

Nieświcz, pow. łucki. Targ w każdy poniedziałek.

Mizocz, pow. zdołbunowski. Targi 1 i 15 każdego miesiąca, oraz 2 lut., 11 marca, 23 kwietnia, 6 sierpnia, 11 września, 28 października, 25 listopada i 9 grudnia według starego stylu.

Ołyka, przedm. Zaworocie, pow. łucki. Targ w każdą środę.

Ostróg pow. zdołbunowski. — Co czwartek targ.

Ostrożec, pow. dubieński. Targi we wtorek każdego tygodnia.

Ożdziutycze, pow. horochowski. Targi w każdy piątek.

Poczajów, pow. krzemieniecki. Targ w każdy czwartek.

Poryck, pow. Włodzimierz. Co wtorek targ.

Powursk, pow. kowelski. Targi 13 i 27 każdego miesiąca.

Radziwiłłów pow. dubieński. Targi małe w każdy wtorek.

Ratno pow. kowelski. Jarmarki 6 i 21 każdego miesiąca.

Rożyszcze, pow. łucki. Targ w każdy poniedziałek.

Równe, miasto pow. Targi w każdy poniedziałek.

Sienkiewiczówka, pow. łucki. Targ w każdą środę.

Stepań pow. kostopolski. Targi w każdą środę.

Szumsk pow. krzemieniecki. Targ w każdy poniedziałek.

Szack pow. lubomelski. Targ co drugą środę.

Torczyn pow. Łuck. Co wtorek targ.

Tuczyn, pow. Równe. Jarmarki 5 i 20 każdego miesiąca.

Turzysk, pow. kowelski. Targi w każdy poniedziałek.

Uściług, pow. Włodzimierz. Co środę targ. Jarmarki 11 i 12 marca, oraz 14 i 15 października każdego roku.

Warkowicze pow. Dubno. Targi w czwartek każdego tygodnia.

Wiśniowiec pow. krzemieniecki. Targ w każdy poniedziałek.

Włodzimierz, miasto pow. Targi w każdy poniedziałek i czwartek.

Wyszogródek, pow. krzemieniecki. — Targ w każdy czwartek.

Zdołbunów, miasto pow. Co środa targ.

Zofjówka, pow. łucki. Targ w każdy wtorek.

W razie świąt przypadających w te dni — targi przenoszą się na dzień następny.

Jaką będziemy mieli pogodę?

Wiatry i burze przepowiedzieć można po następnych znakach:

Gdy słońce różową mgłą jest okolone, a promienie jego mają także odcień czerwonawy.

Gdy wieczorem po zachodzie słońca przeciągają obłoki wydłużone, czerwonawe.

Gdy gwiazdy świecą raz jasno, raz ciemno, pomimo, że nie zasłaniają je chmury.

Gdy bydło jest smutne i ryczy wracając wieczór do domu, a jałówki podskakują.

Gdy żabki zielone na liściach skrzeczą rano silniej, niż zazwyczaj.

Gdy woda w garnku nie kipiąc jeszcze już podnosi się i przelewa przez brzegi.

Gdy słońce zachodzące otacza pierścień ołowiany lub żółtawy.

Gdy obok słońca okaże się z boku różowe drugie słońce.

Gdy nie można dokładnie widzieć rożków rosnącego lub malejącego księżyca.

Gdy rano lub wieczór łyska się, a nie grzmi.

Gdy psy za dużo przewracają się po ziemi.

Gdy wróble i inne małe ptactwo zanadto niespokojnie biega i trzepocze się.

Gdy ptactwo wodne szuka suchego schronienia.

Po jakich znakach poznajemy łyskawice i grzmoty.

Gdy słońce rano lub wieczór prześwieca przez grubą i wielką chmurę.

Gdy na wiosnę są dnie gorące i pokazuje się tęcza od zachodu.

Chmury brunatne, ciemnoczerwone lub krwawoczerwone w czasie gorących dni wywołują więcej piorunów i łyskawic, niż grzmotów.

Czarne i grube chmury robią więcej grzmotów, niż łyskawic niebezpiecznych.

Chmury wielkie zielonawociemne mają w sobie więcej deszczu, niż piorunów, i sprowadzają często oberwanie chmur.

Szarych chmur nie należy się obawiać nawet podczas burzy.

Gdy piorun uderza przy oświetleniu białem, jasnem, nie należy go się obawiać; natomiast niebezpiecznymi są pioruny przy oświetleniu czerwonem, żółtem lub fioletowem; one wzniecają pożary zazwyczaj i niszczą każdy przedmiot.

Chmury ciemne, szarożółte zwiastują zawsze niebezpieczeństwo gradu.

Trzęsienia ziemi, gdy nawiedzają jaką okolicę, poznać je można po takich znakach:

Gdy po zachodzie słońca pokazuje się na niebie podługowata chmura przez kilka dni z rzędu.

Gdy woda studzienna i rzeczna w dnie pogodne bez powodu mętnieje, dziwny ma smak i zapach nieprzyjemny.

Gdy ptaki i zwierzęta czworonożne nagle opuszczają swoje legowiska i przenoszą się w inną stronę.

Gdy w dzień pogodny przy świetle słońca nagle ptaki przestają śpiewać, a bydło żałośnie ryczeć zaczyna.

Czy rok będzie pomyślny, czy niedobry.

Spodziewać się należy roku urodzajnego:

Gdy podczas zasiewów jest sucho, a gdy kwitną drzewa ciepło.

Gdy zima jest nieco wilgotną, marzec suchy, kwiecień, maj wilgotny, a lato suche.

Gdy w lecie często wieją wiaty ze zachodu.

Wiatr zachodni użyźnia ziemię, wypędza bujną roślinność, i jest korzystnym dla ludzi i zwierząt.

Obawiaj się nieurodzajnego roku:

Gdy na wiosnę i z początkiem lata noce są zanadto zimne i szron się pojawia.

Gdy w kwietniu i maju zanadto sucho, i mgły panują.

Gdy w czasie zasiewu i dojrzewania panują upały i posucha.

Gdy w lecie wieją przeważnie wiatry północne i północnowschodnie.

Gdy wiosna i lato są wilgotne, a nie zimne — zjawia się zaś obficie robactwo rozmaite.

Gdy z wiosną zboża wyrastają bujnie i prędko, wówczas nie wiele spodziewaj się ziarna.

Ogólny stan pogody w roku 1936.

Panującą planetą w tym roku jest Księżyc.

Rok 1936 będzie więcej mokry niż suchy i więcej ciepły niż zimny.

Zima, rozpoczynająca się 22 grudnia o godz. 19 min. 37, przynosi długotrwałe zimno, tylko luty będzie nieco łagodniejszy.

Wiosna zaczyna się 20 marca o godz. 19 min. 58 i będzie bardzo wilgotna, przytem jednak ciepła, przeplatana przymrozkami.

Lato zaczyna się 21 czerwca o godz. 15 min. 22 i będzie przeważnie ciepłe.

Jesień zaczyna się 23 września o godz. 6 min. 26. Będzie zpoczątku wilgotna i średnio zimna, następnie bardzo wilgotna i zimna.

Powtórna zima zaczyna się 22 grudnia o godz. 1 min. 27 i będzie dosyć zimna i obfita w opady śnieżne.

Przepowiednie pogody.

Księżyc odmienia się w roku 1936 w następujących dniach i godzinach i stosownie do tego, opierając się na dawnych doświadczeniach, można spodziewać się następującej pogody:

Data	Czas		Prawdopodobna pogoda.
	g.	m.	
1 stycznia	16	15	Pięknie i łagodnie.
8 „	19	15	Mroźno przy wietrze północnym lub północno-wschodnim; deszcz lub śnieg przy wietrze południowym lub południowo-zachodnim.
16 „	20	41	Pogod. przy wietrze wschodnim; północnym i zachodnim, deszcz lub śnieg przy wietrze południowo-zachodnim.
24 „	8	18	Zmiennie.
31 „	0	36	Bardzo mroźno, jeśli nie będzie wiatru południowego lub południowo-zachodn.
7 lutego	12	19	Obfite opady.
15 „	16	45	Pogodnie.
22 „	19	42	Jak 8 stycznia.
29 „	10	28	Przejmujące zimno.
8 marca	6	14	Wiatr i deszcz.
16 „	9	35	Zimno, deszcz przy wietrze zachodnim, śnieg przy wschodnim.
23 „	5	14	Deszcz, śnieg lub burza.
29 „	22	22	Pogodnie.
6 kwietnia	23	46	Pogodnie.
14 „	22	21	Pięknie i łagodnie.
21 „	13	33	Obfite opady.
28 „	12	16	Pochmurno i dżdżysto.
6 maja	16	1	Pogodnie.
14 „	7	12	Wiatr i deszcz.
20 „	21	35	Pogodn. przy wietrze wschodnim, północnym i zachodnim, deszcz przy południowym.
28 „	3	46	Zimny deszcz.
5 czerwca	6	22	Pochmurno i wietrzno.
12 czerwca	13	5	Dżdżysto.
19 „	6	15	Zmiennie.
26 „	20	23	Pogodnie przy wietrze wschodnim, północnym i zachodnim, deszcz przy południowym.
4 lipca	18	35	Pogodnie przy wietrze północnym, deszcz przy południowym.
11 „	17	28	Pogodnie.
18 „	16	19	Pięknie i łagodnie
26 „	13	36	Pochmurno i dżdżysto.
3 sierpnia	4	47	Niestała pogoda.
9 „	21	59	Pogodnie, jeśli będzie wiatr wschodni, północny lub zachodni.
17 „	4	21	Dżdżysto.
24 „	6	49	Pochmurno i wietrznie.
1 września	13	57	Obfite opady.
8 „	4	14	Przejmujący chłód.
15 „	18	41	Jak 20 maja.
23 „	23	12	Jak 20 maja.
30 „	22	1	Jak 4 lipca.
7 październ.	13	28	Pochmurno i dżdżysto.
15 „	11	20	Zimno i wietrznie.
23 „	13	54	Deszcz lub śnieg.
30 „	6	58	Burzliwie.
6 listopada	2	29	Deszcz, śnieg i burza.
14 „	5	42	Burzliwie, często zadymka.
22 „	2	19	Deszcz, śnieg i burza.
28 „	17	12	Pogodnie.
5 grudnia	19	20	Pogodnie, jeśli będzie wiatr wschodui, północny lub zachodni.
14 „	0	25	Pogodnie.
21 „	12	30	Śnieg i doszcz.
28 „	5	00	Burzliwie.